

Y PSALTAR

NEU

Pfalmau *DAFYDD*

Yn CYMRAEG:

G Y D A ' R

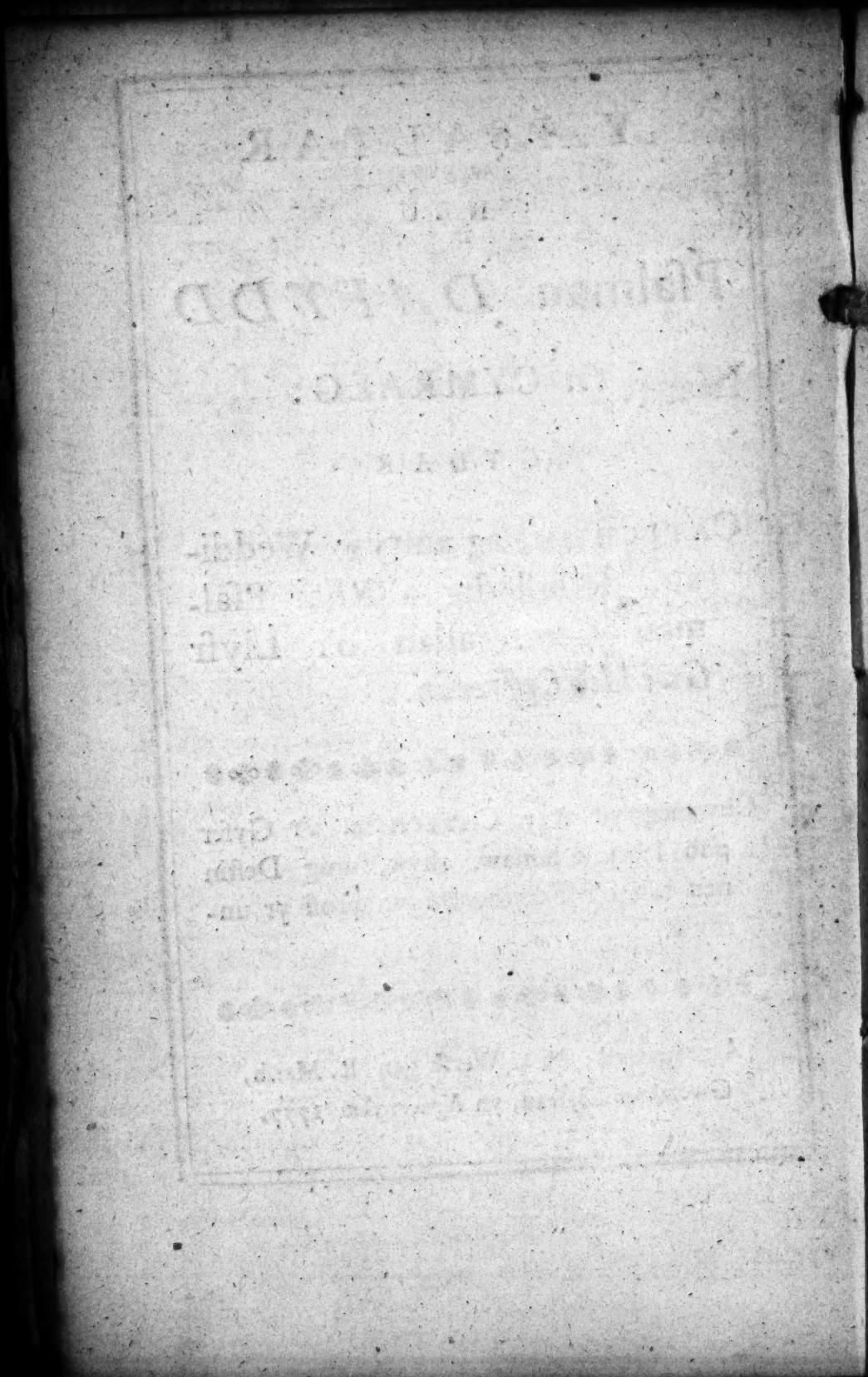
CATECHISM, ag amryw Weddi-
au, detholedig a Rhai Pfal-
mau Canu allan o'r Llyfr
Gweddi Cyffredin.

Chwanegwyd at y CATECHISM a'r Gyfer
pôb Pwnc o honaw, rhyw, unig Destin
neu ran o'r Scrythurlân yn profi yr un-
rhyw.

Argraphwyd; Ac ar Werth gan R. Marsh,
Gwerthwr Llyfrau, yn Ngwrcsam 1777.

Y P S A L T A R

Neu Psalmau *Dafydd*

Yn Cymraeg.

Gyda'r Catechism, ag amryw Weddiau detholedig a Rhai Psalmau Canu, allan or Llyfr Gweddi Cyffredin.

Cyffes Gyffredin. ddrwg weithred-wyr tru-
H Oll-alluog Dduw, a ain ; Arbed ti hwyntwy, à
 thrugarroccaf Dâd, Dduw, y rhai sy'n cyffessu
 Ni a aethom ar eu beiau ; Cyweiria di y
 gyfeiliorn allan o'th ffyrdd fawl sydd yn edifarus ;
 di, fel defaid ar gyfyr- Yn ôl dy addewidion a
 goll ; Nyni a ddily na- yspyswyd i ddýn , yn
 som ormod ar amcanion Ghrist Iesu ein Hargl-
 a chwantau ein calon- wydd. A chaniattà drun-
 nau ein hunain : Nyni garoccaf Dâd er ei swyn
 a wnaethom yn erbyn dy ef, fyw o honom rhag llaw
 sancteiddiol gyfreithiau . mewn duwiol, union a
 Nyni a adawsom heb wn- sobr fuchedd, i ogoniant
 euthur y pethau, a ddyl- dy sancteiddiol Enw .
 esym eu gwneuthur, ac a *Amen*.
 wnaethom a pêthau ni Arglwydd agor cingwe-
 ddylesym eu gwneuthur ; fusau.
 Ac nid oes iechyd ynom. Atteb. A'n genau a fy-
 Eithr tydi ô Arglwydd, nega dy foliant.
 cymmer drugaredd arnom

2 *Y Psaltar yn Cymraeg.*

Offeiriad. Duw bryffia holl Fŷd: a’th addef di.
i’n cynnorthwyo. Y Tâd o anfeidrawl

Atteb. Arglwydd, pry- fawredd.
sura i’n cymmorth. Dy anihydeddus wîr:

Gogoniant i’r Tâd: ac ac unig Fâb.
i’r Mâb, ac i’r Yspryd Hefyd yr Yspryd glan:
glân. y diddanydd.

Atteb. Megis yr oedd Ti Crist, yw Brenin y
yn y dechreu, y mae yr gogoniant.
awrhon, ac a býdd yn wa- Ti yw tragicwyddol
stad yn oes oesoedd. Amen. Fâb: y Tâd.

Offeiriad. Molwch yr Pan gymmeraist arnat
Arglwydd. waredu dŷn: ni ddiyfity-

Atteb. Molianus fyddo raist fru ei wýryf.
Enw’r Arglwydd. Pan orchfygaist holl

Te Deum laudamus. nerth angeu: yr agoraist
TI Dduw a folwn: ti a deyrnas nêf i bawb a gre-
gydnabyddwn yn dant.

Arglwydd. Ti sýdd yn eistedd ar
Yr hôll ddaiar a’th fawl ddeheulaw Duw: yn go-
di: y Tâd tragicwyddawl. goniant y Tâd.

Arnat ti y llefa yr holl Yr ym ni yn credu mai
Angelion: y nefoedd a’r tydi a ddaw yn farn-wr
holt nerthoedd o’u mewn. arnom.

Arnat ti y llefa Cheru- Gan hynny yr attoly-
bin, a Seraphin: a lleferydd gwn i ti gyndorthwyo dy
ddibaid. weision: y rhai a bryn-

Sanct, Sanct, Sanct; naist a’th werth fawr
Arglwydd Dduw Sabaoth. waed.

Nefoedd a’daiar sýdd Pâr iddynt gael eu cyf-
yn llawn: o’th ogoniant. rif gyd a’th Sainct: yn y

Gogoneddus gör yr A- gogoniant tragicwyddol.
postolion: a’th fawl di. Arglwydd cadw dy

Moliannus nifer y Pro- bobl: a bendithia dy eti-
phwydi: a’th fawl di. feddiaeth.

Ardderchog lu y Mer- Llywia hwŷ: a der-
thyri: a’th fawl di. cha hwŷ yn dragwydd.

Yr Eglwys ’r lân trwy Beunydd ac fŷth a clod-
forwn dydi. Ac

Ac anrhymeddwyn dy Gogoniant i'r Tâd, ac Enw: bŷth ac yn oes i'r Mâb, ac i'r Yspryd oesoedd. glân.

Teilynga Arglwydd: Megis yr oedd yn y ein cadw y dŷdd hwn yn ddi bechod.

Arglwydd trugarhâ wr-thym: trugarhâ wrthym.

Arglwydd poeddy drudaredd a ddêl arnom: megis yr ym yn ymddiried ynot.

Arglwýdd ynot yr ymddiriedais: na'm gwradwydder un dragwydd.

Jubilate Deo. Psalm. 100.

CEnwch yn llafar i'r Arglwýdd, yn hôll ddai-ar: gwasanaethwch yr Arglwydd mewn llawen-ydd, deuwch yn ei wydd ef mewn gorfoedd.

Gwybyddwch mai yr Arglwydd sydd Dduw: efe a'n gwnaeth, ac nid ni ein hunain: ei bobl êf ydym, a defaid ei borfa.

Ewch i mewn iw byrth ef â diolch, ac iw lysoedd â moliant, gennwch, diolchwch iddo, a chlod-forwch ei Enw.

Canys daionus yw yr Arglwydd, a'i drugaredd sydd yn dragwydd, a'i wirionedd a bery o gen-hedlaeth i genhedlaeth byth.

Megis yr oedd yn y dechreu, y mae yr awr hon, ac a bydd yn wastad, yn oes oesoedd. Amen.

Arglwydd trugarhâ wrthŷt.

Crist trugarha wrthyf.

Arglwydd trugarhâ wrthyf.

Magnificat. *Luc. I. 46.*

FY enaid fawrhâ yr Arglwydd: a'm hyspryd a lawenychodd yn Nuwfy iachawdr.

Canys efe ae drychodd: ar ostyngieiddrwydd ei wasanaethyddes.

Oblegid wele o hyn allan, hôll genhedlaethau a'm geilw yn wynfydedig.

Canys yr hwn sydd A-lluog a wnaeth i mi fawredd: a sanctaid yw ei Enw ef.

A'i drugaredd sydd yn oes oesoedd: ar y rhai a'i hofnant ef.

Efe a ddangosodd nerth a'i fraich: efe a wascarodd y rhai beilchion ym mwriadau eu calonnau.

Efe a dynnod i lawr y cedyrn o'u heisteddfau, ac a dderchafodd y rhai ifel-radd.

Y Psaltar yn Cymraeg.

Efe a lanwodd y rhai *Nunc Dimitis*, *Luc. 2. 29.*
newynog â phethau dâ : ac a anfonodd ymماith y rhai goludog mewn eisiau. *Y* R awr hon Arglwydd mewn tangnedefod yn ôl

Efe a gynnorthwyodd dy air.

ei wâs Israel, gan gofio ei ei wâs Israel, gan gofio ei
drugaredd ; (fel a dywed- odd werth ein tadau, A-
braham a'i hâd) yn dra- gywyd. Canys fy llygaid a wel-
sant dy : iechawdwriaeth Yr hon a barattôaist: ger
bron wyneb yr hôll bobl.

I fod yn oluni i oleuo

Gogoniant i'r Tâd, ac i'r Mâb : ac i'r Yspryd glân. goniant i'th bobl Israel.

Megis yr oedd yn y de- chreu, mae yr awr hon : ac i'r Mâb : ac i'r Yspryd glân.
a bydd yn waftad, yn oes Megis yr oedd yn y de-
oefoedd. Amen. chreu, y mae yr awr hon :
ac y bydd yn waftad, yn oes oefoedd. Amen.

Y Catechism; Sef yw hynny, Athrawiaeth
iw dyscu gan bôb plentyn, cyn ei ddwyn
i'w gonffirmio gan yr Escob.

Cwest. **B**eth yw dy enw di ?

Atteb. N. neu. M.

Cwest. Pwy a roddes yr enw hwnnw arnat ti ?

At. Fy Nhadau-bedydd, a'm Maminau-bedydd
wrth fy medyddio,

pan i'm gwnaethpwyd yn
aelod i Grist.

{ 1 Cor. 12. 12. 13. Canys
fel y mae'r Corph yn un, ac
iddo aelodau lawer, a holl
aelodau'r un corph. cyd bont
lawer, ydynt un corph; felly
y mae Christ besyd. Ober-
wydd trwy un Yspryd y bedy-
ddiwyd ni oll yn un Corph.

yn

yn blentyu i Dduw,

Gal. 3. 26, 27. Canys
chwi oll ydycb blant i Dduw,
drwy ffydd yn Ghrifft Iesu :
Canys cynnifer o honoch ac
a fedyddiwyd yn Ghrifft, a
wiscasoch Grifft.

ac yn etifedd Teyrnas nêf. Rhuf. 8. 17. Ac os plant,
etifeddion besyd, sef etife-
ddion i Dduw, a chyd-etife-
ddion â Chrifft.

Cw. Pa beth a wnaeth dy Dadau-bedydd a' th Fam-
mau-bedydd yr amser bwnnw trofot ti ?

At. Hwy a addawsant, ac a addunasant dri pheth
yn fy enw,

Yn gyntaf, ymwrthod o honof â diafwl, ac a'i holl
weithredoedd ;

I Ioan 3. 8. I byn yr
ymddangosodd Máb Duw,
fel y dattodai weithredoedd
diafol.

rhodres a gorwagedd y
byd anwir hwn ;

Gal. 1. 4. Yr bwn a'i
rboddes ei bun tros ein pe-
chodau, fel i'n gwareder ni
oddiwrth y byd drwg presen-
nol.

a holl bechadurus chwan-
tau y cnawd.

Gal. 5. 24. A'r rhai sydd
yn eiddo Chrifft, a groeshoe-
liauant y cnawd, a'iwyniau,
a'i chwantau.

Yn ail bôd i mi gredu holl
byngciau ffydd Grifft.

Marc. 16. 16. Y neb a
gredo, ac a fedyddier a fydd
cadwedig : eithr y neb ni
chredo a gondemnir.

Ac yn drydydd, cadw o honof wynfydedig ewyll-
ys Duw a'i Orchymmyn-
nion, a

Matth. 28. 20. Gan
ddyscu iddynt gadw pôb
petb a'r a orchymynnais i
chwbi.

Luc. i. 74, 75. Gwedi ein
 a rhodio yn yr unrhyw
 holl ddyddiau fy mywyd. } rhyddau o law ein gelynion,
 ei wasanaethu ef yn addiofn,
 mewn sancteiddrwydd a chy-
 fiaunder gerei fron ef, holl
 ddyddiau ein bywyd.

Cw. Onid wyt ti yn tybied dy fôd yn rhwymedig i gre-
 du, ac i wneuthur megis ac yr addawsant hwy trofot ti?

At. Ydwyl yn wir, a thrwy nerth Duw felly y
 gwnâf. Ac yr wyfi yn mawr ddiolch i'n Tâd nesol,
 am iddo fy ngalw i gyfryw

Stât Iechawdwriaeth,

trwy Iesu Grifft ein Iach-
 awdr.

Ac mi a attolygaf i Dduw
 roddi imi ei râs, modd y ga-
 lwyf arhos yn yr unrhyw
 holl ddyddiau fy einioes.

Cw. Adroddi mi fannau dy ffydd.

At. I. Credaf yn Nuw

Dâd

Oll-gyfoethawg,

Rhef. i. 16. Canys nid
 oes arnas gywilydd o Efengyl
 Grifft, oblegit gallu Duw yw
 bi er iechawdwriaeth, i bôb
 un a'r sydd yn credu.

Aet. 4. 12. Ac nid oes
 iechawdwriaeth yu neb arall:
 canys nid oes erw arall tan
 y nef, wedi ei roddi ym-
 mlith dynion, drwy yr bwn
 y mae yn rhaid i ni fod yn
 gadweddig.

Phil. i. 6. Gan fôd yn
 hyderus yn hyn, y bydd i'r
 bwn a ddecbreuddi ynoch
 waith da, ei orben byd
 ddydd Iesu Ghrifft.

Heb. ii. 6. Oblegid rhaid
 yw i'r neb sydd yn dyfod at
 Dduw gredu ei fod ef.

2 Cor. i. 3. Bendigedig
 fyddo Duw, a Tâd ein Har-
 glwydd ni Iesu Grifft.

Mat. 19. 26. Gyd a Duw
 pôb petb sydd beffibl.

Y Psaltar yn Cymraeg.

7

Creawdr nêf a daiar.

Exod. 20. 11. *Mewn
cbwe diwrnod y gwnaeth
yr Arglwydd y nesedd a'r
ddaiar.*

II. Ac yn Iesu

Mat. 1, 21. *Ihi a elwi
ei enw ef Iesu, oblegid efe a
wared ei bobl oddiwrth eu
pechodaau.*

Grist

Ioan 20. 31. *Eithr y pe-
tbau hyn a scrifennwyd, fel
y credoch cbwi mai yr Iesu
yw Crist, Mâb Duw.*

ei un Mâb êf,

Ioan 3. 18. *Yr hwn nid
yw yn credu, a ddamnwyd
eufys : e herwydd na chre-
dodd yn enw unig-anedig
Fâb Duw.*

yn Harglwydd ni.

Rhuf. 14. 9. *Oblegit er
mwyn byn y bu farw Christ,
ac yr adgyfodes ac y bu fyw
drachefn befyd, fel yr ar-
glwyddiaethi ar y meirw, a'r
byw befyd.*

III. Yr hwn a gaed trwy
yr Yspryd glân,

Luc 1. 35. *Yr Yspryd glân
a ddaw arnat ti a nerth y
Goruchaf a'th gyscoda di :
am hynny befyd, y petb san-
ctaidd a aner o bonoti, a el-
wir yn Fâb Duw.*

a aned o Fair Forwyn.

Mat. 1. 22, 23. *A hyn ol
a wnaethpwyd fel y cystawn-
id yr hyn a ddy-wetpwyd gan
yr Arglwydd trwy'r proph-
wyd, gan ddy-wedyd, Wele
Morwyn a fydd feichion
ac a escor ar Fâb.*

IV. A

- IV. A ddioddefodd dan
Bontius Pilatus,
a groeshoeliwyd,
- a fu farw
- ac a gladdwyd,
- a ddescynnodd i uffern ;
- V. Y trydydd dýdd y cy-
fododd o feirw,
- VI. A esgynnodd i'r ne-
• foedd,
- ac y mae yn eistedd ar
ddeheu-law Dduw Tâd
oll gyfoethawg ;
- VII. Oddiyno y daw i
farnu byw a meirw.
- Luc 23. 24: *A* Philat a
farnodd wneuthur eu deify-
fiad bwynt.
- V. 33. *A* phan ddae-
thant i'r lle a elwir Calua-
ria, yno y croes-hoeliafant ef.
- Marc 15. 37. *Iesu a le-*
fodd â llef uchel, ac a yma-
darwodd a'r yspryd.
- Mat. 27. 59, 60. *A* Jo-
seph wedi cymmeryd y corph,
a'i hamdödd â lliain glân,
ac a'i gosododd ef yn ei fedd
newydd ei bun.
- Act 2. 27. *Ni adewi-*
fy enaid yn uffern, ac na o-
ddefi i'th Sanct weled llygre-
digaeth.
- i Cor. 15. 4. *Y* trydydd
dýdd, yn ôl yr Scrythyrau.
- Act. 1. 9. *A* bwynt bwy-
yn edrych, ese a dderchaf-
wyd i fynu ; a chwmmwl a'i
derbyniodd ef allan o'u golwg
bwynt.
- 1 Pet. 3. 22. *Yr* bwn sydd
ar ddeheu-law Dduw, wedi
myned i'r néf, a'r Angelion,
a'r awdurdodau. a'r galluo-
edd, wedi eu daroftwng
iddo.
- 2 Tim. 4. 1. *A'r* Argl-
wydd Iesu Grifft, yr bwn a
farna y byw a'r meirw, yn
ei ymddangosiad.

VIII. Credaf

VI
pry

IX

G

C

X

VIII. Credaf yn yr Ys-
pryd glân,

Act. 5. 3. 4. Petr a ddy-
wedodd, Annanias, pa ham
y llanwodd Satan dy galon
di, i ddywedyd celwydd wrth
yr Yspryd glân—Ny ddywe-
daist di gelwydd wrth ddy-
nion, ond wrth Dduw.

IX. yr Eglwys lân

Eph. 5. 27. Fel y gosod ei
efe hi yn ogoneddus iddo ei
bun, yn Eglwys heb arni na
brycheuyn na chrychni, na
dim o'r cyfryw, ond fel y by-
ddei yn sanctaidd, ac yn
ddifeiws.

Gatholic,

Dat. 5. 9. Oblegid ti a
laddwyd, ac u'n prynaiſt ni
i Dduw trwy dy waed, allan
o bôb llwyth, ac iaith, a
phobl, a chenedl.

Cymmun y Sainet.

Act. 2. 42. Aq yr oedd-
ynt yn parbau yn athra-
wiaeth ac yng hymdeithas yr
Apostolion, ac yn torri bara
ac mewr gweddiau.

X. Maddeuant pechodau,

Luc 24. 47. A Phregethu
edifeirwch, a mnddeuant
pechodau yn ei enw ef, ym-
mhlith yr holl genheloedd.

XI. Cyfodiad y cnawd,

Ioan 5. 28, 29. Canys y
mae'r awr yn dyfod, yn yr
hon y caiff pawb a'r sydd
yn y beddau glywed ei lefer-
ydd ef, a hwyl a ddeuant
allan, y rhai a wnaethant
dda, i adgyfodiad bywyd, ond
y rhai a wnaethant ddrwg,
i adgyfodiad barn.

XII. A'r

XII. A'r Bywyd tragwyd Mat. 25. 46. Rhai hyn
a ânt i gospedigaeib dragwy-
ddol : ond y rhai cyflawn i
fywyd dragwyddol,
Amen.

Cw. Pa beth yr wyt ti yn ei ddylgu yn bennaf yn y
pyngciau hyn o'th ffydd?

A. Yn gyntaf yr wyf yn Heb. 1. 2. Gwnaeth efe
dysgu credu yn Nuw Tâd, yr hwn a'm gwnaeth y bydoedd.
i, a'r holl fyd.

Yn ail, yr ydwyf yn 1 Tim. 2, 5, 6. Canys un
Duw sydd, ac yn cyfrngŵr
befsyd rhwng Duw a dynion,
y dŷn Christ Iesu, yr hwn
phob rhyw ddŷn.
dysgu credu yn Nuw Fâb, yr hwn a'm prynnodd i a
i'm sancteiddio i, a holl y dŷn Christ Iesu, yr hwn
etholedig bobl Dduw.

Yn drydydd, yr wyf 1 Pet. 1. 2. Etholedigion yn
ol rhag-wyhodaeth Duw Tâd
trwy sancteiddiad yr Yspyd.
yn dysgu credu yn Nuw Yspryd glân, yr hwn sydd i'm sancteiddio i, a holl etholedig bobl Dduw.

Cw. Ti a ddywedaiſt ddarfod i'th Dadau bedydd a'th
Fammau-bedydd, addo troſot ti, fod i ti gadw gorchym-
mynion Duw; Dywed tithen i mi, pa nifer sydd o bo-
nynt.

At. Dêg.

Cw. Pa rai ydynt.

At. Y rhai hynny a lefarodd Duw yn yr ugeinfed
bennod o Exodus, gan ddywedyd, Myfi yw'r Argl-
wydd dy Dduw, yr hwn a'th ddug di ymmaith o
dir yr Aipht, o dŷ y caethiwed.

I. Na fydded i ti dduwiau eraill onid Myfi.

II. Na wna it' dy hun ddelw gerfiedig, na llun
dim ac y sydd yn y nefoedd uchod, neu yn y ddai-
ar isod; nag yn y dwfr tan y ddaiar. Na oſtwng
iddynt, ac na addola hwynt: oblegid myfi yr
Arglwydd dy Dduw wyf Dduw eiddigus, yn
ymweled â phechoda'u'r tadau ar y plant, hyd y
drydedd

drydedd a'r bedwaredd genhedlaeth o'r rhai a'm caffant, ac yn gwneuthur trugaredd i filoedd o'r rhai a'm carant, ac a gadwant fy gorchymynion.

III. Na chymmer Enw yr Arglwydd dy Dduw yn ofer, canys nid gwirion gan yr Arglwydd yr hwn a gymmero ei Enw ef yn ofer.

IV. Cofia gadw yn sanctaidd y dýdd Sabbath. Chwe diwrnod y gweithi, ac y gwnei dy holl waith; Ond y seithfed dýdd yw Sabbath yr Arglwydd dy Dduw: ar y dýdd hwnnw na wna ddim gwaith, tydi, na'th fab, na'th ferch, na'th wâs, na'th forwyn, na'th anifail, na'r dyn dieithr a fyddo o fewn dy byrth. Canys mewn chwe diwrnod y gwnaeth yr Arglwydd nef a daiar, y môr a'r hyn oll sydd ynddynt, ac a orphwysodd y seithfed dydd. O herwyd paham y bendithiodd yr Arglwydd y seithfed dýdd, ac a'i fansteiddiodd ef.

V. Anrhydedda dy dâd a'th fam, fel yr eftynner dy ddyddiau ar y ddaiar yr hon a rydd y Arglwydd dy Dduw i ti.

VI. Na ladd.

VII. Na wna odineb.

VIII. Na ladratta.

IX. Na ddwg gam-dystiolaeth yn erbyn dy gymmydog.

X. Na chwennych dŷ dy gymmydog, na chwennych wraig dy gymmydog, na'i wâs, na'i forwyn, na'i ych, na'i affyn, na dim ar sydd eiddo.

Cw. *Beth yr wyt ti yn ei ddysgu yn bennaf wrth y Gorchymynnion byn?*

At. Yr ydwyf yn dyscu dau beth: fy nyled tu-ag ar Dduw, a'm dyled tu-ag at fy nghymmydog.

Cw. *Pa beth yw dy ddyled tu-ag at Dduw?*

At. Fy nyled tu-ag at Dduw yw,

Credu

Credu ynddo,

ei ofni,

a'i garu, a'm holl galon,
a'm holl enaid, ac a'm holl
nerth,

Ei addoli ef.

diolch iddo,

rhoddi fy holl ymddiried
ynddo,

galw arno,

anrhydeddu ei sanctaidd
Enw ef,

a'i Air,

a'i wasanaethu yn gywir
holl ddyddiau fy mywyd.

2 Cron. 70. 20. Credw
yn yr Arglwydd eich Duw,
chwi a siccrheir.

Preg. 12. 13. Ofna Dduw
a chadw ei orchymynion : ci
nys hyn yw boll ddylledd dŷn

Luc. 10. 27. Ti a geri
Arglwydd dy Dduw, a' th bo
galon, ac a' th boll enaid, a
a' th boll nerth, ac a' th bo
feddwyl.

Matt. 4. 10. Yr Arglwyd
dy Dduw a addoli, ac ef y
unig a wasanaethi.

1 Thess. 5. 18. Ym mbo
dim diolchwrch : canys hyn yu
erwyllys Duw yn Ghrifft Jesi
tu ac attoch chwi.

Dih. 3. 5. Gobeithia yn y
Arglwydd a' th boll galon, a
nac ymddiried i' th ddeall a
bun.

1 Thess. 5. 17. Gweddliwr
yn ddibaid,

Lev 19. 12. Na thyngwr
i'm enw i yn anudon : ac na
baloga enw dy Dduw : yr Arg
lwydd ydwyf fi.

Jac. 1. 21, 22. Thrwy add
fawnder derbyniwrch yr impie
digair, yr hwn a ddiclon gadw
eich eneidian. A byddwrch wr
entbur-wyr y gair, ac nad gw
randawyr yn unig, gan eich
trwynnol eich bunain,

Heb. 12. 28. Bydded gen
nym râs, draw'r hwn y gwa
sanaethom Dauw wrth ei fodd,
gyd a gwylder, a pharchedig
oñ.

Cw. Pa beth yw dy ddylled tu-ag at dy gymddydog ?

At.

At. Fy nyled tu-ag at fy nghymmydog yw, ei

Caru fel fi fy hun,

a gwneuthur i bob dyn
megys y chwennychwn
iddo wneuthur i minneu,

Caru o honof, anrhyde-
ddu, a chymmorth fy nhâd
a'm mamm.

Anrhydeddu, ac ufudd-
hau i'r Frenhines a'i swy-
ddogion.

Ymddarostwng i'm holl
Lywiawdwyr, Dysgawd-
wyr, Bugeliaid ysprydol,

ac athrawon.

Ymddwyn o honof yn o-
styngedig, gan berchi pawb
o'm gwell.

Na wnelwyf niweid i neb
ar air, na gweithred.

Matt. 22. 39. A'r ail sydd
gyffelyb iddo, Car dy gymydôg
fel ti dy bun.

Matt. 7. 12. Am blynny pa
bethau bynnag oll a ewyllysi-
och eu gwneuthur o ddynion i
cb-wi, felly gwneurwch cbwithau
iddyt hwy : canys hyn yw'r
gyfraith a'r propbwyd.

Matt. 15. 4. Canys Duw
a ochymynnodd, gan ddywedyl
Anrhydedda dy dâd a' th fam.

1 Pet. 2. 13, 14. Ymddaro-
styngwch oblegid hyn i bob dy-
nol ordinhad, o berwyd yr
Arglwydd : pa un bynnag ai
i'r brenin, megis gorucbaaf :
ai i'r llywiawd wyr, megis
trwyddo ef wedi eu danfon.

Heb. 13. 17. Ufyddbewch
i'ch blaenoriaid, ac ymddaro-
styngwch ; oblegid y maent
hwy yn gwilio tros eich enei-
diau cbwi.

1 Pet. 2. 18. Y gweision.
byddwch ddarostyngedig gyd â
phob ofn, i'ch meistred, nid yn
unic i'r rhai da a chyweithas,
eitri i'r rhai anghyweithas
befyd.

1 Pet. 5. 5. Yr un funyd
yr ieuailingc. byddwch ofstyng-
dig i'r Henuriaid.

Matt. 5. 44. Cerwch eich
gelynnion, bendithi-wch y rhai
a'ch melldithiant : gwneurwch
dda i'r safwl a'cb casant, a
gwenddi-wch tros y rhai a wñel
niwed i cbwi, ac a'cb erli-
ant.

Bòd yn gywir ac yn u-
nion ym mhob peth a
wnelwyf.

1 Thess. 4. 6. Na byddo i
neb orthrymmu na thwyllo i
frawd mewn dim; canys dia-
ludd yw'r Arglwyddar yr hau
byn oll.

Na bo na châs, na diga-
sedd yn fy nghalon i neb,

Col. 3. 8. Rhodwch chwi-
tbau ymmaith yr holl betbau
byn, digter, llid, drygioni.

Cadw o honof fy nwyllaw
rhag chwilenna a lledratta,

Eph. 4. 28. Yr hwn a le-
dratodd, na ledratted mwyach
eithr yn hytraeb cymmered
boen, gan weithio â'i ddywylo
yr hyn sydd dda, fel y byddo
ganddo betbiw gyfrannu, i'r
hwn y mae angen arno.

cadw fy nhafod rhag dy-
wedyd celwydd,

Tit. 3. 2. Bod heb gablu
neb.

cabl-eiriau,

Eph. 4. 25. O berwydd pa-
ham, gan fwrrw ymmaith gel-
wydd, dyrwedwch y gwsr bôb
un wrth el gymydog.

na drwg absen.

Jac. 1. 26. Os yw neb yn
eich mysc yn cymmeryd arno
fod yn grefydd ol, heb attal ei
dafod, ond trwyllo ei galon ei
hun, ofer yw crefydd hwn.

Cadw fy nghorph mewn
cymhedroldeb, sobrwydd,

Lûc. 21. 34. Ac edrych-wch
arnoch eich hunain, rhag i'ch
calonnau un amser drymbau
drwy lotbinez, a meddwdod.

a diweirdeb.

Matt. 5. 28. Eithr yr yd-
wyfi yn dyrwedyd i chwi, fod
pôb un sydd yn edrych ar wraig
i'w chwerychi bi, wedi gwn-
euthur eusys odineb a bi yn ei
galon.

Na chybyddwyf ac na
ddeisyfwyf dda na golud
neb arall.

Heb. 13. 5. Bydded eich
ymar-weddiad yn ddiariangar:
gan fod yn fodlon i'r hyn sydd
gernych.

Either dysgu, a llafurio yn gywir, i geisio ennill fy mywyd, ac i wneuthur a ddylwyf, ym mha ryw fuchedd bynnag y rhyngho bodd i Dduw fy ngalw.

I. Thess. 4. 11. *A rhoddio bonoch eich brýd ar fôd yn llo-nydd, a g-wneuthur eich gorib-wylion eich bunain, a g-wei-thia á'ch dwylo eich bunain.*

Catec. Fy anwyl blentyn gwybydd hyn ymma, nad wyt ti abi i wneuthur y pethau hyn o honot dy hun, nac i rodio yngorchymynniou Duw, nac i'w.

wasanaethu ef, heb ei yf-pysol râs ef;

2 Co. 3. 5. *Nid o herwydd ein bód yn daigonol o honom ein bunain, i feddwl dim me-gis o honom ein bunain, eithr ein digonedd ni sydd o Dduw.*

yr hwn sydd raid i ti ddysgu yn waftad ymoralw am dano trwy ddyfal weddi.

Matt. 7. 7. *Gofynn-wch, a rhoddir p cbwi: ceisi-wch, a cbwi a gewch: curwch, ac fe agor i cbwi.*

Matt. 6. 9. *Am bynny gweddi-wch cbwi fel byn,*

Gan bynny moes i mi gly-wed a fedri di ddywedyd gweddi yr Arglwydd.

Ein Tâd yr hwn wyt yn y Nefoedd,

1. Sancteiddier dy Enw;
2. Deued dy Deyrnas;
3. Bydded dy Ewillys, ar y ddaear, megis y mae yn y Nefoedd.
4. Dyro i ni heddyw ein bara beunyddiol.
5. A maddeu i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ni i'n dyled-wîr.
6. Ac nac arwain ni i brofedigaeth, Eithr gwared ni rhag drwg

Amen.

Cw. *Pa betb yr wyt ti yn ei erchi ar Dduw yn y Weli?*

B2

At.

Eithr

At. Yr ydwyt yn erchi
ar fy Arglwydd Dduw ein } Ein Tâd yn bwn wyt yn y
Tâd nefol, yr hwn yw } nefoedd.

rhoddwr pob daioni,
ddanfon ei râs arnaf. ac } Sancteiddier dy En-w.
ar yr holl bobl, fel y gall-
om ei anrhyydeddu ef, } Deued dy deyrnas.
a'i wasanaethu, } Bydded dy e-wyllys, ar y dda-
ac ufuddhau iddo megys } ear megis, y mae yn y nefoedd.
y dylem.

Ac yr wyf yn gweddio
ar Dduw ddanfon i ni } Dyro i ni heddyw ein bara
bob peth angenrheidiol,
yn gystal i'n heneidiau, } beunyddiol.
ac i'n cyrph;

A bôb yn drugarog wr- } A maddeu i ni ein dyledion,
thym, a maddeu i ni ein } fel y maddeuwn ni i'n dyled-
pechodaui, } awyr.

A rhyngu bodd iddo ein } Ac nac arwain ni i brofe-
cadw a'n amddiffyn ym } digaeth, eithr gwared ni rhag
mhob perygl ysprydol a } drwg.

chorphorol; A chadw o honaw nyti rhag pob pechod
ac anwiredd, a rhag ein gelyn ysprydol, a rhag an-
geu tragicwyddol,

A hyn yr ydwyt yn ei ob-
eithio y gwnâ efe o'i dru-
garedd a'i ddajoni, trwy ein } Amen.
Harglwydd Iesu Crist: ac
am hynny yr wyf yn dy-
wedyd, Amén, Poed gwir.

Cw. Pa lawl Sacrament o ordeiniodd Crist yn ei Egl-
wys?

At.

At. Dau yn unig, megys
yn gffyredinol yn angen-
rhaid i lachawdwriaeth,
sef, Bedydd,

1 Pet. 3. 21. Cyffelybiae b
cys. attebol i'r hwn sydd yr
awron yn einachub ninrau,
sef bedydd.

a Swppr yr Arglwydd.

Joan 6. 53 Yn wir yn wir,
meddwy chwi, oni fwyttewch
gnaud Mâb y dîn, ac oni yf-
wch ei waed ef, did oes gen-
nych fywyd ynoch.

Cw. Pa beth yr wyt ti yn ei ddeall wrthy gair hwn
Sacrament?

At. Yr wyf yn deall Arwydd gweledig oddi-
allan, o râs ysprydol oddi fewn, a roddir i ni; yr
hwn a ordeiniodd Crist ei hun, megys modd i ni
dderbyn y grâs hwnnw trwyddo, ac i fod yn wylt i'n
siccrau ni o'r grâs hwnnw.

Cw. Pa sawl rhan y fydd mewn Sacrament?

At. Dwy; yr arwydd gweledig oddiallan, a'r grâs
ysprydol oddifewn.

Cw. Pa beth yw'r Arwydd gweledig oddiallan, neu
, r ffurf, yn y Bedydd?

At. Dwfr: yn yr hwn
y bedyddir un, Yn Enw'r
Tâd, a'r Mâb, a'r Yspryd

Matt 28. 19. Ewch gan
bynni, y dy'ch wch yr holl gen-
bedloedd, gan eu bedyddio hwy
yn enw'r Tâd, a'r Mâb a'r
Yspryd glân.

Cw. Pa beth yw'r grâs ysprydol oddifewn?

At. Marwolaeth i bechod, a gendigaeth newydd
gyflawnder, Canys gan
ein bôd ni wrth naturia-
eth wedi ein geni mewn

Eph. 2. 3. Ac yr oeddym ni
wrth naturiaeth yn blant
digofaint, megis eraill.

ac yn blant. digofaint,
drwy Fedydd y gwneir ni

Tit. 3. 5. Nid o weithre-
doedd cyflawnder y rhai a wn-
saethom ni, eithr yn ol ei dru-
garedd yr achubodd efe nys,
trwy olchiad yr adenedigaeth-
ac adnewyddiad yr Yspryd glân,

Cw. Pa beth a ddîsgwili'r gan y rhai a fedyddier?

At. Edifeirwch, drwy'r hon y maent yn ymwrth-
od a phechod :

A ffydd, drwy'r hon y ma-
ent yn ddiyfcog yn credu
addewidion Duw, y rhai a
wneir iddynt yn y Sacra-
ment hwnnw.

Cw. Pa ham wrth hyn-
ny y bedyddier plant bychain.

pryd na's gallant o herwydd eu hiefengtid gyflawni y pethau hyn?

At. Obliged eu bòd yn addaw pob un o'r ddau drwy
eu mechniau, yr hwn addewid pan ddelont i oedran, y
maent hwy eu hunain yn rhwym iw gyflawni.

Cw. Pa ham yr ardeiniwyd Sacrement Swppr yr Arglwydd?

At, Er mwyn traged-
wyddol gôf am aberth d.o-
ddefaint marwolaeth

Crist; a'r llesfad yr ydym ni yn ei dderbyn oddiwrtho.

Cw. Pa beth yw y rhann oddiallan, neu'r Arwydd, yn
Swppr yr Arglwydd?

At. Bara a gwin, y rhai a
orchymynnodd yr Arglwydd
eu derbyn.

Act. 2 38. Edifarhewcb, a
bedyddier pob un o bonoch na
Enw Jesu Ghrift, er maddeu-
ant pechodaau.

Act. 8. 36,37. Wele ddwfr
beth sydd yn lludias fy medy-
ddio? A Philip a ddy-wedadd,
os wyti yn credu a'i th bell ga-
lon, fe a ellir.

Matt. 19. 14. Gadeawch i
blant bychain, ac na waber-
dd-wch iddynt ddyfod attaf:
canys eiddo y cyfryw rai yw-
teyrnas neijoedd.

Luc. 22. 19. Hwn yw fy
nghorpb, yr hwn rr ydys yn
ei roddi trofach: gwnewcb hyn
er coffa am danaf.

1 Cor. 11 23. 24. 25. Ar-
glwydd Jesu y nos y bradycb-
wyd ef, gymmeyd bara, ac
wedi iddo ddiolch, efe a'i tor-
roaduc a day-wedoedd, Cym-
mer-wch, bwyttewch, bwnyw-
fynghorpb, yr hwn a dorri
trofach: gwnewcb hyn er coffa-
am danaf. Yr un modd efe a
gymmeroddy cwppan medi swp-
peru, gan ddy-wedyd, Y cwppan
bwnyw'r Testament ne wyddyn
fyngwaed gwnewcb kyn cyn-
nifer gwaith bynnac yr yfach,
er coffa am danaf.

Cw. Pa beth yw y rhann eddifewn, neu'r peth a arwyddoeceir?

At. Corph a gwaed Crist, Matt. 26. 26, 28. Hun yw y rhai y mae'r ffyddloniaid fy ngborph.—Hwn yw fy
yn wir ac yn diau yn eu ngwaed o'r Testament newnderbyn, yn Swpper yr Ar-ydd.

glwydd.

Cw. Pa lessiad yn ydym ni yn ei gael wrth gymmeryd y Sa-crament hwn?

At. Cael cryfhau a diddanu 1 Cor. 10. 16. Phiol y fen-
ein heneidiau drwy Gorff, dith yr hon a fendigwn onid
a gwaed Crist, megys y mae cymmun gwaed Christ ydyw?
ein cyrph yn cael drwy'r bara y bara yr ydym yn ei aorri onid
a'r gwln. cymmun corph Christ yw?

Cw. Pa beth fy'r aidi'r rhai a ddöl i Swpper yr Arglwydd ei wneuthur?

At. Eu holi eu hunain, 1 Cor. 11. 28 Haled dŷn
a ydynt hwy yn wir edi-ef ei bun, ac felly bwytæd o'r
feiriol am ei pechodau a aethbara, ac y fed o'r cwppan.
heibio,

ac yn siccer-amcanu dilyn Act. 17. 30. Duw yr aw-
buchedd newydd: ron yn gorchymwyn i lôn dŷn,
ym-hob man, edifarhan.

a oes ganddynt ffydd fywiol 1 Cor. 5. 8. Am bynnyn ca-
yn nrhugaredd Duw drwy dwn wyl, nid u hen lefein.
Grist, nac a lefein malis a drygion;
ond a bara croyw purdeb u
gurionedd.

gyd-à diolchus gof am ei an-gau ef, Heb. 10. 21, 22. Bod i ni
Offeiriad mawr ar dy Dduw,
misan a chalon gy-wir, me-wn
llawn hyder ffydd.

ac a ydynt hwy mewn cariad 1 Cor. 11. 26. Canys cyn-
perffaith a phob dŷn. nifer gwaith bynnac y bwytar-
och y bara hwn, neu a yfach
y cwppan hwn, y dangoswch
farwolaeth yr Arglwyd oni
ddelo.

1 Joan. 4. 11. Os felly ca-rodd Duw ni, ninnau besyd a ddylem garu ei gilydd.

S A L L W Y R,

N E U

SALMAU DAFYDD,

Ar ol cyfeithiad y Bibl Mawr, wedi eu pwyntio fal y
maent iw canu neu iw dywedyd mewn Eglwysydd.

R DYDD CYNTAF.

BOREOL WEDDI.

S A L M I. 5 Am hynny yr annuviolation ni safant yn y farn : na
Beatus vir, qui non abiit. phechaduriaid ynghynnnull-

W Y N ei fydd y eidfa y rhai cyfawn.
G gwr ni rodia yng- 6 Canys yr Arglwydd a
hyngor yr annuweddwyn ffordd y rhai cyfawn :
duriad ; ac nid eistedd yn S A L M II.
eisteddfa gwatwarwyr. *Quare fremuerunt gentes ?*

2 Ond sydd â'i ewyllys P A H A M y terfysga'r
ynghyfraith yr Arglwydd ; cenhedloedd : ac y my-
ac yn myfyrio yn ei gyfraith fyria'r bobloedd beth ofer ?
of ddydd a nos.

3 Ac efe a fydd fel pren ddaear yn ymosod, a'r pen-
wedi ei blaen ar lan afon- naethiaid yn ymgynghori-
ydd, dyfroedd, yr hwn a rydd ynghyd : yn erbyn yr Ar-
ei ffrwyth yn ei bryd : a'i glwydd, ac yn erbyn ei Grist
ddalen ni wýwa ; a pha beth ef, gan ddywedyd.
bynnag a wnel, efe a lwydda.

4 Nid felly y bydd yr an- hwy : a thaflwn eu rheffyn-
nuviol: ond fel man us yr hwn nau oddi wrthym.

a chwal y gwynt ymaith.

4 Y

4 Yr hwn sydd yn preswylio yw y rhai sy'n codi i'm yn y nefoedd, a chiwardd: herbyn.

5 Yn y llafara efe wrthynt yr Arglwydd a'u gwtwar hwynt.

6 Minnau a osodais fy Mrenhin: ar Sion fy mynwydd y dychryna efe hwynt.

7 Mynegaf y ddeddf; dy- yf: Fy Mab ydwyt ti; myfi

8 Gofyn i mi, a rhoddaf i ti: a therfynau'r ddaear i'th feddiant.

9 Drylli hwynt â gwialen haiarn: maluri hwynt fel llestr pridd.

10 Gan hynny'r awr hon, frenhinoedd, byddwch syn-

11 Gwasanaethwch yr Ar- hwyrol: barnwyr y ddaear, cymmerwch ddysg.

12 Cusenwch y Mab, rhag iddo ddigio, a'ch difetha chwi o'r ffordd: pan gyn-

13 Wrando fi pan alwyf, O Dduw fy nghyflawnder;

14 Domine, quid multiplicati? A Rglwydd, mor aml yw fy nhrallodwyr; llawer

2 Llawer yw y rhai sy'n dyweddyd am fy enaid; Nid

3 Ond tydi, Arglwydd, yd- ant, a dyrchatydd fy mhen.

4 A'm llef y gelwais ar yr Arglwydd: ac efe a'm clybu o'i fynydd sanctaidd.

5 Mi a orweddais, ac a gyfgais, ac a ddeffroais; ca-

6 Nid ofnaf fyrrdiwn o bobl; y rhai o amgylch a ymosodasant i'm herbyn.

7 Cyfod, Arglwydd; achub fi, fy Nuw: canys

8 Iachawdwriaeth sydd ei- ddo yr Arglwydd: dy fendith sydd ar dy bobl.

S A L M IV.

Cum invocarem.

G Wrando fi pan alwyf, O Dduw fy nghyflawnder; mewn cyfyngder yr ehengaint arnaf; trugarha wrthyf, ac ergiyw fy ngweddi.

2 O feibion dynion, pa hyd y trowch fy ngogoniant yn warth: yr hoffwch wégi,

3 Ond

S A L M III.

Domine, quid multiplicati?

A Rglwydd, mor aml yw

3 Ond gwybyddwch i'r edd; a drwg ni thrig gyd â Arglwydd neillico'r duwiol thi.

iddo ei hun : yr Arglwydd a wrendy pan alwyf arno.

4 Ofiwch, ac na phechawch : ymddiddenwch â'ch calon ar eich gwely, a thewch.

5 Aberthwch ebyrth cyfiawnder : a gobethiwrch yn yr Arglwydd.

6 Llawer sy'n dywedyd, Pwy a ddeengys i ni ddaioni : Arglwydd, dyrchiâ arnom lewyrch dy wyneb.

7 Rhoddaist lawenydd yn fy nghalon : mwy nár amser yr amlhaodd eu hŷd a'u gwin hwyn.

8 Mewn heddwch hefyd y gorweddaf, ac yr hunaf : canys ti, Arglwydd yn unig, a wnei i mi drigo mewn diogelwch.

S A L M V.

Verba mea auribus.

G Wrando fy ngeiriau, Arglwydd: deall fy myryrdod.

2 Erglyw ar lef fy ngwall a ymddiriedant ynot ti: edd, fy Mrenhin, a'm Duw: llafarganant yn dragwydd, canys arnat y gweddias.

3 Yn fore, Arglwydd, y a'r rhai a garant dy Enw, clywi fy llef : yn fore y cyfeiriaf fy ngwedi attat, ac yr edrychaf i fynu,

4 O herwydd nid wyt ti, Dduw, yn ęwyllysio anwir-

5 Ynfydion ni safant yn dy olwg: caseaist holl weithredwyr anwiredd.

6 Difethi y rhai addyweddant gelwydd : yr Arglwydd a ffieiddia'r gwr gwaedlyd a'r twyllodrus.

7 A minnau a ddeuaf i'th dî di yn amlder dy drugaredd : ac a addolaf tu a'th deml sanctaidd yn dy ofn di.

8 Arglwydd, arwain fi yn dy gyfiawnder, o achos fy ngelynion : ac unicna dy ffordd o'm blaen.

9 Canys nid oes uniondeb yn eu genau; eu ceudod sydd anwireddau : bedd agored yw eu ceg; gwenhieithiant â'u tafod.

10 Distrywia hwynt, O Dduw; syrthiant oddi wrth eu cynghorion : gyr hwynt ymaith yn amlder eu camweddau; canys gwrthryfelasant i'th erbyn.

11 Ond llawenhaed y rhai oll a ymddiriedant ynot ti: am i ti orchuddio drostynt

gorfoeddant ynot.

12 Canys ti, Arglwydd, a fendithi y cyflawn: â char edigrwydd, megis â tharian, y coroni di es.

PRYDNHAWNOL WEDDI. wilyddier hwynt yn ddisymmwth.
SALM VI.

Domine, ne in furore.

ARGLWYDD, na cherydda
fi yn dy lidiowgrwydd
ac na chospa fi yn dy lid.

2 Trugarha wrthyf, Ar-
glwydd; canys llesg ydwys
fi: iacha fi, O Arglwydd; ca-
nys fy esgryn a gystuddiwyd.

3 A'm henaid a ddychrynn-
wyd yn ddifawr: tithau, Ar-
glwydd, pa hŷd y'm cystuddi?

4 Dychwel, Arglwydd,
gwaredd fy enaid: achub fi er
mwyn dy drugaredd.

5 Canys yn angau nid oes
goffa am danat: yn y bedd
pwy a'th folianna?

6 Diffygiais gan fy och-
ain; bob nos yr ydwys yn
gwneuthur fy ngwely yn
foddfa: yr ydwys fi yn
gwlychu fy ngorweddfa â'in
dagrâu.

7 Treuliodd fy llygad gan
ddigter: heneiddiodd o her-
wydd fy holl elynion.

8 Ciliwch oddi wrthyf,
holl weithredwyr anwiredd:
canys yr Arglwydd a gly-
wodd lef fy wylofain.

9 Clybu'r Arglwydd fy
neisfyriad: yr Arglwydd a
dderbyn fy ngweddi.

10 Gwaradwydder a thra-
lloder yn ddifawr fy holl
elynon: dychweler a chy-

SALM VII.

Domine, Deus meus.

ARGLWYDD fy Nuw, ynot
yr ymddiriedais: achub
fi rhag fy holl erlidwyr, a
gwaredd fi.

2 Rhag iddo larpio fy
enaid fel llew, gan ei rwygo:
pryd na byddo gwaredydd.

3 O Arglwydd fy Nuw, os
gwneuthum hyn: od oes an-
wiredd yn fy nwylaw;

4 O thelais ddrwg i'r neb
oedd heddychol â mi: (ie,
mi a waredais yr hwn sydd
elyn i mi heb achos)

5 Erlidied y gelyn fy en-
aid, a goddiweddedd: fathred
hefyd fy mywyd i'r llawr, a
goleded fy nigofaint yn y
llwch.

6 Cyfod, Arglwydd, yn dy
ddiglloedd, ymddyrrcha, o
herwydd llid fy ngelynion;
deffro hefyd drosof i'r farn
a orchymynaist.

7 Lellycynnu!leidfa'r bobl-
oedd a'th amgylchynant: er
eu mwyn dychwel dithau i'r
uchelder.

8 Yr Arglwydd a farn y
bobloedd; barn fi, O Ar-
glwydd: yn ol fy nghys-
iawnder, ac yn ol fy mher-
feithrwydd sydd ynof.

9 Darfydded weithian an-
wiredd

wiredd yr annuviolion; eithr 2 O enau plant bychain a cyfarwydda di y cyflawn: rhai yn fugno y peraist ierth, canys y Duw cyflawn a o achos dy elynion: i ostegu chwilia'r calonnaau a'rennau y gelyn a'r ynddialydd.

10 Fy ymddiffyn sydd o 3 Pan edrychwyf ar dy Dduw: Iachawdwr y rhai nefoedd, gwaith dy fysedd: uniawn o galon. ylloera'r ter, y rhai a ordein-

11 Duw sydd Farnydd iaist; cyflawn: a Duw sy ddiglon 4 Pa beth yw dyn, i ti beunydd wrth yr annuviol: i'w gofio: a mab dyn, i ti i

12 Oni ddychwel yr an- ymweled ag ef! nuviol, efe a hoga ei gledd- 5 Canys gwnaethost ef yf: efe a amelodd ei fwa, ychydig is nà'r angylion: ac a'i parottodd. ac a'i coronaist à gogonian

13 Parottodd hefyd iddo ac à harddwch. arfau angheuol: efe a drefn- 6 Gwnaethost iddo ar- odd ei saethau yn erbyn yr glwyddiaethu ar weithred- erlidwyr.

14 Wele, efe a ymddwg bob peth dan ei draed ef; anwired: ac a feichiogodd ar 7 Defaid ac ychen oll: ac gamwedd, ac a esgorodd ar anifeiliaid y maes hefyd; gelwydd.

15 Torrodd bwll, cloddi- physgod y môr: ac y sydd odd ef: syrthiodd hefyd yn yn tramwyollwybrau'r mor- y clawdd a wnaeth. oedd.

16 Eianwired a ymchwel 9 Arglwydd ein Ior: mor ar ei ben ei hun: a'i draha ardderchog yw dy Enw ar yr a ddilgyn ar ei goppa ei hun. holl ddaear!

17 Cladforaf yr Arglwydd ***** BOREOL WEDDI.
yn ol ei gyfiawnder: a chan-
molaf Enw'r Arglwydd gor-
uchaf.

SALM. VIII.

Domine, Dominus noster.

A Rglwyddein Ior ni, mor lon: mynegaf dy holl ry-
ar yr holl ddaear: yr hwn a 2 Llawenychaf a gorfol-
osodaist dy ogonian uwch y eddaf ynot: canaf i'th Enw
nefoedd!

Lodforaf di, O Ar-
glwydd, a'm holl ga-
feddodau.

SALM. IX.
Confitebor tibi.

di, y Goruchaf.

3 Pan ddychweler fy nge-lynion yn eu hol: hwy a gwympant ac a ddifethir o'th flaen di.

4 Canys gwnaethost fy marn a'm matter yn dda: eisteddaist ar orseddfaingc, gan farnu yn gyfiaawn.

5 Ceryddaisit y cenhedloedd, distrywiaist yr aunuw-iol: eu henw hwynt a ddi-leaist byth bythol.

6 Ha elyn, darfu am ddi-nystr yn dragwydd: a di-wreiddiaist y dinasoedd; darfu eu coffadwriaeth gyd â hwynt.

7 Ond yr Arglwydd a bery yn dragwydd: efe a barottodd ei orseddfaingc i farn.

8 Ac efe a farn y byd mewn cyfiawnder: efe a farn y bobloedd mewn un-iondeb.

9 Yr Arglwydd hefyd sydd noddfa i'r gorthrymmedig; noddfa yn amser trallod.

10 A'r rhai a adwaenant dy Enw, a ymddiriedant, ynot: canys ni adewaist, O Arglwydd, y rhai a'th geisient.

11 Canmolwch yr Arglwydd, yr hwn sydd yn

preswylio yn Sion: myneg-wch ym mysg y bobloedd ei weithredoedd ef.

12 Pan ymofyno efe am waed, efe a'u cofia hwynt: nid anghofia waedd y cyl-tuddiol.

13 Trugarha wrthyf, Arglwydd; gwel fy mlinder gan fy nghaseion: fy nyr-chafydd o byrth angau;

14 Fel y mynegwyf dy holl foliant ym mhyrth merch Sion: llawenychaf yn dy iachawdwriaeth.

15 Y cenhedloedd a foddasant yn y ffos a wnaethant: yn y rhwyd a guddiasant, y daliwyd eu troed eu hun.

16 Adweinir yr Arglwydd wrth y farn a wna: yr an-nuwiol a faglwyd yngweithredoedd ei ddwylaw ei hun.

17 Y rhaidrygionus a ym-chwelant i uffern: a'r holl genhedloedd a anghofiant Dduw.

18 Canys njd anghofir y tlawd byth: gobaith y trueniaid ni chollir byth.

19 Cyfod, Arglwydd; na orfydded dyn: barner y cenhedloedd ger dy fro'n di.

20 Gosod, Arglwydd, o'n arnynt: fel y gwybyddo y cenhedloedd mai dynion ydynt.

SALM. X.

SALM. X.

Ut quid, Domine?

PAHAM, Arglwydd, y sef i
o bell : yr ymguddi yn
amser cyfyngder ?

2 Yr annuwiol mewn ymostwng: fel y cwympo
balchder a erlid y tlawd : tyrfa trueiniaid gan ei gedyrn
dalier hwynt yn y bwriadau ef.
a ddychymmygasant.

3 Canys yr annuwiol a Anghofiodd Duw: cuddiodd
ymffrostia am ewyllys ei galon: ac a fendithia y cybydd,
yr hwn y mae yr Arglwydd yn ei ffieiddio.

4 Yr annuwiol, gan uch-
der ei ffroen, ni chais Dduw:
nid yw Duw yn ei holl fedd-
yliau ef.

5 Ei ffyrdd sydd flin bob a ganfyddi anwired a cham.
amser; uchel yw dy farned- i roddi tâl â th ddwylaw dy
igaethau allan o'i olwg ef: hun: arnat ti y gedy'r tlawd;
chwîthu y mae yn erbyn ei ti yw cynorthwywr yr ym-
holl elynion.

6 Dywedodd yn ei galon, 15 Tor fraich yr annuw-
Ni'm symudir: o her- iol a'r drygionus: cais ei
wydd ni byddaf mewn dryg- ddrygioni ef, hyd na chaff-
fyd hyd genhedlaeth a che- ech ddim.
nhedlaeth.

7 Ei enau sydd yn llawn nhin byth, ac yn dragy-
melldith, a dicheil, a thwyll: wydd: difethwyd y cenhedl-
dan ei dafod y mae camwedd oedd allan o'i dir ef.
ac anwiredd.

8 Y mae efe yn eistedd ddymuniad y tlodian: parot-
ynghynllwynfa y pentref- toi eu calon hwynt, gwrendy-
ydd: mewn cilfachau y lladd dy glust arnynt;

efe y gwirion: ei lygaid a dre-
miant yn ddirgel ar y tlawd.

9 Efe a gynllwyna mewn
dirgelwch megis llew yn ei
ffau: cynllwyn y mae i ddal
y tlawd ; efe a ddeil y tlawd,
gan ei dynnu i'w rwyd.

10 Efe a ymgrymma, ac a

11 Dywedodd yn ei galon,
ymffrostia am ewyllys ei ga- ei wyneb; ni wel byth.

12 Cyfod, Arglwydd ; O
Dduw, dyrcha dy law : nac
anghofia y cystuddiol.

13 Paham y dirmygâ'r an-
nuwiol Dduw : dywedodd
yn ei galon, Nid ymofyni.

14 Gwelaist hyn ; canys ti
a ganfyddi anwired a cham.
i roddi tâl â th ddwylaw dy
hun: arnat ti y gedy'r tlawd;
ti yw cynorthwywr yr ym-
holl elynion.

15 Tor fraich yr annuw-
iol a'r drygionus: cais ei
ddrygioni ef, hyd na chaff-
ech ddim.

16 Yr Arglwydd sydd Fre-
clywaif melldith, a dicheil, a thwyll: wydd: difethwyd y cenhedl-
dan ei dafod y mae camwedd oedd allan o'i dir ef.
17 Arglwydd, clywaif

parot-
toi eu calon hwynt, gwrendy-
ydd: mewn cilfachau y lladd dy glust arnynt;

18 I farnu'n wa,

18 I farnu'r ymddifad a'r PRYDNHAWNOL gorthrymmedig : fel na ychwanego dyn daearol beri ofn mwyach.

SALM. XI.

In Domino Confido..

YN yr Arglwydd yr wyf yn ymddiried: pa fodd

y dywedwch wrth fy enaid,
Eheda i'r mynydd fel aderyn?

2 Canys wele, y drygionus a annelant fwa; parottoisant eu saethau ar y llinyn: i saethu yn ddirlgel y rhai uniaawn o galon.

3 Canys y seiliau a ddi-nystriwyd: pa beth a wnaeth y cyflawn?

4 Yr Arglwydd sydd yn nheml ei sancteiddrwydd; gorfeddfa'r Arglwydd sydd yn y nefoedd: y mae ei lygaid ef yn gweler y tlawd, ei amrantau yn profi meibion dynion.

5 Yr Arglwydd a brawf y cyflawn: eithr cas gan ei enaid ef y drygionus, a'r hw sydd hoff gan do drawsf- der.

6 Ar yr annuwion y ydynt eiriau purion: fel ar-gwlawia efe faglau, tan a ian wedi ei goethi mewn orwmstan, a phoethwynt ffwrn bridd, wedi ei buro y stormus: dyma ran eu seithwaith,

clywai phiol hwynt.

7 Canys yr Arglwydd cyf-hwynt: cedwi hwynt rhagawn a gar gyflawnder: ei y genhedlaeth hon yn dra-ayneb a edrych ar yr un-gwydd.

I farnu'r nwa.

WEDDI SALM. XII.

Salvum me fac.

AChub, Arglwydd; ca-nys darfu y trugarog: o herwydd palloedd y ffydd-loniaid o blith meibion dyn-ion,

2 Oferedd a ddywedant bob un wrth ei gymmydog: â gwefus wenhieithgar, ac â chalon ddau ddyblyg, y llafarant,

3 Torred yr Arglwydd yr holl wefusau gwênhieithus: a'r tafod a ddywedo fawrhydri,

4 Y rhai a ddywedant, A'n tafod y gorfyddwn: ein gwefusau sydd eiddom ni; pwy sydd arglwydd arnom ni?

5 O herwydd anrhaith y rhai cystuddiedig, o herwydd uchenaid y tlodian, y cyfodaf yn awr, medd yr Arglwydd: rhoddaf mewn iachawdwriaeth yr hwn y magler iddo,

6 Geiriau yr Arglwydd

7 Ti, Arglwydd, a' ucedwi hwynt: cedwi hwynt rhagawn a gar gyflawnder: ei y genhedlaeth hon yn dra-

8 Yr

8 Yr annuwiolion a rodiant o amgylch : pa a ddyrchafer y gwaefaf o feibion dynion. odd i lawr o'r nefoedd ar feibion dynion : i weled a oedd neb deallgar, yn ymgeisio â Duw.

SALM XIII.

Usque quo, Domine?

PA hyd, Arglwydd, y'm hanghofi ? ai yn dragwydd : pa hyd y cuddi dy wyneb rhagof ?

2 Pa hyd y cymmeraf gynghorion yn fy enaid, gan fod blinder beunydd yn fy nghalon : pa hyd y dyrchesfir fy ngelyn arnaf ?

3 Edrych, a chlyw fi, O Arglwydd fy Nuw : goleua fy llygaid, rhag im'huno yn yr angau.

4 Rhag dywedyd o'm gelyn, Gorchfygais ef : ac i'm gwrthwynebwyr lawenychu, os gogwyddaf.

5 Minnau hetyd a ymdiriedais yn dy drugaredd di ; fy nghalon a ymlawenycha yn dy iachadwriaeth : canaf i'r Arglwydd, am iddo synio arnaf ; ie, caninolaf Enw'r Arglwydd Goruchaf.

S A L M. XIV.

Dixit inspiens.

YR ynfyd a ddywedodd yn ei galon, Nid oes un Duw : ymlygrasant ; sfeiddwaith a wnaethant ; nid oes a wnel ddaioni, nag oes un.

2 Yr Arglwydd a edrych.

3 Ciliodd pawb ; cyd-ymddifwynafant : nid oes a wnel ddaioni, nag oes un.

4 Bedd agored yw eu ceg : â'u tafodau y gwnaethant ddichell : gwenwyn aspiaid sydd tan eu gwefulsau.

5 Y thai y mae eu genau yn llawn melldith a chwerwedd : buan yw eu traed i dywallt gwaed.

6 Distryw ac afluwydd sydd yn eu ffyrdd, a ffordd tangneseedd nid adnabuant : nid oes ofn Duw ger bron eu llygaid.

7 Oni wyr holl weithred-wyr anwiredd ? y thai sy'n bwyta fy mhobl fel y bwytaent fara ni alwasant ar yr Arglwydd.

Yno y dychrynasant gan ofn ; ie, lle nid oedd ofn : canys y mae Duw yngenhedlaeth y cyfawn.

9 Cyngor ytlawd a waradwyddasoch chwi : am fod yr Arglwydd yn obaith iddo.

10 Pwy a ddyry iachawdwriaeth i Israel o Sion ! pan ddychwelo'r Arglwydd gaethiwed ei bobl : yr ymhyfryda Jacob, ac y llawen-ha Israel.

BOREOI

BOREOL WEDDI. y rhai y mae fy hell hyfryd-wch.
S A L M. XV.

Domine, quis habitabit?

ARglwydd, pwy a drig rhai a frysiant ar ol duw di-
yn dy babell : pwy a eithr : eu diod-offrwm o wa-
breswylia ym mynydd dy ed n id offrymmaf fi, ac ni
fanceteiddrwydd ?

2 Yr hwn a rodia yn ber-fy ngwefusau.

ffaith : ac a wnel gyflawn-
der, ac a ddywed wir yn ei
galon.

3 Heb absennu â'i dafod,
heb wneuthur drwg i'w gym-
mydog : ac heb dderbyn en-
llib yn erbyn ei gymmydog.

4 Yr hwn y mae'r dryg-
ionus yn ddirmygus yn ei
olwg, ond a anrhodedda y
rhai a ofnant yr Arglwydd:
yr hwn a dwng i'w niweid
ei hun, ac ni newidia.

5 Yr hwn ni roddes ei ar-
ian ar usuriath, ac ni chym-
mer wobr yn erbyn y gwir-
ion : a wnelo hyn, a id ys-
gogir yn dragwyd.

S A L M XVI

Conserua me, Domine.

CAdw fi, O Dduw : ca-

unys ynot yr ymddiriedaf.

2 Fy enaid, dywedaist i'th Sanct weled llygredig-

wrth yr Arglwydd : Fy Ar-
glwydd ydwyt ti, fy na nid

yw ddin i ti.

3 Ond i'r saint sydd ar y

ddaeiar, a'r rhai rhagorol : yn

4 Gofidiau a amlhant i'r

chymimeraf eu henwau yn
fy ngwefusau.

5 Yr Arglwydd yw rhan-
fy etifeddiaeth i, a'm phiol :
ti a gynheli fy nghoelbren.

6 Y llinynnau a syrthi-
odd i mi mewn lleoedd hy-
fryd : ie, y mae i mi etifed-
iaeth dêg.

7 Bendithiaf yr Arglwydd
yr hwn a'm cynhorodd : fy
arenau hefyd a'm dysgant y
nos.

8 Gosodais yr Arglwydd
bob amser ger fy mron : am
ei fod ar fy neheulaw, ni'm
hysgogir.

9 O herwydd hynny lla-
wenychodd fy nghalon, ac
ymhyfrydodd fy ngogoniant:
fy nghnawd hefyd a orphwys
mewn gobaith.

10 Canys ni adewi fy en-

aid yn usfern : ac ni oddefi

i'th Sanct weled llygredig-

aeth.

11 Dañgosi i mi lwybr

bywyd ; digonolrhydd lla-

ac ar dy ddeheculaw y mae

digrifwch yn dragwyd.

C

SALM.

S A L M. XVII.

Exaudi, Domine.

CLyw, Arglwydd, gyf-iawnder; ystyria fy llefain : gwrando fy ngweddi o wefusau didwyll.

2 Deued fy marn oddi ger dy fron : edryched dy lygaid ar uniondeb.

3 Profaist fy nghalon, go-fwaist fi y nos; chwliaist fi, ac ni chei ddim anwiredd ynof : bwriedais na throeddai fy ngenau.

4 Tu ag at am weithred-oedd dynion : wrth eiriau dy wefusau yr ymgcdwais rhag llwybrau yr yspeilydd.

5 Cynnal fy ngherdediad yn dy lwybrau : fel na lithro fy nhraed.

6 Mi a elwais arnat; canys gwrandewi arnaf fi, O Dduw : gostwng dy glust ataf, ac erglyw fy ymadrodd.

7 Dangos dy ryfedd druggeddau, O Achubydd y rhai a ymddiriedant ynot : rhag y fawl a ymgydant yn erbyn dy ddeheulaw.

8 Cadw fi fel canwyll llygad : cudd fi dan gysgod dy adenyydd,

9 Rhag yr annuviolion, y rhai a'm gorthrymmant:rhag fy ngelynion marwol, y rhai a'm hanigylchant.

10 Caualiant gan eu bras-

der : â'u genau y llafarant mewn balchder.

11 Ein cynniweirfa ni a gylchynasant hwy yr awr hon : gosodasant eu llygaid i dynnu i lawr i'r ddaear.

12 Eu dull sydd fel llew a chwennychai ysglyfaethu : ac megis llew ieuangc yn aros mewn lleoedd dirgel

13 Cyfod, Arglwydd ; a-chub ei flaen ef; cwympha ef: gwared fy enaid rhag yr annuviol, yr hwn yw dy gleddyf di.

14 Rhag dynion y rhai yw dy law, O Arglwydd; rhag dynion y byd, y rhai y mae eu rhan yn y bywyd yma; a'r rhai y llenwaist eu boliau â'th guddiedig drysor: llawn ydynt o feibion, a gadawant eu gweddill i'w rhai bychain.

15 Myfi a edrychaf ar dy wyneb mewn cyflawnder : digonir fi, pan ddihunwyf, â'th ddelw di.

PRYDNHAWNOL WEDDI

S A L M XVIII.

Diligam te, Domine.

CAraf di, Arglwydd : fy ceru nghadernid.

2 Yr Arglwydd yw fy gwynghraig, a'm hymddiffynfa : a'm gwaredydd; ty Nuw, i'w ch y nghaderni tabell

nghadernid, yn yr hwn yr wyllwch dyfroedd, a thew-ymddiriedaf : fy nharian, a chorn fy iachawdwriaeth, a'm huchel-dwr.

3 Galwaf ar yr Arglwydd canmoladwy : felly y'm ced-wir rhag fy ngelynion.

4 Gofidion angau a'm cylchynasant : ac afonydd y fall a'm dychrynasant i.

5 Gofidiau usfern a'm cylchynasant : maglau angau a achubasant fy mlaen.

6 Yn fy nghyfngder y gelwais ar yr Arglwydd, ac y gwaeddais ar fy Nuw : efe a glybu fy llef o'i deml ; a'm gwaedd ger ei fron a ddaeth i'w glustiau ef.

7 Yna y siglodd ac y crynodd y ddaear : a seiliau'r mynyddoedd a gynhyrfodd ac a ymfiglodd, am iddo ef ddigio.

8 Dyrchafodd, mwg o'i ffroenau, a than a ysodd o'i enau : glo a ennynasant gando.

9 Efe hefyd a ostyngoddy nefoedd, ac a ddisgynodd : a thywylwch oedd dan ei draed ef.

10 Marchogodd hefyd ar cerub, ac a echedodd : ie, efe a echedodd ar adenyydd y gwynt.

11 Efe a wnaeth dywyllty Nuw, yn ddirgelta iddo : a'i nghanterniabell o'i amgylch oedd dy-

gymmylau yr awyr.

12 Gan y disgleirdeb oedd ger ei fron, ei gymmylau a aethant heibio : cenllisyg a marwor tanllyd.

13 Yr Arglwydd hefyd a daranodd yn y nefoedd, a'r Goruchaf a rodde ei lef : cenllisyg a marwor tanllyd.

14 Ie, efe a anfonodd ei saethau, ac a'u gwasgarodd hwynt : ac a saethodd ei fellt, ac a'u gorchfygodd hwynt.

15 Gwaelodion y dyfroedd a welwyd, a seiliau'r byd a ddynoethwyd gan dy gerydd di, O Arglwydd : a chan chwÿthad anadl dy ffroenau.

16 Anfonodd oddi uchod; cymmerodd fi : tynnodd fi allan o ddyfroedd lawer.

17 Efe a'm gwareddodd oddiwrth fy ngelyn cadarn, a rhag fy nghaseion : canys yr oeddyn yn drech na mi.

18 Achubasant fy mlaen yn nydd fy ngofid : ond yr Arglwydd oedd gynhaliad i mi.

19 Dug si hefyd i ehanger : gwareddodd fi; canys ymhobodd ynof.

20 Yr Arglwydd a'm gwobrwyodd yn ol fy nghyflawnder : yn ol glendid fy nwylaw y talodd efe i mi.

32

21 Canys cedwa is ffyrdd phwy sydd graig ond ein yr Arglwydd : ac ni chiliais Duw ni ? yn annuwiol oddiwrth fy . 32 Duw sy'n fy ngwregysu â nerth : ac yn gwneuthur fy ffordd yn berffaith.

22 O hcrwydd ei holl far- nedigaethau ef oedd ger fy mron i : a'i ddeddfau ni fw- riais oddiwrthyf.

23 Bum hefyd yn berffaith gyd ag ef : ac ymgedwais rhag fy anwiredd.

24 A'r Arglwydd a'm gwobrwyodd yn ol fy nghyflawnder: ac yn ol purdeb fy nwylaw o flaen ei lygaid ef.

25 A'r trugarog y gwnai drugaredd : a'r gwr perffaith y gwnai berffaithrwydd

26 A'r glan y gwnai lendid : ac a'r cyndyn yr ymgydynni.

27 Canys ti a waredi'r bobl gyfuddiedig : ond ti a ostyngi olygon uchel.

28 O herwydd ti a oleui fy nghanwyll : yr Arglwydd fy Nuw a lewyrcha fy nhywllwch.

29 Oblgyd ynot tiyrheda- sis trwy fyddin : ac yn fy Nuw y llemmais dros fur.

30 Duw sydd berffaith ei ffordd : gair yr Arglwydd sydd wedi ei buro ; tarian yw efe i bawb a'ymddiriedant ynddo.

31 Canys pwysydd duw heb law yr Arglwydd : a odd efe hwynt.

32 Duw sy'n fy ngwregysu â nerth : ac yn gwneuthur fy ffordd yn berffaith. 33 Go iod y mae efe fy nhraed fel traed ewigod : ac ar fy uchelfannau y'm sefydla.

34 Efe sy'n dysgu fy nwylaw i ryfel : fel y dryllir bwa dur yn fy mreichiau.

35 Rhoddaist hefyd i mi darian dy iachawdwriaeth : a'th ddeheulaw a'm cynhaliodd, a'th fwynder a'm lliosogodd.

36 Ehengaist fy ngherddediad danaf : fel na lithrodd fy nhraed.

37 Erlidiais fy ngelynion, ac a'u goddiweddais : ac ni ddychwelais nes eu difa hwynt.

38 Archollais hwynt, fel na allent godi : syrthiasant dan fy nhraed.

39 Canys gwregysfaist si â nerth i ryfel : darostyngais danaf y rhai a ymgododa i'm herbyn.

40 Rhoddaist hefyd i mi warrau fy ngelynion : fel y difethwn fy nghafeion.

41 Gwaeddasant, ond nid oedd achubydd : sef, ar y Arglwydd, ond nid ateb a odd efe hwynt.

42 Maluria

42 Maluriais hwynt hefyd BOREOL WEDDI.
fel llwch o flaen y gwynt : SALM XIX
teflais hwynt allan megis Caeli enarrant.
tom yr heolydd.

43 Gwaredaist fi rhag cy-
nhennau'r bobl; gosodaist fi
yn ben cenhedloedd : pobl
nid adnabum a'm gwafan-
aethant.

44 Pan glywant am dan-
af, uffuddhant i mi : meib-
ion dieithr a gymmerant ar-
nynt ymddarostwng i mi.

45 Meibion dieithr a ball-
ant : ac a ddychrynant allan
o'u dirgel fannau.

46 Byw yw'r Arglwydd,
a bendithier fy nghraig : a
dyrchafer Duw fy iachawd-
wriaeth.

47 Duw sydd yn rhoddi i
mi allu ymddial : ac a ddar-
ostwng y bobloedd danaf.

48 Efe sydd yn fy ngwa-
red oddiwrth fy ngelynion ;
i a'm dyrchesi uwch law
rhai a gyfodant i'm her-
byn : achubaist fi rhag y ef.
gwr traws.

49 Am hynny y mofian-
naf di, O Arglwydd, ym
mhli y Cenhedloedd : ac y
canaf i'th Enw.

50 Efe sydd yn gwneu-
tur mawr ymwared i'w
renhin : ac yn gwneuthur
ugaredd i'w Enneiniog, i
dafydd, ac i'w Had ef byth.

Y Nefoedd sy'n datgan
gogoniant Duw: a'r
ffurfafen sy'n mynegi gwaith
ei ddwylaw ef.

2 Dydd i ddydd a draetha
ymadrodd : a nos i nos a
ddengys wybodaeth.

3 Nid oes iaith nac ym-
adrodd : lle ni chlybuwyd eu
lleferydd hwynt.

4 Eu llinyn a aeth trwy'r
holl ddaeas, a'u geiriau hyd
eithafoedd byd : i'r haul y
gosododd efe babell yn-
ddynt.

5 Yr hwn sydd fel gwr
priod yn dyfod allan o'i ysta-
fell : ac a ymlawenha fel
cawr i redeg gyrfa.

6 O eithaf y nefoedd y
mae ei fynediad ef allan, a'i
amgylchiad hyd eu heithaf-
oedd hwynt : ac nid ym-
gudd dim oddiwrth ei wres-
tyn : achubaist fi rhag y ef.

7 Cyfraith yr Arglwydd
sydd berffaith, yn troi'r en-
aid : tyftiolaeth yr Arglwydd
sydd sicr, ac yn gwneuthur
y gwirion yn ddoeth.

8 Deddfau'r Arglwydd
sydd uniawn, yn Hawen-
hau'r galon : gorchymyn yr
leuo'r llygaid.

9 Ofn yr Arglwydd sydd
lân, yn parhau yn dragy-
wydd : barnau'r Arglwydd
ydynt wirionedd; cyfawn
ydynt i gyd.

10 Mwy dymunol ynt
nag aur, ie, nag aur coeth
lawer : melysach hefyd nâ'r
mel, ac nâ diferiad diliâu mel.

11 Ynddynt hwy hefyd y
rhybuddir dy was : o'u cadw
y mae gwobr lawer.

12 Pwy a ddêall ei gam-
weddu? glanha fi oddiwrth
sy meiau cuddiedig.

13 Attal hefyd dy was
oddiwrth bechodau rhyfyg-
us, na arglyddiaethont ar-
naf: yna y'm perfféithir, ac
y'm glanheir oddiwrth an-
wiredd lawer,

14 Bydded ymadroddion
sy ngenau. a myfyrdod fy
nghalon, yn gymmeradwy
ger dy fron : O Arglwydd,
sy Nghraig a'm Prynwr.

S A L M X X .

Exaudiat te Dominus.

GWrandawed yr Arglw-
ydd arnat yn nydd cy-
fyngder : Enw Duw Jacob
a'th ddiffynno.

2 Anfoned i ti gyminorth
o'r cyssegr : a nerthed di o
Eion.

3 Cofied dy holl offrym-
mau : a bydded fodlon i'th
boeth-offrwm.

4 Rhodded i ti wrth fodd
dy galon : a chyflawned dy
holl gyngor.

5 Gorfoleddwn yn dy
iachawdwriaeth di, a dyrcha-
fwn faner yn Enw ein Duw:
cyflawned yr Arglwydd dy
holl ddymuniadau.

6 Yr awr hon y gwn y
gwared yr Arglwydd ei En-
neiniog : efe a wrendy arno
o nefoedd ei sancteiddrwydd,
yn nerth iechyd ei ddeheulaw
ef.

7 Ymddiried rhai mewn
cerbydau, a rhai mewn
meirch : ond nyni a gofiwn
Enw yr Arglwydd ein Duw.

8 Hwy a gwypasant, ac
a syrthiasant : ond nyni a
gyfodasom, ac a safasom.

9 Achub, Arglwydd: gw-
randawed y Brenhin ar-
nom yn y dydd y llefom.

S A L M X X I .

Domine, in virtute tua.

ARglwydd, yn dy nerth
y llawenycha'r Bren-
hin : ac yn dy iachawdwri-
aeth mor ddirfawr yr ymhy-
fryda!

2 Deisyfiad ei galon a
roddais iddo : a dymuniad ei
wesulus ni's gommeddaist.

3 Canys achubaist ei flaen
ef a bendithion daioni : gof-
odaist ar ei ben ef goron o
aur coeth.

4 Gofynnodd oes gennyt.

ydd 4.
n fodd
ed dy
n dy
yrcha-
Duw:
dd dy

mewn
mewn
gofiwn
n Duw,
sfant, ac
nyni a
som.
ydd:gw-
hin ar-
ifom.
XI.
te tua.

dy nerth
r' Bren-
hawdwri-
yr ymhy-

galon a
muniad ei
ammeddaist.
aist ei flaen-
ioni : gos-
f goron o
es gennyt

Dydd 4.

Y Psaltar yn Cymraeg.

35

a rhoddaist iddo: ie, hir oes, PRYDNHAWNOL WEDDI
byth ac yn dragwyd.

5 Mawr yw ei ogoniant
yn dy iachawdwriaeth : gos-
odaist arno ogoniant a phryd-
ferthwch.

6 Canys gwnaethost ef yn
fendithion yn dragwyddol:
llawenychaist ef a llawenydd
a' th wynebpryd.

7 O herwydd bod y Bre-
nnin yn ymddiried yn yr Arg-
lwydd : a thrwy drugaredd
y Goruchaf nid ysgogir ef.

8 Dy law a gaiff afael ar
dy holl elynion : dy ddeheu-
law a gaiff afael ar dy gas-
cion.

9 Ti a'u gwna'i hwynt fel
ffwrn danllyd yn amser dy
lid : yr Arglywydd yn ei ddig-
loneedd a'u llwngc hwynt,
a'r tan a'u hyfa hwynt.

10 Eu ffrwyth hwynt a
ddinystri di oddi ar y ddaear :
a'u had o blith meibion dyn-
ion.

11 Canys bwriadafant
ddrwg i'th erbyn : meddyl-
afant amcan, heb allu o
honynt ei gwblhau.

12 Am hynny y gwnei
ddynt droi eu cefnau : ar dy
llynynnau y parottoi di faeth-
au yn erbyn eu hwyne-
bau.

13 Ymddyrrcha, Argly-
wydd, yn dy nerth : canwn, a
hanmolwn dy gadernid.

S A L M XXII.

Deus, Deus meus.

F Y Nuw, fy Nuw, ed-
rych arnaf ; paham y'm
gwrthodaist : paham yr yd-
wyt mor bell oddiwrth fy
iachawdwriaeth, a geiriau fy
llefain?

2 Fy Nuw, llefain yr yd-
wyt y dydd, ac ni wrandewi:
y nos hefyd, ac n oes osteg
i mi.

3 Ond tydi wyt sanctaidd:
O dydi yr hwn wyt yn
cyfanneddu ym moliant Is-
rael !

4 Ein tadau a obeithi-
asant ynot : gobeithiasant, a
gwaredaist hwynt.

5 Arnat ti y llefasant, ac
achubwyd hwynt : ynot yr
ymddiriedasant, ac ni's gwa-
radwyddwyd hwynt.

6 A minnau, prif y lwyf,
ac nid gwr : gwarthrudd
dynion, a dirmyg y bobl.

7 Pawb a'r a'm gwelant,
a'm gwatwarant : llaesant
wefl, ysgydwant ben, gan
ddywedyd,

8 Ymddiriedodd yn yr
Arglywydd; gwareded ef :
achubed ef, gan ei fod yn
dda ganddo.

9 Canys ti a'm tynnaist
o'r groth : gwnaethost i mi

C 4

obeithio

obeithio pan oeddwn ar fron-
maw fy mam.

10 Arnat ti y'm bwriwyd
o'r bru : o groth fy mam fy
Nuw ydwyt.

11 Nac ymbellha oddi
wrthyf ; o herwydd cyfyng-
der fydd agos : canys nid oes
cynnorthwywr.

12 Teirw lawera'm cylch-
ynasant : gwrdd deirw Basan
a'm hamgylchasant.

13 Agorasant arnaf ei gen-
au : fel llew rheibus a rhu-
adwy.

14 Fel dwfr y'm tywallt-
wyd, a'm hesgyrn oll a ym-
wahanasant : fy nghalon sydd
fel ewyr ; hi a doddodd yng-
hanol fy mherfedd.

15 Fy nerth a wywodd
fel priddlestr ; a'm tafod a
lynodd wrth dafod fy ngen-
au : ac i lwch angau y'm
dygaist.

16 Canys cwn lawer a'm
cylchynasant ; cynnulleidfa'r
drygionus a'm hamgylchas-
ant : trywanafant fy nwylaw
a'm traed.

17 Gallaf gyfrif fy holl
esgyrn : y maent yn tremio
ac yn edrych arnaf.

18 Y maent yn rhannu
fy nillad yn eu mysg : ac ar
fy ngwsg yn bwrw coelbren.

19 Ond tydi, Arglwydd,
nac ymbellha : fy nghadern-
id, brysia i'm cynnorthwyo,

20 Gwared fy enaid rhag
y cleddyf : fy unig enaid o
feddiant y ci.

21 Achub fi rhag safn y
llew : canys o blith cyrn
unicorniaid y'm gwrandew-
aist.

22 Mynegaf dy Enw i'm
brodyr : ynghanol y gyn-
nulleidfa y'th folaf.

23 Y rhai sy yn ofni'r
Arglwydd, molwch ef : holl
had Jacob, gogoneddwch
ef ; a holl had Israel, ofn-
wch ef.

24 Canys ni ddirmygodd,
ac ni ffieiddiodd gystudd y
tlawd : ac ni chuddiodd ei
wyneb rhagddo ; ond pan
lefodd efe arno, efe a wran-
dawodd.

25 Fy mawl sydd o honet
ti yn y gynnulleidfa fawr :
fy addunedau a dalaf ger
bron y rhai a'i hofnant ef.

26 Y tlodian a twyttant,
ac a ddiwellir : y rhai a geis-
iant yr Arglwydd, a'i mol-
iannant ef ; eich calon fydd
byw yn dragwydd.

27 Holl derfynau'r ddaear
ar a gofiant, ac a droant at
yr Arglwydd : a holl dy-
lwythau y cenhedloedd a
addolant ger dy fren di.

28 Canys eiddo'r Ar-
glwydd yw'r deyrnas : ac
efe sydd yn llywodraethu ym-
mhliith y cenhedloedd,

29 Yr holl rai breision swyliaf yn nhŷ'r Arglwydd ar y ddaear a fwyttant, ac a addolant : y rhai a ddisgynant i'r llwch, a ymgrymant ger ei fron ef; ac nid oes neb a all gadw yn fyw ei enaid ei hun.

30 Eu had a'i gwasanaetha ef : cyfrifir ef i'r Arglwydd yn genhedlaeth.

31 Deuant, ac adroddant ei gyflawnder ef i'r bobl aenir : mai efe a wnaeth hyn.

S A L M XXIII.

Dominus regit me.

YR Arglwydd yw fy Mugail : ni bydd eisiau arnaf.

2 Efe a wna im' orwedd mewn porfeydd gwelltogaeth : efe a'm tywys ger llaw'r dysfroedd tawel.

3 Efe a ddychwel fy enaid : efe a'm harwain ar hŷd llwybraucyflawnderermwyn ei Enw.

4 Ie, pe rhodiwn ar hŷd glyn cysgod angau, nid ofnaf niweid : canys yr wyt ti gyd â mi ; dy wiaLEN a'th effon a'm cysurant.

5 Ti a arlwyi fort ger fy mron yngwydd fy ngwrthwynebwyr : iraist fy mhen ag olew; fy phiol sydd lawn.

6 Daioni a thrugaredd ynddiau a'm canlynant holl ddyddiau fy mywyd : a phre-

BOREOL WEDDI.

S A L M XXIV.

Domini est terra.

Eiddo'r Arglwydd y ddaear, a'i chyflawnder: y byd, ac a breswylia ynddo.

2 Canys efe a'i seiliodd ar y moroedd : ac a'i sicrhaoedd ar yr afonydd.

3 Pwy a esgyn i fynydd yr Arglwydd : phwy a saif yn ei le sanctaidd ef?

4 Y glan ei ddwylaw, a'r pur ei galon : yr hwn ni ddyrchafodd ei feddwl at wagedd, ac ni thyngodd i dwyllo.

5 Efe a dderbyn fendith gan yr Arglwydd : a chyflawnder gan Dduw ei iachawdwriaeth.

6 Dyma genhedlaeth yr rhai a'i ceisiant ef : y rhai a geisiant dy wyneb di, O Jacob.

7 O byrth, dyrchefwch eich pennau ; ac ymddyrehefwch, ddrysau tragicwyddol : a Brenhin y gogoniant a ddaw i mewn.

8 Pwy yw'r Brenhin gogoniant hwn : yr Arglwydd nerthol a chadarn ; yr Arglwydd cadarn mewn rhyfel.

9 O byrth, dyrchefwch eich.

eich peniau ; ac ymddyrrch-efwch, ddrysfau tragywydd-ol : a Brenhin y gogoniant a ddaw i mewn.

10 Pwy yw'r Brenhin gogoniant hwn : Arglwydd y lluoedd, efe yw Brenhin y gogoniant.

S A L M XXV.

Ad te, Domine, levavi.

ATtat ti, O Arglwydd ;
1 y dyrchafaf fy enaid.
2 Ofy Nuw, ynot ti'r ym-
ddiriedais : na'm gwarad-
wydder ; na orfoledded fy
ngelynion arnaf.

3 Ie, na waradwydder
neb sydd yn disgwyl wrthyt
ti : gwaradwydder y rhai a
droseddant heb achos.

4 Par i mi wybod dy
ffyrdd, O Arglwydd : dysg
i mi dy lwybrau.

5 Tywysfi yn dy wirion-
edd, a dysg fi : canys ti yw
Duw fy iachawdwriaeth ;
wrthyt ti y disgwyliarf ar hŷd
y dydd.

6 Cofia, Arglwydd, dy
dosturiaethau, a'th drugar-
eddau : canys erioed y ma-
ent hwy.

7 Na chofia bechodau fy
ieuengctyd, na'm camwedd-
au : yn ol dy drugaredd
meddwl di am danaf, er
mwyn dyddaioni, Arglwydd.

8 Da ac uniawn yw yr
Arglwydd : o herwydd hyn-

ny y dysg efe bechaduriaid
yn y ffordd.

9 Y rhai llariaidd a hy-
ffordda efe mewn barn : a'i
ffordd a ddysg efe i'r rhai
gostyngedig.

10 Holl lwybrau'r Ar-
glwydd ydynt drugaredd a
gwirionedd : i'r rhai a gadw-
ant ei gyfammod a'i dyst-
iolaethâu ef.

11 Er mwyn dy Enw, Ar-
glwydd : maddeu fy anwir-
edd ; canys mawr yw.

12 Pa wr yw efe sy'n of-
ni yr Arglwydd : efe a'i dysg
ef yn y ffordd a ddewiô.

13 Eienaidefa erys mewn
daioni : a'i had a etifedda'r
ddaeear.

14 Dirgelwch yr Arglw-
ydd sydd gyd â'r rhai a'i
hofnant ef : a'i gyfammod
hefyd, i'w cyfarwyddo hw-
ynt.

15 Fy llygaid sydd yn wa-
stad ar yr Arglwydd : canys
efe a ddwg fy nhraed allan
o'r rhwyd.

16 Tro attaf, a thrugarha
wrthyf : canys unig a thlawd
ydwyf.

17 Gofidiau fy nghalon a
helaethwyd : dwg fi allan
o'm cyfyngderau.

18 Gwel fy nghystudd
a'm helbul : a maddeu fy
holl bechodau,

19 Edrych

Dydd 5
duriaid
a hy-
rn : a'i
'r rhai
'r Ar-
redd a
gadw-
i dyst-
nw, Ar-
artwir-
. y'n of-
a'i dysg
lewito.
s mewn
fedda'r
Arglw-
hai a'i
ammod
do hw-
yn wa-
: canys
d allan
ugarha
thlawd
halon a
fi allan
nstudd
deu sy
Edrych

Dydd 5

Y Psaltar yn Cymraeg.

39

19 Edrych ar fy ngelyn-
ion ; canys amlhasant : à fan dy dý : a lle preswylra
chasineb traws hefyd y'm ca- dy ogoiant.

20 Cadw fy enaid, ac a- à phechaduriaid : na'm byw-
chub fi : na'm gwaradwydd- yd gyd à dynion gwaed-
er ; canys ymddiriedais ynot. lyd;

21 Cadwed perffeithrw-
ydd ac uniondeb fi : canys der yn eu dwylaw : a'u de-
yr wyl yn disgwyl wrthyd.

22 O Dduw, gwared Is-
rael : o'i holl gyfngderau.

S A L M XXVI.

Judica me, Domine.

B Arn fi, Arglywydd ; ca-
nys rhodjais yn fymher-
feithrwydd : ymddiriedais
hefyd yn yr Arglywydd ; am
hynny ni lithraf.

2 Hola fi, Arglywydd, a
phrawf fi : a chwilia fy aren-
nau a'm calon.

3 Canys dy drugaredd
fydd yn wastad o flaen fy dwriaeth, rhag pwyl yr of-
lygaid : ac mi a rodjais yn saf : yr Arglywydd yw nerth
dy wirionedd.

4 Nid eisteddais gyd à chrynaf ?

dynion coegion : a chyd à'r
rhai trofaus nid af.

5 Caseais gynnulleidfa'r
drygionus : a chyd à'r an-
nuviolion nid eisteddaf.

6 Golchaf fy nwylaw
mewn diniweidrwydd : a'th
allor, O Arglywydd, a am-
gylchynaf ;

7 I gyhoeddi à llef clodfor-
edd : ac i fynegi dy holl ry-
feedodau.

8 Arglywydd, hoffais drig-
ion : canys amlhasant : à fan dy dý : a lle preswylra
fasant.

9 Na chasgl fy enaid gyd

à phechaduriaid : na'm byw-
chub fi : na'm gwaradwydd- yd gyd à dynion gwaed-
er ; canys ymddiriedais ynot. lyd;

10 Y rhai y mae ysgeler-
der yn eu dwylaw : a'u de-
heulaw yn llawn gwobrau.

11 Eithr mi a rodiaf yn fy
mherffeithrwydd : gwared
fi, a thrugarha wrhyf.

12 Fy nhroed sydd yn se-
fyll ar yr union : yn y cyn-
nulleidfaedd y'th fendithiaf,
O Arglywydd,

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M XXVII.

Dominus illuminatio.

Y R Arglywydd yw fy
ngoleuni, a'm iachaw-
llgaid : ac mi a rodjais yn saf : yr Arglywydd yw nerth
fy mywyd ; rhag pwyl y dy-

2 Pan nesaodd y rhai
drygionus, sef fy ngwrth-
wynebwyr a'm gelynion, i'm
herbyn i fwyta fy nghnawd:

hwy a dramgyddasant ac a

3 Pe gwerfyllai llu i'm
herbyn, nid ofna fy ngha-
lon : pe cyfodai cad i'm her-
byn, yn hyn mi a fyddaf hy-

derus.

4 Un peth a ddeisyfiais i gan yr Arglwydd, hynny a ewyllys fy ngelynion : canys geisiaf : sef, caffael trigo yn gau dystion, a rhai a adrodd-hy'r Arglwydd holl ddyddiant drawster, a gyfodasant iau fy mywyd, i edrych ar i'm herbyn.
bryderthwch yr Arglwydd, ac i ymofyn yn ei chredaswn weled daioni'r deml.

5 Canys yn y dydd blin y'm cuddia o fewn ei babell : yn nиргelfa ei babell y'm cuddia ; ar graig y'm cyfyd i.

6 Ac yn awr y dyrcha efe fy mhen goruwch fy ngelynion o'm hamgylch : am hynny'r aberthaf yn ei babell ef ebyrrth gorfoledd ; canaf, ie, canmolaf yr Arglwydd.

7 Clyw, O Arglwydd, fy lleferydd pan lefwyf : trugarha hefyd wrthyf, a gwrando arnaf.

8 Pan ddywedais, Ceisiwch ty wyneb : fy nghalon a ddywedodd wrhyt, dy wyn-ebageisiaf, O Arglwydd.

9 Na chuddia dy wyneb nuviolion, a chyd à gweithioddi wrthyf ; na fwrw ym-fy nghymorth fuost ; na cymmydogion, a drwg yn eu ad fi, ac na wrthod fi, O calon.

Dduw fy iachawdwriaeth.

10 Pan yw fy nhad a'm gweithred, ac yn ol drygioni mam yn fy ngwrthod : yr eu dychymygion : dyro idd-Arlwydd a'm derbyn.

11 Dysg i mi dy ffordd, eu dwylaw ; tal iddynt eu Arglwydd : ac arwain fi ar haeddedigaethau.

hŷd llwybrau uniondeb, o

5 Am nad ystyriant weith-herwydd fy ngelynion.

12 Na ddyro fi i fynu i ganys geisiaf : sef, caffael trigo yn gau dystion, a rhai a adrodd-hy'r Arglwydd holl ddyddiant drawster, a gyfodasant iau fy mywyd, i edrych ar i'm herbyn.

13 Diffygiaswn : pe na chredaswn weled daioni'r Arglwydd yn nhir y rhai byw.

14 Disgwyl wrth yr Arglwydd ; ymwrola, ac efe a nertha dy galon : disgwyl, meddaf, wrth yr Arglwydd.

S A L M. XXVIII.

Ad te, Domine.

A RNAT ti, Arglwydd, y gwaeddaf; fy nghraig na ddistawa wrthyf : rhag, o thewi wrthyf, im' fod yn gyffelyb i rai yn disgyn i'r pwll.

2 Erglyw leffy ymbil pan waeddwyf arnat : pan ddyrchafwyf fy nwylaw tu ag at dy gafell sanctaidd.

3 Na thyn fi gyd à'r an-

redwyr anwired : y rhai a aith dy was mewn soriant: lafarant heddwch wrth eu fy nghymorth fuost ; na cymmydogion, a drwg yn eu ad fi, ac na wrthod fi, O calon.

4 Dyro iddynt yn ol eu

ynt yn ol gweithredoedd

Arglwydd a'm derbyn.

5 Am nad ystyriant weith-herwydd fy ngelynion.

redoedd

redoedd yr Arglwydd, na glwydd sy mewn prydferth-gwaith ei ddwylaw ef : y wch.

dinyfria efe hwynt, ac ni's 5 Llef yr Arglwydd sy'n
adeilada hwynt.

6 Bendigedig fyddo'r Ar- ia'r Arglwydd gedrwŷdd Li-
glwydd : canys clybu lef fy banus.
ngweddiau.

7 Yr Arglwydd yw fy mu fel llo : Libanus a Sirion,
nerth, a'm tarian ; ynddo ef fel llwdn unicorn.
yr ymddiriedodd fy nghalon,
a myfi a gynnorthwywyd :
o herwydd hyn y llawen-
ychodd fy nghalon, ac ar fy
nghan y clofforaf ef.

8 Yr Arglwydd sydd nerth
i'r cyfryw rai : a chadernid.
iachawdwriaeth ei Ennein-
iog yw efe.

9 Cadw dy bobl, a ben-
dithia dy etifeddiaeth: portha
hwynt hefyd, a dyrcha
hwynt yn dragywydd.

S A L M XXIX.

Afferte Domino.

Moeswchi'r Arglwydd,
chwi feibion cedyrn :
moeswch i'r Arglwydd ogo-
nant a nerth.

2 Moeswch i'r Arglwydd
ogonian ei Enw : addolweh
yr Arglwydd ym mhryd-
ferthwch ei sancteiddrwydd.

3 Llef yr Arglwydd sydd
ar y dyfroedd ; Duw y go-
goniant a darana : yr Ar-
glwydd sydd ar y dyfroedd
mawrion.

4 Llef yr Arglwydd sydd ais arnat : a thithau a'm
mewn grym : llef yr Ar- iacheist.

5 Llef yr Arglwydd sy'n
dryllio'r cedarwŷdd : ie, dryll-
ia'r Arglwydd gedrwŷdd Li-

6 Efe a wna iddynt lam-
nerth, a'm tarian ; ynddo ef
fel llwdn unicorn.

7 Llef yr Arglwydd : a
wasgara'r fflamiau tan.

8 Llef yr Arglwydd a wna
i'r anialwch grynu : yr Ar-
glwydd a wna i anialwch
Cades grynu.

9 Llef yr Arglwydd a wna
i'r ewigod lydnu, ac a ddy-
noetha'r coedydd : ac yn ei
deml pawb a draetha ei ogo-
nant ef.

10 Yr Arglwydd sydd yn
eistedd ar a llifeiriant : ie, yr
Arglwydd a eistedd yn Fre-
nhin yn dragywydd.

11 Yr Arglwydd a ddyry
nerth i'w bobl : yr Arglwydd
a fendithia ei bobl à thang-
niefedd.

BOREOL WEDDI.

S A L M XXX.

Exaltabo te, Domine.

MAwrygaf di, O Ar-
glwydd ; canys dyr-
cheaist fi : ac ni lawenheat
fyngelynion o'm plegyd.

2 Arglwydd fy Nuw, llef-
iacheaist.

3 Ar-

3 Arglwydd, dyrchfaist Arglwydd fy Nuw, yn drafy enaid o'r bedd : cedwaist gywyddol y'th foliannaf. fi yn fyw, rhag, disgyn o honof i'r pwll.

In te, Domine, speravi.

4 Cenwch i'r Arglwydd, ei saint ef : a chlodforwch wrth goffadwriaeth ei sanct-eiddrwydd ef.

Y NOT ti, Arglwydd, yr ymddiriedais; na'm gw-aradwydder yn dragwydd : gwaredd fi yn dy gyfiawnder.

5 Canys ennyd fechan y bydd yn ei lid; yn ei foddfonrwydd y mae bywyd : i mi yn graig gadarn, yn dy dros brydnawn yr erys ymddiffyn i'm cadw. wylofain, ac erbyn y bore y bydd gorfoledd.

2 Gogwydda dy glustat-taf ; gwaredd fi ar frys : bydd

6 Ac mi a ddywedais yn fy llwyddiant : Ni'm syflir yn dragwydd.

3 Canys fy nghraig a'm castell ydwyt : gan'hynny er mwyn dy Enw tywys fi, ac arwain fi.

7 O'th ddaioni, Arglwydd, y gosodaist gryfder yn fy mynydd : cuddiaist fy wyneb, a bum helbulus.

4 Tyn fi allan o'r rhwyd a guddiasant i mi : canys ti

8 Arnat ti, Arglwydd, y llesfais : ac a'r Arglwydd yr ymbiliais.

5 I'th law y gorchymynaf fy yspryd : gwaredaist fi, O Arglwydd Dduw y gwirionedd.

9 Pa fudd sydd yn fy ngwaed, pan ddisgynwyf i'r ffos : a glodfora'r llwch di? a fynega efe dy wirionedd?

6 Caseais y rhai sy'n dal ar ofer-wagedd : minnau a obeithiaf yn yr Arglwydd.

10 Clyw, Arglwydd, a thrugarha wrthyf : Arglwydd, bydd gynnorthwywr i mi.

7 Ymlawenhaf ac ymhelyfrydaf yn dy drugaredd: canys gwelaist fy adfyd; adnabuost

11 Troaist fy ngalar yn llawenydd i mi : diosgaist fy sachwisi, a gwregysfaist fi a llawenydd;

fy enaid mewn cyfyngderau ; 8 Ac ni warchaeais fi yn llaw y gelyn : ond gosodaist fy nhraed mewn ehanger.

12 Fel y cano fyngogonian i ti, ac na thawo : O

9 Trugarha wrthyf, Arglwydd ; canys cyfyng yw arnaf: dadwinodd fy llygad gan ofid ; ie, fy enaid a'm bol.

10. Canys fy mywyd a ballodd

balloedd gan ofid, a'm blynnyddoedd gan ochain: fy nerth a balloedd o herwydd fy anwired, a'm hesgyrn a bydrasant.

11 Yn warthridd yr ydwyf ym mysg fy holl elynion; a hynny yn ddirfawr ym mysg fy nghymmydogion: ac yn ddychryn i'r rhai a'm hadwaenant; y rhai a'm gweleant allan, a gilient oddi wrthyf.

12 Anghofiwyd fi fel un marw allan o feddwl i yr ydwyf fel llestr méthedig.

13 Canys clywais organ llaweroedd; dychryn oedd o bob part: pan gyd-ym-gynghorasant yn fy erbyn, y bwriadasant fy nieneidio.

14 Ond mi a obeithiais ynot ti, Arglwydd: dywedais, Fy Nuw ydwyt.

15 Yn dy law di y mae fy amserau: gwared fi o law fy ngelynion, ac oddi wrth fy erlidwyr.

16 Llewyrcha dy wyneb ar dy was: achub fi er mwyn dy drugaredd.

17 Arglwydd, na waradwydder fi; canys gelwais arnat: gwaradwydder yr arnuwiolion, torrer hwynt i'r bedd.

18 Gosteger y gwefusau celwyddog: y rhai a ddywedant yn galed, trwy falchder a diystyrwch, yn erbyn y cyfawn.

19 Mor fawryw ddyddai i roddai i gadw i'r sawl a'th ofnant: ac a wnaethost i'r rhai a ymddiriedant ynot, ger bron meibion dynion!

20 Cuddi hwynt yn nirgelfa dy wyneb rhag balchder dynion: cuddi hwynt mewn pabell rhag cynnen tafodau.

21 Bendigedig fyddo 'r Arglwydd: canys dangosodd yn rhyfedd ei garedigrwydd i ini mewn dinas gadarn.

22 Canys mi a ddywedais yn fy ffrwst, Fe'm bwriwyd allan o'th olwg: er hynny ti a wrandewaist lais fy ng-weddiau pan lefais arnat.

23 Cerwch yr Arglwydd, ei holl saint ef: yr Arglwydd a geidw'r ffyddloniaid, ac a dal yn ehelaeth i'r neb a wna falchder.

24 Ymwrolwch, ac efe a gryfha eich calon: chwychwi oll y rhai ydych yn gobeithio yn yr Arglwydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI,
S A L M XXXII.

Beati quorum.

G W Y N ei fyd y neb y maddeuwyd ei dro-sedd: ac y cuddiwyd ei bechchod.

2 Gwyn ei fyd y dyn
ni

ni chyfrif yr Arglwydd iddo anwired : ac ni bo dichell yn ei yspryd.

3 Tra y tewais, heneiddiodd fy esgyrn : gan fy rhuad ar hŷd y dydd.

4 Canys trymhaodd dy law arnaf ddydd a nos : fy irder a drowyd yn fychder haf.

5 Addefais fy mhechod wrthyt, a'm hanwired ni chuddiais : dywedais, Cyffesaf yn fy erbyn ty hun fy anwiredau i'r Arglwydd ; a thi a faddeuaist anwiredd fy mhechod.

6 Am hyn y gweddia pob duwiol arnat ti yn yr amser y'th geffir : yn ddiau yn lli-feiriant dyfroedd mawrion ni chant nesau atto ef.

7 Ti ydwyt loches i mi ; cedwi fi rhag ing : amgyl-chyni fi a chaniadau ymwaried.

8 Cyfarwyddaf di, a dyl-gaf di yn y ffôrdd yr elych . a'm llygad arnat y'th gyng-hofaf.

9 Na fyddwch fel march, neu ful, heb ddeall : yr hwn y mae rhaid attal ei ên a ffwrw, rhag ei au. ddynefau attat.

10 Gofidiau lawer sydd i'r annuwiol : ond y neb a ym-diried o yn yr Arglwydd, trugaredd a'i cylchyna ef.

11 Y rhai cyfawn, bydd-wch lawen, a hyfryd yn yr Arglwydd : a'r rhai uniawn o galon oll, cenwch yn llafar.

S A L M XXXIII.

Exultate, justi.

Y Mlawenhewch, y rhai cyfawn, yn yr Arglwydd : i'r rhai uniawn gwe-ddus yw mawl.

2 Molwch yr Arglwydd a'r delyn : cenwch iddo a'r nabl, ac a'r degtant.

3 Cenwch iddo ganiad newydd : cenwch yn gerddgar, yn soniarus.

4 Canys uniawn yw gair yr Arglwydd : a'i holl weith-redoedd a wnaed mewn ffyddlondeb.

5 Efe a gar gyflawnder a barn : o drugaredd yr Arglwydd y mae'r ddaear yn gyflawn.

6 Trwy air yr Arglwydd y gwnaethpwyd y nefoedd : y a'u holl luoedd hwy trwy yspryd ei enau ef.

7 Casglu y mae efe ddyfr-ymwain oedd y môr ynghyd, megis neb trw-

y penitwr : y mae yn rhoddi y dyfnderoedd mewn tryfor-

genfa, ac a ffwrw, rhag ei au. ant ef:

8 Ofnêd yr holl ddaear ynt yn Arglwydd : holl drigolion y byd, arswydant ef.

9 Canys efe a ddywedod yn fyw ac felly y bu : efe a orchyn-

mynodd, a hynny a safodd. 20 Ein henaid sydd yn

10 Yr Arglwydd sydd yn disgwyl am yr Arglwydd : diddymmu cyngor y ce- efe yw ein nerth a'n tar- nhedloedd : y mae efe yn ian.

diddymmu amcanion pobl- oedd.

11 Cyngor yr Arglwydd a saif yn dragwydd : me- ddyliau ei galon o genhedl- aeth i genhedlaeth.

12 Gwyn ei bydy genedl y mae yr Arglwydd yn ynot. Dduw iddi : a'r bobl a ddetholodd efe yn etifeddi- aeth iddo ei hun.

13 Yr Arglwydd sy'n e- drych i lawr o'r nefoedd : y mae yn gweled holl feibion dynion.

14 O breswyl ei drigfa : yr edrych efe ar holl drigol- ion y ddaear.

15 Efe a gyd-luniodd eu calon hwynt : efe a ddeall eu holl weithredoedd.

16 Ni waredir brenhin gan liaws llu : ni ddiangc trwy cadarn trwy ei fawr gryfder.

17 Peth ofer yw march i efe ddyfr- ymwared : ac nid achub efe yd, megis heb trwy ei fawr gryfder.

18 Wele, y mae llygad yr Arglwydd ar y rhai a'i hofn- ant ef : sef ar y rhai a obeith- ll ddaear ymmt yn ei drugaredd ef.

19 I waredu eu henaid mag angau : ac i'w cadw ddywedod yn fyw yn amser newyn. fe a orchy

21 Canys ynddo ef ylla- wenycha ein calon : o her- wydd i ni obeithio yn ei Enw sanctaidd ef.

22 Bydded dy drugaredd, Arglwydd, arnom ni : me- gis yr ydym yn ymddiried ynot.

S A L M XXXIV.

Benedicam Domino.

B Endithiaf yr Arglwydd bob amser : ei foliant sydd yn fyngenu yn waftad.

2 Yn yr Arglwydd y gorfoedda fy enaid : y rhai gostyngedig a glywant hyn, ac a lawenychant.

3 Mawrygwch yr Ar- glwydd gyd â mi : a chyd- ddyrchafwn ei Enw ef.

4 Ceisiais yr Arglwydd, ac efe a'm gwrandawodd : gwareddodd fi hefyd o'm holl ofn.

5 Edrychaf arno, a hwy a oleuwyd : a'u hwynebau ni chywilyddiwyd.

6 Y tlawd hwn a lefodd, a'r Arglwydd a'i clybu : ac a'i gwareddodd o'i holl dra- llodau.

7 Angel yr Arglwydd a gastella o amgylch y rhai a'i hofnant

hofnant ef : ac a 'u gwared hwynt.

8 Profwch, a gwelwch mor dda yw'r Arglwydd : gwyn ei fyd y gwr a ymddiried o ynddo.

9 Ofnwch yr Arglwydd, ei faint ef : canys nid oes eisiau ar y rhai a'i hofnant ef.

10 Y mae eisiau a newyn ar y llewod ieuangc : ond y fawl a geisiant yr Arglwydd, ni bydd arnynt eisiau dim daioni.

11 Deuwch, blant, gwrandewch arnaf : dysgaf i chwi ofn yr Arglwydd.

12 Pwy yw'r gwrachwennych sywyd : ac a gâr hir ddyddiau, i weled daioni?

13 Cadw dy dafod rhag drwg : a'th wefusau rhag traethu twyll.

14 Cilia oddiwrth ddrwg, a gwna dda : ymgais â thangnefedd, a dilyn hi.

15 Llygaid yr Arglwydd sydd ar y cyfawn : a'i glustiau sydd yn agored i'w ilefain hwynt.

16 Wyneb yr Arglwydd sydd yn erbyn y rhai a wna ddrwg: i dorri eu coffa oddi ar y ddaear.

17 Y rhai cyfawn a lefant; a'r Arglwydd a glyw : ac a'u gwared o'u hell drallodau.

18 Agos yw'r Arglwydd at y rhai drylliedig o galon ; ac efe a geidw y rhai briwedig o yspryd.

19 Aml ddrygau a gaiff y cyfawn: ond yr Arglwydd a'i gwared ef oddi wrthynt oll.

20 Efe a geidw ei holl esgyrn ef : ni thorrir un o honynyt.

21 Drygioni a ladd yr anuwiol : a'r rhai a gasant y cyfawn, a anrheithir.

22 Yr Arglwydd a wared eneidiau ei weision : a'r rhai oll a ymddiriedant ynddo ef, nid anrheithir hwynt.

BOREOL WEDDI.

S A L M. XXXV.

Judica me, Domine.

D A D L E U fy nadl, Arglwydd, yn erbyn y rhai a ddadleuant i'm herbyn : ymladd â'r rhai a ymladdant â mi.

2 Ymafael yn y darian a'r astalch : a chyfod i'm cymorth.

3 Dwg allan y waywffon, ac argaea yn erbyn fy erlid-wyr : dywaid wrth fy enaid, Myfi yw dy iachawdwriaeth.

4 Cywilyddier a gwaradwydder y rhai a geisiant fy enaid : ymchweler yn eu ho-

a gwarthaer y fawla fwriad- 14 Ymddygais fel pe bu-
ant fy nrygu. asai'n gyfaill, neu yn frawd i

5 Byddant fel us o flaen y mi : ymostyngais mewn ga-
gwýnt : ac Angel yr Arglw- larwisg, fel un yn galaru am
ydd yn eu herlid. ei fam.

6 Bydded eu ffôrdd yn 15 Ond ymlawenhasant
dywyllwch ac yn llithrigfa : hwy yn fy adfyd i, ac ym-
ac Angel yr Arglwydd yn gasglasant : ymgasglodd efr-
eu hymlid. yddion yn fy erbyn, ac ni's

7 Canys heb achos y cudd- gwyddwn ; rhwygasfant fi,
iasant eu rhwyd i mi mewn ac ni pheidient.

pydew : yr hwn heb achos 16 Ym mysg y gwatwar-
a gloddiasant i'm henaid. wyr rhagrithiol mewn gw-

8 Deued arno ddistryw ni leddoedd : ysgyrnygasant eu
wypo ; a'i 'rwyd yr hon a dannedd arnaf.

guddiodd, a'i dalio : syrthied 17 Arglwydd, pa hŷd yr
yn y distryw hwnnw. edrychi di ar hyn : gwared

9 A llawenycha fy enaid i fy enaid rhag eu distryw
yn yr Arglwydd : efe a ym- hwynt, fy unig enaid rhag y
hyfryda yn ei iachawdwrr llewod.

iaeth ef. 18 Mi a' th glodforaf yn

10 Fy holl esgyrn a ddy- y gynnulleidfa fawr : moli-
vedant, O Arglwydd, pwy annaf di ym mhliith pobl
fydd fel tydi, yn gwaredu'r lawer

tlawd rhag yr hwn a fyddo 19 Na lawenychant o'm
trech nag ef : y truan hefyd herwydd y rhai fydd elynion
ar tlawd, rhag y neb a'i i mi heb achos : y fawl a'm
yspeilio ? casant yn ddiachos, nac am-

11 Tyfion gau a gyfod- neidiant â llygad.

ant : holasant i mi yr hyn 20 Gan nad ymddiddan-
ns gwn oddi wrtho. ant yn dangnefeddus : eithr

12 Talasant i mi ddrwg dychymygant eiriau dichell-
ros dda : i yspeilio fy enaid. gar yn erbyn y rhai llonydd

13 A minnau, pan glaf- yn y tir.

ent hwy, oeddwn a'm 21 Lledasant eu safn ar-
sg a sachlen ; gostyngais naf, gan ddywedyd : Ha, ha,
enaid ag ympryd : a'm gweleodd ein llygad.

ddi a ddychwelodd i'm 22 Gwelaist hyn, Arglw-
awes fy hun. D 2 ydd : na thaw dithau ; nac

ymbellha oddi wrthyf, O iodd â bod yn gall i wneuthur Arglwydd.

23 Cyfod, a deffro i'm barn: fet i'm dadl, fy Nuw a'm Harglwydd.

24 Barn fi, Arglwydd fy Nuw, yn ol dy gyfiawnder: ac na lawenhant o'm plegyd.

25 Na ddywedant yn eu calon, O ein gwýnfyd: na ddywedant, Llyngcasom ef.

26 Cywilyddiera gwaradwydder hwy i gyd, y rhai sy lawen am fy nrygfyd: gwisger â gwarth ac â chywilydd y rhai a ymfawr-ygant i'm herbyn:

27 Caned a llawenyched y rhai a hoffant fy nghyfiawnder: dywedant hefyd yn wastad, Mawryger yr Arglwydd, yr hwn a gár lwyddiant ei was.

28 Fy nhafod innau a lufara am dy gyfiawnder: a'th foliant ar hŷd y dydd.

S A L M. XXXVI.

Dixit injustus.

Y Mae anwired yr anuwiol yn dywedyd o fewn fy nghanol: nad oes ofn Duw o flaen ei lygaid ef.

2 O herwydd ymwenhi-eithio y mae efe iddo ei hun yn ei olwg ei hunan: nes cael ei anwired yn atgas.

3 Geiriau ei enau ydynt anwired a thwyll: peid-

4 Anwired a ddychym-barn: myg efe ar ei wely; efe a'i gesyd ei hun ar ffordd nid

yw dda: nid ffiaidd gantho ddrygioni.

5 Dy drugaredd, Arglwydd, sydd hyd y nef-oedd: a'th wirionedd hyd y cymymlau.

6 Fel mynyddoedd cedyrn y mae dy gyfiawnder; dyfneder mawr yw dy farnedig-aethau: dyn ac anifail a gedwi di, Arglwydd.

7 Mor werthfawr yw dy drugaredd, O Dduw: am hynny'r ymddiried meibion dynion dan gyfgod dy aden-ydd.

8 Llawn-ddigonir hwynt â brasder dy dŷ: ac ag afon dy hyfrydwch y diodi hwynt.

9 Canys gyd â thi y mae a'th ffynnon y bywyd: yn dy oleuni di y gwelwn oleuni.

10 Estyn dy drugaredd i'ymddyriai a'th adwaenant: a'tha lwyd gyfiawnder i'r rhai uniau wrthy o galon.

11 Naddeued troed balch der i'm herbyn: na syfle maith llaw yr aauwiol fi.

12 Yno y syrthiodd gweir drwy'r anwired: gwthiwy hwynt i lawr, ac ni allan wrwg gyfodi.

PRYDNHAWNOL WEDDI. glwydd, hwynt-hwy a etifeddant y tir.
S A L M. XXXVII.

Noli æmulari.

NAC ymddigia o herwydd y rhai drygionus: ac na chynfigenna wrth y rhai a wnant anwiredd.

2 Canys yn ebrwydd y torrir hwynt i'r llawr fel glaswellt: ac y gwywant fel gwyrdd-lysiau.

3 Gobeithia yn yr Arglwydd, a gwna dda: felly y trigi yn y tir, a thi a borthir yn ddiau.

4 Ymddigrifa hefyd yn yr Arglwydd: ac efe a ddyry i ti ddymuniadau dy galon.

5 Treigla dy ffordd ar yr Arglwydd, ac ymddiried ynddo: ac efe a'i dwg i ben.

6 Efe a ddwg allan dy gyflawnder fel y goleuni: a'th farn fel hanner dydd.

7 Distawa yn yr Arglwydd, a disgwyl wrtho: nac ymddigia o herwydd yr hwnant: a'tha lwyddo gando ei ffordd, a'i uniau wrth y gwr sydd yn gwneuthur ei ddrwg amcanion.

8 Paid â digofaint, a gad: na syfleo maith gynddaredd: nac ymddigia er dim, i wneuthu thiodd gweir drwg.

9 Canys torrir ymaith y ac ni all: a'r ddynion: ond y rhai a ddisgwylant wrth yr Ar-

10 Canys etto ychydigyn, ac ni welir yr annuwiol: a thi a edrychi am ei le ef, ac ni bydd dim o hono.

11 Eithr y rhai gostyngedig a etifeddant y ddaear: ac a ymhyfrydant, gan liaws tangnafedd.

12 Yr annuviola amcana yn erbyn y cyfawn: ac a ysgyrnyga ei ddannedd arno.

13 Yr Arglwydd a chwarradd am ei ben ef: canys gwel fod ei ddydd ar ddyfod.

14 Yr annuviolion a dynnasant eu cleddyf, ac a annelasant eu bwa: i fwrrw i lawr y tlawd a'r anghenog, ac i ladd y rhai uniawn eu ffordd.

15 Eu cleddyf a â yn eu calon eu hunain: a'u bwa a ddryllir.

16 Gwell yw'r ychydig sydd gan y cyfawn: nâ mawr olud annuviolion lawer.

17 Canys brechiau'r annuviolion a dorir: ond yr Arglwydd a gynnal y rhai cyfawn.

18 Yr Arglwydd a edwyn ddyddiau y rhai perffaith: a'u hetifeddiaeth hwy fydd yn dragwydd.

19 Ni's gwaradwyddir hwy

hwy yn amser drygfyd : ac 29 Y rhai cyfiauwn a eti-
yn amser newyn y cant ddi- feddant y ddaear : ac a bres-
gon. wyliant ynndi yn dragy-
wydd.

20 Eithr collir yr annuw-
iolion, a gelynion yr Arglw-
ydd fel brasder wlyn a ddi-
flannant : yn fw̄g y diflan-
nant hwy.

21 Yr annuwiol a ech-
wyna, ac ni thal adref : ond
y cyfiauwn sydd drugarog, ac
yn rhoddi.

22 Canys y rhai a fendi-
go efe, a etifeddant y tir : a'r
rhai a felldithio efe, a dorrir
ymaith.

23 Yr Arglwydd a ffordd-
ia gerddediad gwr da : a da
sydd ganddo ei ffordd ef.

24 Er iddo gwympo, ni
lwyf-fwrir ef i lawr : canys
yr Arglwydd sydd yn ei gyn-
nal ef a'i law.

25 Mi a fum ieuangc, ac
yrydwyt yn hen: etto ni wel-
ais y cyfiau wedi adu, na'i
had yn cardotto bara.

26 Bob amser y mae efe
yn drugarog, ac yn rhoddi
benthyg : a'i had a fendif-
ir.

27 Cilia di oddiwrth
ddrwg, a gwna dda ; a chy-
fannedda yn dragywydd.

28 Canys yr Arglwydd a
gar farn, ac ni edy ei faint :
cedwir hwynt yn dragy-
wydd ; ond had yr annuw-
iol a dorrir ymaith.

29 Y rhai cyfiauwn a eti-
feddant y ddaear : ac a bres-
wyliant ynndi yn dragy-
wydd.

30 Genau y cyfiauwn a
fynega ddoethineb : a'i da-
fod a draetha farn.

31 Deddf ei Dduw sydd
yn ei galon ef : a'i gamrau
ni lithrant.

32 Yr annuwiol a wylia
ar y cyfiauwn: ac a gais ei ladd
ef.

33 Ni ad yr Arglwydd
ef yn ei law ef : ac ni ad ef
yn euog pan ei barner.

34 Gobeithia yn yr Ar-
glwydd, a chadw ei ffordd
ef, ac efe a' th ddyrchafa, fel
yr etiteddech y tir: pan ddi-
fether yr annuwiolion, ti
a'i gweli.

35 Gwēlais yr annuwiol
yn gadarn : ac yn frigog fel
y lawryf gwyrdd.

36 Er hynny efe a aeth
ymaith; ac wele, nid oedd yn rh
mwy o hono : a mi a'i ceis-
iais, ac nid oedd i'w gael.

37 Ystyr y perffaith, a
edrych ar yr uniawn : canys
diwedd y gwr hwnnw fydd
tangnafedd.

38 Ond y troseddwyr
gyd-ddistrywir : diwedd y
annuwiolion a dorrir ymbyd o
aith.

39 A iachawdwriaeth
cyfiauwn sydd oddiwrth
yw yd fi'

Arglwydd : efe yw eu nerth gan aphonyddwch fy nghalon yn amser trallog.

40 A'r Arglwydd a'u 9 O'th flaen di, Arglwyd, y mae fy holl ddymunred : efe a'u gwared hwynt iad : ac ni chuddiwyd fy rhag yr annuwion, ac a'u uchenaid oddi wrthyt. ceidw hwynt, am iddynt 10 Fy nghalon, fydd yn ymddiried ynddo.

BOREOL WEDDI.
S A L M. XXXVIII.

Domine, ne in furore.

A Rglwydd, na cherydda fi yn dy lid : ac na chospa fi yn dy ddigllonedd.

2 Canys y mae dy saethau yn ynglŷn ynof : a'th law yn drom arnaf.

3 Nid oes iechyd yn fy nghnawd, o herwydd dy ddigllonedd : ac nid oes heddwch i'm hesgyrn, oblegyd fy mhechod.

4 Canys fy nghamweddau a aethant dros fy mhen: megis baich trwm y maent rhy drwm i mi.

5 Fy ngleisiau a bydrau gael. Sant : ac a lygrasant, gan fy rwrfaith, a wnfydrwydd.

6 Crymmwyd a darost-fyngwyd fi'n ddifawr : beu-yr ydwyf yn myned alarus.

7 Canys fy lwynau a lan-ffieiddglwyf : ac nid es iechyd yn fy nghnawd.

8 Gwanhawyd, a dryllfy mron yn wastad.

9 O'th flaen di, Arglwyd, y mae fy holl ddymunred : efe a'u gwared hwynt iad : ac ni chuddiwyd fy rhag yr annuwion, ac a'u uchenaid oddi wrthyt.

10 Fy nghalon, fydd yn llammu : fy nerth a'm gadawodd : a llewyrch fy llygaid nid yw chwaith genyf.

11 Fy ngharedigion a'm cyfeillion a safent oddi ar gyfer fy mhla : a'm cyfneseifiaid a safent o hirbell.

12 Y rhai hefyd a geisient fy einioes, a osodasant faglau : a'r rhai a geisient fy niweid, a draethent anwir-

eddau, ac a ddychymygent ddichellion ar hŷd y dydd.

13 A minnau fel byddar ni chlywn : eithr oeddwn fel mudan heb agoryd ei enau.

14 Felly'r oeddwn fel gwr ni chlywai : ac heb argyoeddion yn ei enau.

15 O herwydd im' obeithio ynot, Arglwydd : ti, Arglwydd fy Nuw, a wrandewi.

16 Canys dywedais, Gw-rando fi, rhag llawenychu o honynnt i'm herbyn : pan lithrai fy nhroed, ymfawrygent i'm herbyn.

17 Canys parod wyf i gleffi : a'm dolur fydd ger

D 4 18 Diau

18 Diau y mynegaf fy anwired : ac y pryderaf o herwydd fy mhechod.

19 Ac y mae fy ngelynion yn fyw, ac yn gedyrn : amlhawyd hefyd y rhai a'm casant ar gam.

20 A'r rhai a dalant ddrwg dros dda, a'm gwrth-wynebant : am fy mod yn dilyn daioni.

21 Na ad fi, O Arglwydd: fy Nuw, nac ymbellha oddi wrthyf.

22 Brysia i'm cymmorth: O Arglwydd fy iachawdwriaeth.

S A L M. XXXIX.

Dixi, Custodiām.

DYwedais, Cadwaf fy ffyrdd, rhag pechu a'm tafod : cadwaf ffrwyn yn fy ngenau, tra fyddo 'r annuwiol yn fy ngolwg.

2 Tewais yn ddistaw, ie, tewais à daioni : a'm dolur a gyffrodd.

3 Gwresogodd fy nghalon o'm mewn : tra'r oeddwn yn myfyrio, ennynodd tân, a mi a lafarais à'm tafod.

4 Arglwydd, par i mi wybod fy niwedd, a pheth yw mesur fy nyddiau : fel y gwypwyf o ba oedran y byddaf fi.

5 Wele, gwnaethost fy nyddiau fel dyrnsedd ; a'm hei-

nioes sydd megis diddym yn dy olwg di : diau mai cwbl wagedd yw pob dyn, pan fo ar y goreu.

6 Dyn yn ddiau sydd yn rhodio mewn cysgod, ac yn ymdrafferthu yn ofer : efe a dyrra olud, ac ni's gwyr pwy a'i casgl.

7 Ac yn awr beth a ddiff-gwyliaf, O Arglwydd : fy ngobaith sydd ynot ti.

8 Gwaredfio'm holl gamm-weddau : ac na osod fi yn waradwydd i'r ynfyd.

9 Aethum yn fud, ac nid agorais fy ngenau : canys ti a wnaethost hyn.

10 Tyn dy bla oddi wrthyf: gan ddyrnod dy law y darfum i.

11 Pan gospit ddyn à cher-yddon am anwired, dat-todit fel gwyfyn ei ardderch-owgrwydd ef : gwagedd yn ddiau yw pob dyn.

12 Gwrando fy ngwedi, Arglwydd, a chlyw fy llef; na thaw wrth fy wylofain: canys ymdeithydd ydwyf gyd à thi, ac alltud, fel fy holl dadau.

13 Paid à mi, fel y cryf-hawyf : cyn fy myned, ac na byddwyf mwy.

S A L M. XL.
Expectans expectavi.

DIsgwyliais yn ddyfal an yr Arglwydd: ac efe a ymostyngod

ymostyngodd attaf, ac a wele, nid atteliais fy ngwellybu fy llefain.

2 Cyfododd fi hefyd o'r gwyddoſt.

pydew erchyll, allan o'r pridd tomlyd : ac a osododd fy nhraed ar graig, gan hwyllo fy nghaneddiad.

3 Arhoddodd ym fyngenu ganiad newydd o foliant i'n Duw ni : llawer a welant hyn, ac a ofnant, ac a ymddiriedant yn yr Arglwydd.

4 Gwŷn ei fyd y gwr a osodo'r Arglwydd yn ymddiried iddo : ac ni thry at feilchion, nac at y rhai a wyrant at gelwydd.

5 Llosog y gwnaethost ti, O Arglwydd fy Nuw, dy ryfeddodau, a'th amcanion tu ag attom ; ni ellir yn pe mynegwn, a phe traethwn hwynt, amlach ydynt nag y gellir eu rhifo.

6 Aberth ac offrwm nid ewillyfaist ; agoraist fy nghlusiau : poeth-offrwm a hech-berth ni's gofynaist. 7 Yna y dywedais, Wele'r dwyf yn dyfod : yn rhol y ffryr yigrif'enwyd am danaf.

8 Da genyf wneuthur dy wyllys, O fy Nuw : a'th yfraith sydd o fewn fy nghanon.

9 Pregethais gyfiawnder hyfryded ynot ti y rhai oll y gynnulleidfa fawr : a'th geifiant : dywedded y rhai

10 Ni chuddiais dy iawnder o fewn fy nghalon ; traethais dy ffyddlondeb, a'th iachawdwriaeth : ni chelais dy drugaredd na 'th wirionedd yn y gynnulleidfa liosog.

11 Tithau, Arglwydd, nac attal dy drugareddau oddi wrthyf: cadwed dy drugaredd a'th wirionedd fi byth.

12 Canys drygau annifeiriol a'm cylchynasant o amgylch ; fy mhechodau a'm daliasant, fel na allwn edrych i fynu : amlach ydynt nâ gwalt fy mhen ; am hynny y palodd fy nghalon gendrefnus eu cyfrif hwynt i ti : yf.

13 Rhynged bodd it', Arglwydd, fy ngwaredu : brysia, Arglwydd, i'm cymorth.

14 Cyd-gywilyddier a gwaradwydder y rhai a geifiant fy einioes i'w difetha : gyrrer yn eu hol a chywilyddier y rhai a ewillyfaint i mi ddrwg.

15 Anrheithier hwynt yn wobr am eu gwaradwydd : y rhai a ddywedant wrthyf, Ha, ha.

16 Llawenyched ac ymhfyred ynot ti y rhai oll y gynnulleidfa fawr : a'th geifiant : dywedded y rhai

rhai a garant dy iachawdwriaeth, bob amser, Mawryger yr Arglwydd.

17 Ond yr wyf fi yn dlawd ac yn anghenus; etto yr Arglwydd a feddwl am danaf: fy nghymmorth a'm gwaredydd ydwyt ti; fy Nuw, na hir drig.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. XLI.

Beatus qui intelligit.

GWYN ei fyd a ystyria wrth y tlawd: yr Arglwydd a'i gwared ef yn amser adfyd.

2 Yr Arglwydd a'i ceidw, ac a'i bywha; gwyrnfydedig fydd ar y ddaear: na ddod dithau ef wrth ewyllys ei elynion.

3 Yr Arglwydd a'i nertha ef ar ei glaf wely: cyweiri ei holl wely ef yn ei glefyd.

4 Mi a ddywedais, Arglwydd, trugarha wrthyf: iacha fy enaid; canys pechais i'th erbyn.

5 Fy ngelynion a lafarant ddrwg am danaf, gan ddywedyd: Pa bryd y bydd efe farw, ac y derfydd am ei enw ef?

6 Ac os daw i'm hedrych, am Dduw, am y Duw byw: efe a ddywed gelwydd: ei pa bryd y deuaf ac yr ymgalon a gasgl atti anwirededd; ddangosaf ger bron Duw? pan el allan, efe a'i traetha.

7 Fy holl gaseion a gyd-hustyngant i'm herbyn: yn fy erbyn y dychymygant ddrwg i mi.

8 Aflwydd, meddant, a lŷn wrtho: a chan ei fod yn gorwedd, ni chyfyd mwy.

9 Hefyd y gwr oedd an-wyl genyf, yr hwn yr ymaddiriedais iddo: ac a fwytt-odd fy mara, a ddyrchafodd ei sawdl i'm herbyn.

10 Eithr ti, Arglwydd, trugarha wrthyf: a chyfod fi, fel y talwyf iddynt.

11 Wrth hyn y gwn hoffi o honot fi: am na chaiff fy ngelyn orfoleddu i'm herbyn.

12 Ond am danaf fi, yn fy mherffeithrwydd y'm cynheli: ac y'm gosodi ger dy fron yn dragwydd.

13 Bendigedig fyddo Arglwydd Dduw Israel: o dragwyddoldeb, a hyd dragwyddoldeb. Amen, ac Amen.

S A L M. XLII.

Quemadmodum.

FEL y brefa'r hŷdd am yr afonydd dyfroedd: felly'r hiraetha fy enaid am danat ti, O Dduw.

2 Sychedig yw fy enaid am os daw i'm hedrych, am y Duw byw: efe a ddywed gelwydd: ei pa bryd y deuaf ac yr ymgalon a gasgl atti anwirededd; ddangosaf ger bron Duw?

3 Fy

3 Fy nagrau oedd fwyd wynebwyr yn fy ngwarad-im' ddydd a nos: tra dywed-wyddo: pan ddywedant ant wrthyf bob dydd, Pa le wrthyf bob dydd, Pa le y mae dy Dduw?

4 Tywalltwn fy enaid 11 Paham y'th ddarostynof, pan gofiwn hynny: yngir, fy enaid? a phaham canys aethwn gyd â'r gyn-y terfysg i ynof: ymddiried nulleidfa; cerddwn gyd â yn Nuw; canys etto y mol-hwynt i dŷ Dduw, mewn iannaf ef, sef iachawdwriaeth sain cân a moliant, fel tyrfa fy wyneb, a'm Duw. yn cadw gwyl.

5 Paham, fy enaid, y'th ddarostyngir, ac yr ymder-fyfsg i ynof: gobeithia yn Nuw; oblegyd molianaf ef etto, am iachawdwriaeth ei

BARN fi. O Dduw, a dadleu fy nadl yn erbyn y genhedlaeth annhru-garog: gwared fi rhag y dyn twyllodrus ac anghyfawn.

6 Fy Nuw, fy enaid a ymddarostwng ynof: am hynny y cofiaf di, o dir yr Iorddonen, a'r Hermoniaid o frys Misar.

2 Canys ti yw Duw fy nerth; paham y'm bwri ym-aith: paham yr af yn alarus trwy orthrymder y gelyn?

7 Dyfnder a eilw ar ddy-fnder, wrth swn dy bifyll-oedd di: dy holl donnau a'th lifeiriaint a aethant dros-

3 Anfon dy oleuni a'th wirionedd; tywysant hwy fi: ac arweiniant fi i fynydd dy sancteiddrwydd, ac i'th bebyll.

8 Etto yr Arglwydd a or-chymyn ei drugaredd liw ar dydd: a'i gân fydd gyd â mi fo'edd: a mi a'th folian-liw nos; sef gweddi ar Dduw fy einioes.

4 Yna'r af at allor Duw, ar Dduw hyfrydwch fy ngor-naf ar y delyn, O Dduw, fy Nuw.

9 Dywedaf wrth Dduw fy nghraig, Paham yr ang-hofiaist fi: paham y rhodaf yn alarus trwy orthrymder y gelyn?

Paham y'th ddarostyngir, fy enaid? a phaham y terfyfsg i ynof: gobeithia yn Nuw; canys etto y molianaf ef, sef iachawdwriaeth

10 Megis â chleddyf yn fy wyneb, a'm Duw.

3 Fy esgyrn y mae fy ngwrth-

BOREOL

BOREOL WEDDI.
S A L M. XLIV.

Deus, auribus.

DUW, clwysom â'n clust-
iau, ein tadau a fynegaf-
ant i ni: y weithred a
wnaethost yn eu hamser
hwynt, yn y dyddiau gynt.

2 Ti â'th law a yrfaist
allan y cenhedloedd, ac a'u
plennaist hwythau: ti a i'w
bwytta: a gwasgeraist
ddrygaist y bobloedd, ac a'u
cynnyddaist hwythau.

3 Canys nid â'u cleddyf
eu hun y goresgynasant y tir;
nid eu braich a barodd iach-
awdwriaeth iddynt: eithr
dy ddeheulaw di, a'th fraich,
a llewyrch dy wyneb; o her-
wydd it' eu hoffi hwynt.

4 Ti, Dduw, yw fy Mre-
nnin: gorchymyn iachawd-
wriaeth i Jacob.

5 Ynot ti y cilgwthiwn
niein gelynion: yn dy Enw
sathrwn y rhai a gyfo-
dant i'n herbyn.

6 O herwydd nid yn fy
mwa'r ymddiriedaf: nid fy
nghleddyf chwaith a'm ha-
chub.

7 Eithr ti a'n hachubaist
ni oddiwrth ein gwirthwy-
nebwyr: ac a waradwydd-
aist ein caseion.

8 Yn Nuwryr ymffrostiwn
drwy'r dydd: a ni a glod-

forwn dy Enw yn dragy-
wydd.

9 Ond ti a'n bwriaist ni
ymaith, ac a'n gwaradwydd-
aist: ac nid wyt yn myned
allan gyd â'n lluoedd.

10 Gwnaethost i ni droi
yn ol oddiwrth y gelyn: a'n
caseion a anrheithiasant idd-
ynt eu hun.

11 Rhoddaist ni fel defaid
dy olud o'u gwerth hwynt.
12 Gwerthaist dy bobl

13 Gosodaist ni yn warth-
awdwriaeth rudd i'n cymmydogion: yn
watwargerdd ac yn wawd i'r
rhai ydynt o'n hamgylch.

14 Gosodaist ni yn ddiareb
ym mysig y cenhedloedd: yn
rhai i ysgwyd pen arnynt ym
mysig y bobloedd.

15 Fy ngwarthridd sydd
wr a'r cablwr: o herwydd
y gelyn a'r ymddialwr.

16 Gan lais y gwarthridd-
wyllydd fy wyneb a'm todd;
17 Hyn oll a ddaeth ar-
nom: etto ni'th anghofia-
som di, ac ni buom anffydd-
lon yn dy gyfammod.

18 Nithrodd ein calon yn on dy
ei hol: ac nid aeth ein ar dy

wyf y
Brenh
bin y
2 T

19 E

19 Er i ti ein curo yn nhri gfa dreigiau: a thoi trofom â chyf god angau.

20 Os anghofiasom Enw ein Duw: neu estyn ein dwylaw at dduw dieithr;

21 Oni chwilia Duw hyn allan: canys efe a wyr ddir-geloedd y galon.

22 Ië, er dy fwyn di y'n lleddir beunydd: cyfrifir ni fel defaid i'w lladd.

23 Deffro; paham y cysgi, O Arglwydd: cyfod; na fwrw ni ymaith yn dragywydd.

24 Paham y cuddi dy wyneb: ac yr anghofi ein cystudd a'n gorthrymder?

25 Canys gostyngwyd ein henaid i'r llwch: glynodd ein bol wrth y ddaear.

26 Cyfod yn gynherthwy i ni: a gwared ni er mwyn dy drugaredd.

S A L M. XLV.

Eructavit cor meum.

T Raetha fy nghalon beth da; dywedyd yr yd-wyf y pethau a wneuthum i'r Brenhin: fy nhafod sydd bin ysgrifenydd buan.

2 Teccach ydwyt nà meib-in calon yn un dynion: tywalltwyd gras ac anghofia dy bobl dy hun, aeth einar dy wefusau: o herwydd a thy dy dad. o't lwybr mynn y't fendithiodd Duw yn dragywydd.

3 Gwregysa dy gleddyf ar dy glun, O Gadarn: â' th-o-goniant a'th harddwch.

4 Ac yn dy harddwch marchoga yn llwyddiannus, o herwydd gwirionedd, a lledneisrwydd, a chyflawn-der: a'th ddeheulaw a ddysg i ti bethau ofnadwy.

5 Pobl a syrthiant danat: o herwydd dy saethau llym-ion yd glyn yng halon ge-lynion y Brenhin.

6 Dy orsedd dy, O Dduw, sydd byth ac yn dragywydd: teyrnwialen uniondeb yw te-yrnwialen dy frenhiniaeth di.

7 Ceraist gyflawn-der, a chafeaist ddrygioni: am hynny y'th enneiniodd Duw, sef dy Dduw di, ag olew llawenydd yn fwy nà'th gyf-eillion.

8 Arogl myrr, aloes, a chasia, sydd ar dy holl wisgoedd: allan o'r palafau ifori, â'r rhai y'th lawenhasant.

9 Merched brenhinoedd oedd ym mhllith dy bende-figesau: safai'r frenhines ar dy ddeheulaw mewn aur coeth o Ophir.

10 Gwrando, ferch, a gwel; a goftwng dy glust: ac anghofia dy bobl dy hun,

11 A'r Brenhin a chwen-nych dy degwch: canys efe

yw

yw dy Ior di; ymostwng dithau iddo ef.

12 Merch Tyrus hefyd fydd yno ag anrheg: a chyf-oethigion y bobl a ymbiliant â 'th wyneb.

13 Merch y Brenhin fydd oll yn ogoneddus o fewn: gemwaith aur yw ei gwisg hi.

14 Mewn gwaith edau a nodwydd y dygir hi at y Brenhin: y morwynion y rhai a deuant ar ei hol, yn gyfeillesau iddi, a ddygir attat ti.

15 Mewn llawenydd a gorfoledd y dygir hwynt: deuant i lys y Brenhin.

16 Dy feibion fydd yn lle dy dadau: y rhai a wnei yn dywysogion yn yr holl dir.

17 Paraf gofio dy Enw ym mhob cenhedlaeth, ac oes: am hynny y bobl a' th foliant byth ac yn dragwydd.

S A L M. XLVI.

Deus noster refugium.

D UW fydd noddfa a nerth i ni: cymmorth hawdd ei gael mewn cyf- yngder.

2 Am hynny nid ofnwn pe symudai 'r ddaear: a phe treiglid y mynyddoedd i ganol y môr.

3 Er rhuo a therfysgu o'i ddyfroedd: er crynu o'r mynyddoedd gan ei ymchwydd ef.

4 Y mae afon, a'i ffrydiau a lawenhant ddinas Dduw: cyslegr preswylfeydd y Goruchaf.

5 Duw sydd yn ei chanol; nid ysgog hi: Duw a'i cyn-northwya yn fore iawn.

6 Y cenhedloedd a derfysgasant, y teyrnafoedd a ysgogasant: efe a rhoddes ei lef, toddodd y ddaear.

7 Y mae Arglwydd y lluoedd gyd â ni: y mae Duw Jacob yn ymddiffynfa i ni.

8 Deuwch, gwelwch weithredoedd yr Arglwydd: pa anghyfannedd-dra a wnaeth efe ar y ddaear.

9 Gwna i ryfeloedd bei-dio hydeithaf y ddaear: efe a ddryllia'r bwa, ac a dyrr y waywffon; efe a lysg y cerbydau â thân.

10 Peidiwch, a gwybydd-wch mai myfi fydd Dduw: dyrchefir fi ym mysg y cenhedloedd, dyrchefir fi ar y ddaear.

11 Y mae Arglwydd y lluoedd gyd â ni: ymddiffynfa i ni yw Duw Jacob.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. XLVII.

Omnes gentes, plaudite.

Y R holl bobl, curwch ddwylaw: llafar gen-wch i Dduw, a llef gorfoledd.

2 Canys

2 Canys yr Arglwydd Gor- gledd, dinas y Brenhin uchaf sydd ofnadwy: Bre- mawr.

nhin mawr ar yr holl ddaear.

3 Efe a ddwg y bobl dan- om ni: a'r cenhedloedd dan ein traed.

4 Efe a ddethol ein heti- feddiaeth i ni: ardderchowg- rwydd Jacob, yr hwn a hoffodd efe.

5 Dyrchafodd Duw â llaw- en-floedd: yr Arglwydd â fain udgorn.

6 Cenwch fawl i Dduw, cenwch: cenwch fawl i'n Brenhin, cenwch.

7 Canys Brenhin yr holl ddaear yw Duw: cenwch fawl yn ddeallus.

8 Duw sydd yn teyrnasu ar y cenhedloedd: eistedd y mae Duw ar orseddfaingc ei fansteiddrwydd.

9 Pendefigion y bobl a ymgasglasant ynghyd, sef pobl Duw Abraham: canys tariannau y ddaear ydynt eiddo Duw; dirfawr y dyrchafwyd ef.

S A L M. XLVIII.

Magnus Dominus.

MAWR yw'r Arglwydd, a thra moliannus: yn ninas ein Duw ni, yn ei fy- nydd sanctaidd.

2 Tegwch bro, Llawen- ydd yr holl ddaear yw myn- ydd Sion: yn ystlysau'r go-

3 Duw yn ei phalasau: a adwaenir yn ymddiffynfa.

4 Canys wele, y brenhin- oedd a ymgynnnullasant: aethant heibio ynghyd.

5 Hwy a welsant, felly y rhyfeddasant: brawychaf- ant, ac aethant ymaith ar ffrwst.

6 Dychryn a ddaeth ar- nynt yno: a dolur, megis gwraig yn esgor.

7 A gwýnt y dwyrain: y drylli longau'r môr.

8 Megis y clywsom, felly y gwelsom yn ninas Ar- glwydd y lluoedd, yn ninas ein Duw ni: Duw a'i sicrhâ hi yn dragwydd.

9 Meddyliasm, O Dduw, am dy drugaredd: yngan- ol dy deml.

10 Megis y mae dy Enw, O Dduw, felly y mae dy fawl hyd eithafoedd y tir: cyflawn o gyflawnder yw dy ddeheulaw.

11 Llawenyched mynydd Sion, ac ymhyfryded merch- ed Juda: o herwydd dy farnedigaethau.

12 Amgylchhwch Sion, ac ewch o'i hamgylch hi: rhifwch ei thyrau hi.

13 Ystyriwch ei rhagfur- iau, edrychwch ar ei phalaf- au:

au : fel y mynagogh i'r oes ynfyd ; gadawant eu golud i eraill.

14 Canys y Duw hwn yw ein Duw ni byth ac yn dragwydd : efe a'n tywys ni hyd angau.

S A L M. XLIX.
Audite haec, omnes.

C Lywch hyn, yr holl bobl. oedd : gwrandewch hyn, holl drigolion y byd ;

2 Ya gystal gwreng a bon-heddig : cyfoethog a thlawd ynghyd.

3 Fy ngenau a draetha ddoethineb : a myfyrdod fy nghalon fydd am ddeall.

4 Gofstyngaff y nghlust at ddiareb : fy nammeg a ddat-guddiaf gyd â'r delyn.

5 Paham yr ofnaf yn am-ser adfyd : pa a y'm hamgyl-chyno anwiredd fy fodlau?

6 Rhai a ymddiriedant yn eu golud : ac a ymffrostiant yn llisosowgrwydd eu cyfoeth.

7 Gan waredu ni wared neb ei frawd : ac ni all efe roddi iawn drosto i Dduw.

8 (Canys gwerthfawr yw pryniad eu henaid : hynny a baid byth)

9 Fel y byddo efe byw byth : ac na welo lygredig-aeth.

10. Canys efe a wêl fod y doethion yn meirw : yr un ffynud, y derfydd am ffyl ac ni byth.

11 Eu meddwyl yw, y pery eu tai yn dragwydd, a'u trigfeydd hyd genhedlaeth a chenhedlaeth : henwant eu tiroedd ar eu henwau eu hunain.

12 Er hynny dyn mewn anrhyydedd, nid erys : tebyg yw i anifeiliaid a ddifethiir.

13 Eu ffordd yma yw eu hynfydrwydd : erto eu hil-iogaeth ydynt fodlon i'w hymadrodd.

14 Fel defaid y gosodir hwynt yn usfern ; angau a ymborth arnynt ; a'r rhai cyfiau a lywodraetha arnynt y bore : a'u tegwch a dderfydd yn y bedd, o'u cartref.

15 Etto Duw a wared fy enaid i o feddiant usfern : canys efe a'm derbyn i.

16 Nac ofna pan gyfoeth-ogo un : pan ychwanego go-niant ei dŷ ef.

17 Canys wrth farw ni ddwg efe ddim ymaith : ac ni ddisgyn ei ogoniant ar ei olef

18 Er iddo yn ei fywyd fendithio ei enaid : cannol-ant dithau, o byddi dy wrth-yt dy hun.

19 Efe a â at genhedlaeth doethion yn meirw : yr un ei dadau : ac ni welant oleu-

20 Dyn mewn anrhydedd,
ac heb ddeall : sydd gyffelyb
i anifeiliaid a ddifethir.

BOREOL WEDDI.

S A L M. L.

Deus deorum.

D UW y duwiau, sef yr
Arglywydd, a lafarodd:
ac a alwodd y ddaear, o
godiad haul hyd ef fach-
ludiad.

2 Allan o Sion, perffaith-
rwydd tegwch : y llewyrch-
odd Duw

3 Ein Duw ni a ddaw, ac
ni bydd ddistaw : tan a yfa
o'i flaen ef, a thymmeistl
ddirfawr fydd o'i amgylch.

4 Geilw ar y nefoedd oddi
uchod : ac ar y ddaear, i
farnu ei bobl.

5 Cefglwch fy saint yng-
hyd attaf fi : y rhai a wnaeth-
ant gyfammod a mi trwy a-
berth.

6 A'r nefoedd a fynegant
ei gyflawnder ef : canys
Duw ei hun fydd farnwr.

7 Clywch, fy mhobl, a
mi a lafaraf ; O Israel, a mi
a dystiolaethaf i'th erbyn :
Duw, sef dy Dduw di, yd-
wyf fi.

8 Nid am dy aberthau
y'th geryddf, na'th boeth-
offrymmanu : am nad oedd-
ynt ger fy mron i yn waftad.

E

9 Ni chymmeraf fustach
o'th dŷ : na bychod o'th
gorlannau.

10 Canys holl fwystfilod
y coed ydynt eiddof fi : a'r
anifeiliaid ar fil o fynydd-
oedd.

11 Adwaen holl adar y
mynyddoedd : a gwylt ani-
feiliaid y maes ydynt eiddoffi.

12 Os bydd newyn arnaf,
ni ddywedaf i ti : canys y
byd a'i gyflawnder fydd ei-
ddof fi.

13 A fwyttaf fi gig teirw:
neu a yfaf fi waed bychod ?

14 Abertha foliant i
Dduw:a thal i'r Goruchaf dy
addunedau.

15 A galw arnaf fi yn nydd
trallog : mi a'th waredaf,
a thi a'm gogoneddi.

16 Ond wrth yr annu-
iol y dywedodd Duw : Beth
fydd i ti a fynegech ar fy
neddfau, neu a gymmerek
ar fy nghyfammod yn dy
enau ;

17 Gan dy fod yn casau
addysg : ac yn taflu fy ngeir-
iau i'th ol ?

18 Pan welaist leidr, cyt-
tunaist ag ef : a'th gyfran
oedd gyd a'r godinebwyr.

19 Gollyngaist dy safn i
ddrygioni : a'th dafod a gyd-
bletha ddichell.

20 Eistedd

20 Eisteddaist, a dywed- haer pan lafarych, ac y bydd-
aist yn erbyn dy frawd : it bur pan farnech.
rhoddaistenlib i fab dy fam. 5 Wele, mewn anwiredd

21 Hyn a wnaethost, a mi y'm lluniwyd : ac mewn
a dewais ; tybiaist dithau fy pechod y beichiogodd fy
mod yn gwbl fel ti dy hun : mam arnaf.

ond mi a'th argyoeddaf, 6 Wele, ceraist wirionedd
ac a'u trefnaf o flaen dy oddi mewn : a pheri i mi
wybod doethineb yn ddirgel.

22 Deallwch hyn yn awr, 7 Glanha fi ag isop, a mi a
y rhai ydych yn anghofio lanheir: golch fi, a byddaf
Duw : rhag i mi eich rhwy- wýnnach nár eira.

go, ac na byddo gwaredydd. 8 Par di i mi glywed gor-

23 Yr hwn a abertho fol- foedd a llawenydd : fel
iant, a'm gogohedda i : a'r y llawenycho'r esgyrn a
neb a osodo ei ffodd yn ddrylliaist.
iawn, dangosaf iddo iach- 9 Cuddia dy wyneb oddi-
awdwriaeth Duw. wrth fy mhechoda : a dilea
fy holl anwireddau.

S A L M. LI.

Miserere mei, Deus.

TRugarha wrthyf, O yspryd uniawn o'm mewn.
Dduw, yn ol dy dru- 11 Na fwrw fi ymaith
garowgrwydd : yn ol iliaws oddi ger dy fron : ac na
dy dostaeriaethau, dilea fy chymmer dy Yspryd Sanct-
anwireddau.

2 Golch fi yn llwyr-ddwys
oddiwrth fy anwiredd: a gla-
nha fi oddiwrth fy mhechod.

3 Canysyr wyfyn cydna-
bod fy nghamweddau : a'm
pechod sydd yn wastad ger
fy mron.

4 Yndyerbyndi, dydi dy waed, O Dduw, Duw fy
hunan, y pechais, ac y iachawdwriaeth : a'm tafod
gwneuthum y drwg hwn yn a gân yn llafar am dy gyf-
dy olwg : fel y'th gyfiawn-

10 Crea galon lân ynof,
O Dduw : ac adnewydda

11 Na fwrw fi ymaith
yspryd uniawn o'm mewn.
12 Dyro drachefn i mi
orfoledd dy iachawdwriaeth:
acâ'th hael Yspryd cynnal fi.

13 Yna y dysgaf dy ffyrdd
i rai anwir : a phechaduriaid

14 Gwared fi oddiwrth
yspryd cynnal fi.
15 Arglwydd, agor fy
ngwefusau :

ngwefusau: a'm genau a
fynega dy foliant.

16 Canys ni chwennychi
aberth; pe amgen, mi a'i
rhoddown: poeth-offrwn ni
synni.

17 Aberthau Duw ydynt
yspyrd drylliedig: calon
ddrylliog gyfuddiedig, O
Dduw, ni ddirmygi.

18 Gwna ddaioni yn dy
ewyllysgarweh i Sion: ad-
eilada furiau Jerusalem.

19 Yna y byddi fodlon i
ebyrth cyfiawnder, i boeth-
offrwm ac aberth llosg: yna
yr offrymmant tuftychar dy
allor.

S A L M. LII.

Quid gloriaris?

P Ahain yr ymffrosti
mewn drygioni, O ga-
darn, y mae trugaredd Duw
yn parhau yn waftadol.

2 Dydafod a ddychym-
myg ysgelerder: fel ellyn
llym, yn gwneuthur twyll.

3 Hoffaist ddrygioni yn
fwy nà daioni: a chelwydd
yn fwy nà thraethu cyfiawn-
der.

4 Hoffaist bob geiriau di-
stryw: O dafod twyllodrus.

5 Duw a'th ddiftrywia di-
thau yn dragwydd: efe a'th
gipia di ymaith, ac a'th dynn
allan o'th babell, ac a'th
ddiwreiddia o dir y rhai byw.

6 Y cyflawn hefyd a wel-
ant, ac a ofnant: ac a chw-
arddant am ei ben.

7 Wele'r gwr ni osododd
Dduw yn gadernid iddo:
eithr ymddiriedodd yn llios-
owgrwydd ei olud, ac a ym-
nerthodd yn ei ddrygioni.

8 Ond myfi fydd fel
olewwydden werdd yn nhŷ
Dduw: ymddiriedaf yn
nhrugaredd Duw byth ac
yn dragwydd.

9 Clodforaf di yn dragy-
wydd, o herwydd i ti wneuth-
ur hyn: a disgwyliaf wrth
dy Enw; canys da yw ger
bron dy saint.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. LIII.

Dixit insipiens.

D Ywedodd yr ynfyd yn
ei galon, Nid oes un
Duw: ymlygrasant, a gwn-
aethant ffiaidd anwiredd;
nid oes un yn gwneuthur
daioni.

2 Edrychodd Duw i lawr
o'r nefoedd ar feibion dyn-
ion: i edrych a oedd neb
yn ddeallus, ac yn ceisio Duw.

3 Ciliafasai pob un o honynyt
yn wysg ei gefn; cyd-ym-
difwynasent: nid oes a
dir y rhai byw. wnel ddaioni, nac oes un.

4 Oni wyr gweithredwyr odd o bob trallos: a'm lly-anwired, y rhai sydd yn gad a welodd ei ewyllys ar bwytta fy mhobl, fel y bwytyngelynion.

taent fara: ni alwasant ar S A L M. LV.
Dduw.

Exaudi, Deus.

5 Yno'r ofnasant gan ofn, G Wrando fy ngweddi, O
lle nid oedd ofn: canys Duw Dduw: ac nac ym-a wasgarodd esgyrn yr hwn guddia rhag fy neisfyriad.
a'th warchaeodd; gwarad- 2 Gwrando arnaf, ac er-wyddaisf hwynt, am i Dduw glyw fi: cwynfan yr ydwyf eu dirmygu hwy.

6 O na roddid iachawd-wriaeth i Israel o Sion: pan ymchwelo Duw gaethiwed ei bobl, y llawenycha Jacob, ac yr ymhyfryda Israel.

S A L M. LIV.
Deus, in Nomine.

A Chub fi, O Dduw, yn dy Enw: a barn fi yn dy gadernid.

2 Duw, clyw fy ngweddi: gwrando ymadrodd fy ngen- au.

3 Canys dieithriaid a gyfadasant i'm herbyn: a'r geifiant fy enaid,

trawfion, a geifiant fy enaid,

ni osodasant Dduw o'u blaen.

4 Wele, Duw sydd yn fy anialwch.

nghynnorthwyo: yr Ar- ynyon: tor hwynt ymaith yn dy wirionedd.

5 Efe a dâl ddrwg i'm gel-

llysgar: clodforaf dy Enw,

O Arglwydd: canys da yw.

7 Canys efe a'm gwared-

2 Gwrando arnaf, ac er-glyw fi: cwynfan yr ydwyf yn fy ngweddi, a thuchan;

3 Gan lais y gelyn, gan orthrymder yr annuwiol: o herwydd y maent yn bwrw anwired arnaf, ac yn ty nghasau yn lliodiog.

4 Fy nghalon a ofidia o'm mewn: ac ofn angau a syrthiodd arnaf.

5 Ofn ac arswyd a ddaeth arnaf: a dychryn a'm gor-chuddiodd.

6 A dywedais, O na bai i mi adenyydd fel colommen:

yna'r ehedwn ymaith, ac y gorphwyfwn.

7 Wele, crwydrwn ym mhell: ac arhoswn yn yr

8 Brysiwn i ddiangc: rhag a gwýnt y stormus a'r dym-

a gynhaliant fy enaid.

9 Dinystrya O Arglwydd,

a gwahan eu tafodau: canys

gwelais drawfder a chynnen

10 Dydd a nos yr am-

gylchant hi ar ei muriau:

ac

ac y mae anwiredd a blinder oes gyfnewidiau iddynt, am yn ei chanol hi. hynny nid ofnant Dduw.

11 Anwiredau sydd yn ei chanol hi: ac ni chilia twyll a dichell o'i heolydd hi.

12 Canys nid gelyn a'm difenwodd; yna y dioddef-afwn: nid fy nghasddyn a ymfawrygodd i'm herbyn; yna mi a ymguddiaswn rhag-ddo ef.

13 Eithr tydi, ddyn, fy nghhydradd: fy fforddwyr, a'm cydnabod,

14 Y rhai oedd felys gen-ym gyd-gyfrinachu: ac a rodiasom i dŷ Dduw yng-hyd,

15 Rhuthred marwolaeth arnynt, a disgynant i uffern yn fyw: canys drygioni sydd yn eu cartref, ac yn eu mysg.

16 Myfi a waeddaf ar Dduw: a'r Arglwydd a'm hachub i.

17 Hwyr a bore, a hanner dydd, y gweddiaf, a byddaf daer: ac efe a glyw fy llef-erydd.

18 Efe a waredodd fy enaid mewn heddwch oddi wrth y rhyfel oedd i'm herbyn: canys yr oedd llawer gyd â mi.

19 Duw a glyw, ac a'u a ymddiriedaf ynot ti. darostwng hwynt, yr hwn sydd yn aros erioed: am nad air,

oes gyfnewidiau iddynt, am hynny nid ofnant Dduw.

20 Efe a estynodd ei law yn erbyn y rhai oedd heddychlon ag ef: efe a dorrodd ei gyfammod.

21 Llyfnach oedd ei enau nag ymenyn, a rhyfel yn ei galon: tynerach oedd ei eiriau nag olew, a hwynt yn gleddyfau noethion.

22 Bwrw dy faich ar yr Arglwydd, ac efe a'th gynnal di: ni âd i'r cyflawn yf-gogi byth.

23 Tithau, Dduw, a'u disgyni hwynt i bydew di-nystr: gwyr gwaedlyd a thwylodrus ni byddant byw hanner eu dyddiau; ond myfi a obeithiaf ynot ti.

***** BOREOL WEDDI.

S A L M. LVI.

Miserere mei, Deus.

T Rugarha wrthyf, O Dduw; canys dyn a'm llyngcai: beunydd, gan ymladd, y'm gorthrymma.

2 Beunydd y'm llyngcai fy ngelynion: canys llawer sydd yn rhyfela i'm herbyn, O Dduw Goruchaf.

3 Y dydd yr ofnwyf: mi

darostwng hwynt, yr hwn 4 Yn Nuw y clodforaf ei sydd yn aros erioed: am nad air, yn Nuw y gobeithiaf:

nid ofnaf beth a wnel cnawd i mi.

5 Beunydd y cam-gymmerant fy ngeiriau: eu holl feddyliau sydd i'm herbryer drwg.

6 Hwy a ymgasglant, a lechant: ac a wyliant fy nghamrau, pan ddisgwyliant am fy enaid.

7 A ddiangant hwy trwy anwiredd: disgyn y bobloedd hyn, O Dduw, yn dy lidiowgrwydd.

8 Ti a gyfrifaist fy symudiadau; dod fy nagrau yn dy gostrel: onid ydynt yn dy lyfr di?

9 Y dydd y llefwysf arnat, yna y dychwelir fy ngelynion yn eu gwrthol: hyn a wn; am fod Duw gyd â mi.

10 Yn Nuw y moliannaf ei air: yn yr Arglwydd y moliannaf ei air.

11 Yn Nuw yr ymddiedais: nid ofnaf beth a wnel dyn i mi.

12 Arnaf fi, O Dduw, y mae dy addunedau: talaf i ti foliant.

13 Canys gwaredaist fy enaid rhag angau: oni waredi fy nhraed rhag fyrthio, fel y rhodiwyf ger' bron Duw yngoleuni y rhai byw?

S A L M. LVII.
Miserere, mei, Deus.

T Rugarha wrthyf, O Dduw, trugarha wrthyf; canys ynot y gobeithiodd fy enaid: ie, ynglysgod dy adenydd y gobeithiaf, hyd onid el yr aifwydd hwn heibio.

2 Galwaf ar Dduw Goruchaf: ar Dduw a gwblha â mi.

3 Efe a enfyn o'r nefoedd; ac a'm gwared oddiwrth warthridd yr hwn a'm llyngcai: denfyn Duw ei drugaredd a'i wirionedd.

4 Fy enaid sydd ym mysg llewod; gorwedd yr wyf ym mysg dynion poethion: sef meibion dynion, y rhai y mae eu dannedd yn waywffyn a saethau, a'u tafod yn gleddyf llym.

5 Ymddyrrcha, Dduw, uwch y nefoedd: a bydded dy ogoniant ar yr hollddaear.

6 Darparasant rwyd i'm traed; crymmwyd fy enaid: cloddiasant bydew o'm blaen; syrthiasant yn ei galol.

7 Parod yw fy nghalon, O Dduw; parod yw fy nghalon: canaf a chanmolaf.

8 Deftro, fy ngogoniant; deffro, nabl a thelyn: deffro af yn fore.

9 Clodforaf di, Arglwydd, ym mysg y bobloedd: canmolaf

molaf di ym mysg y cen- 8 Aed ymaith fel malwo-
hedloedd.

10 Canys mawr yw dy raig : fel na welont yr haul,
drugaredd hyd y nefoedd : 9 Cyn i'ch crochanau
a'th wirionedd hyd y cym- glywed y mieri : efe a'u
mylau.

11 Ymddyrrcha, Dduw, gis â chorwynt, yn fyw, ac
uwch y nefoedd : a bydded yn ei ddigofaint.
dy ogoiant ar yr holl ddaear.

S A L M. LVIII.

Si vere utique.

AI cyfiaunder yn ddiau a draethwch chwi, O gyn-
nulleidfa : a fernwch chwi uniondeb, O feibion dynion?

2 Anwiredd yn hytrach a weithredwch yn y galon : trawsder eich dwylaw yr yd-
ych yn ei bwyso ar y ddaear.

3 O'r groth yr ymddi-
eithriodd y rhai annuwiol : o'r bru y cyfeiliornasant, gan
ddywedyd celwydd.

4 Eu gwenwyn sydd fel gwenwyn farph : y maent ymgysodant i'm herbyn.
fel y neidr fyddar, yr hon a gau ei chlustiau ;

5 Yr hon ni wrendy ar achub fi rhag y gwyr gwaed-
lais y rhinwyr : er cyfar- lyd.
wydded fyddo'r swynwr.

6 Dryllia, O Dduw, eu asant yn erbyn fy enaid; ym-
dannedd yn eu geneuau : gasglodd cedryn i'm herbyn:
tor, O Arglwydd, gil-ddan- nedd y llewod ieuangc.

7 Todder hwynt fel dyfr- oedd y sydd yn rhedeg yn wa-
stad : pan saetho eu saethau, deffro dithau i'm cymorth,
byddant megis wedi eu torri. ac edrych.

8 Aed ymaith fel malwo-
den dawdd, neu erthyl gw-

10 Cyn i'ch crochanau
glywed y mieri : efe a'u
cymmer hwynt ymaith me-
gis â chorwynt, yn fyw, ac
yn ei ddigofaint.

11 Y cyfiau a lawen-
ycha pan welo ddial : efe a
ylch ei draed yngwaed yr
annuwiol.

12 Fel y dywedo dyn,
Diau fod ffrwyth i'r cyf-
iawn : diau fod Duw a farna
ar y ddaear.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. LIX.

Eripe me de inimicis.

FY Nuw, gwaredfi oddi-
wrth fy ngelynion: ym-

2 Gwaredfi oddiwrth
weithredwyr anwiredd : ac

3 Canys wele, cynllwyn-
6 Dryllia, O Dduw, eu asant yn erbyn fy enaid; ym-
dannedd yn eu geneuau : gasglodd cedryn i'm herbyn:
tor, O Arglwydd, gil-ddan- nedd y llewod ieuangc.

4 Rhedant, ymbarotto-
ant, heb anwiredd ynof fi :
stad : pan saetho eu saethau, deffro dithau i'm cymorth,
byddant megis wedi eu torri. ac edrych.

5 Athi Arglwydd Duw'r lluoedd, Duw Israel, deffro hwyr, a chyfarthant fel cwn: i ymweled â'r holl genhedl- oedd: na thrugarha wrth neb a wnant anwiredd yn ac oni's digonir, grwgna- faleisus.

14 A dychwelant gyd â'r ac amgylchant y ddinas. 15 Crwydrant am fwyd: ant.

6 Dychwelant gyd â'r hwyr: cyfarthant fel cwn, nerth; ie, llafar-ganaf am ac amgylchant y ddinas. 16 Minnau a ganaf am dy

7 Wele, bytheiriant â'u buost yn ymddiffynfa i mi, genua; cleddyfau sydd yn ac yn noddfa, yn y dydd y eu gwefusau: canys pwy bu cyfyngder arnaf.

(meddant) a glyw?

17 I ti, fy nerth, y canaf:

8 Ond tydi, O Arglwydd, canys Duw yw fy ymddi- a'u gwatwori hwynt: ac a ffynfa, a Duw fy nruggar- chwerddi am ben yr holl edd. genhedloedd.

9 O herwydd ei nerth ef, y disgwyliaf wrthyt ti: ca- nys Duw yw fy ymddiffynfa.

10 Fy Nuw trugarog a'm rhagflaena; Duw a wna i mi weled fy ewyllys ar fy ngelynion.

11 Na ladd hwynt, rhag i'm pobl anghofio: gwasgar hwynt yn dy nerth, a dar- ostwng hwynt, O Arglwydd ein tarian.

12 Am bechod eu genua, ac ymadrodd eu gwefusau, dalier hwynt yn eu balch- der: ac am y felldith a'r cel- wydd a draethant,

13 Difa hwynt yn dy lid; difa, fel na byddont: a gwy- byddant mai Duw sydd yn llywodraethu yn Jacob, hyd eithafoedd y ddaear.

S A L M. LX.

Deus, repulisti nos.

O Dduw, bwriaist ni ym- aith, gwasgeraist ni, a forraist: dychwel attom drachefn.

2 Gwnaethoist i'r ddaear grynu, a holltaist hi: iacha ei briwiau; canys y mae yn crynu.

3 Dangosaist i'th bobl galedi: diodaist ni â gwin madrondod.

4 Rhoddaist faner i'r rhai a'th ofnant: i'w dyrchafu o herwydd y gwirionedd.

5 Fel y gwareder dy rai anwyl: achub a'th ddeheu- law, a gwrando fi.

6 Duw a lafarodd yn ei sancteiddrwydd, Llawen- ychaf,

ychaf, rhannaf Sichem : a 5 Canysti, Dduw, a glyw-mesuraf ddyffryn Succoth. aist fy addunedau : rho-

7 Eiddof fi yw Gilead, ac ddaist etifeddiaeth i'r rhai a eiddof fi Manasse : Ephraim ofnant dy Enw. hefyd yw nerth ty mhen ; Juda yw fy neddfwr.

8 Moabyw fy nghrochan golchi : dros Edom y bwriaf fy esgid ; Philistia, ymorfedda di o'm plegyd i.

9 Pwy a'm dwg i'r ddinas gadarn : pwy a'm harwain hyd yn Edom ?

10 Onid tydi, Dduw, yr hwn a'n bwriaist ymaith : a thydi, O Dduw, yr hwn nid ait allan gyd â'n lluoedd ?

11 Moes i ni gynhorhwy rhag cyfyngder : canys ofer yw ymwared dyn.

12 Yn Nuw y gwnawn wroldeb : canys efe a fathr ein gelynion.

S A L M. LXI.

Exaudi, Deus.

CLYW, O Dduw, fy llefain : gwrando ar fy ngweddi.

2 O eithaf y ddaear y llefaf attat, pan lesmeirio fy ughalon : arwain fi i graig a fyddo uwch nà mi.

3 Canys buost yn noddfa i mi : ac yn dŵr cadarn rhag y gelyn.

4 Preswyliaf yn dy babell byth : a'm hymddiried fydd

5 Canysti, Dduw, a glyw-mesuraf ddyffryn Succoth. aist fy addunedau : rho-
eiddof fi Manasse : Ephraim ofnant dy Enw.

6 Ti a estyni oes y Bre-nhin : ei flynyddoedd fydd-ant fel cenhedlaethau lawer.

7 Efe a erys byth ger bron Duw : darpar drugaredd a gwirionedd, fel y cadwont ef.

8 Felly y canmolaf dy Enw yn dragwydd : fel y talwyf fy addunedau beu-nydd.

BOREOL WEDDI.

S A L M. LXII.

Nonne Deo.

WRTH Dduw yn unig y disgwyl fy enaid : y hono ef y daw fy iachawdwriaeth.

2 Efe yn unig yw fy nghraig, a'm iachawdwriaeth : a'm hymddiffyn ; ni'm mawr ysgogir.

3 Pa hýdy bwriedwch af-lwydd yn erbyn gwr? lleddir chwi oll : a byddwch fel magwyr ogwyddedig, neu bared ar ei ogwydd.

4 Ymgynghorasant yn unig i'w fwrw ef i lawr o'i fawredd ; hoffasant gel-wydd ; à'u geneuau y ben-dithiant,

dithiant, ond o'u mewn y geisiaf: sychedodd fy enaid am melldithiant.

5 Ofy enaid, disgwyl wrth Dduw yn unig: canys ynddo ef y mae fy ngobaith.

6 Efe yn unig yw fy nghraig, a'm iachawdwriaeth: efe yw fy ymddiffynfa; ni'm hysgogir.

7 Yn Nuw y mae fy iachawdwriaeth a'm gogoniant: craig fy nghadernid, a'm noddfa sydd yn Nuw.

8 Gobeithiwch ynddo ef bob amser; O bobl, tywelltwch eich calon ger ei fron ef: Duw sydd noddfa i ni.

9 Gwagedd yn ddiau yw meibion dynion; geudab yw meibion gwyr: i'w gofod yn y clorian, ysgafnach yd-ynt hwy i gyd nà gwegi.

10 Nac ymddiriedwch mewn trawsder, ac mewn traïs na fyddwch ofer: os cynnydda golud, na roddwch eich calon arno.

11 Unwaith y dywedodd Duw, clywais hynny ddwywaith: mai eiddo Duw yw cadernid.

12 Trugaredd hefyd sydd eiddot ti, O Arglwydd: canys ti a deli i bob dyn yn ol ei weithred.

S A L M. LXIII.

Deus, Deus meus.

T^I, O Dduw, yw fy Nuw i; yn fore y'th

danat, hiraethodd fy nghnawd am danat, mewn tir cras a sychedig heb ddwfr;

2 I weled dy nerth a'th ogoniant: fel y'th welais yn y cysegr.

3 Canys gwell yw dy drugaredd di nà'r bywyd: fy ngwefusau a'th foliannant.

4 Fel hyn y'th glodforaf yn fy mywyd: dyrchafaf fy nwylaw yn dy Enw.

5 Megis à mer ac à brasder y digonir fy enaid: a'm genau a'th fawl à gwefusau llafar.

6 Pan y'th gofiwvf ar fy ngwely: myfyriaf am danat yngwyliadwriaethau 'r nos.

7 Canys buost gynhorwy i mi: am hynny yng-hysgod dy adenyydd y gorfoleddaf.

8 Fy enaid a lŷn wrthyt: dy ddeheulaw a'm cynnal.

9 Ond y rhai a geisiant fy enaid i ddiftryw: a ant i ifelderau'r ddaear.

10 Syrthiant ar fin y cleddyf: rhan llwynogod fyddant.

11 Ond y Brenhin a lawenycha yn Nuw; gorfoledda pob un a dyngo iddo ef: eithr cauir genau y rhai a ddywedant gelwydd.

S A L M.

S A L M. LXIV.

Exaudi, Deus.

CLYW fy llet, O Dduw,
 yn fy ngwedi: cadw
 fy einioes rhag ofn y gelyn.

2 Cudd fi rhag cyfrinach
 y rhai drygionus: rhag ter-
 fysg gweithredwyr anwired;

3 Y rhai a hogant eu ta-
 fod fel cleddyf: ac a ergydi-
 ant eu saethau, sef geiriau
 chwerwon;

4 I saethu'r perffaith yn
 ddirgel: yn ddifymmwth y
 saethant ef, ac nid ofnant.

5 Ymwrolant mewn peth
 drygionus; ymchwedleuant
 am osod maglau yn ddirgel;
 dywedant, Pwy a'u gwel
 hwynt?

6 Chwiliant allan anwir-
 eddau; gorphenant ddyfal
 chwilio: ceudod a chalon
 pob un o honynt sydd dofn.

7 Eithr Duw a'u faetha
 hwynt: a saeth ddifymmwth
 yr archollir hwynt.

8 Felly hwy a wnant i'w
 tafodau eu hun syrthio ar-
 nynt: pob un a'u gwelo, a
 gilia.

9 A phob dyn a ofna, ac
 a fynega waith Duw: canys
 doeth-ystyriant ei waith ef.

10 Y cyfawn a lawen-
 ycha yn yr Arglwydd, ac a
 obeithia yn ddo: a'r rhai
 bore a hwyr lawenychu.

uniawn o galon oll a orfol-
 eddant.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. LXV.

Te decet hymnus, Deus.

MAWL a'th erys di yn
 Sion, O Dduw: ac
 i ti y telir yr adduned.

2 Ti yr hwn a wrandewi
 weddi: attat ti y daw pob
 cnawd.

3 Pethau anwir a'm gorch-
 fygasant: ein camweddau
 ni, ti a'u glanhei.

4 Gwýn ei fydd yr hwn a
 ddewisech, ac a nesaech at-
 tat; fel y trigo yn dy gynt-
 eddoedd: nyni a ddigonir a
 daioni dy dŷ, sef dy deml
 sanctaidd.

5 Attebi i ni trwy bethau
 ofnadwy, yn dy gyflawnder,
 O Dduw ein iachawdwr-
 iaeth: gobaith holl gyrrau'r
 ddaear, a'r rhai sydd bell ar
 y môr.

6 Yr hwn a sicrhâ'r my-
 nyddoedd trwy ei nerth: ac
 a a wregysir a chadernid.

7 Yr hwn a ostega dwrif y
 moroedd: twrf eu tonnau,
 a therfyng y bobloedd.

8 A phreswylwyr eithaf-
 oedd y byd a ofnant dy ar-
 gwnai i derfyn
 bore a hwyr lawenychu.

9 Yr wyt yn ymweled â'r ddaear, ac yn ei dyfrhau hi; weithredoedd Duw: ofnad-yr ydwyt yn ei chyfoethogi wy yw yn ei weithred tu ag hi yn ddirfawr ag afon Duw, at feibion dynion.

yr hon sydd yn llawn dwfr: 6 Trodd efe'r môr yn yr wyt yn parottoi ŷd idd-sychdir: aethant trwy'r a-ynt, pan ddarperaist felly iddi, fon ar draed; yna y llawen-

10 Gan ddyfrhau ei chefn- ychafom ynddo.
au, a goftwng ei rhychau: 7 Efe a lywodraetha trwy yr ydwyt yn ei mwydo hi â ei gadernid byth; ei lygaid chafodau, ac yn bendithio ei a edrychant ar y cenhedl-ehnwd hi.

11 Coroni yr ydwyt y rhai anufudd. flwyddyn â'th ddaioni: a'th lwybrau a ddiferant frasder. 8 O bobloedd, bendith-

12 Diferant ar borfeydd glywed llais ei fawl ef; yr anialwch: a'r bryniau a ymwregysant â hyfrydwch. 9 Yr hwn sydd yn gosod ein henaid mewn bywyd:

13 Y dolydd a wisgir â de-faid, a'r dyffrynoedd a or-chuddir ag ŷd am hynny y bloeddiant, ac y canant. 10 Canys profaist ni, O Dduw: coethaist ni, fel coethi arian.

S A L M. LXVI.

Jubilate Deo.

L LAWEN-floeddiwch i Dduw: yr holl ddaear.

2 Datgenwch ogoniant ei Enw: gwneweh, ei foliant yn ogoneddus.

3 Dywedwch wrth Dduw, Mor ofnadwy wyt yn dy weithredoedd: o herwydd maint dy nerth, y cymmer dy elynion arnynt fod yn ddarostyngedig i ti!

4 Yr holl ddaear a'th add-olant di: ac a ganant i ti: ie, canant i'th Enw.

5 Deuwch, a gwelwch weithredoedd Duw: ofnad-yr ydwyt yn ei chyfoethogi wy yw yn ei weithred tu ag hi yn ddirfawr ag afon Duw, at feibion dynion.

6 Trodd efe'r môr yn yr wyt yn parottoi ŷd idd-sychdir: aethant trwy'r a-ynt, pan ddarperaist felly iddi, fon ar draed; yna y llawen-

7 Efe a lywodraetha trwy yr ydwyt yn ei mwydo hi â ei gadernid byth; ei lygaid chafodau, ac yn bendithio ei a edrychant ar y cenhedl-ehnwd hi.

8 O bobloedd, bendith-lwybrau a ddiferant frasder. 9 Yr hwn sydd yn gosod ein henaid mewn bywyd:

10 Canys profaist ni, O Dduw: coethaist ni, fel coethi arian.

11 Dygaist ni i'r rhwyd: go-sodaist wasgfa ar ein llwynau.

12 Peraist i ddynion farchogaeth ar ein pennau: aethom trwy'r tân a'r dwfr; a thi a'n dygaist allan i le diwall.

13 Deuaf i'th dŷ ag off-rymmau poeth: talaf it' fy addunedau.

14 Y rhai a adroddodd fy ngwefusau: ac a ddywedodd fy ngenau yn fy nghyfng-der.

15 Offrymmaf it' boeth-offrymmâu breision, ynghyd

ag

ag arogl-darth hyrddod : a-
berthaf ychen a bychod.

16 Deuwch,gwrandewch,
y rhai oll a ofnweh Dduw :
a mynegaf yr hyn a wnaeth
efe i'm henaid.

17 Llefais arno â'm gen-
au : ac efe a ddyrchafwyd
â'm tafod.

18 Pe edrychafwn ar an-
wiredd yn fy nghalon : ni
wrandawsai'r Arglwydd.

19 Duw yn ddiau aglybu:
ac a wrandawodd ar lais fy
ngweddi.

20 Bendigedig fyddo Duw,
yr hwn ni throdd fy ngweddi
oddi wrtho : na'i drugaredd
ef oddi wrthyf finnau.

S A L M. LXVII.

Deus misereatur.

D UW a drugarhao wrth-
ym, ac a'n bendithio:a
hywynned ei wyneb arnom.
2 Fel yr adwaener dy
ffordd ar y ddaear: a'th iach-
wdwriaeth ym mhlith yr
holl genhedloedd.

3 Molianedd y bobl di,O
Dduw : molianedd yr holl
bobl dydi.

4 Llawenhaed y cenhedl-
oedd, a byddant hyfryd:ca-
mys ti a ferni'r bobl yn un-
lywedodd yw, ac a lywodraethi'r ce-
ghyfyng-hedloedd ar y ddaear.

5 Molianedd y bobl di,O
it' boeth-Dduw : molianedd yr holl
n, ynghyd bobl dydi.

ag

6 Yna'r ddaear rydd ei
ffirwyth : a Duw, sef ein
Duw ni, a'n bendithia.

7 Duw a'n bendithia : a
holl derfynau'r ddaear a'i
hofnant ef.

BORE OL WEDDI.

S A L M. LXVIII.

Exurgat Deus.

C Yfoded Duw,gwasgarer
ei elynion : a ffoed ei
gaseion o'i flaen ef.

2 Chwelihwynt felchwa-
lu mŵg : fel y tawdd cwyr
wrth y tân, difether y rhai
annuwiol o flaen Duw.

3 Ond llawenycher y rhai
cyflawn, a gorfoeddant ger
bron Duw : a byddant hy-
fryd o lawenydd.

4 Cenwch i Dduw, can-
molwch ei Enw : dyrchef-
wch yr hwn sydd yn march-
ogaeth ar y nefoedd,a'i Enw
yn IAH ; a gorfoeddwch
ger ei fron ef.

5 Tad yr ymddifaid, a
Barnwr y gweddwon, yw
Duw : yn ei breswylfa sanct+
aidd.

6 Duw sydd yn gosod yr
unig mewn teulu ; yn dwyn
allan y rhai a rwymwyd
mewn gefynnau : ond y rhai
cyndyn a breswylant graf-

7 Pan aethost, O Dduw, ynddo byth.
o flaen dy bobl : pan gerdd-
aist trwy'r anialwch ;

8 Y ddaear a grynnodd, a'r
nefoedd a ddiferasant o flaen
Duw: Sinai yntau a grynnodd
o flaen Duw, sef Duw Israel.

9 Dyhidlaist wlaw graf-
lawn, O Dduw, ar dy eti-
feddiaeth : ti a'i gwrtleith-
iaist, wedi ei blino.

10 Dy gynnulleidfa di
fydd yn trigo ynddi : yn dy
ddaioni, O Dduw, yr wyt
yn darparu i'r tlawd.

11 Yr Arglwydd a rodde
y gair : mawr oedd mintai y
rhai a'i pregethent.

12 Brenhinoedd byddinog
a ffoisant ar ffrwst : a'r hon
a drigodd yn ty, a rannodd
yr ylpail.

13 Er gorwedd o honoch
ym mysg y crochanau: bydd-
wch fel esgyll colommen
wedi eu gwiigo ag arian, a'i
hadenydd ag aur melyn.

14 Pan wasgarodd yr
Hollalluog frenhinoedd ynddi :
yr oedd hi yn wen fel
eira yn Salmon.

15 Mynydd Duw fydd fel
mynydd Basan : yn fynydd
cri bog fel mynydd Basan.

16 Paham y llemmwch,
chwi fynyddoedd cribog ?
dyma'r mynydd a chwen-
nycodd Duw ei breswylio :
ie, preswylia'r Arglwydd

17 Cerbydau Duw ydynt
ugain mil, sef miloedd o ang-
ylion : yr Arglwydd Duw
fydd yn eu plith, megis yn
Sinai yn y cyssigr.

18 Dyrchesfaist i'r uchel-
der, caeth-gludaist gaeth-
iwed: derbyniaist roddion i
ddynion ; ie, i'r rhai cyndyn
hefyd, fel y preswylia'r Ar-
glwydd Duw yn eu plith.

19 Bendigedig fyddo'r Ar-
glwydd, yr hwn a'n llwytha
beunydd â daioni : sef Duw
ein iachawdwriaeth.

20 Ein Duw ni fydd Duw
iachawdwriaeth : ac i'r Ar-
glwydd Duw y perthyn
diangfâu rhag marwolaeth.

21 Duw yn ddiau a ar-
cholla ben ei elynion. a chop-
pa walltog yr hwn a rodio
rhagddo yn ei gamweddau.

22 Dywedodd yr Arglwy-
ydd, Dygaf fy mhoabl dra-
chefn o Basan : dygaf hwynt
drachefn o ddyfnder y môr;

23 Fel y trocher dy droed
yngwaed dy elynion : a tha-
fod dy gŵn yn yr unrhyw.

24 Gwelsant dy fynediad,
O Dduw: mynediad fy Nuw,
fy Mrenhin, yn y cyssigr.

25 Y cantorion a aethant
o'r blaen, a'r cerddorion ar
ol: yn eu mysg yr oedd y llan-
gcefau yn canu tympanau.

26 Bendithiwch

26 Bendithiwch Dduw yn y cynnulleidfa oedd: sef yr Arglwydd, y rhai ydych o ffynnon Israel.

27 Yno y mae Benjamin fychan a'u llywydd: tywyfogion Zabulon, a thywyfogion Naphtali.

28 Dy Dduw a orchymynodd dy nerth: cadarnha, O Dduw, yr hyn a wnathost ynom ni.

29 Brenhinoedd a ddygant i ti anrheg: er mwyn dy deml yn Jerusalem.

30 Cerydd a dyrfa'r gwaywffyn, cynnulleidfa y gwrdd-deirw, gyd â llo'i'r bobl, fel y delont yn ostyngedig â darnau arian: gwafgar y bobl sy dda ganddynt ryfel.

31 Pendefigion a ddeuant a'r Aipht: Ethiopia a estyn ei dwylaw'n brysur at Dduw.

32 Teyrnas oedd y ddaear, cenwch i Dduw: canmol-wch yr Arglwydd;

33 Yr hwn a ferchyg ar nef y nefoedd, y rhai oedd erioed: wele efe yn anfon ei lef, a honno yn llef nerthol.

34 Rhoddwch i Dduw gadernid: ei oruchelder sydd ar Israel, a'i nerth yn yr wybrennau.

35 Ofnadwy wyt, O Dduw, o'th gyffegr: Duw Israel yw efe, sydd yn rhoddi nerth a chadernid i'r bobl. Bendigedig fyddo Duw.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. LXIX.

Salvum me fac.

A Chub fi, O Dduw: canys y dyfroedd a ddaethant i mewn hyd at fy enaid.

2 Soddais mewin tom dわfn, lle nid oes sefyllfa: daethum i ddyfnder dyfr-oedd, a'r ffrwd a lifodd drosof.

3 Blinais yn llefain; sychodd fy nghieg; pallodd fy llygaid: tra'r ydwyf yn difgwyl wrth fy Nuw.

4 Amlach nâ gwaltt fy mhen yw y rhai a'm casant heb achos: cedyrn yw fy ngelynion diachos, y rhai a'm difethent: yna y telais yr hyn ni chymmerais.

5 O Dduw, ti a adwaen-ost fy ynfydrwydd: ac nid yw fy nghamweddau guddiedig rhagot.

6 Na chywilyddier o'm plegyd i y rhai a obeithiant ynot

ynot ti, Arglwydd Dduw y der fi : na chaued y pydew lluoedd : na waradwydder 'chwraith ei safn arnaf.

o'm plegyd i y rhai a'th 16 Clyw fi, Arglwydd ; geisiant di, O Dduw Israel. canys da yw dy drugaredd :

7 Canys er dy fwyn di y yn ol lliaws dy dofturiaeth-dygais warthridd: ac y todd au, edrych arnaf. cywilydd fy wyneb.

17 Ac na chuddia dy wy-

8 Aethum yn ddiethr i'm neb oddiwrth dy was ; ca-brodyr : ac fel estron gan nys y mae cyfyngder arnaf : blant fy mam.

bryfia, gwrando fi.

9 Canys zel dy dŷ a'm 18 Nesa at fy enaid, a hyfodd : a gwaradwyddiad y gwaredf ef : achub fi, o her-rhai a'th waradwyddent di, wydd fy ngelynion.

a syrthiodd arnaf fi.

10 Pan wylais, gan gyf-tuddio fy enaid ag ympryd : bu hynny yn waradwydd i ngwarthridd, a'm cywil-ydd, a'm gwaradwydd : fy holl elynion ydynt ger dy mi.

19 Ti a adwaenost fy

11 Gwisgais hefyd sach-lain : ac aethum yn ddiareb 20 Gwarthridd a dorrodd fy nghalon ; yr ydwyt mewn iddynt.

gofid : a disgwyliais am rai i

12 Yn fy erbyn y chwedl- 21 Rhodda sant hefyd fusfl dosturio wrthyf, ac nid oedd euai'r rhai a eisteddent yn y neb ; ac am gyfurwyr, ac ni porth : ac i'r meddwon yr chefais neb.

oeddwn yn wawd.

21 Rhodda sant hefyd fusfl

13 Ond myfi, fy ngwedi yn fy mwyd : ac a'm diod-sydd attat ti, O Arglwydd, asant yn fy syched â finegr. mewn amser cymmeradwy : 22 Bydded eu bwrdd yn O Dduw, yn lliosowgrwydd fagl ger eu bron: a'u llwydd-dy drugaredd gwrando fi, iant yn dramgydd. yngwirionedd dy iachawd-wriaeth.

23 Tywyller eu llygaid,

fel na welont : a gwna i'w llwynau grynu bob amser.

14 Gwaredfi o'r dom, ac 24 Tywallt dy ddig ar-oddwrth fy nghaseion, ac nynt : a chyrhaedded llid-o'r dyfroedd dyfnion.

iowgrwydd dy ddigofaint

15 Na lised y ffrwd ddfwfr hwynt. 25 Bydded drosof, ac na lyngced y dyfn-

25 Bydded eu preswylfod yn anghyfannedd : ac na fydded a drigo yn eu pebillion.

26 Canys erlidiasant yr hwn a darawsit ti : ac am ofid y rhai a archollaist ti, y chwedleuant.

27 Dod ti anwiredd at eu hanwired hwynt : ac na ddelont i'th gyfiawnder di.

28 Dileer hwynt o lyfr y rhai byw : ac na 'sgrifener hwynt gyd â'r rhai cyfiawn.

29 Minnau, truan a gofidus ydwyt : dy iachawdwriaeth di, O Dduw, a'm dyrchafo.

30 Molianaf Enw Duw ar gân : a mawrygaf ef mewn mawl.

31 A hyn fydd well gan yr Arglwydd : nag ych neu fustach corniog, carnol.

32 Y trueiniaid a lawenychant pan welant hyn : eich calon chwithau, y rhai a geisiwch Dduw, a fydd byw.

33 Canys gwrendy'r Arglwydd ar dlodion : ac ni ddiystyra efe ei garcharion.

34 Nefoedd a daear, y môr a'r hyn oll a ymlusgo ynddo : molant ef.

35 Canys Duw a achub Sion, ac a adeilada ddiniaoedd Juda : fel y trigont yno, ac y meddiannont hi.

36 A hiliogaeth ei weision a'i meddiannant hi : a'r rhai a hoffant ei Enw ef, a breswyliant ynddi.

S A L M LXX.

Deus, in adjutorium.

O Dduw, prysura i'm gwaredu : brysia, Arglwydd, i'm cymmorth.

2 Cywilyddier a gwarth-rudder y rhai a geisiant fy enaid : troer yn eu hol a gwaradwydder y rhai a ewyllsiant ddrwg i mi.

3 Dattroer yn lle gwobr am eu cywilydd : y rhai a ddywedant, Ha, ha.

4 Llawenyched, a gotfol-edded ynot ti y rhai oll a'th geisiant : a dywed y rhai a garant dy iachawdwriaeth yn waftad, Mawryger Duw.

5 Minnau ydwyt dlawd ac anghenus ; O Dduw, brysia attaf : fy nghymmorth a'm gwaredydd ydwyt ti ; O Arglwydd, na hir drig.

BOREOL WEDDI.

S A L M LXXI.

In te, Domine speravi.

Y NOT ti, O Arglwydd, y gobeitheis : na'm cywilyddier byth.

2 Achub fi, a gwaredfi yn dy gyfiawnder : goftwng dy glust attaf, ac achub fi.

3 Bydd

3 Bydd imi yn drigfa gadarn i ddyfod iddi bob amser: gorchymynaist fy achub; canys ti yw fy nghraig a'm hymddiffynfa.

4 Gwared fi, O fy Nuw, o law'r annuwiol: o law'r anghyfiawn a'r traws.

5 Canys ti yw fy ngobaith, O Arglwydd Dduw: fy ymddiried o'm ieueng>tyd.

6 Wrthyt ti y'm cynhal-iwyd o'r bru: ti a'm tynnaist o groth fy mam; fy mawl fydd yn waftad am danat ti.

7 Oeddwn i lawer megis yn rhyfeddod: eithr tydi yw fy nghadarn noddfa.

8 Llanwerfyngenu â'th foliant: ac â'th ogoniant beunydd.

9 Na fwrw fi ymaith yn amser henaint: na wrthod fi pan ballo fy nerth.

10 Canys fy ngelynion O Dduw, sydd uchel, yr hwn sydd yndywedyd i'm herbyn: a wnaethost bethau mawr-a'r rhai a ddisgwyliant am ion: Pwy, O Dduw, sydd fy enaid, a gyd-ymgynggor-afant;

11 Gan ddywedyd, Duw oſt i mi weled aml a blin a'i gwrthododd ef: erliwch, a deliwch ef; canys iñd oes gystuddiau: a'm bywhai drachefn, ac a'm cyfodi drachefn o orddyfnder y ddaear.

12 O Dduw, na fydd bell oddi wrthyf: fy Nuw, bryfia i'm cymorth.

13 Cywilyddier a difether y rhain wrthwnebant fy en-

aid: â gwARTH ac â gwARAD-wydd y gorchuddier y rhai a geisiant ddrwg i mi.

14 Minnau a obeithiaf yn waftad: ac a'th foliannaf di fwyfwy.

15 Fy ngenau a fynega dy gyfiawnder a'th iachawdwriaeth beunydd: canys ni wn rifedi arnynt.

16 Ynghadernid yr Arglwydd Dduw y cerddaf: dy gyfiawnder di yn unig a gofiaf fi.

17 O'm hieueng>tyd y'm dysgaist, O Dduw: hyd yn hyn y mynegais dy ryfedd odau.

18 Na wrthod fi chwaith, ODduw, mewn henaint a phenllwydni: hyd oni fynegwyf dy nerth i'r genhedl aeth hon, a'th gadernid i bob un a ddelo.

19 Dy gyfiawnder hefyd, 10 Canys fy ngelynion O Dduw, sydd uchel, yr hwn sydd yndywedyd i'm herbyn: a wnaethost bethau mawr-a'r rhai a ddisgwyliant am ion: Pwy, O Dduw, sydd fy enaid, a gyd-ymgynggor- debyg i ti!

20 Ti, yr hwn a wnaeth- a'i gwrthododd ef: erliwch, a deliwch ef; canys iñd oes gystuddiau: a'm bywhai drachefn, ac a'm cyfodi drachefn o orddyfnder y ddaear.

21 Amlhai fy mawredd: oddi wrthyf: fy Nuw, bryfia ac a'm cysuri oddi amgyllch.

22 Minnau a'th foliannaf ar offeryn nabl, sef dy wir-ionedd,

ionedd, O fy Nuw: canaf it' à'r delyn, O Sanct Israel.

23 Fy ngwefusau a fydd-ant hyfryd pan ganwyf i ti: a'm henaid, yr hwn a wared-aist.

24 Fy nhafod hefyd a draetha dy gyfiawnder beu-nydd: o herwydd cywilydd-iwydd a gwaradwyddwyd y rhai a geisiant niweid i mi.

S A L M LXXII.

Deus, judicium.

ODduw, dod i'r Brenhin dy farnedigaethau: ac ifab y Erenhin dy gyfiawnder.

2 Efe a farn dy bobl mewn cyfiawnder: a'th drueiniaid à barn.

3 Y mynyddoedd a ddyg-ant heddwch i'r bobl: a'r bryniau, trwy gyfiawnder.

4 Efe a farn drueiniaid y bobl: efe a achub feibion yr anghenus, ac a ddryllia'r gorthrymmydd.

5 Tra fyddo haul a lleuad y'th ofnant: yn oes oesoedd.

6 Efe a ddisgyn fel glaw ar gnu gwlan: fel cawod-ydd yn dyfrhau'r ddaear.

7 Yn ei ddyddiau ef y blodeua'r cyflawn: ac aml-der o heddwch fydd tra fyddo lleuad.

8 Ac efe a lywodraetha o foliannafor hyd for: ac o'r afon hyd ef dy wir-erfynau y ionedd,

9 O'i flaen ef yr ymgrym- ma trigolion yr anialwch: a'i elynion a lyfant y llwch.

10 Brenhinoedd Tarsis a'r ynysoedd a dalant anrheg: brenhinoedd Sheba a Seba a ddygant rodd.

11 Ië, yr holl frenhinoedd a ymgrymmant iddo: yr holl genhedloedd a'i gwaf-anaethant ef.

12 Canys efe a wared yr anghenog pan waeddo: y truan hefyd, a'r hwn ni byddo cynorthwywr iddo.

13 Efe a arbed y tlawd a'r rheidus: ac a achub eneidiau'r rhai anghenus.

14 Efe a wared eu henaid oddiwrth dwyll a thraws- der: a gwerthfawr fydd eu gwaed yn ei olwg ef.

15 Byw hefyd fydd efe, a rhoddir iddo o aur Seba: gwenddiant hefyd arno ef yn wast-ad; beunydd y clodforir ef.

16 Bydd dyrnaid o yd ar y ddaear ym mhen y mynydd-oedd; ei ffrwyth a ysgwyd fel Libanus: a phobl y ddinas a flodeuant fel gwellt y ddaear.

17 Ei Enw fydd yn dra-der o heddwch gywydd; ei Enw a bery tra fyddo haul; ac ymfendith-iant ynddo: yr holl genhedloedd a'i galwant yn wyn-fydedig.

18 Bendigedig fyddo'r Ar-chwedleua'n ddrygionus a'm glwydd Dduw, Duw Israel : drawfder : yn dywedyd yn yr hwn yn unig fydd yn uchel.

gwneuthur rhyfeddodau. 19 Gofodasant eu genau yn

19 Bendigedig hefyd fyddo erbyn y nefoedd : a'u tafod ei Enw gogoneddus ef yn a gerdd trwy'r ddaear dragywydd : a'r holl ddaear 10 Am hynny y dychwel a lanwer o'iogoniant. Amen, ei bobl ef yma : ac y gwesgir ac Amen. iddynt ddwfr phiol lawn.

***** 11 Dywedant hefyd, Pa PRYDNHAWNOL WEDDI. foddy y gwyr Duw : a oes S A L M LXXXIII. gwybodaeth gan y Goruchaf ?

Quam bonus Israel!

12 Wele, dyma y rhai an-

YN ddiau da yw Duw i nuwiol, a'r rhai sydd lwy- Israel : i'r rhai glan o ddiannus yn y byd : ac a galon.

13 Diau mai yn ofer y

odd fy nhraed : prin na glanheais fy nghalon : ac y thripiodd fy ngherddediad. golchais fy nwylaw mewn

3 Canyscynfigennais wrth diniweidrwydd. 14 Canys ar hŷd y dydd lwyddiant y rhai annuwiol. y'm maeddwyd : fy ngher-

4 Canys nid oes rhwymau ydd a ddeuai bob bore. yn eu marwolaeth: a'u cryf- 15 Os dywedwn, Mynegaf der sydd heini.

5 Nid ydynt mewn blinder fel dynion eraill : ac ni ddialeddir arnynt hwy gyd â. 16 Pan amcenaïs wybod dynion eraill.

6 Am hynny y cadwyn- odd balchder hwynt : ac y gwišg trawsder am danynt fel dilledyn. 17 Hyd onid aethum gyslegr Duw: yna y deallai eu diwedd hwynt ;

7 Eu llygaid a saif allan gan frauder : aethant dros feddwl calon o gyfoeth. 18 Diau, osod o hono hwynt mewn llithrigfa : chwympo o hwynt i dd

8 Ymaent wedillygru, yn nystr.

19 Mor ddifymmwth yr aethant yn anghyfannedd : pallasant, a darfuant gan ofn.

20 Fel breuddwyd wrth ddihuno un : felly, O Ar-glwydd, pan ddeffroech, y dirmygi eu gwedd hwynt.

21 Fel hyn y gofidiodd fy nghalon : ac y'm pigwyd yn fy arenau.

22 Morynfyd oeddwn, ac heb wybod : anifail oeddwn o'th flaen di.

23 Etto yr ydwyt yn wastad gyd â thi : ymaflaist yn fy llaw ddehau.

24 A'th gyngor y'm harweini : ac wedi hynny y'm cymmeri i ogoniant.

25 Pwy fydd genyf fi yn y nefoedd ond tydi: ac ni ewyllyisiais ar y ddaear neb gyd â thydi.

26 Palodd fy nghnawd a'm calon : ond nerth fy nghalon a'm rhan yw Duw yn dragwydd.

27 Canys wele, difethir yr rhai a bellhant oddi wrthyt : torraift ymaith bob un a butteinio oddi wrthyt.

28 Minnau, nesau at Dduw fydd dda i mi : yn yr Ar-glwydd Dduw y gosodais fy ngobaith, i draethu dy holl weithredoedd.

S A L M LXXIV.

Ut quid, Deus?

P Aham, Dduw, y'n bwr-iaist heibio yn dragywydd : ac y myga dy ddigofaint yn erbyn defaid dy borfa ?

2 Cofia dy gynnulleidfa yr hon a brynaist gynt ; a llwyth dy etifeddiaeth yr hon a waredaist : mynydd Sion hwn, y preswyli ynddo.

3 Dyrcha dy draed at an-rhaith dragwyddol : sef at yr holl ddrwg a wnaeth y gelyn yn y cyfsegr.

4 Dy elynion a ruasant ynghanol dy gynnulleidfa oedd : gosodasant eu banerau yn arwyddion.

5 Hynod oedd gwr: fel y codasai fwiaill mewn dyrys-goed.

6 Ond yn awr y maent yn dryllio ei cherfiadau ar unwaith : â bwiaill ac â morthwylion.

7 Bwriasant dy gyffegr-oedd yn tân: hyd lawr yr ha-legasant breswylfa dy Enw.

8 Dywedasant yn eu calonnau, Cyd-anrheithiwn hwynt : llosgasant holl synagogau Duw yn y tir.

9 Ni welwn ein harwydd-ion ; nid oes brophwyd mwy : nid oes genym a wyr pa hŷd.

10 Pa hŷd, Dduw, y leoedd y ddaear o drigfan-gwarthrudda'r gwrthwy-nau trawsder.

nebwr: a gabla'r gelyn dy 21 Naddychweled y tlawd Enw yn dragywydd?

11 Paham y tynni yn ei ned y truan a'r anghenus dy hol dy law, sef dy ddeheu-Enw:

law: tyn hi allan o ganol dy 22 Cyfod, O Dduw, dadl-eu dy ddadl: cofia dy warad-fynwes.

12 Canys Duw yw fy wydd gan yr ynfyd beunydd. Mrenhin o'r dechreuaed: 23 Nac anghofia lais dy gwneuthurwr iachawdwrellynion: dadwrdd y rhai a iaeth o fewn y tir.

13 Ti yndy nerth a berth-aist y mor: drylliaist bennau dreigiau yn y dyfroedd.

14 Ti a ddrylliaist ben BOREOL WEDDI. lefiathan: rhoddaist ef yn fwydi'r bobl yn yr anialwch.

S A L M LXXV.

15 Tia holtaist y ffynnon a'r afon: ti a ddyhyfbydd-aist afonydd cryfion.

Confitebimur tibi.

16 Y dydd sydd eiddotti; y nos hefyd sydd eiddot ti: agos yw dy Enw; dy ryti a barottoaist oleuni a feddodau a fynegant hynny. haul.

17 Ti a osodaist holl der-nulleidfa: mi a farnaf yn fynau'r ddaear: ti a luniaist uniawn, haf a gauaf.

18 Cofia hyn, i'r gelyn ear, a'i holl drigolion: myfifablu, O Arglywydd: ac i'r sydd yn cynnal ei cholofnau. bobl ynfyd ddifenwi dy Enw.

19 Na ddyro enaid dy wrth y rhai annuwiol, Na llo: durtur i gynnulleidfa'r gel- ddyrchefwch eich corn. ynion: nac anghofia gyn-nulleidfa dy drueiniaid byth.

20 Edrych ar y cyfam-mod: canys llawn yw tywyll-

C Lodforwn dydi, O Dduw, clodforwn canys

agos yw dy Enw; dy ry-

ti a barottoaist oleuni a feddodau a fynegant hynny.

2 Pan dderbyniwyf y gyn-

1 Ymddattododd y dda-

ear, a'i holl drigolion: myfi

gablu, O Arglywydd: ac i'r sydd yn cynnal ei cholofnau.

4 Dywedais wrth y rhai

ynfyd, Nac ynfydwch: ac

3 Ymddattododd y dda-

ear, a'i holl drigolion: myfi

gablu, O Arglywydd: ac i'r sydd yn cynnal ei cholofnau.

5 Na ddyrchefwch eich corn

yn uchel: na ddywed-

6 Canys nid o'r dwyrain cerb-

nac o'r gorllewin: nac o'r
dehau, y daw goruchafiaeth. 7 Tydi, tydi, wyt ofnad-

7 Ond Duw sydd yn bar- pan ennyno dy ddigter?
nu: efe a oſtwng y naill, ac 8 O'r nefoedd y peraist
a gyfyd y llall.

8 Oblegyd, y mae phiol yn
llaw'r Arglwydd, a'r gwin
sydd goch; yn llawn cym-
mysg, ac efe a dywalltodd o
hono: etto holl annuwiol-
ion y tir a wasgant, ac a yf-
ant ei waelodion.

9 Minnau a fynegaf yn
dragwydd: ac a ganaf i
Dduw Jacob.

10 Torrafhefyd holl glyn
y rhai annuwiol: a chyrn y
rhai cyfiawn a ddyrchedfir.

S A L M LXXVI.

Notus in Iudea.

HYNOD yw Duw yn
Juda: mawr yw ei
Enw ef yn Israel.

2 Ei babell hefyd sydd yn
Salem: a'i drigfa yn Sion.

3 Ynay torroddefe saeth-
au'r bwa: y tarian, y cledd-
yf hefyd, a'r frwydr.

4 Gogoneddusach wyt, a
chadarnach: nà mynydd-
oedd yr yspail.

5 Yspeiliwyd y cedyrn ga-
lon; hunasant eu hùn: a'r
holl wyr o nerth ni chawf-
ant eu dwylaw.

6 Gan dy gerydd di, O
Dduw Jacob: y rhoed y
cerbyd a'r march i gysgu.

7 Tydi, tydi, wyt ofnad-
pan ennyno dy ddigter?

8 O'r nefoedd y peraist
glywed barn: ofnodd, a
gostegodd y ddaear,

9 Pan gofododd Duw i
farn: i achub holl rai lled-
nais y tir.

10 Diau, cynddaredd dyn
a' th folianna di: gweddill
cynddaredd a waherddi.

11 Addunedwch, a thel-
wch i'r Arglwydd eich Duw:
y rhai oll ydynt o'i amgylch
ef, dygant anrheg i'r Of-
nadwy.

12 Efe a dyr ymaith ys-
pryd tywyfogion: y mae yn
ofnadwy i frenhinoedd y
ddaear.

S A L M LXXVII.

Voce mea ad Dominum.

A'M llef y gwaeddais ar
Dduw: â'm llef ar
Dduw; ac efe a'm gwran-
dawodd.

2 Yn nydd fy nhrallod y
ceisiais yr Arglwydd: fy
archoll a redodd liw nos, ac
ni pheidiodd; fy enaid a
wrthododd ei ddiddanu.

3 Cofiais Dduw, ac a'm
cythryblwyd: cwynais, a
therfylgwyd fy yspryd.

4 Deliaist fy llygaid yn
neffro:

neffro ; synnodd arnas, fel a'th welsant ; hwy a ofnana allaf lafaru, fant : y dyfnderau hefyd a

5 Ystyriaus y dyddiau gynt: gynhyrfwyd.

blynnyddoedd yr hen oesoedd.

6 Cofio yr ydwyt fy nghân y nos ; yr ydwyt yn ymddiddan à'm calon : fy yspryd sydd yn chwilio yn ddyfal.

7 Ai yn dragwyd y bwrw'r Arglwydd heibio : ac afant y byd; cyffroedd a chrynnodd y bydd efe boddon mwy?

8 A ddarfu ei drugaredd ef dros byth ; a balla ei addewid ef yn oes oesoedd ?

9 A anghofiodd Duw drugarhau: a gauodd efa ei drugareddau mewn soriant ?

10 A dywedais, Dyma fy ngwendid: etto cofiaf flynydd oedd deheulaw y Goruchaf.

11 Cofiaf weithredoedd yr Arglwydd : ie, cofiaf dy wyrthiau gynt.

12 Myfyriaf hefyd ar dy holl waith : ac am dy weithredoedd y chwedleuaf.

13 Dy ffordd, O Dduw, sydd yn y cyssegr : pa dduw mor fawr a'n Duw ni !

14 Ti yw y Duw sydd yn gwneuthur rhyfeddodau: dangosaiſt dy nerth ym mysg y bobloedd.

15 Gwaredaist à'th fraich dy bobl ; meibion Jacob a Joseph.

16 Y dyfroedd a'th welsant, O Dduw, y dyfroedd

17 Y cymymlau a dywallt- asant ddwfr, yr wybrennau a roddasant dwrf ; dy saeth-

au hefyd a gerddasant.

18 Twrfdy daran a glywyd e amgylch : mellt a oleu-

19 Dy ffordd sydd yn y mòr, a'th lwybrau yn y dyfroedd mawrion ; ac nid adweinir dy ôl.

20 Tywyfaist dy bobl fel defaid : trwy law Moses ac Aaron.

PRYDNHAWNOD WEDDI,

S A L M LXXVIII.

Attendite, popule.
G Wrando fy nghyfraith, fy mhobl: gostyngwch eich clust at eiriau fy ngenau.

2 Agoraffy ngenau mewn diareb : traethaf ddamhegion o'r cynfyd ;

3 Y rhai a glywgom ac a wybuom : ac a fynegodd ein tadau i ni.

4 Ni chelwn rhag eu meibion, gan fynegi i'r oes a ddel, foliant yr Arglwydd a'i nerth : a'i ryfeddodau y rhai a wnaeth efe.

5 Canys efe a sicrhaoedd dystiolaeth

dystiolaeth yn Jacob, ac a osododd gyfraith yn Israel : wysodd efe hwynt â chwiny rhai a orchymynodd efe mwl : ac ar hŷd nos â go-i'n tadau eu dysgu i'w plant. 14 Y dydd hefyd y ty-

6 Fel y gwybyddai'r oes a ddel, sef y plant a enid : a phan gyfodent, y mynegent hwy i'w plant hwythau.

7 Fel y gofodent eu go-baith ar Dduw : heb anghofio gweithredoedd Duw, eithr cadwe i orchymynion ef;

8 Ac na byddent fel eu tadau, yn genhedlaeth gyn-dyn a gwrthryfelgar: yn genhedlaeth ni osododd ei chanlon yn union, ac nid yw ei hyspryd ffyddlon gydâ Duw.

9 Meibion Ephraim, yn arfog, ac yn saethu â bwa : a droisant eu cefnau yn nydd y frwydr.

10 Nichadwasant gyfam-mod Duw : eithr gwrthodasant rodio yn ei gyfraith ef.

11 Ac anghofiasant ei weithredoedd : a'i ryfedd-odau, y rhai a ddangosafai efe iddynt.

12 Efe a wnaethai wyrth-iau o flaen eu tadau hwynt : ian nhir yr Aipht, ym maes Soan.

13 Efe a barthodd y môr, ac a aeth â hwynt drwodd : gwnaeth hefyd i'r dwfr sef-yll fel gentwr.

14 Y dydd hefyd y ty-wysodd efe hwynt â chwiny rhai a orchymynodd efe mwl : ac ar hŷd nos â go-leuni Tân.

15 Efe a holttodd y creig-iau yn yr anialwch: a rhoddes ddiod oddi yno, megis o ddyfnerau dirfawr.

16 Canys efe a ddug ffryd-iau allan o'r graig: ac a dyn-nodd i lawr megis afonydd o ddyfroedd.

17 Er hynny chwanega-sant etto bechu yn ei erbyn ef : gan ddigio'r Goruchaf yn y diffeithwch.

18 A themtiasant Dduw yn eu calon: gan ofyn bwyd wrth eu blys.

19 Llafarasant hefyd yn erbyn Duw : dywedaiant, A ddichon Duw arlwo'r bwrdd yn yr anialwch ?

20 Wele, efe a darawodd y graig, fel y pistyllodd dwfr, ac y llifodd afonydd : a ddichon efe roddi bara hefyd? a ddarpara efe gig i'w bobl?

21 Am hynny y clybu'r Arglwydd, ac y digiodd : a thân a ennynodd yn erbyn Jacob, a digofaint hefyd a gynneuodd yn erbyn Israel ;

22 Am na chredent yn Nuw : ac na obeithient yn ei iachawdwriaeth ef.

23 Er

23 Er iddo ef orchymyn i'r wybrennau oddi uchod : ac agoryd drysau'r nefoedd,

24 A gwallio manna arnynt i'w fwytta : a rhoddi iddynt yd y nefoedd.

25 Dyn a fwytaodd fara angylion : anfonodd iddynt fwyd yn ddigonol.

26 Gyrrodd y dwyrein-wýnt yn y nefoedd: ac yn ei nerth y dug efe ddeheuwýnt.

27 Gwlawiodd hefyd gig arnynt fel llwch : ac adar af-gellog fel tywod y môr.

28 Ac a wnaeth iddynt gwympo o fewn eu gwerfyll : o amgylch eu preswyl-feydd.

29 Felly y bwyttasant, ac y llwyt-ddiwallwyd hwynt : ac efe a barodd eu dymun-iad iddynt.

30 Ni ommeddwyd hwynt o'r hyn a flysifant: er hynny, tra'r ydoedd eu bwyd yn eu safnau,

31 Digllonedd Duw a gynneuodd yn eu herbyn hwynt : ac a laddodd y rhai brasaf o honynt, ac a gwymodd etholedigion Israel.

32 Er hyn oll pechasant etto : ac ni chredasant i'w ryfeddodau ef.

33 Am hynny y treuliodd efe eu dyddiau hwynt mewn oferedd : a'u blynyddoedd mewn dychryn.

34 Pan laddai efe hwynt, hwy a'i ceisient ef: ac a ddychwelent, ac a geisient Dduw yn fore.

35 Cofient hefyd mai Duw oedd eu Craig : ac mai'r Goruchaf Dduw oedd eu Gwaredydd.

36 Er hynny, rhagrithio yr oeddynt iddo ef â'u genau : a dywedyd celwydd wrtho â'u tafod ;

37 A'u calon heb fod yn uniawn gyd ag ef : na'u bodwýd yn ffyddlon yn ei gyfam-mod ef.

38 Er hynny efe yu druan-garog a faddeuodd eu han-golu wiredd, ac ni ddifethodd hwynt : ie, trodd ymaith eiddan ddigofaint yn fynych, ac niwyd chyffrodd ei holl lid.

39 Canys efe a gofiai mairwg cnawd oeddynt : a gwýn yn myned, ac heb ddywchwelyd.

40 Pa fawl gwaith y digifasant ef yn yr anialwch : a odder y gofidiasantef yn y diffeithwch !

41 Ie, troifasant a phrofasant Dduw : ac a osodasant derfyn i Sanct yr Israel.

42 Nichofasant ei law ebl na'r dydd y gwareddodd eu hwynt oddiwrth y gelyn.

43 Fel y gofodafai efe arwyddion yn yr Aipht : ad y ryfeddodant

ryfeddodau ym maes So- iodd eu gelynion hwynt.
an ;

44 Ac y troisai eu hafon- oror ei sancteiddrwydd : i'r ydd yn waed : a'u ffrydiau, mynydd hwn, a ynnillodd ei fel na allent yfed.

45 Anfonodd gymmysg- bla yn eu plith, yr hon a'u difaodd hwynt : a llyffaint i'w difetha.

46 Ac efe a roddodd eu cnwd hwynt i'r lindys : a'u yn eu pebillion hwynt.

Nafur i'r locust.

47 Distrwyiodd eu gwin- na'u bod wýdd â chenllysg : a'u syco- i gyfam-morwýdd â rhew.

48 Rhoddodd hefyd eu fe yu drudrhanifeiliaid i'r cenllysg : a'u eu han-golud i'r mellt.

49 Anfonodd arnynt gyn- ymaith ei daredd ei lid, llidiowg- ych, ac niwydd, a digter, a chyfng- lid.

er : trwy anfon angylion

gofiai mairwg.

a gwýn 50 Cymhwysodd ffordd ddigiodd : ac a ffieiddiodd heb ddy-w ddigofaint ; nid attal-

odd eu henaid oddiwrth

waith y digengau : ond eu bywyd a nialwch : aoddodd efe i'r haint.

51 Tarawodd hefyd bob

nt a phrofa ffblaenion eu nerth hwynt

a osodasam mhebillion Ham.

yr Israel. 52 Ond efe a yrrodd ei

fan ei laweobl ei hun fel defaid : ac ei

waredodd eu harweiniodd hwynt fel

th y gelyn. radd yn yr anialwch.

sodasai efe 53 Tywysodd hwynt he-

yr Aipht : ad yn ddiogel, fel nad ofn-

ryfeddodaant : a'r mor a orchudd-

54 Hwythau a ddug efe i oror ei sancteiddrwydd : i'r ydd yn waed : a'u ffrydiau, mynydd hwn, a ynnillodd ei ddeheulaw ef.

55 Ac efe a yrrodd allan y cenhedloedd o'u blaen hwynt : ac a rannodd iddynt etifeddiaeth wrth linyn, ac a wnaeth ilwythau Israel drigo yn eu pebillion hwynt.

56 Er hynny temtiasant a digiasant Dduw Goruchaf : ac ni chadwasant ei dystiolaethau.

57 Eithr ciliasant, a buant anffyddlon fel eu tadau : troisant fel bwa twyllodrus.

58 Digiasant ef hefyd â'u huchel-fannau : a gyrrasant eiddigedd arno â'u cerfiedig ddelwau.

59 Clybu Duw hyn, ac a Israel yn ddirfawr.

60 Fel y gadawodd efe dabernacl Silo : y babell a osodasai efe ym mysg dynion;

61 Ac y rhoddodd eu nerth mewn caethiwed : a'u pryd-ferthwch yn llaw'r gelyn.

62 Rhoddes hefyd ei bobl ieuailingc : a'u morwynion ni phriodwyd.

63 Tân a ysodd eu gwýr ieuailingc : a'u morwynion ni phriodwyd.

64 Eu hoffeiriad a ladd- wyd

wyd â'r cleddyf: a'u gwragedd gweddwon nid wylasant.

65 Yna y deffrodd yr Ar-glwydd fel un o gyfugu: fel cadarn yn bloeddio gwedi gwin.

66 Ac efe a darawodd ei elynion o'r tu ol: rhoddes iddynt warth tragicwyddol.

67 Gwrthododd hefyd babbell Joseph: ac ni etholodd Iwyth Ephraim;

68 Ond efe a etholodd Iwyth Juda: mynydd Sion, yr hwn a hoffodd.

69 Acaadeiladodd ei gys-segr fel llys uchel: fel y ddaear yr hon a seiliodd efe yn dragwydd.

70 Etholodd hefyd Ddifydd ei was: ac a'i cymmerth o gorlannau'r defaid.

71 Oddi ar ol y defaid cyfebron, y daeth ag ef: i borthi Jacob ei bobl, ac Israelf ei etifeddiaeth.

72 Yntau a'u porthodd hwynt yn ol perffeithrwydd ei galon: ac a'u trinodd wrth gyfarwyddyd ei ddwylaw.

BOREOL WEDDI.

S A L M LXXIX.

Deus, venerunt.

YCenhedloedd, O Dduw,
a ddaethant i'th etifedd-

iaeth: halogasant dy deml sanctaidd, gosodasant Jerusalem yn garneddau.

2 Rhoddasant gelanedd dy weision yn fwyd i adar y nefoedd: a chig dy saint i fwystfilod y ddaear.

3 Tywalltasant eu gwaed fel dwfr o amgylch Jerusalem: ac nid oedd a'u claddai.

4 Yr ydym ni yn warthrudd i'n cymmydogion: dirmyg a gwatwgeredd i'r rhai sydd o'n hamgylch.

5 Pa hŷd, Arglwydd? a ddigi di'n dragwydd: a lysg dy eiddigedd di fel tân?

6 Tywallt dy lid ar y cenhedloedd ni'th adnabuant: ac ar y teyrnasoedd ni alwasant ar dy Enw.

7 Canys ysasant Jacob: ac a wnaethant ei breswylfa ef yn anghyfannedd.

8 Na chofia'r anwiredbau gynt i'n herbyn; bryfia, rhagflaened dy doftur druggeddau ni: canys llefgawn y'n gwnaethpwyd.

9 Cynnorthwya ni, O Dduw ein iachawdwriaeth, er mwyn gogoniant dy Enw: gwared ni hefyd, a thrugarha wrth ein pechodau.

10 Paham y dywaid y cenhedloedd, Pa le y mae eu Duw

Duw hwynt: bydded hyspys 6 Gosodaist ni yn gynnen ym mhlith y cenhedloedd yn i'n cymmydogion: a'n gein golwg ni, wrth ddiral lynion a'n gwatwarant yn gwaed dy weision, yr hwn a eu mysg eu hun.
dywalltwyd.

7 O Dduw'r lluoedd, dy-

11 Deued uchenaid y car- chwel ni: a llewyrcha dy charorion ger dy fron: yn wyneb, ac ni a achubir. ol mawredd dy nerth cadw 8 Mudaist winwŷdden o'r blant marwolaeth.

Aipht: bwriaist y cenhedl-

12 A thal. i'n cymmydog- oedd allan, a phlennaist hi. ion ar y seithfed i'w mynwes, 9 Arloesfaist o'i blaen, a eu cabledd: trwy'r hon y'th pheraist i'w gwraidd wreidd-gablasant di, O Arglywydd. io: a hi a lanwodd y tir.

13 A ninnau, dy bobl, a defaid dy borfa, a'th folian- oedd gan ei chyfod: a'i nwn di yn dragwydd: dat- changhennau oedd fel cedr- ganwn dy foliant o genhedl- wŷdd rhagorol.
aeth i genhedlaeth.

S A L M LXXX.

Qui regis Israel.

G Wrando, O Fugail Israel, 12 Paham y rhwygaist ei yr hwn wyt yn arwain chaeau: fel y tynno pawb a Joseph fel pridd: ymddif- elo heibio ar hŷd y ffordd, ei gleiria, yr hwn wyt yn eist- grown hi?
edd rhwng y cerubiad.

13 Y baedd o'r coed a'i

2 Cyfod dy nerth o flaen turia: bwyfffil y maes a'i Ephraim, a Benjamin, a Ma- pawr. nasse: a thyred yn iachawd- wriaeth i ni.

14 O Dduw'r lluoedd, dychwel, attolwg: edrych

3 Dychwel ni, O Dduw, o'r nefoedd, a chenfydd, ac â llewyrch dy wyneb: ac ni ymwel â'r winwŷdden hon; a achubir.

15 A'r winllan a blannodd

4 O Arglywydd Dduw'r dy ddeheu-law: ac â'r plan- lluoedd: pa hŷd y forri wrth higyn a gadarnheist i ti dy weddi dy bobl?

16 Llosgyd hi â thân;

5 Porthaist hwynt â bara dagrâu: a diodaist hwynt â torrwyd hi i lawr: gan ger- dagrâu wrth sesur mawr.

ydd dy wyneb y difethir hwynt.

17 Bydded

17 Bydded dy law dros wr dy ddeheu-law : a thros fab y dyn, yr hwn a gadernheist i ti dy hun.

18 Felly ni chiliwn yn ol oddi wrthyt ti : bywha ni, ac ni a alwn ar dy Enw.

19 O Arglwydd Dduw'r lluoedd, dychwel ni : lle-wyrcha dy wyneb, ac ni a achubir.

S A L M LXXXI.

Exultate Deo.

C Enwch yn llafar i Dduw ein cadernid : cenwch yn llafar i Dduw Jacob.

2 Cymmerwch salm, a moeswch dympant : y delyn fwyn a'r nabl.

3 Udgewch udgorn yn y lloer newydd : yn yr amser nodedig, yn nydd ein huchel-wyl.

4 Canys deddf yw hyn i Israel: a defod i Dduw Jacob.

5 Efe a'i gosododd yn dystiolaeth yn Joseph : pan aeth efe allan trwy dir yr Aipht, lle y clywais iaith ni ddeallwn.

6 Tynnaei ysgwydd oddiwrth y baich : ei ddwylaw a ymadawsant a'r crochanau.

7 Mewn cyfngderygelwaist, ac mi a'th waredais : gwrandewais di yn nirgel-wch y daran ; profais di wrth ddyfroedd Meriba.

8 Clyw, fy mhobl, a mi a

dystiolaethaf i ti, Israel : os gwrandewi arnaf ;

9 Na fydded ynot dduw arall : ac nac ymgrymma i dduw dieithr.

10 Myfi, yr Arglwydd dy Dduw, yw'r hwn a'th ddug di allan o dir yr Aipht: lleda dy safn, ac mi a'i llanwaf.

11 Ond ni wrandawai fy mhobl ar fy llef : ac Israel ni'm mynnai.

12 Yna y gollyngais hw-ynt ynghyndynrwydd eu calon: aethant wrth eu cyngor eu lunain.

13 O na wrandawsai fy mhobl arnaf : na rodiasai Ifael yn fy ffyrdd !

14 Buan y gostyngaswn eu gelynion : ac y troifswn fy llaw yn erbyn eu gwrthwy-nebwyr.

15 Caseion yr Arglwydd a gymmerasant arnynt i ym-ostwng iddo ef : a'u hamser hwythau fuasai'n dragwydd.

16 Bwydasai hwynt hefyd â brasder gwenith : ac â me o'r graig y'th ddiwallaswn.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M LXXXII.

Deus stetit.

D UW sydd yn sefyll yng-hynnulleidfa'r galluog ym mhlith y duwiau y bar efe.

2 P

2 Pa hŷd y bernwch ar gam : ac y derbyniwch wy- neb y rhai annuwiol ?

5 Canys ymgynghorasant yn unfryd : ac ymwnaethant i'th erbyn.

3 Bernwch a tlawd a'r cyfuddiedig a'r rheidus.

6 Pebyll Edom, a'r Ifymddifad : cyfawnhewch y maeliaid : y Moabiaid, a'r Hagaraid ;

4 Gwrandewch y tlawd a'r anghenus: achubwch hwynt o law y rhai annuwiol.

7 Gebal, ac Ammon, ac Amalec : y Philistaïd, gyda phreswylwyr Tyrus.

5 Ni wyddant, ac ni ddeallant; mewn tywylwch y ysodd â hwynt: buant fraich rhodiant : holl sylfaenau y i blant Lot.

6 Myf addyweddais, Duw Midian : megis i Sisera, me-

iau ydych chwi : a meibion Goruchaf ydych chwi oll.

10 Yn Endor y difethwyd

7 Eithr byddwch feirw hwynt: aethant yn dail i'r ddaear a symmudwyd o'u lle.

8 Cyfod, O Dduw, barna'r ddaear : canys ti a etifeddi'r holl dywysogion fel Zeba,

holl genhedloedd.

11 Gwna di iddynt fel i fel Oreb, ac fel Zeb : a'u holl dywysogion fel Zeba, ac fel Zalmunna ;

12 Y rhai addywedsant, Cymmerwn i ni : gyfan neddu Duw i'w meddiannu.

13 Gosod hwynt, O sy Nuw, fel olwyn : fel sofl o flaen y gwýnt.

14 Fel y llysg tân goed : ac fel y goddeithia fflam fy- wallaswn.

15 Felly erlid di hwynt à'th dymnestl : a dychryna hwynt à'th gorwýnt.

16 Llanw eu-hwynebau à difethwn hwynt : fel na gwarth : fel y ceisoint dy ddont yn genedl ; ac na Enw, O Arglwydd.

17 Cywilyddier a thrall- oder

2 Dywedasant, Deuwch, difethwn hwynt : fel na gwarth : fel y ceisoint dy ddont yn genedl ; ac na Enw, O Arglwydd.

S A L M LXXXIII.

Deus quis similis.

Dduw, na ostega, na thaw : ac na fydd lo- ydd, O Dduw.

2 Canys wele, dy elynion add yn terfysgu : a'th gaf- on yn cyfodi eu pennau.

3 Ymgyfrinachasant yn nyddoedd ;

***** dichellgar yn erbyn dy WEDDIABL. ac ymgynghorasant à'th dymnestl : a dychryna XXXII. erbyn dy rai dirgel di.

4 Dywedasant, Deuwch, difethwn hwynt : fel na gwarth : fel y ceisoint dy ddont yn genedl ; ac na Enw, O Arglwydd.

wiau y barofer enw Israel mwyach.

oder hwynt yn dragwydd : 9 O Dduw ein tarian,
ie, gwaradwydder a difether
hwynt;

18 Fel y gwypont mai
tydi, yr hwn yn unig wyt
JEHOFA wrth dy Enw:
wytOruchafar yr holl ddaear.

S A L M LXXXIV.

Quam dilecta!

MOR hawddgar yw dy
bebyll di : O Ar-
glwydd y lluoedd !

2 Fy enaid a hiraetha, ie,
ac a flysia am gynteddau'r
Arglwydd : fy nghalon a'm
cnawd a waeddant am y
Duw byw.

3 Aderyn y to hefyd a
gafodd dŷ, a'r wennol nŷth
iddi, lle y gesyd ei chywion :
sef dy allorau di, O Ar-
glwydd y lluoedd, fy Mre-
nnin, a'm Duw.

4 Gwŷn fyd preswylwyr
dy dŷ:yn wastad y'th folian-
nant.

5 Gwŷn ei fyd y dyn y
mae ei gadernid ynot : a'th
ffyrdd yn ei galon.

6 Y rhai yn myned trwy
ddyffryn Baca, a'i gwnant
yn ffynnon : a'r gwall a
leinw'r llynnau.

7 Ant o nerth i nerth :
ymddengys pob un ger bron
Duw yn Sion.

8 O Arglwydd Dduw'r
lluoedd, clyw fy ngwedi :
gwrando, O Dduw Jacob.

9 O Dduw ein tarian,
gwel : ac edrych ar wyneb
dy Enneiniog.

10 Canys gwell yw un
diwrnod yn dy gynteddau
di, nâ mil : dewiſwn gadw
drws yn nhŷ fy Nuw, o
flaen trigo ym mhebyll an-
nuvioldeb.

11 Canys haul a tharian
yw'r Arglwydd Dduw : yr
Arglwydd a rydd ras a go-
goniant ; ni attal efe ddim
daioni oddiwrth y rhai a
rodiant yn berffaith.

12 O Arglwydd y lluoedd:
gwŷn fyd y dyn a ymddir-
ied ynot.

S A L M LXXXV.
Benedixisti, Domine.

GRASLAWN fuost, O Ar-
glwydd, i'th dir : dy-
chwelaist gaethiwed Jacob.

2 Maddeuaist anwired
dy bobl : cuddiaist eu holl
bechod.

3 Tynnaist ymaith dy holl
lid : troaist oddiwrth lid-
iowgrwydd dy ddigter.

4 Tro ni, O Dduw ein
iachawdwriaeth: a thor ym-
aith dy ddigofaint oddi wrth-
ym.

5 Ai byth y digi wrthym
a estyni di dy soriant hy-
genhedlaeth a chenhed-
aeth ?

6 Onithroidi a'n bywha
ni

ni : fel y llawenycho dy dy was, O fy Nuw, yr hwn bobl ynot ti ?

7 Dangos i ni, Arglwydd, 3 Trugarha wrthyf, Ar-
dy drugaredd : a dod i ni dy glwydd : canys arnat y llefas
iachawdwriaeth,

8 Gwrandawaf beth addy- 4 Llawenha enaid dy was:
wed yr Arglwydd Dduw : canys attat ti, Arglwydd, y
canys efe o draetha hedd- dyrchafaf fy enaid.
wch i'w bobl, ac i'w saint ; 5 Canys ti, O Arglwydd,
ond na throant at ynfyd- ydwyt dda, a maddeugar :
rwydd. ac o fawr drugaredd i'r ihai

9 Diau fod ei iechyd ef 6 Clyw, Arglwydd, fy
yn agos at y rhai a'i hofn- ngwedi : ac ymwrando à
ant : fel y trigo gogoniant llais fy ymbil.

10 Trugaredd a gwirion- 7 Yn nydd fy nghyfyng-
edd a ymgysarfuant : cyf- der y llefas arnat : canys
iawnder a heddwch a ym- gwrandewi fi,

11 Gwirionedd a dardda mysig y duwiau, O Arglwydd:
o'r ddaear : a chyflawnder a na gweithredoedd fel dy
edrych i lawr o'r nesoedd.

12 Yr Arglwydd hefyd a 9 Yr holi genhedloedd, y
rydd ddaioni : a'n daear a rhai a wnaethost, a ddeuant,
rydd ei chnwdd. ac a addolant ger dy fron di,

13 Cyflawnder a a o'i 10 Canys ydwyt fawr, ac
flaen ef : ac a esyd ei draed O Arglwydd : ac a ogonedd-
ef ar y ffordd. ant dy Enw.

BOREOL WEDDI.

S A L M. LXXXVI.

Inclina, Domine.

G Ostwing, O Arglwydd,
G dy glust, gwrandeo fi :
canys truan ac anghenus yd-
wyf.

2 Cadw fy enaid ; canys
sanctaidd ydwyt : achub di

8 Nid oes fel tydi ym
mysig y duwiau, O Arglwydd:
o'r ddaear : a chyflawnder a na gweithredoedd fel dy
edrych i lawr o'r nesoedd.

9 Yr holi genhedloedd, y
rhai a wnaethost, a ddeuant,
ac a addolant ger dy fron di,
O Arglwydd : ac a ogonedd-
ant dy Enw.

10 Canys ydwyt fawr, ac
yn gwneuthur rhyfeddodau :
ti yn unig wyt Dduw.

11 Dysg i mi dy ffordd,
O Arglwydd ; mi a rodiaf
yn dy wirionedd : una fy
nghalon i ofni dy Enw.

12 Molianaf di, O Ar-
glwydd fy Nuw, à'm holl
galon : a gogoneddf dy
Enw yn dragwydd.

13 Canys mawr yw dy drudaredd tu ag attaf fi : a gwa- gwr a'r gwr a anwyd ynnddi: a'r redaist fy enaid o usfern isod. Goruchafei hun a'i fierha hi.

14 Rhai beilchion a gyfodasant i'm herbyn, O ysgrifeno'r bobl: ein hwn yno. Dduw : a chynnulleidfa y 7 Y cantorion a'r cerddor-trawsion a geifiasant fy enion a fyddant yno : fy holl aid; ac ni'n osodasant di ffynhonnau sydd ynot ti. ger eu bron

15 Eithr ti, O Arglwydd, Domine Deus salutis.

wyt Dduw trugarog a graf-lawn : hwyrfrydig i lid, a helaeth o drugaredd a gwir-ionedd.

16 Edrych arnaf, a thru-garha wrthyf : dyro dy nerth i'th was, ac achub fab dy wasanaethferch.

17 Gwna i mi arwydd er daioni, fel y gwelo fy nghaf-eion, ac y gwaradwydder hwynt : am i ti, O Ar-glwydd, fy nghynnorthwyo a'm diddanu.

S A L M LXXXVII.

Fundamenta ejus.

E I sail sydd : ar y mynydd-oedd sanctaidd.

2 Yr Arglwydd a gâr isaf : mewn tywyllwch, yn y byrth Sion : yn fwy nâu holl breswylfeydd Jacob.

3 Gogoneddus bethau a pwysio arnaf : ac â' th holldywedir am danat ti : O ddinas Dduw.

4 Cofiaf Rahab a Babilon wrth fy nghydna bod oddi wrthyf : gwnaeth wele ost fi yn ffieidd-dra iddynt Philistia, a Thyrus, ynghyd gwarchaewyd fi, fel nad a w-ag Ethiopia. Yno y gan-allan, yd hwn.

5 Acam Sion ydywedir, Y gwr a'r gwr a anwyd ynnddi: a'r redaist fy enaid o usfern isod. Goruchafei hun a'i fierha hi.

6 Yr Arglwydd a gyfrif, pan fodasant i'm herbyn, O ysgrifeno'r bobl: ein hwn yno. Dduw : a chynnulleidfa y 7 Y cantorion a'r cerddor-trawsion a geifiasant fy enion a fyddant yno : fy holl aid; ac ni'n osodasant di ffynhonnau sydd ynot ti.

S A L M LXXXVIII.

Domine Deus salutis.

O Arglwydd Dduw fy iach-awdwriaeth : gwaeddais o'th flaen ddydd a nos.

2 Deued fy ngwedi ger dy fron : goftwng dy glust at fy llefain.

3 Canys fy enaid a lanwyd o flinderau : a'm heinioes a nesa i'r bedrod.

4 Cyfrifwyd fi gyd â'r rhai a ddisgynant i'r pwl : ydwyf fel gwr heb nerth.

5 Yn rhîdd ym mysg y meirw, fel rhai wedi eu lladd, yn gorwedd mewn bedd : y rhai ni chofi mwy ; a hwy a dorrwyd oddiwrth dy law.

6 Gosodaist fi yn y pwl

brys : mewn tywyllwch, yn y byrth Sion : yn fwy nâu holl breswylfeydd Jacob.

7 Y mae dy ddigofaint yn ym m ddynab donnau ym cystuddiaist.

8 Pellheist fy nghydna bod oddi wrthyf : gwnaeth wele ost fi yn ffieidd-dra iddynt gwarchaewyd fi, fel nad a w-ag Ethiopia. Yno y gan-allan,

PRY

S A

M

T R

y

9 Fy llygad a ofidiodd gan â'm genau y mynegaf dy fy nghystudd : llefais arnat, wirionedd o genhedlaeth hyd Arglwydd, beunydd ; estyn- genhedlaeth. aisiau fy nwylaw attat.

10 Ai i'r meirw y gwnai edir trugaredd yn dragwydd: ryfeddod : a gyfyd y meirw yn y nefoedd y sicrhau dy a'th foliannu di ?

2 Canys dywedais, Adeil- ryfeddod : a gyfyd y meirw yn y nefoedd y sicrhau dy wirionedd.

11 A draethir dy drugar- 3 Gwnaethum ammod â'm edd mewn bedd : a'th wir- hetholedig : tyngais i'm gwas ionedd yn nistryw ? Dafydd.

12 A adwaenir dy ryfedd- 4 Yn dragwydd y sicrhaf odau yn y twyllwch : a'th dy had di : ac o genhedlaeth i gyflawnwr yn nhir angof ? genhedlaeth yr adeiladaf dy

13 Ond myfi a lefais arnat, 5 A'r nefoedd, O Arglwydd, a foliannant dy ryfedd Arglwydd : yn fore yr achub fy ngwedi dy flaen.

14 Paham, Arglwydd, y odau : a'th wirionedd yng- gwrthodi fy enaid : y cuddi hynnulleidfa'r saint.

15 Truan ydwyt fi, ac ar gystedlir a'r Arglwydd : pwy drangcedigaeth o'm ieuengc- a gyffelybir i'r Arglwydd ym tyd : dygais dy ofn, ac yr mysg meibion y cedyrn ? ydwyt yn petruso.

16 Dy soriant a aeth dros- 4 Duw sydd ofnadwy iawn of : dy ddychrynedigaethau i'w arswydo yn ei holl am- a'm torrodd ymaith.

17 Fel dwfr y'm cylchyn- asant beunydd : ac y'm cyd- amgylchasant.

18 Car a chyfaill a yrtaist ym mhell oddi wrthyf : a'm cydnabod i dywyllwch.

8 O Arglwydd Dduw'r lluoedd, pwy sydd fel tydi : yn gadarn ior, a'th wirionedd o'th amgylch ?

9 Ti wyt yn llywodraethu ymchwydd y môr : pan gyf- odo ei donnau, ti a'u gostegi.

10 Ti a ddrylliaist yr Aipht, fel un lladdedig : trwy nerth dy fraich y gwasgeraist dy elynion.

11 Y nefoedd, ydynt eidd-

PRYDNHAWNOL WEDDI,

S A L M. LXXXIX.

Misericordias Domini,

T Rугареддау yr Arglwydd a ddatganaf byth :

ot ti, a'r ddaear sydd eiddot ti: 22 Ni orthrymma'r gelyn
ti a seiliaist y byd a'i gyflawn- ef : a'r mab anwir ni's cyst-
der. uddia ef.

12 Ti a greaist ogledd a 23 Ac mi a goethaf ei
dehau : Tabor a Hermon a elynion o'i flaen : a'i gascion
lawenychant yn dy Enw. a darawaf.

13 Y mae i ti fraich a 24 Fy ngwirionedd hefyd
chadernid: cadarn yw dy law, a'm trugaredd fydd gyd ag ef:
ac uchel yw dy ddeheulaw. ac yn fy Enw y dyrchesir ei

14 Cyflawnder a barn yw gorn ef.
trigfa dy orseddfaingc : tru- 25 A gosodaf ei law yn y
garedd a gwirionedd a rag- môr : a'i ddeheulaw yn yr
haenant dy wyneb. afonydd.

15 Gwyn eu byd y bobl a 26 Efe a lefa arnaf, Ti yw
adwaenant yr hyfrydlais : fy Nhad : fy Nuw, a Chraig
yn llewyrch dy wyneb, O fy iachawdwriaeth.
Arglywydd, y rhodian hwy. 27 Minnau a'i gwnaf yn-

16 Yn dy Enw di y gorfo- tau yn gynfab : goruwch
leddant beunydd : ac yn dy brenhinoedd y ddaear.
gyflawnder yr ymddyrrchafant. 28 Cadwaf iddo fy nhru-

17 Canys godidowgrwydd garedd yn dragywydd : a'm
eu cadernid hwyt ydwyt ti : cyfammod fydd sicr iddo.
ac yn dy ewyllys da y dyr- 29 Gofodaf hefyd ei had
chesir ein corn ni. yn dragywydd : a'i orsedd-
faingc fel dyddiau'r nefoedd

18 Canys yr Arglywydd yw ein tarian : a Sanct Israel 30 Os ei feibion a adawan
yw ein Brenhin. fy nghyfraith : ac ni rodian
yn fy marnedigaethau ;

19 Yna'r ymddiddenaist mewn gweledigaeth â' th saint,
ac a ddywedaist : Goscdais 31 Os fy neddfau a halo-
gymmorth ar un cadarn dyr- ant : a'm gorchymynion
chetais un etholedig o'r bobl. chadwant ;

20 Cetais Ddafydd fy ngwasanaethwr : enneiniaisiaid hanwiredd â ffrewyllau. 32 Yna mi a ymwelaf
ef â' in holew sanctaidd ; camwedd â gwialen : ac a mewni

21 Yr hwn y sickeir fy garedd oddi wrtho : ac llaw gyd ag ef : a'm braich phallaf e'm gwirionedd.
a'i nertha ef.

gy
yr
wy
ffyd
3
mod
gor
30
synfe
41
yfpeii
wrth
n.
42
wrth
43
T
44
P
45
By
34
ngcty
stoef.

34 Ni thorraf fy nghyf- 46 Pa hŷd, Arglwydd, yr
aminod : ac ni newidiaf yr ymguddi ? ai yn dragwydd:
hyn a ddaeth allan o'm gen- a lysg dy ddigofaint di fel tan?
au

35 Tyngais unwaith i'm mi : paham y creaist holl
sancteiddrwydd : na ddy- bland dynion yn ofer?
wedwn gelwydd i Ddafydd, 48 Pa wr a fydd byw, ac
36 Bydd ei had ef yn dra- ni wel farwolaeth : a wared
gywydd : a'i orseddfaingc fel efe ei enaid o law'r bedd ?
yr haul ger fy mron i.

37 Sicrheir ef yn dragy- drugareddau, O Arglwydd :
wydd fely lleuad : ac fel tyft y rhai a dyngais i Ddafydd
ffyddlon yn y nef.

38 Ond ti a wrthodaist ac 50 Cofia, O Arglwydd,
a ffieiddiaist : ti a ddigiaist waradwydd dy weision : yr
wrth dy Enneiniog.

39 Diddymmaist gysam- hwn a ddygais yn fy myn-
mod dy was : halogaist ei wes gan yr holl bobloedd
goron, gan ei thafiu i lawr. fawrion ;

40 Drylliaist ei holl gaeau wyddodd dy elynion, O Ar-
gwydd : gwnaethost ei ymddi- glwydd : a'r hwn y gwarad-
synfydd yn adwyau. wyddasant ol troed dy En-

41 Yr holl fforddolion, a'i neinog.
nefoedd ypeilant ef : aeth yn
adawan arthrudd i'w gymmydog- n.

42 Dyrchefaist ddeheulaw
wrthwynebwyr : llawen-
aist ei holl elynion.

43 Troaist hefyd fin ei
welfaf addyf : ac ni chadarnhealist
: ac a mewn rhyfel.

44 Peraist i'w harddwch
arfod : a bwriaist ei orsedd-
gc i lawr.

34 45 Bytheaist ddyddiau ei
ngctyd : tonist gywilydd hyd dragwyddoldeb.
to et.

BORÉOL WEDDI.

S A L M XC.

Dominus, refugium.

TI, Arglwydd, fuost yn
breswylfa i ni : yn
mhob cenhedlaeth :

2 Cyn gwneuthur y my-
nyddoedd, a llunio o honot y
ddaeaf a'r byd : ti hefyd wyt
Dduw o dragwyddoldeb.

3 Troi ddyn i ddinystr : a dywedi, Dychwelwch, feibion dynion.

4 Canys milo flynyddoedd ydynt yn dy olwg di fel doe : wedi'r el heibio, ac fel gwyliadwriaeth nos.

5 Dygi hwynt ymaith me-gis â llifeiriant ; y maent fel hun : y bore y maent fel llysieuyn a newidir.

6 Y borey blodeua, ac y tyf : prydawn y torrir ef ymaith, ac y gwywa.

7 Canys yn dy ddig y difethwyd ni : ac yn dy lidiowg-rwydd y'n brawychwyd.

8 Gosodai ein hanwiredd ger dy fron : ein dirgel bechoda'u yngoleuni dy wyneb.

9 Canys ein holl ddyddiau ni a ddarfuant gan dy ddigofaint di : treuliasom ein blynnyddoedd fel chwedl.

10 Yn nyddiau ein blynnyddoedd y mae deng mlynedd a thrugain ; ac os o gryfder y cyrhaeddir pedwar ugain mlynedd : etto eu nerth sydd boen a blinder ; canys cbrwydd y derfydd, a ni a chedwn ymaith.

11 Pwy a edwyn nerth dy soriant : canys fel y mae dy ofn, y mae dy ddigter.

12 Dysg i ni felly gyfrif ein dyddiau : fel y dygom ein galon i ddoethineb.

13 Dychwel, Arglwydd, pa hŷd : ac edifarha o ran dyweision.

14 Diwalla ni yn fore â'th drugaredd : fel y gorfoedd-om ac y llawenychom dros ein holl ddyddiau.

15 Llawenha ni yn ol y dyddiau y cystuddiaist ni : a'r blynnyddoedd y gwelsom ddrygyfod.

16 Gweler dy waith tu ag at dy weision : a'th ogo-niant tu ag at eu plant hwy.

17 A bydded prydferthwch yr Arglwydd ein Duw ar-nom ni : a threfna weithred ein dwylaw ynom ni ; ie trefna waith ein dwylaw.

S A L M XCI.

Qui habitat.

Y R hwn sydd yn trigo y nriegelwch y Gorucha a erys ynglysgod yr Holl alluog.

2 Dywedaf am yr A glwydd, Fy noddfa a hymddiffynfa ydyw: fy Nu ynddo yr ymddiriedaf.

3 Canys efe a'th war di o tagl yr heliwr : ac od wrth haint echryslon.

4 A'i asgell y cyfgoda trofot, a than ei adenyd byddi diogel : ei wirion y byddfa fydd darian ac astalch i t gwareda!

5 Nid ofni rhag dycheif.

nes : na rhag y saeth a chedo'r ddiau : a dangosaf iddo fy iachawdwriaeth.

6 Na rhag yr haint a rodio yn y tywyllwch : na rhag ydinystr a ddinystryo ganol dydd.

7 Wrth dy ystlys y cwypm mil, a dengmil wrth dy ddeheulaw : ond ni ddaw yn agos attat ti.

8 Yn unig ti a ganfyddi â'th lygaid : ac a weli dâl y agos annuwiol.

9 Am i ti wneuthur yr Arglwydd fy noddfa : sef y Goruchaf, yn breswylfa i ti;

10 Ni ddigwydd i ti niweid : ac ni ddaw pla yn agos i'th babell.

11 Canys efe a orchymyn i'w angylion am danat ti : dy gadw yn dy holl ffyrdd,

12 Ar eu dwylaw y'th ddygant : rhag taro dy droed wrth garreg.

13 Ar y llew a'r asp y cerddi : y cenaw llew a'r ddraig a fethri.

14 Am iddo roddi ei serch arnaf, am hynny y gwaredaf ef : dyrchafaf ef, am iddo adnabod fy Enw.

15 Efe a eilw arnaf, a mi a'i gwrandawaf : mewn ing ion y byddaf fi gyd ag ef, y gwaredaf, ac y gogoneddaf

16 Digonaf et â'hir ddy-

S A L M. XCII.

Bonum est confiteri.

D A yw molianu'r Arglwydd : a chanu mawl i'th Enw di, y Goruchaf;

2 A mynegi'r bore am dy drugaredd : â'th wirionedd y nosweithiau ;

3 Ar ddegtant, ac ar y nabl : ab ar y delyn yn fyfyrion.

4 Canys llawenychaist fi, O Arglwydd, â'th weithred : yngwaith dy ddwylaw y gorfoeddaf.

5 Mor fawredig, O Arglwydd, yw dy weithred-oedd : dwfn iawn yw dy feddyliau !

6 Gwr annoeth ni wyr : a'r ynfyd ni ddeall hyn.

7 Pan flodeuo'r rhai annuwiol fel y llysiewyn, a blaguro holl weithredwyr anwired : hynny sydd i'w dinystrio byth bythoedd.

8 Tithau, Arglwydd, wyt ddyrchedig : yn dragwydd.

9 Canys wele, dy elynion, O Arglwydd, wele, dy elynion a ddifethir : gwasgerir holl weithredwyr anwired.

10 Ond fy nghorn i a ddyrchedir fel unicorn : ag olew i'r y'm henneinir.

11 Fyllygad hefyd a wel thwrf dyfroedd lawer: nà fy ngwynfyd ar fy ngwrth-chedbyn donnau y môr. 5 Sicr iawn yw dy dystiolaethau: faneteiddrwydd a rhai drygionus a gyfodant i'nn herbyn.

12 Y cyflawn a flodeua fel palinwŷdden: ac a gynnydda fel cedrwŷdden yn Libanus.

13 Y rhai a blannwyd yn nhŷ'r Arglwydd: a flodeuant ynghynteddoedd ein Duw.

14 Ffrwythant etto yn eu henaint: tirfion ac iraidd fyddant;

15 I fynegi mai uniawn yw'r Arglwydd fy nghraig: ac nad oes anwiredd ynddo.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M XCI.

Dominus regnavit.

YR Arglwydd sydd yn teyrnasu, efe a wisgodd ardderchowgrwydd; gwisgoedd yr Arglwydd nerth, ac ym wregysodd: y byd hefyd a sicerhawyd, fel na syllo.

2 Darparwyd dy orseddfainge erioed: ti wyt er trwyddoldeb.

3 Y llifeiriaint, O Arglwydd, a ddrychafasant, y llifeiriaint a ddrychafasant eu twif: y llifeiriaint a ddrychafasant eu tonnau.

4 Yr Arglwydd yn yr uchelder sydd gadarnach nà hwn a luniodd y llygad?

5 Sicr iawn yw dy dystiolaethau: faneteiddrwydd a weddai i'th dî, O Arglwydd byth.

S A L M XCIV.

Deus ultionum.

O Arglwydd Dduw'r dial: O Dduw'r dial, ym-disgleiria.

2 Ymddyrrcha, Farnwr y byd: tâl eu gwobr i'r beilch-ion.

3 Pa hŷd, Arglwydd, y caiff yr annuwio licn: pa hŷd y caiff yr annuwiol orfoleddu?

4 Pa hŷd y siaradant ac y dywedant yn galed: yr ymfawryga holl weithredwyr anwiredd?

5 Dy bobl, Arglwydd, a ddrylliant: a'th etifeddiaeth a gyfuddiant.

6 Y weddw a'r dieithr a laddant: a'r ymddfifad a ddieneidiant,

7 Dywedant hefyd, Ni wel rodd syr Arglwydd: ac nid ystyriacedd di, Duw Jacob hyn.

8 Ystyriwch, chwi rai an-noeth ym mysg y bobl: a'iau o'm ynfydion, pa bryd y deallwch diau wch?

9 Oni chlyw'r hwn blannodd y glust: oni wel ydd: yr

10 Oni cherydda'r hwn a 21 Yn finteioedd y deuant
gofpa'r cenhedloedd : oni yn erbyn enaid y cyflawn : a
wyr yr hwn sydd yn dysgu gwaed gwirion a farnant yn
gwybodaeth i ddyn ? euog.

11 Gŵyr yr Arglwydd fe- 22 Eithr yr Arglwydd
ddyliau dyn : mai gwagedd sydd yn ymddiffynfa i mi :
ydynt. a'm Duw yw craig fy noddedd.

12 Gwŷn ei fyd y gwr a 23 Ac efe a dâl iddynt eu
geryddi di, O Arglwydd : ac hanwiredd, ac a'u tyr ym-
a ddysgi yn dy gyfraith ; aith yn eu drygioni : yr Ar-

13 I beri iddolonydd oddi- glwydd ein Duw a'u tyr
wrth ddyddiau drygfyd : hyd hwynt ymaith.
onichloddier ffos i'r annuwiol ++++++

14 Canys ni ad yr Ar- BOREOL WEDDI.
glwydd ei bobl : ac ni wrth- S A L M XCV.
yd efe ei etifeddiaeth.

15 Eithr barn a ddychwel D Euwch, canwn i'r
at gyflawnder : a'r holl rai Arglwydd: ymlawen-
uniawn o galon a ant areiol. hawn yn nerth ein iechyd.

16 Pwy a gyfyd gyd â mi. 2 Deuwn ger ei fron ef â
yn erbyn y rhai drygionus : diolch : canwn yn llafar iddo
pwya saif gyd â mi yn erbyn â salmau.
gweithredwyr anwiredd ? 3 Canys yr Arglwydd sydd

17 Oni buasai'r Arglwydd Dduwmawr: a Brenhin mawr
yn gymmorth i mi : braidd goruwch yr holl dduwiau.
na thrigasai fy enaid mewn 4 Yr hwn y mae gor-
distawrwydd.

18 Pan ddywedais, Llith- law : ac uchelderau'r my-
rodd sy nhroed : dy drugar- nyddoedd yn eiddo.
edd di, O Arglwydd, a'm 5 Y môr sydd eiddo, ac
cynhaliodd. efe a'i gwnaeth : a'i ddwylaw

19 Yn amlderfy meddyl- a luniasant y sychdir.
bobl : aiau o'm mewn : dy ddiddan- 6 Deuwn, addolwn, ac
d y deall wch dia lawenycha fy enaid. ymgrymmwn : gofnyngwn ar

20 A fydd cyd-ymdeithas ein gliniau ger bron yr Ar-
ti â gorseddfaingc anwir- glwydd ein Gwneuthurwr.
ydd: yr hon a lunia anwiredd 7 Canys efe yw ein Duw
llygad ? n llo cyfraith ? ni :

ni; a ninnau ym bobl ei borfa bobloedd ydynt eilunod : a defaid ei law : Heddyw, os ond yr Arglwydd a wnaeth y gwrandewch ar ei leferydd. nefoedd.

8 Na chaledwch eich calon-nau: megis yn yr ymrysonfa, yn yr anialwch.

9 Pan demtiodd eich tad-
au fi : y profasant fi, ac y
gwelsant fy ngweithredoedd.

10 Deugain mlynedd yr
ymrysonais a'r gonhedlaeth
hon : a dywedais, Pobl gyf-
eiliornus yn eu calon
ydynt hwy ; ac nid adnabuant
fy ffyrdd.

11 Wrth y rhai y
tyngais yn fy lliid : na ddelen
i'm gorwysfa.

SALM XCVI.

Cantate Domino.

Cenwch i'r Arglwydd
Ganiad newydd: cenwch
i'r Arglwydd, yr holl ddaear.

2 Cenwch i'r Arglwydd,
bendigwch ei Enw : cy-
hoeddwch o ddydd i ddydd
ei iachawdwriaeth ef.

3 Datgenwch ym mysg y
cenhedloedd ei ogoniant ef :
ym mhllith yr holl bobloedd,
ei ryfeddodau.

4 Canys mawr yw'r Ar-
glywdd, a chanmoladwy
iawn : ofnadwy yw efe gor-
uwch yr holl dduwiau.

5 Canys holl dduwiau'r

6 Gogoniant a harddwch
sydd o'i flaen ef : nerth a hyf-
fel yn nydd profedigaeth
yn yr anialwch.

7 Tylwythau'r bobl, rhodd-
wch i'r Arglwydd : rhodd-
wch i'r Arglwydd ogoniant
a nerth.

8 Rhoddwch i'r Arglwydd
ogoniant ei Enw : dygwch
offrwm. a deuwch i'w gyn-
teddoedd.

9 Addolwch yr Arglwydd
mewn prydferthwch sanct-
eiddrwydd : yr holl ddaear,
ofnwch ger ei fron ef.

10 Dywedwch ym mysg
cenhedloedd, Yr Arglwydd
sydd yn teyrnasu : a'r byd a
sierhaodd efe, fel nad ysgogo;
efe a farna'r bobl yn uniawn.

11 Llawenhaed y nefoedd,
a gorfoledded y ddaear : rhu-
ed y mòr a'i gyflawnder.

12 Gorfoledded y maes,
a'r hyn oll y sydd ynddo :
yna holl breniau'r coed a
ganant.

13 O flaen yr Arglwydd
canys y mae yn dyfod, canys
y mae'n dyfod i farnu'r
ddaear : efe a farna'r byd
trwy gyflawnder, a'r bobl-
oedd a'i wirionedd.

SALM XCVII.

S A L M XCVII.

Dominus regnavit.

YR Arglwydd sydd yn teyrnafu : gorfoledded y ddaear, llawepyched ynysoedd lawer.

2 Cymylau a thywylwch sydd o'i amgylch ef : cyflawnder a barn yw trigfa ei orseddfaingc ef.

3 Tân a à allan o'i flaen ef : ac alysg ei elynion o amgylch.

4 Ei fellt a lewyrchafant y byd : y ddaear a welodd, ac a grynnod.

5 Y mynyddoedd a doda-fant fel cwyr o flaen yr Arglwydd : o flaen Arglwydd yr holl ddaear.

6 Y nefoedd a fynegant ei gyflawnder ef : a'r holl bobl a welant ei ogoniant.

7 Gwaradwydder y rhai oll a wasanaethant ddelw gerfiedig, y rhai a ymffrostiant mewn eilunod : addolwch ef, yr holl dduwiau.

8 Sion a glywedd, ac a lawenychodd, a merched Juda a orfoleddafant : o herwydd dy farnedigaethau di, O Arglwydd.

9 Canys ti, Arglwydd, wyt oruchel goruwch yr holl ddaear : dirfawr y'th ddyrchafwyd goruwch yr holl dduwiau.

10 Y rhai a gerwch yr Arglwydd, casewch ddrygioni :

efe sydd yn cadw erieidiau ei faint ; efe a'u gwared o law y rhai annuwiol.

11 Hauwyd goleuni i'r cyflawn : a llawenydd i'r rhai uniawn o galon.

12 Y rhai cyflawn, llawen-ychwch yn yr Arglwydd : a moliennwch wrth goffadwr-iaeth ei sancteiddrwydd ef.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M XCVIII.

Cantate Domino.

CENWCH i'r Arglwydd ganiad newydd ; canys efe a wnaeth bethau rhyfedd : e'i ddeheulaw, à'i fraich sanctaidd a barodd iddo fuddugoliaeth.

2 Hyspyfodd yr Arglwydd ei iachawdwriaeth : datguddiodd ei gyflawnder yngolwg y cenhedloedd.

3 Cofiodd ei drugaredd a'i wirionedd i dŷ Israel : holl derfynau'r ddaear a welsant iachawdwriaeth ein Duw ni.

4 Cenwch yn llafar i'r Arglwydd, yr holl ddaear : llefwch, ac ymlawenhewch, a chenwch.

5 Cenwch i'r Arglwydd gyd à'r delyn : gyd à'r delyn à llef salm.

6 Ar udgyrn a sain cor-net cenwch yn llafar o flaen yr Arglwydd y Brenhin,

7 Rhued y môr a'igylawn-der : y byd, a'r rhai a dri-gant o'i fewn :

8 Cured y llifeiriaint eu dwylaw, a chyd-ganed y mynyddoedd.

9 O flaen yr Arglwydd; canys y mae'n dyfod i farnu'r ddaear : efe a farna'r byd a chyflawnder, a'r bobloedd aq uniondeb.

S A L M. XCIX.

Dominus regnavit.

YR Arglwydd sydd yn teyrnasu; cryned y bobloedd : eistedd y mae rhwng y cerubiaid; ymgynhyrfed y ddaear.

2 Mawr yw'r Arglwydd yn Sion: adyrchafedig yw efe goruwch yr holl bobloedd.

3 Moliant dy Enw mawr ac ofnadwy : canys sanctaidd yw.

4 A nerth y Brenhin a hoffa farn ; ti a sichei uniondeb ; barn a chyflawnder a wnae di yn Jacob.

5 Dyrchefwch yr Arglwydd ein Duw, ac ymgrymmwch o flaen ei ystoldraed of : canys sanctaidd yw.

6 Moses ac Aaron ym mhilith ei offeiriad ef ; a Samuel ym mysg y rhai a alwan ar ei Enw : galwasant ar yr Arglwydd, ac efe a'u gwrnidawodd hwynt.

7 Llafarodd wrthynt yn y

golofn gwmwl : cadwasant ei dystiolaethau, a'r ddeddf a roddodd efe iddynt.

8 Gwrandewaist arnynt, O Arglwydd ein Duw : Duw, oeddi yn eu harbed, ie, pan ddielit am eu dychymygion.

9 Dyrchefwch yr Arglwydd ein Duw, ac ymgrymmwch ar ei fynydd sanctaidd : canys sanctaidd yw'r Arglwydd ein Duw.

S A L M. C.

Jubilate Deo.

CEnwch yn llafar i'r Arglwydd, yr holl ddaear.

2 Gwasanaethwch yr Arglwydd mewn llawenydd : deuwch o'i flaen ef a chan.

3 Gwybyddwch mai'r Arglwydd sydd Dduw ; efe a'n gwnaeth, ac nid ni ein hunain : ei bobl ef ydym, a defaid ei borfa.

4 Ewch i mewn i'w byrth ef a diolch, ac i'w gynteddau a mawl : diolchwch iddo, a bendithiwch ei Enw.

5 Canys da yw'r Arglwydd, ei drugaredd sydd yn dragwydd : a'i wirionedd hyd genhedlaeth a che-

nhedlaeth

S A L M. CI.

Misericordiam et judicium

CAnaf am drugaredd a barn : i ti, Arglwydd, y canaf.

2 Byddaf

2 Byddaf ddeallus mewn nghyfngder : goftwng dy ffordd berffaith. Pa bryd y glust attaf ; yn y dyddy galwdeui attaf ? rhodiaf mewn yf, brysia, gwrando fi. perffeithrwydd fy nghalon o fewn fy nhŷ.

3 Ni osodaf ddim anwir o flaen fy llygaid : cas genyf waith y rhai cildynnus ; ni lŷn wrthyf fi.

4 Calon gyndyn a gilia oddi wrthyf : nid adnabyddaf ddyn drygionus.

5 Torraf ymaith yr hwn a enllibio ei gymmydog yn ddirgel : yr uchel o olwg a'r balch ei galon, ni allaf ei ddioddef,

6 Fyllygaid fydd ar ffyddloniaid y tir, fel y trigont gyd â mi : yr hwn a rodio mewn ffordd berffaith, hwnnw a'm gwafanaetha i.

7 Ni thrig o fewn fy nhŷ yr un a wnclo dwyll : ni thrig yn fy ngolwg yr un a ddywedo gelwydd.

8 Yn fore y torraf ymaith holl annuviolion y tir : iddi-reiddio holl weithredwyr an-wiredd oddinas yr Arglwydd

***** BOREOL WEDDI:

S A L M CII.

Dominus, exaudi

A Rglwydd clyw fy ngwe-ddi : a deled fyllefattat.

2 Na chudd dy wyneb oddi wrthyf ya nydd fy

nghyfngder : goftwng dy glust attaf ; yn y dyddy galwdeui attaf ? rhodiaf mewn yf, brysia, gwrando fi.

3 Cansty nyddiau addarfuant fel mwsg : a'm hesgyrn a boethasant fel aelwyd.

4 Fyllygaid fydd ar ffyddloniaid y tir, fel y trigont gyd â mi : yr hwn a rodio mewn ffordd berffaith, hwnnw a'm gwafanaetha i.

5 Gan lais fy nhuchan : y glynodd fy eigyrn wrth fy nghanawd.

6 Tebyg wyf i belican yr anialwch : ydwyf fel dyluan y diffeithwch.

7 Gwyliais, ac ydwyf fel aderyn y to : unig ar ben y ty.

8 Fyllygaid fydd ar ffyddloniaid y tir, fel y trigont gyd â mi : yr hwn a rodio mewn ffordd berffaith, hwnnw a'm gwafanaetha i.

9 Canys bwytteais ludw fel bara : a chymmysgais fy niad ag wylofain ;

10 O herwydd dy lid di a'th ddigofaint : canys cod-aist fi i fynu, a theflaist fi i lawr.

11 Fy nyddiau sydd fel cyfgod yn cilio : a minnau fel glaswelltyn a wywais.

12 Tithau, Arglwydd, a barhei yn dragwyddol ; a'th goftadwriaeth hyd genhedaeth a chenhedlaeth.

13 Ti a gyfodi, ac a drugarhei wrth Sion : canys yr amser i drugarhau wrthi, i.e.,

yr amser nodedig, a ddaeth,

14 Oblgyd y mae dy weision yn hoffi ei mein : ac yn tosturio wrth ei llwch hi.

15 Felly'r cenhedloedd a osnant Enw'r Arglwydd : a holl frenhinoedd y ddaear, dy ogoniant.

16 Pan adeilado'r Arglwydd Sion : y gwelir ef yn ei ogoniant.

17 Efe a edrych ar weddi'r gwael : ac ni ddiystyrodd eu dymuniad.

18 Hyn a ysgrifenir i'r gehedolaeth addel : a'r bobl a greir a foliannant yr Arglwydd.

19 Canys efe a edrychodd o uchelder ei gyffsegr : yr Arglwydd a edrychodd o'r nefoedd ar y ddaear;

20 I wrando uchenaid y carcharorion : ac i ryddhau plant angau ;

21 I fynegi Enw'r Arglwydd yn Sion : a'i foliant yn Jernfalem;

22 Pan gasgler y bobl yng-hyd : a'r teyrnasoedd i wasanaethu'r Arglwydd.

23 Gostyngodd efe fy dy enau â daioni : fel yr adneth ar y ffordd : byrhaodd newyddir dy ieuengctyd fel yr eryr.

24 Dywedais, Fy Nuw, na chymmer fi ymaith yng-hanol fy nyddiau : dy flynyddoedd di sydd yn oes oedd.

25 Yn y dechreuad y seiliaist y ddaear : a'r nefoedd ydynt waith dy ddwylaw.

26 Hwy a ddarfyddant, a thi a barhei : ie, hwy oll a heneiddiant fel dilledyn ; fel gwisg y newidi hwynt, a hwy a newidir.

27 Tithau, yr un ydwyt : a'th flynyddoedd ni dcarfyddant.

28 Plant dy weision a borthant : a'u had a sicrheir ger dy fron di.

S A L M C III.

Benedic, anima mea.

F Y enaid, bendithia'r Arglwydd : a chwbl y sydd ynof, ei Enw sanctaidd ef.

2 Fy enaid, bendithia'r Arglwydd : ac nac anghofia ei holl ddoniau ef;

3 Yr hwn sydd yn mædeu dy holl anwiredau : yr hwn sydd yn iachau dy holl lesgedd ;

4 Yr hwn sydd yn gwar-edu dy fywyd o ddistryw : yr hwn sydd yn dy goroni â thrugaredd ac â thosturi ;

5 Yr hwn sydd yn diwallu enau â daioni : fel yr adnewyddir dy ieuengctyd fel yr eryr.

6 Yr Arglwydd sydd yn gwneuthur cyfiawnder barn : i'r rhai gothrymme-dig oll.

7 Hyspysodd

7 Hyspysodd ei ffyrdd i deb hyd dragwyddoldeb, ar y rhai a'i hofnant ef : a'i gyfawnder i blant eu plant'

8 Trugarog a graflawn yw'r Arglwydd : hwyr-frydig i lid, a mawr o drugarowgrwydd.

9 Nid byth yr ymryson efe : ac nid byth y ceidw efe ei ddigofaint.

10 Nid yn ol ein pechodau y gwnaeth efe â ni : ac nid yn ol ein hanwiredau y talodd efe i ni.

11 Canys cyfuwch ac yw'r nefoedd uwchlawn'r ddaear : y rhagorodd ei drugaredd ef ar y rhai a'i hofnant ef.

12 Cyn 'belled ac yw'r dwyrain oddiwrth y gorllewin : y pellhaodd efe ein camweddau oddi wrthym.

13 Fel y tosturia tad wrth ei blant : felly y tosturia'r Arglwydd wrth y rhai a'i hofnant ef.

14 Canys efe a edwyn ein defnydd ni : cofia mai llwch ydym.

15 Dyddiau dyn sydd fel glaswelltyn : megis blodeu yn y maes, felly y blodeua efe.

16 Canys y gwynt a â drosto, ac ni bydd mwy o hono : a'i le nad edwyn ddim o hono ef mwy

17 Ond trugaredd yr Arglwydd sydd o dragwyddol,

18 I'r fawl a gadwant ei gyfammod ef : aca gofiant ei orchymynion i'w gwneuthur

19 Yr Arglwydd a barottodd : ei orseddfa yn y net-oedd : a'i frenhiniaeth ef sydd yn llywodraethu ar bob peth.

20 Bendithiwch yr Arglwydd, ei angylion ef, ced-yrn o nerth : yngwneuthur ei air ef, gan wrando ar leferydd ei air ef.

21 Bendithiwch yr Arglwydd, ei holl luoedd ef : ei holl weision yn gwneuthur ei ewillysef.

22 Bendithiwch yr Arglwydd, ei holl weithrcd-oedd ef ym mhob man o'i lywodraeth : Fy enaid, bendithia'r Arglwydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CIV.

Benedic, anima mea.

F Y enaid, bendithia'r Arglwydd : O Arglwydd fy Nuw, tra mawr ydwyt ; gwisgaist ogoniant a harddwch.

2 Yr hwn wyt yn gwiigo goleuni fel dilledyn : ac yn tanu'r nefoedd fel llen.

3 Yr hwn sy'n gosod tylathau

tylathau ei 'stafelloedd yn y 13 Y mae efe 'n dyfrith
dyfroedd: yn gwneuthur 'r bryniau o'i 'stafelloedd: y
y cymmylau yn gerbyd ddaear a ddigonir o ffrwyth
iddo, ac yn rhodio ar a- dy weithredoedd.
denydd y gwýnt.

4 Yr hwn fydd yn gw- 14 Y mae yn peri i'r gw-
neuthur ei genhadon yn ys- ellt dyfu i'r anifeiliaid, a
prydion: a'i weinidogion y llysiau i wasanaeth dyn: fel
yn dán fflamllyd. ar;

5 Yr hwn a feiliodd y 15 A gwin, yr hwn a la-
ddaear ar ei sylfeini: fel na wenycha galon dyn; ac olew,
symmudo byth yn dragy- i beri i'w wyneb ddisgleir-
wydd. io: a bara, yr hwn a gynnal
galon dyn.

6 Toaisthi â'r gorddyfn- 16 Preniau 'r Arglwydd
der, megis â gwisg: y dyfr- sydd lawn fugh: cedr-wydd
oedd a safent goruwch y Libanus, y rhai a blannodd
mynyddoedd.

7 Gan dy gerydd di y efe; 17 Lle y nytha'r adar: y
ffoisant: rhag fwn dy daran y prysurasant ymaith. ffynnidwydd yw ty'r cico-

8 Gan y mynyddoedd yr nia. 18 Y mynyddoedd uchel
ymgodant: ar hyd y dyff- rynoedd y disgynant, i'r lle sydd noddfa i'r geifr: a'r
a sciliaist iddynt. creigiau i'r cwningod.

9 Gofodaist derfyn, fel 19 Efe a wnaeth y lleuad
nad elont drosodd: fel na i amserau nodedig: yr haul
ddychwelont i orchuddio'r a edwyn ei fachludiad.
ddaeар.

10 Yr hwn a yrr y ffyn- nos fydd: ynddi yn ymlusga
honnau i'r dyffrynoedd: y pob bwystfil coed.
rhai a gerddant rhwng y 21 Y cenawon llewod a
bryniau. ruant am ysglyfaeth: ac a fwrrdd
filod y maes: yr afynod gw- 22 Pan godo haul, ym-
ylltion a dorrant eu syched. gasglant: a gorweddant yn
geisiant eu bwyd gan Dduw.

11 Diodant holl fwyst- 23 Dyn a â allan i'
filod y maes: yr afynod gw- waith: ac i'w orchwyl hyd am
ylltion a dorrant eu syched. eu llochesau.

12 Adar y'nefoedd a drig- 24 By
ant ger llaw iddynt: y rhai a leishant oddi rhwng y ca- haf yn
gwn.

24 Mor lliosog yw dy weithredoedd, O Arglwydd! gwnaethost hwynt oll mewn doethineb: llawn yw'r ddaear o'th gyfoeth.

25 Felly y mae'r môr mawr, llydan: yno y mae ymlusgiaid heb rifedi, bwystfilod bychain a mawrion.

26 Yno'r â'r llongau: yno y mae'r lefiathan, yr hwn a luniaist i chwarae ynddo.

27 Y rhai hyn oll a ddis-gwyliant wrthyt: am roddi iddynt eu bwyd yn ei brŷd.

28 A roddech iddynt, a gasglant: agori dy law, a diwellir hwynt â daioni.

29 Ti a guddi dy wyneb, hwythau a drallodir: dygi ymaith eu hanadl, a threngant, a dychwelant i'w llwch.

30 Pan ollygngych dy yfryd, y creir hwynt: ac yr adnewyddi wyneb y ddaear.

31 Gogoniant yr Arglwydd sydd yn dragwydd: yr Arglwydd a lawenycha yn ei weithredoedd.

32 Efe a edrych ar y ddaear, a hi a gryna: efe a gyth: ac a fwrdd â'r mynyddoedd, a'n Dduw, wy a fygant.

33 Canaf i'r Arglwydd a fyddwyl fyw: canaf i'm Duw tra fyddwyl.

34 Bydd melys fy myfyrbyth: y gair a orchymynodd efe i fil o genhedaethau;

35 Darfydded y pechaduriaid o'r tir; na fydded yr annuwiolion mwy: Fy enaid, bendithia di'r Arglwydd. Molwekî yr Arglwydd.

BOREOL WEDDI.

S A L M C V.

Confitemini Domino.

C lodforwch yr Arglwydd; gelwch ar ei Enw: mynegwch ei weithredoedd ym mysg y bobloedd.

2 Cenwch iddo; canmolwch ef: ymddiddenwch am ei holl ryfeddodau ef.

3 Gorfoeddwch yn ei Enw sanctaidd: llawen-yched calon y rhai a geisiant yr Arglwydd.

4 Ceisiwch yr Arglwydd a'i nerth: ceisiwch ei wyneb ef bob amser.

5 Cofiwch ei ryfeddodau y rhai a wnaeth efe: ei wyrthiau, a barnedigaethau ei enau;

6 Chwi had Abraham ei was ef: chwi meibion Jacob ei etholedigion.

7 Efe yw'r Arglwydd ein Duw ni: ei farnedigaethau ef sydd trwy'r holl ddaear.

8 Cofiodd ei gyfammod byth: y gair a orchymynodd efe i fil o genhedaethau;

9 Yr hyn a ammododd 21 Gosododd ef yn ar-
efe ag Abraham: a'i lw i glwydd ar ei dŷ: ac yn llyw-
Isaac;

10 A'r hyn a otododd efe 22 I rwymo ei dywysog-
yn ddeddf i Jacob: ac yn ion ef wrth ei ewyllys: ac i
gyfammod tragywyddol i ddysgu doethineb i'w henur-
Israel;

11 Gan ddywedyd, I ti y 23 Aeth Israel hefyd i'r
rhoddaf dir Canaan: rhandir Aipht: a Jacob a ymdeith-
eich etifeddiaeth.

12 Pan oddynt ychydig 24 Ac efe a gynnyddodd
o rifedi: ie, ychydig, a di- ei bobl yn ddirfawr: ac a'u
eithriaid ynddi. gwnaeth yn gryfach nâu' u
gwrthwynebwyr.

13 Pan rodient o genhedl- 25 Troddeu calon hwynt
aeth i genhedaeth: o'r naill i gafau ei bobl ef: i wneuth-
deyrnas at bobl arall;

14 Ni adawodd i neb eu 26 Efe a anfonodd Moses
gorthrymmu: ie, ceryddodd ei was: ac Aaron yr hwn a
frehinoedd o'u plegyd. ddewisasai.

15 Gan ddywedyd, Na 27 Hwy a ddangosafant ei
chyffyrddwch â'm rhai en- arwyddion ef yn eu plith
neiniog: ac na ddrygwch fy hwynt: a rhyfeddodau yn
mhrophwydi.

16 Galwodd hefyd am 28 Efe a anfonodd dywyll-
newyn ar y tir: a dinystr- wch, ac a dywyllodd: ac
iodd holl gynhaliaeth bara.

17 Anfonodd wr o'u blaen 29 Efe a drodd eu dyfr-
hwynt: Joseph, yr hwn a air ef.
werthwyd yn was.

18 Cyfuddiasant ei draed 30 Eu tir a heigiodd ly-
ef mewn gefyn: ei enaid a eu pyfgod.
aeth mewn heiyrn;

19 Hyd yr amser y daeth 31 Efe a ddywedodd,
ffaaint: yn ystafelloedd ei air ef: gair yr Arglywydd e
brenhinoedd. a'i profodd ef.

20 Y brenhin a anfonodd 32 Efe a wnaeth eu gwla-
daeth cymmysg bla: a llaw
ac a'i gollyngodd ef: llyw- yn eu holl fro hwynt.
odraethwr y bobl, ac a'i rhyddhaodd ef.

hwynt yn genllysg: ac yn edigion mewn gorfoledd; flammau tân yn eu tir.

33 Tarawodd hefyd eu diroeddycenhedloedd:a me-gwinwýdd a'u ffugyswýdd: ddiannasant lafur y bobloedd; ac a ddrylliodd goed eu gwlad hwynt.

34 Efe a ddywedodd, a daeth y locustiaid:a'r lindys, yn aneirif;

35 Y rhai a fwyttasant yr holl laswellt yn eu tir hwynt: ac a ddifasant ffrwyth eu daear hwynt.

36 Tarawodd hefyd bob cyntaf-anedig yn eu tir hwynt: blaenffrwyth eu holl nerth hwynt;

37 Ac a'u dug hwynt allan ag arian ac aur: ac heb un llesg yn eu llwythau.

38 Llawenycheddyr Aipht pan aethant allan: canys syrthiasai eu harfwyd arnynt hwy.

39 Efe a danodd gwm-mwl yn dô: a thân i oleuo liw nos.

40 Gofynasiant, ac efe a ddug sofieir: ac a'u diwallodd â bara nefol.

41 Efe a holltodd y graig, a'r dyfroedd a ddyliodd: erddasant ar hîd lleoedd chion yn afonydd.

42 Canys efe a gofioddei sanctaidd: ac Abraham was;

43 Ac a ddug ei bobl allan cwn llawenydd: ei ethol-

44 Ac a roddes iddynt a'u ffugyswýdd: ddiannasant lafur y bobloedd;

45 Fely cadwent eiddeddf- au ef: ac y cynhalient ei gyfreithiau. Molwch yr Ar-glywydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M C VI.

Confitemini Domino.

MOlwch yr Arglwydd. Clodforwch yr Ar-glwydd; canys da yw: o-herwydd ei drugaredd a bery yn dragywydd.

2 Pwy a draetha nerth-pan aethant allan: canys syrthiasai eu harfwyd arnynt hwy.

3 Gwýn eu byd a gadw-ant farn: a'r hwn a wnel gyflawnder bob amser.

4 Cofia fi, Arglwydd, yn ol dy raslonrwydd i'th bobl: ymwel â mi â'th iachawdwriaeth.

5 Fel y gwelwyf ddaioni dy etholedigion: fel y llaw-enychwyf yn Hawenydd dy genedl di; fel y gorfoledd-wyf gyd â'th etifeddiaeth.

6 Pechasom gyd â'n tad- au: gwnaethom gamwedd; anwireddus fuom.

7 Eintadau ni ddeallasant dy

dy ryfeddodau yn yr Aipht; orchuddiodd gynnulleidfa ni chofiasant liosowgrwydd Abiram.

dy drugareddau : eithr 18 Cynneuodd tân hefyd gwrthryfelgar fuont wrth y yn eu cynnulleidfa hwynt : môr, sef y môr coch. fflam a losgodd y rhai an-

8 Etto efe a'u hachubodd nuwiol.

hwynt er mwyn ei Enw : i 19 Llo a wnaethant yn beri adnabod ei gadernid. Horeb : ac ymgrymmasant

9 Ac a geryddodd y môr i'r ddelw dawdd. 20 Felly y troisant eu go-thywysodd hwynt drwy'r goniant : i lun eidion yn pori dyfneder, megis trwy'r anial- glaswellt.

wch.

10 Achubodd hwynt he- fyd o law eu digasog : ac a'u gwareddodd o law y gelyn.

11 A'r dyfroedd a doisant ei gwrrthwynebwyr : ni ad- awyd un o honynyt.

12 Yna y credasant ei eir- iau ef : canasant ei fawl ef.

13 Yn y fan yr anghofia- fant ei weithredoedd ef : ni edig sefyll ar y radwy o'i flaen ddisgwyliafant am ei gyngor ef.

14 Eithr blysiasant yn ddirfawr yn yr anialwch : a themtiasant Dduw yn y di- ffeithwch.

15 Ac efe a roddes eu dy- muniad iddynt : eithr efe a anfonodd gulni i'w henaid.

16 Cynfigennasant hefyd wrth Moses yn y gwersyll : ac wrth Aaron sant yr Ar- glwydd.

17 Y ddaear a agorodd, ac a lyngcodd Ddathan : ac a

21 Anghofiasant Dduweu Hachubwr : yr hwn a wnel- fai bethau mawrion yn yr Aipht ;

22 Pethau rhyfedd yn nhir Ham: pethau ofnadwy wrth y môr coch.

23 Am hynny y dywed- odd y dinystriai efe hwynt, oni buasai i Moses ei ethol- edig sefyll ar y radwy o'i flaen ef ; i droi ymaith ei lidiogrwydd ef, rhag eu dinystrio.

24 Diystyrasant hefyd y tir dynunol : ni chredasant ei air ef.

25 Ond grwg nachasant yn eu pebyll : ac ni wrandaw- fant ar lais yr Arglwydd.

26 Yna y dyrchafodd ef ei law yn eu herbyn hwynt i'w cwympo yn y diffeithwch.

27 Ac i gwympo eu ha- ym mysg y cenhedloedd : i'w gwasgaru yn y tiroed

28 Yingysylltasant hefyd a Banwaed.

â Baal-peor : a bwyttasant ebyrth y meirw.

29 Felly y digiasant ef â'u dychymygion eu hun : ac y tarawodd plaqneumysg hwy.

30 Yn a safodd Phinees, ac a iawn-farnodd: a'r pla a attaliwyd.

31 A chyfrifwyd hyn iddo yn gyfiawnder : o genhedlaeth i genhedlaeth byth.

32 Llidiasantef hefyd wrth ddyfroedd y gynnen : fel y bu ddrwg i Moses o'u plegyd hwynt ;

33 O herwydd cythrudo o honynt ei yspryd ef : fel y cam ddywedodd â'i wefusau.

34 Ni ddinystriasant y bobloedd: am y rhai y dywed-asai'r Arglwydd wyrthynt ;

35 Eithr ymgymmysgasant â'r cenhedloedd: a dysgasant eu gweithredoedd hwynt.

36 A gwafanaethasant eu delwau hwynt : y rhai a fu yn fagl iddynt.

37 Aberthasant hefyd eu meibion : a'u merched i gythreuliaid.

38 Ac a dywalltafant waed gwirion, sef gwaed eu meibion a'u merched : y rhai a berthasant i ddelwau Caan, a'r tir a halogwyd â llatasantheft waed.

â Ba-

39 Felly'r ymhalogasant yn eu gweithredoedd eu hun : ac y putteiniasant gyd â'u dychymygion.

40 Am hynny y cynneuodd dig yr Arglwydd yn erbyn ei bobl : fel y ffieiddiodd efe ei etifeddiaeth.

41 Ac efe a'u rhoddes hwynt yn llaw'r cenhedoedd : a'u caseion a lywodraethasant arnynt.

42 Eu gelynion hefyd a'u gorthrymmasant : a darost- yngwyd hwynt dan eu dwylaw hwy.

43 Llawergwaith y gwardodd efe hwynt ; hwythau a'i digiasant ef â'u cynghor eu hun : a hwy a wanhychwyd am eu hanwiredd.

44 Etto efe a edrychodd pan oedd ing arnynt : pan glywodd eu llefain hwynt.

45 Ac efe a gofiodd ei gyfammod â hwynt : ac a edifarhaodd, yn ol lliosowgrwydd ei drugareddau ;

46 Ac a wnaeth iddynt gael trugaredd : gan y rhai oll a'u caethiwai.

47 Achub ni, O Arglwydd ein Duw, a chynnull ni e blith y cenhedloedd : i glodfori dy Enw sanctaidd, ac i orfoleddu yn dy foliant.

48 Bendigedig fyddo Arglwydd Dduw Israel, erioed

ac

ac yn dragwyd : a dywed-
ed yr holl bobl, Amen.
Molwch yr Arglwydd.

BOREOL WEDDI.

S A L M C V I I .

Confitemini Domino.

Clodforwch yr Arglwydd ;
canys da yw : o her-
wydd ei drugaredd fydd yn
dragwyd.

2 Felly dyweded gwared-
igion yr Arglwydd : y rhai
gwaredodd efe o law y gelyn ;

3 Ac a gasglodd efe o'r
tiroedd : o'r dwyrain, ac o'r
gorllewin, o'r gogledd, ac
o'r dehau.

4 Crwydrafant yn y ranial-
wch mewn ffordd ddisathr :
heb gael dinas i aros yn ddi ;

5 Yn newynog ac yn
fychedig : eu henaid a le-
wygodd ynddynt.

6 Yn ayllefasant ar yr Ar-
glwydd yn eu cyfyngder :
ac efe a'u gwaredodd o'u
gorthrymderau ;

7 Ac a'u tywysodd hwynt
ar hŷd y ffordd uniawn : i
fyned i ddinas gyfanneddol.

8 O na foliannent yr Ar-
glwydd am ei ddaioni : a'i
ryfeddodau i feibion dynion !

9 Canys efe a ddiwalla'r
enaid fychedig : ac a leinw'r
enaid newynog â daioni ;

10 Y rhai a breswyliant
gwaredodd o'u dinystr.

yn y tywyllwch a chyf god
angau : yn rhwym mewn
cyfudd a haiarn ;

11 O herwydd anufudd-
hau o honynt eiriau Duw :
a dirmygu cyngor y Gor-
uchaf.

12 Am hynny yntau o ost-
yngodd eu calon â blinder :
fyrthiasant, ac nid oedd cyn-
northwywr.

13 Yna y gwaeddasant ar
yr Arglwydd yn eu cyfyng-
der : ac efe a'u hachubodd
o'u gorthrymderau.

14 Dughwynt allan o dy-
wyllwch a chyf god angau :
a drylliodd eu rhwymau
hwynt.

15 O na foliannent yr Ar-
glwydd am ei ddaioni : a'i
ryfeddodau i feibion dynion !

16 Canys efe a dorrodd y
pyrth pres : ac a ddrylliodd
y barrau heiyrn.

17 Ynfydion, oblegyd eu
camweddau : ac o herwydd
eu hanwiredbau, a gyfuddir.

18 Eu henaid a ffieiddia
i bob bwyd : a daethant hyd
byrth angau.

19 Yna y gwaeddasant a dawel
yr Arglwydd yn eu cyfyng
der : ac efe a'u hachubod

o'u gorthrymderau.

20 Anfonodd ei air, o'r port
iachaodd hwynt : ac a

31 O glwydd

21 O na foliannent yr Arglwydd am ei ddaioni : a'i ryfeddodau i feibion dynion !

22 Aberthant hefyd aberth moliant : a mynegant ei weithredoedd ef mewn gorfoledd.

23 Y rhai a ddisgynant mewn llongau i'r môr : gan wneuthur eu gorchwyl mewn dyfroedd mawrion,

24 Hwy a welant weithredoedd yr Arglwydd : a'i ryfeddodau yn y dyfnder.

25 Canys efe a orchymyn, a chyfyd tymestl-wýnt : yr hwn a ddyrchafa ei donau ef.

26 Hwy a esgynant i'r nefoedd; disgynant i'r dyfnder : tawdd eu henaid gan flinder.

27 Ymdroant, ac ymsymudant fel meddwyn : a'u feiliaid leihau.

28 Yna y gwaeddant ar yr Arglwydd yn eu cyfyngder : ac efe a'u dwg allan o'u gorthrymderau,

29 Efe a wna'r ystom yn dawel : a'i thonau a ostegant.

30 Yna y llawenhant am eu gostegu : ac efe a'u dwg i'r porthladd a ddymunent.

31 On a foliannent yr Arglwydd am ei ddaioni : a'i phob anwired a gau ei safn.

32 A dyrchafant ef yng-hynnulleidfa'r bobl : a molianant ef yn eisteddfod yr henuriaid.

33 Efe a wna afonydd yn ddiifeithwch : a ffynhonnau dyfroedd yn sychdir ;

34 A thir ffrwythlawn yn ddiffrywyth : am ddrygioni'r rhai a drigant ynddo.

35 Efe a dry'r anialwch yn llyn dwfr : a'r tir cras yn ffynhonnau dwfr.

36 Ac yno y gwna i'r newynog aros : fel y darparont ddinas i gyfanneddu ;

37 Ac yr hauont feusydd, ac y plannont winllannoedd : y rhai a ddygant ffrwyth toreithiog.

38 Ac efe a'u bendithia hwynt, fel yr amlhant yn ddirfawr : ac ni ad i'w hanifiliaid leihau.

39 Lleiheir hwynt hefyd, a gostyngir hwynt: gan gyfengyder, drygfyd, a chyni.

40 Efea dywallt ddirmyg ar foneddigion : ac a wna iddynt grwydro mewn anialwch heb ffordd.

41 Ond efe a gyfyd y tlawd o gystudd : ac a wna iddo deuluoedd fel pridd.

42 Y rhai uniawn a welant hyn, ac a lawenychant : a phob anwired a gau ei safn.

43 Y neb fydd ddoeth, ac a gadwo hyn: hwy a ddeall- ant drugareddau'r Arglwydd. hyd yn Edom?

PRYDNHAWNOL WEDDI.
S A L M C VIII.
Paratum cor meum.

P Arod yw fy nghalon, O Dduw: cañaf a chan- molaf â'm gogoniant.

2 Deffro, y nabla'r delyn: minnau a ddeffroaf yn fore.

3 Clodforaf di, Arglwydd, ym mysg y bobloedd : can- molaf di ym mysg y cenhedl- oedd.

4 Canys mawryw dy dru- garedd oddi ar y nefoedd : a'th wirionedd a gyrraedd hyd yr wybren.

5 Y mddyrrcha, O Dduw, uwch y nefoedd : a bydded herbyn,

dy ogoiant ar yr holl ddaear:

6 Fel y gwareder dy rai geiriau cas: ac ymladdasant anwyl : achub â'th ddeheu- law, a gwrandio fi.

7 Duw a lafarodd yn ei y'm gwrthwynebant : min-

sanc teiddrwydd : Llawen- ychaf, rhannaf Sichem, a mesuraf ddyffryn Succoth.

8 Eiddof fi yw Gilead; ei- ddof fi Manasse; Ephraim

hefyd yw nerth fy mhen ; iol arno ef : a safed Satan Juda yw fy neddfwr.

9 Moabyw fy nghrochan golchi ; tros Edom y taflaf fy esgid ; buddugoliaethaf ar bechod.

Philistia;

10 Pwy a'm dwg i'r ddi- nas gadarn : pwy a'm dwg ant drugareddau'r Arglwydd.

11 Onid tydi, O Dduw, yr hwn a'n bwriaist ymaith: ac onid ai di allan, O Dduw, gyd â'n lluoedd ?

12 Dyroíni gynhorthwy rhag cyfyngder : canys gau yw ymwared dŷn.

13 Trwy Dduw y gwnawn wroldeb : canys efe a fathr ein gelynion.

S A L M C IX.
Deus laudum.

N A thaw : O Dduw fy moliant.

2 Canys genau'r annuwiol a genau'r twyllodrus a ym- agorasant arnaf : â thaфod

celwyddog y llafarasant i'm

3 Cylchynasant fi hefyd â

6 Fel y gwareder dy rai geiriau cas: ac ymladdasant anwyl : achub â'th ddeheu-

â mi heb achos.

4 Am fy ngharedigrwydd

7 Duw a lafarodd yn ei y'm gwrthwynebant : min-

nau a arferaf weddi,

5 Talasant hefyd i mi

ddrwg am dda ; a chas am wrth ei ddeheulaw ef.

6 Gosod dithau un annuw-

w laddi

7 Pan farner ef, eled yn dith,

17 He wrt

8 Ychydig fyddo e dilled

ddyddiau

ddyddiau: a chymmered arall fel dwfr i'w fewn, ac fel ei swydd ef.

olew i'w esgyrn.

9 Bydded ei blant yn ym-
ddfiaid: a'i wraig yn weddw.

19 Bydded iddo fel dilled-
yn yr hwn a wiigo efe: ac

10 Gan grwydro hefyd
crwydred ei blant ef, a char-
dottant: ceisiant hefyd eu
bara o'u hanghyfannedd le-
oedd.

20 Hyn fyddo tâl fy ngwrth-
wynebwyr gan yr Arglw-

11 Rhwyded y ceisiad yr
hyn oll sydd ganddo: ac an-
rheithied dieithriaid ei lafur
ef.

ydd: a'r rhai a ddywedant
ddrwg yn erbyn fy enaid.

12 Nafydded neb a estyno
drugaredd iddo: ac nafydded
neb a drugarhao wrth ei ym-
ddfiaid et.

21 Tithau, Arglwydd
Dduw, gwna erof fi er
mwyn dy Enw: am fod yn
dda dy drugaredd, gwaredd fi.

13 Torrer ymaith ei hil-
iogaeth ef: dileer eu henw
yn yr oes nefaf.

22 Canys truan a thlawd
ydwyf fi: a'm calon a ar-
chollwyd o'm mewn.

14 Cofier anwired ei dad-
au o flaen yr Arglwydd: ac
na ddileer pechod ei fam ef.

23 Aethum fel cysgod pan
gilio: fel locust y'm hysgyd-
wir.

15 Byddant bob amser ger
oron yr Arglwydd: fel y
orro efe ymaith eu coffa-
wriaeth o'r tir;

24 Fy ngliniau a aethant
yn egwan gan ympryd: a'm
cnawd a guriodd o eisiau
brasder.

16 Am na chofiodd wn-
yd i mi a thur trugaredd: eithr er-
chas am a do hono y truan a'r tlawd,
a'r cystuddiedig o galon,
an annuw-w ladd.

25 Gwaradwydd hefyd
oeddwn iddynt: pan welent
fi, siglent eu pennau.

17 Hoffodd felldith, a hi
ef. Ddaeth iddo: ni fynnai
eled yn dîth, a hi a bellhaodd
weddi yn di wrtho.

26 Cynnorthwyafi, O Ar-
glwydd fy Nuw: achub fi
yn ol dy drugaredd;

18 Ië, gwisgodd felldith
fyddo e dilledyn: a hi a ddaeth
ddyddiau

27 Fely gwypont mai dy
law di yw hyn: mai ti, Ar-
glwydd, a'i gwnaethost.

28 Melldithiant hwy, ond
bendithia di: cywilyddier
hwynt, pan gyfodant; a
llawenyched dy was.

29 Gwisgerfy ngwrthwy-
nebwyr

nebwyr â gwarth : ac ym-
wisiqant â'u cywilydd megis
â chochl. cenhedloedd ; lleinw leoedd
â chelaneddau : archolla ben
llawer gwlad.

30 Clodforaf yr Arglwydd yn ddirfawr â'm genau : ie, moliannaf ef ym mysg lla- wer. 7 Efe a ŷf o'r afon ar y ffordd : am hynny y dyrcha efe ei ben.

31 O herwydd efe a saif
ar ddeheulaw'r tlawd : i'w
achub oddiwrth y rhai a
farnant ei enaid

BOREOL WEDDI.

S A L M C X.

Dixit Dominus.
Dywedodd yr ARGLW-
ydd wrth fy Arglw-
ydd: Eistedd ar fy neheulaw,
hyd oni osodwyf dy elynion
yn faingc i'th draed.

2 Gwialen dy nerth a en-fyn yr Arglwydd o Sion : llywodraetha di ynganol dy elynion

3 Dybobl a fyddant ewy-
llysgar yn nydd cy nerth,
mewn harddwch sancteidd-
rwydd: o groth y wawr y
mae gwolith dy enedigaeth
i ti.

4 Tyngodd yr Arglywydd,
ac nid edifarha: Ti wyt
Offeiriad yn dragwyddol,
yn ol yrdd Melcisedec.

5 Yr Arglwydd ar ddy dde-heulaw: a drywana frenhin-oedd yn nydd ei ddigofaint.

6 Efe a farn ym mysg y ac uniauwnder.

cenhedloedd ; lleinw leoedd
â chelaneddau : archolla ben
llawer gwlad.

7 Efe a yf o'r afon ar y
ffordd : am hynny y dyrcha
efe ei ben.

S A L M C X I .

Confitebor tibi.

MOlwch yr Arglwydd.
Clodforaf yr Arglwydd
â'm holl galon : yng-
hymmanfa y rhai uniawn,
ac yn y gynnulleidfa.

2 Mawr yw gweithredoedd
yr Arglwydd : wedi eu ceisio
gan bawb a'u hoffant.

3 Gogoniant a harddwch
yw ei waith ef; a'i gyflawned
fydd yn parhau byth.

4 Gwnaeth gofio ei ryfedd
odau : graflawn a thrugarog
yw'r Arglwydd.

5 Rhoddodd ymborth i
rhai a'i hofnant ef:efe a gofis
ei gyfammod yn dragwydd
6 Mynegodd i'w bobl gad
ernid ei weithredoedd : ch
roddi iddynt etifeddiaeth
cenhedloedd.

7 Gwirionedd a barn y
gweithredoedd ei ddwylai :
ef : ei holl orchymyni
ydynt sicr ;

8 Wedi eu sicrhau bywyd
ac yn dragwydd: a'u g
neuthur inewn gwirionedd

o Anfönd

9 Anfonodd ymwared i'w bobl ; gorchymynodd ei ofna efe : hyd oni welo ei gyfammiod yn dragwyddol : ewyllys ar ei elynion. fansteiddiol ac ofnadwy yw ei Enw ef.

10 Dechreuad doethineb yw ofn yr Arglwydd : deall gorn a ddyrchesir mewn gada sydd gan y rhai a wnant goniant. ei orchymynon ef ; y mae ei foliant ef yn parhau byth.

S A L M CXII.

Beatus vir.

MOlwch yr Arglwydd. Gwyn ei fyd y gwr a ofna'r Arglwydd : ac sydd yn hoffi ei orchymynion ef yn ddirfawr.

2 Ei had sydd cadarn ar y ddaear : cenhedlaeth y rhai uniawn a fendithir.

3 Golud a chyfoeth sydd yn ei dŷ ef : a'i gyflawnder sydd yn parhau byth.

4 Cyfyd goleuni i'r rhai uniawn yn y tywllwch : y bobl gadurugarog, a thosturiol, a doedd : chyflawn, yw efe.

5 Gwr da sydd gymmwyr masgar, ac yn rhoddi benthyg: a barn yr wrth farn y llywodraetha efe i ddwylai achosion.

chymynie 6 Yn ddiâu nid ysgogir ef yth : y cyflawn fydd byth crhau bynewn coffadwriaeth.

1: a'u g 7 Nid ofna efe rhag chwedol gwirionwg : ei galon sydd ddisigl, ymddiriedyn yr Arglwydd.

8 Attegwyd ei galon ; nid sydd yn parhau byth ; ei

9 Gwasgarodd, rhoddodd i'r tlodion : a'i gyflawnder sydd yn parhau byth ; ei gorn a ddyrchesir mewn gada sydd gan y rhai a wnant goniant.

10 Yr annuwiol a wel hyn, ac a ddigia; efe a ysgyrnyga ei ddannedd, ac a dawdd ymaith : derfydd am ddymuniad y rhai annuwiol.

S A L M CXIII.

Laudate, pueri.

MOlwch yr Arglwydd. Gweision yr Arglwydd, molwch: ie, molwch Enw'r Arglwydd.

2 Bendigedig fyddo Enw'r Arglwydd : o hyn allan ac yn dragwydd.

3 O godiad haul hyd ei facchludiad : molianus yw Enw'r Arglwydd.

4 Uchel yw yr Arglwydd goruwch yr holl genhedloedd : a'i ogoniant goruwch y nefoedd.

5 Pwy fydd fel yr Arglwydd ein Duw ni: yr hwn sydd yn preswylio yn uchel?

6 Yr hwn a ymddarostwng : i edrych y pethau yn y nefoedd, ac yn y ddaear ?

7 Efe sydd yn codi'r tlawd o'r llwch : ac yn dyrchafu yr anghenus o'r dommen;

8 I'w

8 I'w osod gyd â phen-defigion:ie, gyd â phendefigion ei bobl.

9 Yr hwn a wna i'r am-mhlantadwy gadw ty : a bod yn llawen fam plant. Can-molwch yr Arglwydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXIV.

In exitu Israel.

PAN aeth Israel o'r Aipht: ty Jacob oddiwrth bobl anghyfaith;

2 Juda oedd ei sancteidd-rwydd : ac Israel ei arglwyddiaeth.

3 Y môr a welodd hyn, ac a giliodd : yr Iorddonen a drodd yn ol.

4 Y mynyddoedd a neidiasant fel hyrddod: a'r bryniau fel wyn defaid.

5 Beth a ddarfu i ti, O fôr, pan giliaist : tithau Ior-ddoden, paham y troaist yn ol ?

6 Paham, fynyddoedd, y neidiech fel hyrddod : a'r bryniau fel wyn defaid ?

7 Ofna, di ddaear, rhag yr Arglwydd : rhag Duw Jacob ;

8 Yr hwn sydd yn troi'r graig yn llyn dwfr : a'r gall-estr yn ffynnon dyfroedd.

S A L M CXV.

Non nobis, Domine.

NID i ni, O Arglwydd, nid i ni, ond i'th Enw dy hun dod ogoiant : er mwyn dy drugaredd, ac er mwyn dy wirionedd.

2 Paham y dywedai'r cenhedloedd : Pa le yn awr y mae eu Duw hwynt ?

3 Ond ein Duw ni sydd yn y nefoedd : efe a wnaeth yr hyn a fynnodd oll.

4 Eu delwau hwy ydynt o aur ac arian : gwaith dwylaw dynion.

5 Genau sydd iddynt, ond ni lafarant : llygaid sydd ganddynt, ond ni welant.

6 Y mae clustiau iddynt, ond ni chlywant : ffroenau sydd gan diriwyd ond ni aroglant.

7 Dwylaw sydd iddynt, ond ni theimlant ; traed sydd iddynt, ond ni cherddant : ni leisiant chwaith â'u gwddf.

8 Y rhai a'u gwnant ydynt fel hwythau : a phob un a ymddiried o ynddynt.

9 O Israel, ymddiried o yn yr Arglwydd: efe yw e porth a'u tarian.

10 Ty Aaron, ymddiried o wch yn yr Arglwydd : efe yw eu porth a'u tarian.

11 Y rhai a ofnwch Arglwydd, ymddiried o yn yr Arglwydd : efe yw eu porth a'u tarian.

12

12 Yr Arglwydd a'n cof-
iodd ni ; efe a'n bendithia : Arglwydd : Attolwg, Ar-
bendithia efe dŷ Israel; ben-
dithia efe dŷ Aaron.

13 Bendithia efe y rhai a
ofnant yr Arglwydd: fychain
a mawrion.

14 Yr Arglwydd a'ch
ychwanega chwi fwyfwy :
chwychwi a'ch plant hefyd.

15 Bendigedig ydych chwi
gan yr Arglwydd : yr hwn a
wnaeth nef a daear.

16 Y nefoedd, ie, 'r nef-
oedd ydynt eiddo'r Ar-
glwydd : a'r ddaear a rodde
efe i feibion dynion.

17 Y meirwni foliannant
yr Arglwydd : na'r neb sydd
yn disgyn i ddistawrwydd.

18 Ond nyni a fendith-
awn yr Arglwydd : o hyn
allan ac yn dragwydd. Mol-
wch yr Arglwydd.

BOREOL WEDDI.

S A L M CXVI.

Dilexi, quoniam.

A genyfrando o'r Ar-
glwydd: ar fy llefa'm
weddiau.

2 Am ostwng o hono ei
ust attaf : am hynny llefaf
os fy nyddiau arno ef.
Gofidion angau a'm cylch-
tarian. ofnwch
asiant : a gofidiau uffern
m daliasant ; ing a blinder
gefais.

4 Yna y gelwais arEnw'r
Arglwydd : Attolwg, Ar-
glwydd, gwared fy enaid.

5 Graflawn yw'r Arglw-

6 Yr Arglwydd sydd yn
cadw y rhai annichellgar :
tlodais, ac efe a'm hachub-
odd.

7 Dychwel, O fy enaid,
i'th orphwysfa: canys yr Ar-
glwydd fu dda wrthyt ;

8 O herwyddit' waredu fy
enaid oddiwrth angau : fy
llygaid oddiwrth ddagrau,
a'm traed rhag llithro.

9 Rhodiaf o flaen yr Ar-
glwydd: yn nhir y rhai byw.

10 Credais, am hynny y
llafarais : cystuddiwyd fi yn
ddirfawr.

11 Mi a ddywedais yn fy
ftrwst : Pob dyn sydd gel-
wyddog.

12 Beth a dalaf i'r Ar-
glwydd : am ei holl ddoniau
i mi ?

13 Phiol iachawdwriaeth
a gymmeraf : ac ar Enw'r
Arglwydd y galwaf.

14 Fy addunedau a dalaf
i'r Arglwydd : yn awr yng-
wydd ei holl bobl ef.

15 Gwerthfawr yngolwg
yr Arglwydd : yw marwol-
aeth ei saint ef.

16 O Arglwydd, yn ddiau
dy

dy was di ydwylfi; dy was ei drugaredd ef yn parhau
di ydwylfi; mab dy wasan- yn dragwydd.
aethwraig; dattodaist fy 5 Mewn ing y gelwais ar
rhwymau. yr Arglwydd: yr Arglwydd

17 Aberthaf i ti aberth a'm clybu, ac a'm gofododd
moliant: a galwaf ar Enw'r mewn ehangder.

Arglwydd.

6 Yr Arglwydd sydd gyd

18 Talafffy addunedau i'r â mi: nid ofnaf beth a wna
Arglwydd: yn awr yngwydd dyn i mi.
ei holl bobl,

7 Yr Arglwydd sydd gyd

19 Ynghynteddoedd ty'r â mi ym mhllith fy nghyn-
Arglwydd: yn dy ganol di, O northwywyr: am hynny y
Jerusalem. Molwch yr Ar- caf weled fy ewyllys ar fy
glwydd. nghaseion.

S A L M C X V I I .

Laudate Dominum.

MOlwch yr Arglwydd,
yr holl genhedloedd:
elodforwch ef, yr holl bobl-
oedd.

2 O herwydd ei drugar-
edd ef tu ag attom ni sydd
fawr: a gwirionedd yr Ar-
glwydd a bery yn dragwydd.
Molwch yr Arglwydd.

S A L M C X V I I I .

Confitemini Domino.

Clodforwch yr Arglw-
ydd; canys da yw: o
herwydd ei drugaredd a bery
yn dragwydd.

2 Dywed ed Israel yr awr
hon: fod ei drugaredd ef yn
parhau yn dragwydd.

3 Dywed ed ty Aaron yn
awr: fod ei drugaredd ef yn
parhau yn dragwydd.

4 Yn awr dywed ed y rhai nerth a'm cân: ac sydd iach
a ofnant yr Arglwydd: fod awdwriaeth i mi.

8 Gwell yw gobeithio yn
yr Arglwydd: nag ymddir-
ied mewn dyn.

9 Gwell yw gobeithio yn
yr Arglwydd: nag ymddir-
ied mewn tywylogion.

10 Yr holl genhedloedd
a'm hamgylchynasant: ond
yn Enw'r Arglwydd mi a'u
torraf hwynt ymaith.

11 Amgylchynasant fi; ie,
amgylchynasant fi: ond yn
Enw'r Arglwydd mi a'u
torraf hwynt ymaith.

12 Amgylchynasant fi fe
gwenyn; diffoddasant fel tân
drain: o herwydd yn Enw'

13 Gan wthio y gwthiai
fi, fel y syrthiwn: ond yr Ar-
glwydd a'm cynnerthwydd
parhau yn dragwydd.

14 Yr Arglwydd yw fydd, p
fi, fel y syrthiwn: ond yr Ar-
glwydd a'm cynnerthwydd
parhau yn dragwydd.

15 Llo
Enw'

15 Llef gorfoedd a iach-dithiasom chwi o dŷ'r Ar-awdwriaeth sydd ym mheglwydd.

byll y cyflawn : deheulaw'r Arglwydd sydd yn gwneuthur grymmuunder.

16 Deheulaw'r Arglwydd a ddyrchafwyd : deheulaw'r Arglwydd sydd yn gwneuthur grymmuunder.

17 Ni byddaf farw, ond byw ; a mynegaf weithred-oedd yr Arglwydd.

18 Gan gospi y'm cospodd yr Arglwydd : ond ni'm rhoddodd i farwolaeth.

19 Agorwch i mi byrth cyflawnder : af i mewn iddynt, a chlodforaf yr Arglwydd.

20 Dyma borth yr Arglwydd : y rhai cyflawn a int i mewn iddo.

21 Clodföraf di ; o herwydd i ti fy ngwrando : a'th od yn iachawdwriaeth i mi.

22 Y maen a writhododd adeiladwyr : a aeth yn en i'r gongl.

23 O'r Arglwydd y daeth gadw dy orchymynion yn hyn oedd ryfedd yn ddyfal.

24 Dyma'r dydd awnaeth Arglwydd : gorfoeddwn llawenychwn ynddo.

25 Attolwg, Arglwydd, a-berthwydd, yn awr : attolwg, Arwydd yw par yn awr lwyddiant

26 Bendigedig yw a ddel edigaethau dy gyflawnder. Enw'r Arglwydd : ben-

27 Duw yw'r Arglwydd, yr hwn a lewyrchodd i nirthwymwch yr aberthâ rhaffau, hyd wrth gyrrn yr allor,

28 Fy Nuw ydwyt ti, a mi a'th glodforaf : dyrchafaf di, fy Nuw.

29 Clodforwch yr Arglwydd ; canys da yw : oherwydd yn dragwydd y pery ei drugaredd ef.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXIX.

Beati immaculati.

G WYN fyd y rhai perffaith eu ffordd: y rhai a rodiant ynghyfraith yr Arglwydd.

2 Gwýn fyd y rhai a gadwant ei dystiolaethau ef : ac a'i ceisiant ef â'u holl galon.

3 Y rhai hefyd ni wnant anwiredd : hwy a rodiant yn ffyrdd ef.

4 Ti a orchymynaist : 5 O am gyfeirio fy ffyrdd: i gadw dy ddeddfau !

6 Ynani'm gwaradwyddid : pan edrychwn ar dy holl orchymynion.

7 Clodforaf di ag union-debcalon: pan ddysgwyrffarn-

8 Cadwaf

8 Cadwafdy ddeddtau: O
na ad fi'n hollo.

In quo corriget?

PA foddy glanha llang
ei lwybr: wrth ym-
gadw yn ol dy air di.

2 A'm holl galon y'th
geisiais: na ad i mi gyfeiliorni
oddiwrth dy orchymynion.

3 Cuddiais dy ymadrodd-
ion yn fy nghalon: fel na
pzechwn i'th erbyn.

4 Ti, Arglwydd, wyt fen-
digedig: dysg i mi dy ddeddf-
au.

5 A'm gwefusau y treuth-
ais: holl farnedigaethau dy
enau.

6 Bu mor llawen genyf
ffordd dy dystiolaethau: a'r
holl olud.

7 Yn dy orchymynion y
myfyriaf: ac ar dy lwybrau
yr edrychaf.

8 Yn dy ddeddfau'r ym-
ddigrifaf: nid anghofiaf dy
air.

Retribue seruo tuo.

BYDD dda wrth dy was:
fel y byddwyf byw, ac
y cadwyf dy air.

2 Datguddia fy llygaid:
fel y gwelwyf bethau rhy-
fedd allan o'th gyfraith di.

3 Dieithr ydwyf fi ar y
ddaeaf: nia chudd di rhagof
dy orchymynion.

4 Drylliwyd fy enaid gan
awydd: i'th farnedigaethau
bob amser.

5 Ceryddais y beilchion:
a melldigedig yw y rhai a
gyfeiliornant oddiwrth dy
orchymynion.

6 Tro oddi wrthyf gywi-
lydd a dirmyg: oblegyd dy
dystiolaethau di a gedwais.

7 Tywysogion hefyd a
eisteddasant, ac a ddywedas-
ant i'm herbyn: dy-was
dithau a fyfyriai yn dy
ddeddfau.

8 A'th dystiolaethau oedd-
ynt fy hyfrydwch: a'm cyng-
horwyr.

Adhæsit pavimento.

GLynodd fy enaid wrth
gy llwch: byw ha fi'n ol
dy air.

2 Fy ffyrdd a fynegais,
gwendewaist fi: dysg i mi
dy ddeddfau.

3 Gwna i middeall fford-
dy orchymynion: ac mi
fyfyriaf yn dy ryfeddodau.

4 Diferodd fy enaid gan y
ofid: nertha fi'n ol dy air da.

5 Cymmer oddi wrthyf
ffordd y celwydd: ac yn rath
lawn dod i mi dy gyfraith.

6 Dewisais ffordd gwyl-
ionedd: gosodais dy farnedig
aethau o'm blaen.

7 Glynnais wrth dy dystiolaethau
chawd.

laethau : O Arglwydd, na'm 2 Yna yr attebaf i'm cablydd : o herwydd yn dy air y gwaradwydda.

8 Ffordd dy orchymynion
a redaf : pan changech fy
nghalon.

2 Yna yr attebaf i'm cablydd : o herwydd yn dy air y gobeithiais.

3 Na ddwg dithau air y gwirionedd o'm genau yn llwyr : o herwydd yn dy farnedigaethau di y gobeithiais.

4 A'th gyfraith a gadwaf yn wastadol : byth ac yn dragywydd.

5 Rhodiad hefyd mewn ehangder : o herwydd dy orchymynion di a geisiaf.

6 Ac am dy dystiolaethau di y llafaraf o flaen brenhinioedd : ac ni bydd cywilydd genyf.

7 Ac ymddigrifaf yn dy orchymynion : y rhai a hoffais

8 A'm dwylaw a ddyrchafaf at dy orchymynion, y rhai a gerais : ac mi a fyfyr-

Memor esto servi tui.

C OFIA'r gair wrth dy was: yn yr hwn y peraist i mi obeithio.

2 Dyma fy nghysur yn fy nghystudd : canys dy air di a'm bywhaodd i.

3 Y beilchion a'm gwat-warasant yn ddirfawr : er y gyfraith, ni fyw yn dy gyflawnder.

4 Cofiai, O Arglwydd, dy farnedigaethau erioed : ac ymgysurais.

5 Dychrynn addaeth arnaf, oblegyd

BOREOL WEDDI.

Legem pone.

D YSG i mi, O Arglwydd, ffordd dy ddeddfau : a chadwaf hi hyd y diwedd.

2 Gwna i mi ddeall, a chadwaf dy gyfraith : ie, cadwaf hi a'm holl galon.

3 Gwna i mi gerdded yn llwybr dy orchymynion: canys y addo y mae fy ewyllys.

4 Gostwng fy nghalon at dy dystiolaethau : ac nid at gybydd-dra.

5 Tro heibio fy llygaid, rhag edrych ar wagedd : a iaf yn dy ffyrdd.

6 Sicrha dy air i'th was : yr hwn sy'n ymroddi i'th ofn di.

7 Tro heibio fy ngwaradwydd yr wyf yn ei ofni : canys dy farnedigaethau sydd a'm bywhaodd i.

8 Wele, awyddus ydwyt warasant yn ddirfawr : er y gyfraith, ni fyw yn dy gyflawnder.

Et veniat super me. EUED i mi dy drugaredd, Arglwydd : a'th ymgysurais.

laethau

oblegyd yr annuviolion : y
thai sydd yn gadu dy gyf-
raith di.

6 Dy ddeddfau oedd fy
nghân : yn nhy fy mherer-
indod.

7 Cofiais dy Enw, Ar-
glwydd, y nos : a chedwais
dy gyfraith.

8 Hyn oedd genyf : am
gadw o honof dy orchymyn-
ion di.

Portio mea, Domine.

O Arglwydd, fy rhan yd-
wyt: dywedais y cadwn
dy eiriau.

2 Ymbiliais â'th wyneb
â'm holl galon : trugarha
wrthyf yn ol dy air.

3 Meddyliais am fy ffyrdd:
a throais fy nhraed at dy
dystiolaethau di.

4 Brysiais, ac nid oedais :
gadw dy orchymynion.

5 Minteoedd yr annuviolion a'm hyspeiliasant: ond
nid anghofiais dy gyfraith di.

6 Hanner nos y cyfodaf
i'th foliannu : am farnedig-
aethau dy gyfiawnder.

7 Cyfaill ydwyt fi i'r rhai
oll a'th ofnant : ac i'r rhai
a gadwant dy orchymyn-
ion.

8 Llawn yw'r ddaear o'th
drugaredd, O Arglwydd :
dysg i mi dy ddeddfau.

Bonitatem fecisti.

G Wnaethost yn dda â'th
was, O Arglwydd: yn
ol dy air.

2 Dysg i mi iawn ddeall a
gwybodaeth : o herwydd dy
orchymynion di a gredais.

3 Cyn fy nghystudio, yr
oeddwn yn cyfeiliorni : ond
yn awr cedwais dy air di.

4 Da ydwyt, a daionus ;
dysg i mi dy ddeddfau.

5 Y beilchion a glytiasant
gelwydd i'm herbŷn : min-
nau a gadwaf dy orchymyn-
ion â'm holl galon.

6 Cyn frased a'r bloneg
yw eu calon: minnau a ym-
ddigrifais yn dy gyfraith di.

7 Da yw i mi fy nghy-
stoodoo : fel y dyfgwn dy
ddeddfau.

8 Gwell i mi gyfraith d
enau : nâ miloedd o aur a
arian.

PRYDNHAWNOL WEDD

Manus tuæ fecerunt me.

D Y ddwylaw a'm gwn
ethant, ac a'm lluni fiais
fant : par i mi ddeall, fe
dyfgwyf dy orchymynion : pa

2 Y rhai a'th ofnant a y rhai
gwelant, ac a lawenychar
oblegyd góbeithio o hoit bylla
yn dy air di.

3 G

3 Gwn, Arglwydd, mai cyfawn yw dy farnedigaethau : ac mai mewn ffyddlondeb y'm cystuddiaist.

4 Bydded, attolwg, dydru-garedd i'm cysuro: yn ol dy air i'th wasanaethwr.

5 Deued i mi dy drugaredau, fel y byddwyf byw : o herwydd dy gyfraith yw fy nigrifwch.

6 Cywilyddier y beilchion; canys gwnant gam à mi yn ddiachos : ond myfi a fyfyr-iaf yn dy orchymynion di.

7 Troér attaf fi y rhai a'th ofnant di: a'r rhai a adwaen-ant dy dystiolaethau.

8 Bydded fy nghalon yn perffaith yn dy ddeddfau : fy nghytel na'm cywilyddier.

Defecit anima mea.

D Iffygiodd fy enaid am dy iachawdwriaeth : wrth yr air yr ydwyf yn disgwyl.

2 Y mae fy llygaid yn allu am dy air : gan ddy-WEDD edyd, Pa bryd y'm diddecerunt me.

3 Canys ydwyf fel costrel w a'm gwn mewn mw̄g : ond nid ang- c a'm lluni fiais dy ddeddfau.

ddeall, fe 4 Pa nifer yw dyddiau dy chymynion : pa bryd y gwnei farn th ofnant a y rhai a'm herlidiant ? awenychan

5 Y beilchion a gloddia-thio o hawl byllau i mi: yr hyn nid wrth dy gyfraith di.

6 Dy holl orchymynion ydynt wirionedd : ar gam y'm herlidiasant ; cymorth fi.

7 Braidd na'm difasant ar y ddaear : minnau ni adewais dy orchymynion.

8 Bywha fi yn ol dy dru-garedd : felly y cadwaf dystiolaeth dy enau.

In eternum, Domine.

YN dragwydd, O Ar-glwydd : y mae dy air wedi ei sicrhau yn y nef-oedd.

2 Dy wirionedd sydd hyd genhedlaeth a chenhedlaeth : seiliaist y ddaear, a hi a saif.

3 Wrth dy farnedigaethau y safant heddyw : canys dy weision yw pob peth.

4 Oni bai fod dy ddeddf yn hyfrydwch i mi : darfu-asai yna am danaf yn fy nghystudd.

5 Byth nid anghofiaf dy orchymynion : canys à hwynt y'm bywheist.

6 Eiddot ti ydwyf ; cadw fi: o herwydd dy orchymynion a geisiais.

7 Y rhai annuwiola ddis-gwyliafant am danaf, i'm difetha : ond dy dystiolaethau di a ystyriaf fi.

8 Yr ydwyf yn gweled di-wedd ar bob perfffeithrwydd: ond

ond dy orchymyn di fydd dra
ehang.

Quomodo dilexi!

MOR gu genyf dy gyf-
raith di : hi yw fy
myfyrdod beunydd.

2 A'th orchymynion yr
ydwyd yn fy ngwneuthur yn
ddoethach nā'm gelynion :
& nys byth y maent gyd â mi.

3 Deallais fwy nā'm holl
athrawon: o herwydd dy dy-
stiolaethau yw fy myfyrdod.

4 Deallais yn well nā'r
henuriaid : am fy mod yn
cadw dy orchymynion di.

5 Atteliais fy nhraed oddi-
wrth bob llwybr, drwg : fel
y cadwn dy air di.

6 Ni chiliais oddiwrth dy
farnedigaethau : o herwydd
ti a'm dysgaist.

7 Mor felys yw dy eiriau
i'm genau: melysach nā mel
i'm safn.

8 Trwy dy orchymynion
di y pwyllais : am hynny y
cafeais bob gau llwybr.

BOREOL WEDDI.

Lucerna pedibus meis.

Lusern yw dy air i'm
traed : a llewyrch i'm ad
llwybr.

2 Tyngais, a chyflawnaf:
y cadwn farnedigaethau dy
gyfiawnder.

3 Cyftuddiwyd fi yn ddir-
fawr: bywha fi, O Arglwydd,
yn ol dy air.

4 Attolwg, Arglwydd,
bydd foddlon i ewyllysgar
offrymmau fy ngenau : a
dysg i mi dy farnedigaethau.

5 Y mae fy enaid yn fy
llaw yn waftadol : er hynny
nid wyf yn anghofio dy gyf-
raith.

6 Y rhai annuwiola osod-
asant fagl i mi: ond ni chyf-
eiliornais oddiwrth dy or-
chymynion.

7 Cymmerais dy orchy-
mynion yn etifeddiaeth dros
byth : o herwydd llawenydd
fy nghalon ydynt.

8 Gostyngais fy nghalon i
wneuthur dy ddeddfau byth;
hyd y diwedd.

Iniquos odio habui.

MEddyliau ofer a gaf-
eais : a'th gyfraith di
a hoffais.

2 Fy lloches a'm tarian
ydwyd: yn dy air y gobeithiaf.

3 Ciliwch oddi wrthyf, rai
drygionus: canys cadwaf or-
chymynion fy Nuw.

4 Cynnal fi yn ol dy air,
fel y byddwyf byw : ac na
ngobaith.

5 Cynnal fi, a diangol
fyddaf : ac ar dy ddeddfau
yr edrychaf yn waftadol.

6 Sethraif

6 Sethraist y rhai oll a gyfeiliornant oddiwrth dy ddeddfau : canys twyllodrus yw eu dichell hwynt.

7 Bwriaist heibio holl an-nuviolion y tir fel sothach : am hynny'r hoffais dy dystiolaethau.

8 Dychrynnodd fy nghnawd rhag dy ofn : ac ofnais rhag dy farnedigaethau.

Feci iudicium.

GWnaethum farn a chyf-iawnder : na ad fi i'm gorthrymwyr.

2 Mechnia dros dy was er daioni : na ad i'r beilchion fy ngorthrymmu.

3 Fy llygaid a ballasant am dy iachawdwriaeth : ac am ymadrodd dy gyfiawnder.

4 Gwna i'th was yn ol dy drugaredd : a dysg i mi dy ddeddfau.

5 Dy was ydwyt fi ; par i mi ddeall : fel y gwypwyf dy dystiolaethau.

6 Amser yw i'r Arglwydd weithio : canys diddymma-sant dy gyfraith di.

7 Am hynny'r hoffais dy orchymynion : yn fwy nag aur ; ie, yn fwy nag aur coeth.

8 Am hynny uniawn y cyfrifais dy orchymynion am bob peth : a chafais bob gau lwybr.

Mirabilia.

RHyfedd yw dy dystiolaethau : am hynny y ceidw fy enaid hwynt.

2 Agoriad dy eiriau a rydd oleuni : pair ddeall i rai annichellgar.

3 Agorais fy ngenau, a dyheais : oblegyd awyddus oeddwn i'th orchymynion di.

4 Edrych arnaf, a thru-garha wrthyf : yn ol dy arfer i'r thai a garant dy Enw.

5 Cyfarwydda fy ngham-rau yn dy air: ac na lywodaethed dim anwiredd arnaf.

6 Gwaredd fi oddiwrth orthrymder dynion : felly y cadwaf dy orohymynion.

7 Llewyrcha dy wyneb ar dy was : a dysg i mi dy ddeddfau.

8 Afonydd o ddyfroedd a redant o'm llygaid : am na chadwasant dy gyfraith di.

Justus es, Domine.

CYfiawn ydwyt ti, O Ar-glwydd : ac uniawn yw dy farnedigaethau.

2 Dy dystiolaethau y rhai a orchymynaist : ydynt gyf-iawn, a ffyddlon iawn.

3 Fy zel a'm difaodd : o herwydd i'm gelynion anghofio dy eiriau di.

4 Purwydd ymadroddyn ymbellasant oddiwrth dy ddirfawr : am hynny y mae gyfraith di.

dy was yn ei hoffi. 7 Tithau, Arglwydd, wyt

5 Bychan ydwyf fi, a dir- agos : a'th holl orchymyn-mygus : ond nid anghofiais ion sydd wirionedd. dy orchymynion.

6 Dy gyflawnder sydd gyf- am dy dystiolaethau : feilio iawnder byth : a'th gyfraith o honot hwynt yn dragy- sydd wirionedd.

7 Adfyd a chyltudd a'm goddiweddasant: a'th orchymynion oedd fy nigrifwch.

8 Cyflawnder dy dystiolaethau a bery yn dragy- wydd : gwna i mi ddeall, a byw fyddaf.

8 Erys talm y gwyddwn

G WEL fy nghystudd, a gwared fi : canys nid anghofiais dy gyfraith.

2 Dadleu fy nadl, a gwared fi : bywha fi yn ol dy air.

3 Pell ywiachawdwriaeth oddiwrth y rhai annuwiol : o herwydd ni cheisiant dy ddeddfau di.

PR YDNHAWNOL WEDDI.

Clamavi in toto corde meo.

L Lefais a'm holl galon : glwydd, sydd aml : bywha clyw fi, O Arglwydd; fi yn ol dy farnedigaethau. dy ddeddfau a gadwaf.

2 Llefais arnat, achub fi: ac yn fy ngwrthwynebu : er a chadwaf dy dystiolaethau. hynny ni throais oddiwrth

3 Achubais flaen y cyf- dy dystiolaethau. ddydd, a gwaeddais : wrth dy air y disgwyliais.

4 Fy llygaid a achubasant dy air di. flaen gwyliadwriaethau'r nos : i fyfyrion yn dy air di.

5 Clyw fy llef yn ol dy bywha fi yn ol dy drugaredd: Arglwydd, bywha fi yn ol dy farnedigaethau.

6 Y rhai a ddilynant ysgfawn farnedigaethau gelerder a nesasant arnaf; bery yn dragwydd.

Vide humilitatem.

4 Dy drugareddau, Ar-

5 Llawer sydd yn fy erlid,

6 Gwelais y troseddwyr,

7 Gwelfymod yn hoffi dy

8 Gwirionedd o'r dechreu-

ad yw dy air: a phob un o'r

2 Deu-

3 Fy

4 Princip

Principes persecuti sunt.

TYwysogion a'm herlid-iasant heb achos : er hynny fy nghalon a gryna rhag dy air di.

2 Llawen ydwyff i oblegyd dy air: fel un yn cael ysglyf-aeth lawer.

3 Celwydd a gaseais, ac a ffieiddiais, a'th gyfraith di a hoffais.

4 Seithwaith yn y dydd yr ydwyf yn dy glodfori: o herwydd dy gyfiawn farnedigaethau.

5 Heddwch mawr sydd i'r rhai a garant dy gyfraith : ac nid oes dramgydd iddynt

6 Disgwyliais wrth dy iachawdwriaeth di, O Arglwydd : a gwnaethum dy orchymynion.

7 Fy enaid a gadwodd dy dystiolaethau : a hoff iawn genyf hwynt.

8 Cedwais dy orchymyon a'th dystiolaethau : canys y mae fy holl ffyrdd ger chadwenni y tron di.

Appropinquet deprecatio.

NEsaed fy ngwaedd o'th flaen, Arglwydd: gwna mi ddeall yn ol dy air.

2 Deued fy ngweddigerdy on : gwared fi yn ol dy air.

3 Fy ngwefusau a draetha liant : pan ddysgech i mi ddeddfau.

Principi

4 Fy nhafod a ddatgan dy air : o herwydd dy holl orchymynion sydd gyfiawnder.

5 Bydded dy law i'm cyn-northwyo : o herwydd dy orchymynion di a ddevisais.

6 Hiraethais, O Arglwydd, am dy iachawdwriaeth : a'th gyfraith yw fy hyfrydwch.

7 Bydded byw fy enaid, fel y'th folianno di : a chyn-northwyed dy farnedigaethau fi.

8 Cyfeiliornais fel dafad wedi colli : cais dy was ; oblegyd nid anghofiais dy orchymynion.

BOREOL WEDDI.

S A L M CXX.

Ad Dominum.

AR yr Arglwydd y gwaeddais yn fynghyf-yingder : ac efe a'm gwrandawodd i.

2 Arglwydd, gwared fy enaid oddiwrth wefusau celwyddog : ac oddiwrth dafod twyllodrus.

3 Beth a roddir i ti ? neu pa beth a wneir i ti : dydi dafod twyllodrus?

4 Llymion faethau cawr: ynghyd a marwor meryw.

5 Gwae fi, fy mod yn pre-fwylio ym Mêsec: yn cyfan-neddu ym mhebyll Cedar.

I 4

6 Hir

6 Hir y trigodd fy enaid : dy byrth di : O Jerusalem.
gyd â'r hwn oedd yn casau 3 Jerusalem a adeiladwyd:
tangnafedd.

7 Heddychol ydwyt fi :
oend pan lafarwyf, y maent
yn barod i ryfel.

S A L M CXXI.

Levavi oculos meos.

D Yrchafaf fy llygaid i'r
mynyddoedd : o'r lle
y daw fy nghymmorth.

2 Fy nghymmorth addaw
oddiwrth yr Arglwydd : yr
hwn a wnaeth nefoedd a
daear.

3 Ni âd efe i'th droed li-
thro; ac ni huna dy geidwad.

4 Wele, ni huna : ac ni
chwsg ceidwad Israel.

5 Yr Arglwydd yw dy
geidwad : yr Arglwydd yw
dy gyfod ar dy ddeheulaw.

6 Ni'th dery'r haul y
dydd : na'r lleuad y nos.

7 Yr Arglwydd a'th geidw
rhag pob drwg : efe a geidw
dy enaid.

8 Yr Arglwydd a geidw
dy fynediad a'th ddyfodiad :
o'r pryd hwn hyd yn dragy-
wydd.

S A L M CXXII.

Lætatus sum.

L Lawenychais pan ddy-
wedent wrthyf : Awn ni.
i dŷ'r Arglwydd.

2 Ein traed a safant o fewn

3 Jerusalem a adeiladwyd:
fel dinas wedi ei chyd-gys-
syltu ynddi ei hun.

4 Yno'r esgyn y llwythau,
llwythau'r Arglwydd : yn
dystiolaeth i Israel, i folian-
nu Enw'r Arglwydd.

5 Canys ynao y gosodwyd
gorseidd-feingciau barn: gor-
seidd-feingciau ty Dafydd.

6 Dymunwch heddwch
Jerusalem : llwydded y rhai
a'th hoffant.

7 Heddwch fyddo o fewn
dy ragfur : a ffyniant yn dy
balasau.

8 Er mwyn fy mrodyr
a'm cyfeillion : y dywedaf
yn awr, Heddwch fyddo i ti.

9 Ermwynnty'r Arglwydd
ein Duw : y ceisiaf i ti dda-
ioni.

S A L M CXXIII.

Ad te levavi oculos meos.

A Ttat ti y dyrchafaf fy
llygaid : ti yr hwn a
breswyli yn y nefoedd.

2 Wele, fel y mae llygaid
gweision ar law eu meistraid,
neu fel y mae llygaid, llaw-
forwyn ar law ei mestres :
felly y mae ein llygaid ni a
fel ad
yr Arglwydd ein Duw, hyd y fagi
oni thrugarhao efe wrthym ddian

3 Trugarha wrthym, An
Enw' a wn
cans

canys llanwyd ni â dirmyg
yn ddirfawr.

4 Yn ddirfawr y llanwyd
ein henaid â gwatwargerdd
y rhai goludog: ac â diystyr-
wch y beilchion.

S A L M CXXIV.

Nisi quia Dominus.

O NI buasai yr Arglwydd
yr hwn a fu gyd â ni:
y gall Israel ddywedyd yn
awr;

2 Onibusai yr Arglwydd,
yr hwn a fu gyd â ni: pan
gyfododd dynion yn ein her-
byn;

3 Yna y'n llyngcasent ni
yn fyw: pan ennynodd eu
llid hwynt i'n herbry;

4 Yna y dyfroedd a lifasai
drosom: y ffrwd a aethai
dros ein henaid;

5 Yna'r aethai dros ein
henaid: ddyfroedd chwydd-
edig.

6 Bendigedig fyddo'r Ar-
glwydd: yr hwn ni roddodd
ni yn ysglyfaeth i'w dannedd
hwynt.

7 Ein henaid a ddiangodd
fel aderyn o fagl yr adarwyr:
Dyw, hyd y fagl a dorriwyd, a ninnau a
eife wrthym ddiangafom.

8 Ein porth ni sydd yn
Enw'r Arglwydd: yr hwn
a wnaeth nefoedd a daear.

S A L M CXXV.

Qui confidunt.

YRhai a ymddiriedant
yn yr Arglwydd, fydd-
ant fel mynydd Sion: yr
hwn ni syflir, ond a bery yn
dragwyd.

2 Fel y mae Jerusalem a'r
mynyddoedd o'i hamgylch:
felly y mae'r Arglwydd o
amgylch ei bobl, o'r pryd
hwn hyd yn dragwyd.

3 Canys ni erphwys gwi-
alen annuwioldeb ar randir
y rhai cyfiau: rhag i'r
rhai cyfiau estyn eu dwy-
law at anwired.

4 O Arglwydd, gwna dda-
ioni i'r rhai daionus: ac i'r
rhai uniawn yn eu calonnau.

5 Ond y rhai a ymdroant
i'w trofeydd, yr Arglwydd
a'u gyr gyd â gweithredwyr
anwired: a bydd tangnef-
edd ar Israel.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXXVI.

In convertendo.

PAN ddychwelodd yr Ar-
glwydd gaethiwed Sion:
yr oeddym fel rhai yn breu-
ddwydio.

2 Yna y llanwyd ein gen-
au â chwerthin, a'n tafod
â chanu: yna y dywedasant
ym mysg y cenhedloedd, Yr
Arglwydd a wnaeth bethau
mawrion.

mawrion i'r rhai hyn.

3 Yr Arglwydd a wnaeth
i ni bethau mawrion : am
hynny'r ydym yn llawen.

4 Dychwel, Arglwydd, glwydd : yr hwn sydd yn
ein caethiwed ni : fel yr a- rhodio yn ei ffyrdd ef.
fonydd yn y dehau.

5 Y rhai sydd yn hau dy ddwylaw : gwýn dy fyd,
mewn dagrau : a fedant a da fydd it'.
mewn gorfoedd.

6 Yr hwn sydd yn myned wýdden ffrwythlawn ar hýd
rhagddo, ac yn wylo, gan ystlysau dy dý : dy blant fel
ddwyn had gwerthfawr: gan planhigion olew-wýdd o am-
ddyrod a ddaw mewn gorfo- gylch dy ford.
ledd, dan gludo ei ysgubau.

S A L M CXXVIII.

Beati omnes.

G WYN ei fyd pob un
sydd yn ofni yr Ar-

2 Canys mwynhai lafur
3 Dy wraig fydd fel gwin-

4 Wele, fel hyn yn ddiau y
bendithir y gwr : a ofno'r
Arglwydd.

5 Yr Arglwydd a'th fen-
dithia allan o Sion : a thi a
ada y ty, ofer y llafuria
ei adeiladwyr wrtho : os yr
Arglwydd ni cheidw'r ddi-
nas, ofer y gwylia'r ceidwad.

6 A thi a gai weled plant
dy blant : a thangnafedd ar
Israel.

S A L M CXXIX.

Sæpe expugnaverunt.

L Lawer gwaith y'm cy-
studdiasanto'm ieuengc-
tyd : y dichon Israel ddy-
wedyd yn awr ;

2 Llawer gwaith y'm cy-
studdiasant: o'm ieuengctyd ;
erto ni'm gorfuant.

3 Yr arddwyr a arddasant
ar fy nghefn : estynasant eu
cwysau yn hirion.

4 Yr Arglwydd sydd gyf-
iawn: efe a dorrodd raffau y
rhai annuwiol. 5 Gwa-

S A L M CXXVII.

Nisi Dominus.

O Syr Arglwydd nid adeil-
ada y ty, ofer y llafuria
ei adeiladwyr wrtho : os yr
Arglwydd ni cheidw'r ddi-
nas, ofer y gwylia'r ceidwad.

2 Ofer i chwi fore-godi,
myned yn hwyr i gysgu,
bwytta bara gofiau: felly y
rhydd efe hûn i'w anwylod.

3 Wele, plant ydynt eti-
feddiaeth yr Arglwydd : ei
wobref yw ffrwyth y groth.

4 Fely mae saethau yn llaw
y cadarn : felly y mae plant
ieuengctyd.

5 Gwýn ei fyd y gwr a
lanwodd ei gawell-saethau a
hwynt : ni's gwaradwyddir
hwy pan ymddiddanant â'u
gelynion yn y porth.

5 Gwaradwydder hwy oll,
a gyrrer yn eu hol : y rhai a ddiwrth ei holl anwireddu.
gafant Sion.

6 Byddant fel glaswellt
pen tai: yr hwn a wywa cyn
y tynner ef ymaith;

7 A'r hwn ni leinw y
pladurwr ei law : na'r hwn
fyddo yn rhwymo yr ys-
gubau, ei synwes.

8 Ac ni ddywaid y rhai a
ant heibio, Bendith yr Ar-
glwydd arnoch : bendith-
iwn chwi yn Enw'r Arglwydd

S A L M CXXX.

De profundis clamavi.

O'R dyfnder y llefais ar-
nat : O Arglwydd.

2 Arglwydd, clyw fy llef-
ain : ystyried dy glustiau
wrth lef fy ngweddiau.

3 Oscreffiar anwireddu,
Arglwydd : O Arglwydd,
pwy a saif?

4 Ond y mae gyd â thi fa-
ddeuant : fel y'th ofner.

5 Disgwyliaf am yr Ar-
glwydd ; disgwyl fy enaid :
ac yn ei air ef y gobeithiaf.

6 Fy enaid sydd yn dis-
gwyl am yr Arglwydd : yn
wy nag y mae y gwylwyr
am y bore ; yn fwy nag y
mae y gwylwyr am y bore.

7 Disgwylid Israel am yr
Arglwydd: o herwydd y mae
gyfugaredd gyd â'r Arglwydd,
odd raffau y caml ymwared gyd ag ef.

5 Gwa-

8 Ac efe a wared Israel o-
a gyrrer yn eu hol : y rhai a ddiwrth ei holl anwireddu.

S A L M CXXXI.

Domine, non eft.

O Arglwydd, nid ym-
falchiodd fy nghalon,
ac nid ymddyrrchafodd fy
llygaid : ni rodiais chwaith
mewn pethau rhy fawr, a
rhy uchel i mi.

2 Eithrigosodais a gosteg-
ais fy enaid, fel un wedi
ei ddiddryfnu oddiwrth ei
fam : fy enaid sydd ynof fel
un wedi ei ddiddryfnu.

3 Disgwylid Israel wrth
yr Arglwydd : o'r pryd hwn
hyd yn dragwydd.

BOREOL WEDDI.

S A L M CXXXII.

Memento, Domine.

O Arglwydd, cofia Dda-
fydd : a'i holl flinder.

2 Y modd y tyngodd efe
wrth yr Arglwydd : ac yr
addunodd i rymmus Dduw
Jacob ;

3 Ni ddeuaf i fewn pabell
fy nhŷ: ni ddringaf ar erch-
wyn fy ngwely ;

4 Ni roddaf gwsg i'm lly-
gaid: na hŷn i'm hamrantau;

5 Hyd oni chaffwyf le i'r
Arglwydd : preswylfod i
rymmus Dduw Jacob.

6 Wele, clywsom am dani
yn Ephrata : cawsom hi ym
meusydd y coed. 7 Awn

7 Awn i'w bebyll ef:ym- à chywilydd : arno yntau y grymmwn o flaen ei fainge blodeua ei goron.
draed ef.

S A L M CXXXIII.

8 Cyfod, Arglwydd, i'th orphwysfa : ti, ac arch dy gadernid.

9 Gwisged dy offeiriad trigo o frod yr ynglyd.
gyflawnder : a gorfoledded dy saint.

10 Er mwyn Dafydd dy was : na thro ymaith wyneb dy Enneiniog.

11 Tyngodd yr Arglwydd mewn gwirionedd i Ddafydd ; ni thry efe oddiwrth fel y gwylt yn disgyn ar fynny: O ffrwyth dy gorff y gosodaf ar dy orseddfaingc.

12 Os ceidw dy feibion fy nghyfammod a'm tystiolaeth, y rhai a ddysgwyf iddynt : eu meibion hwythau yn dragwyd a eisteddant ar dy orseddfaingc.

13 Canys dewisodd yr Arglwydd Sion: ac a'i chwenny-chodd yn drigfa iddo ei hun.

14 Dymaf yngorffwysfa yn dragwyd : yma y trigaf ; canys chwennychais hi.

15 Gan fendithio y bendithiaf ei lluniaeth : diwallaf ei thlodion à bara.

16 Ei hoffeiriad hefyd a wisgaf ag iachawdwriaeth : a'i faint dan ganu a ganant.

17 Yn a y paraf i gorn Da-fydd flaguro : darperais lamp i'm Henneiniog.

18 Ei elynion ef a wisgaf

Ecce, quam bonum !
WELE, mor ddaionus ac mor hyfryd yw:

2 Y mae fel yr ennaint gwerthfawr ar y pen, yn disgyn ar hŷd y farf, sef barn Aaron : yr hwn oedd yn disgyn ar hŷd ymyl ei

11 Tyngodd yr Arglwydd wisgoedd ef ;
3 Fel gwylt Hermon, ac ynnit y gwylt yn disgyn ar fynny: O ffrwyth dy gorff y gorchymynodd yr Arglwydd y fendith, sef bywyd yn dragwyd.

S A L M CXXXIV.

Ecce nunc.
WELE, holl weision yr Arglwydd, bendith-iwch yr Arglwydd : y rhai ydych yn sefyll yn nhŷ'r Arglwydd y nos.

2 Dyrchefwch eich dwylaw yn y cyssegr: a bendith-iwch yr Arglwydd.

3 Yr Arglwydd yr hwn aei wnaeth nefoedd a daear : a'th fendithio di allan o Sion genhedlaeth.

S A L M CXXXV.

Laudate Nomen.
MOlwch yr Arglwydd honoriaid Molwch Enw'r Aeon : a glwydd : gweision yr Afanaeon glwydd, molwch ef ;

2 Y rhai ydych yn sefydloedd

yn nhŷ'r Arglwydd : yng-hwynt yn etifeddiaeth : yn hynteddoedd ty ein Duw ni. etifeddiaeth i Israel ei bobl.

3 Molwch yr Arglwydd ; 13 DyEnw, O Arglwydd, canys da yw'r Arglwydd : a bery yn dragywydd : dy cenwch i'w Enw ; canys goffadwriaeth, O Arglwydd, hyfryd yw. o genhedlaeth i genhedlaeth.

4 Oblegyd yr Arglwydd a 14 Canys yr Arglwydd a ddetholodd Jacob iddo ei farna ei bobl : a bydd edifar hun : ac Israel yn briodoriaeth iddo. gantho o ran ei weision.

5 Canys mi a wn mai ydynt arian ac aur : gwaith mawr yw'r Arglwydd : a dwylaw dyn. bod ein Harglwydd ni gor- 16 Genau sydd iddynt, ond uwch yr holl dduwiau. ni lafarant: llygaid sydd gan-

6 Yr Arglwydd a wnaeth ddynt, ond ni welant. yr hyn oll a fynnai, yn y nefoedd, ac yn y ddaear : yn y môr, ac yn yr holl ddyfn- derau.

7 Y mae yn codi tarth o rhai a'u gwnant : a phob un eithafodd y ddaear ; mellt a ymddiried o ynddynt. a wnaeth efe ynghyd â'r gwlwgan ddwyn y gwýnt allan o'i drysorau.

8 Yr hwn a darawodd 19 Ty Israel, bendithiwch gyntaf-anedig yr Aipht : yn ddyn ac yn anifail.

17 Y mae clustiau iddynt, ond ni chlywant : nid oes chwaith anadl yn eu genau.

18 Fel hwynt y mae y

9 Danfonodd arwyddion a rhyfeddodau i'th ganol di, yr Aipht : ar Pharaon, ac ar llan o Sion genhedloedd lawer : ac a XXXV. addodd frenhinoedd cryfion; a daear :

10 Yr hwn a darawodd 21 Bendithier yr Arglwydd o Sion: yr hwn sydd yn trigo yn Jerusalem. Molwch yr Arglwydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXXXVI,

Confitemini Domino.

C Llodforwch yr Arglwydd ; canys da yw : o

herwydd

12 Ac a roddodd eu tir

herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

2 Clodforwch Dduw y duwiau: oblegyd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

3 Clodforwch Arglwydd yr arglwyddi: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

4 Yr hwn yn unig sydd yn gwneuthur rhyfeddodau: canys ei drugaredd sydd yn dragywydd.

5 Yr hwn a wnaeth y nef-oedd mewn doethineb: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

6 Yr hwn a estynodd y ddaear oddi ar y dyfroedd: oblegyd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

7 Yr hwn a wnaeth oleuadau mawrion: canys ei drugaredd sydd yn dragywydd;

8 Yr haul, i lywodraethu'r oedd ardderchog: o herwydd: canys ei drugaredd sydd yn dragywydd;

9 Y lleuad a'r fer, i lywodraethu'r nos: canys ei iaid: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd;

10 Yr hwn a darawodd yr Aith yn eu cyntaf-anedig: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd;

11 Ac a ddug Israel o'u mysg hwynt: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd;

12 Allaw gref, ac â braich estynedig: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

13 Yr hwn a rannodd y môr coch yn ddwy ran: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

14 Ac a wnaeth i Israel fyned trwy ei ganol: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

15 Ac a ysgytiodd Pharaon i lu yn y môr coch: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

16 Ac a dywysodd ei bobl trwy'r anialwch: o herwydd

17 Yr hwn a darawodd frenhinoedd mawrion: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd;

18 Ac a laddodd frenhin- oedd ardderchog: o herwydd:

19 Sehon brenhin yr Amor sydd yn dragywydd;

20 Ac Og brenhin Bafan sydd yn dragywydd;

21 Ac a roddodd eu hwynt yn etifeddiaeth: o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd;

22 Yn etifeddiaeth i Israel sydd yn dragywydd;

ei was : o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

23 Yr hwn yn ein hisel radd a'n cofiodd ni : o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd ;

24 Ac a'n hachubodd ni oddiwrth ein gelynion : o herwydd ei drugaredd sydd yn dragywydd.

25 Yr hwn sydd yn rhoddi ymborth i bob cnawd : canys ei drugaredd sydd yn dragywydd.

26 Clodforwch Dduw'r nefoedd : canys ei drugaredd sydd yn dragywydd.

S A L M CXXXVII.

Super flumina.

W R T Hafonydd Babilon yr eisteddasom, ac a wylasom: pan feddylia- som am Sion.

2 Ar yr helyg o'u mewn: crogasom ein telynau.

3 Canys yno y gofynodd rhai a'n caethiwasent i ni law dy Enw oll.

4 Pa fod y canwn gerdd Arglwydd : mewn gwlad ar a'th glodforant,

5 Os anghofiaf di, Jerusa- m: anghofied fy neheulaw

6 Glyned fy nhafod wrth daflod fy ngenau: oni chofiaf di ; oni chodaf Jerusalem goruwch fy llawenydd pennaf.

7 Cofia, Arglwydd, blant Edom yn nydd Jerusalem : y rhai a ddywedasant, Dynoethwch, dynoethwch hi, hyd ei sylfaen.

8 O ferch Babilon, a'an rheithir : gwyn ei fyd a dalo i ti fel y gwnaethost i ninnau.

9 Gwyn ei fyd a gymmero : ac a darawo dy rai bach wrth y mein.

S A L M CXXXVIII.

Confitebor tibi.

C L odforaf di â'm holl galon : yngwydd y duwiau y canaf it'.

2 Ymgrymmaf tu a'th deml sanctaidd, a chlodforaf dy Enw, am dy drugaredd a'th wirionedd: oblegyd ti a fawrheiaist dy air uwch law dy Enw oll.

3 Y dydd y llefais, y'm gwrandewaist : ac a'm cadarnheiaist â nerth yn fy enaid.

4 Holl frenhinoedd y ddaear a'th glodforant, O Arglwydd : pan glywant eiriau dy enau.

5 Canant hefyd am ffyrdd yr Arglwydd : canys mawr yw

yw gogoniant yr Arglwydd. dy yspryd : ac i ba le y ffoaf

6 Er bod yr Arglwydd yn o'th wydd ?
uchel, etto efe a edrych ar 8 Os dringaf i'r nefoedd,
yr isel: ond y balch a edwyn yno yr wyt ti : os cyweiriaf
efe o hirbell. fy ngwely yn usfern, wele

7 Pe rhodiwn ynghanol di yno.

cyfyngder, ti a'm bywhait : 9 Pe cymmerwn adenyyd
estynit dy law yn erbyn dig- y wawr : a phe trigwn yn
ofaint fy ngelynion, a'th eithafoedd y môr ;
ddeheulaw a'm hachubai.

8 Yr Arglwydd a gyflaw- 10 Yno hefyd y'm tywys-
na â mi : dy drugaredd, Ar- ai dy law : ac y'm daliai dy
glwydd, sydd yn dragy- ddeheulaw.
wydd; nac esgeulusa waith
dy ddwylaw.

BOREOL WEDDI.

S A L M CXXXIX.

Domine, probasti.

A Rglwydd, chwiliaist :
ac adnabuost fi.

2 Ti a adwaenost fy ei-
steddiad a'm cyfodiad : de-
alli fy meddwl o hirbell.

3 Amgylchyni fy llwybr
a'm gorweddta : a hyfrys
wyt yn fy holl ffyrdd.

4 Canys nid oes air ar fy
nhafod : ond wele, Ar-
glwydd, ti a'i gwyddost oll.

5 Amgylchynaist fi yn ol
ac ym mlaen : a gosodaist
dy law arnaf.

6 Dyma wybodaeth rŷ ry-
fedd i mi : uchel yw, ni
fedraf oddi wrthi.

7 I ba le yr af oddiwrth

11 Pe dywedwn, Diau y
tywyllwch a'm cuddai: yna
y byddai y nos yn oleuni
o'm hamgylch.

12 Ni thywylla y tywyll-
wch rhagot ti ; ond y nos a
oleua fel dydd : un ffund
yw tywyllwch a goleuni i ti

13 Canys ti a feddiennai
fy arenau : toaist fi yng
hroth fy mam.

14 Clodforaf di ; cany
ofnadwy a rhyfedd y'ng
gwnaed : rhyfedd yw d
weithredoedd ; a'm henan
y wyr hynny yn dda.

15 Ni chuddiwyd fy fy
wedd oddi wrthyt : pan y
gwnaethpwyd yn ddirg
ac y'm cywreiniwyd yn
elder y ddaear.

16 Dy lygaid a welsant
anelwig ddefnydd ; ac yn
lyfr di yr ysgrifnenwyd hwylgioni
oll : y dydd y lluniv glant
hwynt, pan nad oedd yr
o honyn.

17 Fel saf

17 Am hynny mor werth-
fawr yw dy feddyliau genyf,
O Dduw : mor fawr yw eu
swm hwynt !

18 Pe cyfrifwn hwynt,
amlach ydynt nà'r tywod :
pan ddeffrowyf, gyd à thi'r
ydwyf yn wastad.

19 Yn ddiau, O Dduw, ti
a leddi'r annuwiol: am hyn-
ny y gwyr gwaedlyd, cili-
wch oddi wrthyf ;

20 Y rhai a ddywedant glwydd, Fy Nuw ydwyt ti:
ysgelerder yn dy erbyn : dy clyw, O Arglwydd, lef fy
elyniон a gymmerant dy ngweddiau.
Enw yn ofer.

21 Onid casgenyf, O Ar-
glwydd, dy gaseion di : onid
ffiaidd genyf y rhai a gyfod-
ant i'th erbyn ?

22 A chas cyflawn y caf-
eais hwynt : cyfrifais hwynt
mi yn elynion.

23 Chwilia fi, O Dduw,
gwybydd fy nghalon: prawf
a gwybydd fy meddyliau; gwe fusau a'u gorchuddio.

24 A gwel a oes ffordd
annuwiol genyf : a thywys
iwyd fy sy yn y ffordd dragwyddol. tân : ac mewn ceu-ffosydd,
yt: pan y S A L M CXL. fel na chyfodant.

Eripe me, Domine. 25 Wared fi, O Arglwydd
oddwrthi y dyn drwg: y gwr traws i'w ddistryw.

26 Y rhai sydd yn bwriadu
enwyd hwylgioni yn eu calon : ym-
lluni llgiant beunydd i ryfel.

27 Golyimmasant eu tafod-
fel sarph ; gwenwyn asp

sydd dan eu gwefusau.

4 Cadw fi, O Arglwydd,
rhag dwylaw'r annuwiol :
cadw fi rhag y gwyr traws,

y rhai a fwriadasant fachellu
fy nhraed.

5 Y beilchion a guddias-
ant faglau i mi, ac a estyn-
asant rwyd wrth dannau ar
ymyl fy llwybrau : gosodas-
ant hoenynau ar fy medr.

6 Dywedais wrth yr Ar-
glwydd, Fy Nuw ydwyt ti:
iachawdwriaeth : gor-
chiuddiaist fy mhen yn nydd
brwydr.

7 Arglwydd Dduw, nerth
ddymuniad yr annuwiol: na
lwydda ei ddrwg feddwl ;
rhag eu balchio hwynt.

8 Na chaniatta, Arglwydd
dy iachawdwriaeth : gor-
chiuddiaist fy mhen yn nydd
brwydr.

9 Y pennaf o'r rhai a'm
hamgylchyno : blinder eu

10 Syrthied marwor ar-
nynt, a bwrier hwynt yn
tân : ac mewn ceu-ffosydd,
fel na chyfodant.

11 Na sicrhaer dyn fia-
radus ar y ddaear: drwg a hela

12 Gwn y dadleu'r Ar-
glwydd ddadl y truan : ac y
barna efe y tlodion.

13 Y cyflawn yn ddiau a
glodforant dy Enw di : y
K
rhai

rhai uniawn a drigant ger dy llygaid : ynot ti y gobeithiais ; na ad fy enaid yn ddiymgeledd.

S A L M CXLI.

Domine, clamavi.

ARglwydd, yr wyf yn gwaeddi arnat; brysia attaf: clyw fy llais, pan lefwyf arnat.

2 Cyfeirier fy ngweddi ger dy fron fel aroglarth : a dyrchafiad fy nwylaw fel yr offrwm prydnhawnol.

3 Gosod, Arglwydd, gadwraeth o flaen fy ngenau : cadw ddrws fy ngwefusau.

4 Na ostwng fy nghalor at ddim drwg, i fwriadu gweithredoedd drygioni gyd â gwŷr a weithredant a-wiredd : ac na ad i mi fwytta o'u dainteithion hwynt.

5 Cured y cyflawn fi yn garedig, a cherydded fi : na thorred eu holew pennaf hwynt fy mhen ; canys fy ngweddi fydd etto yn erbyn eu drygau hwynt.

6 Pan dafler eu barnwyr i lawr mewn lleoedd carregog : clywant fy ngeiriau ; canys melys ydynt.

7 Y mae ein hesgyrn ar wasgar ar fin y bedd : megis un yn torri neu yn holtti coed ar y ddaear.

8 Eithr arnat ti, O Arglwydd Dduw, y mae fy garchar,

9 Cadw fi rhag y fagl a osodasant i mi : a hoenynau gweithredwyr anwired.

10 Cyd-gwymped y rhai annuwiol yn eu rhwydau eu hun : tra'r elwyf fi heibio.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXLII.

Voce mea ad Dominum.

GWaeddais â'm llef ar y Arglwydd: â'm llef y ymbiliais â'r Arglwydd.

2 Tywalltais fy myfyrdod o'i flaen ef : a mynegais f Nghystudd ger ei fron ef.

3 Pan ballodd fy yspry o'm mewn, tithau a adwaen fy llwybr: yn y ffordd y rho diwn, y cuddiasant i mi fag

4 Edrychais ar y tu deha a deliais fulw ; ac nid oed neb a'm hadwaenai : pal odd nodded i mi ; nid oed neb yn ymofyn am fy enai

5 Llefais arnat, O Arglwydd, a dywedais : Ti fy ngobaith, a'm rhan nhir y rhai byw.

6 Ystyr wrth fy ngwaed canys truan iawn ydwy gwared fi oddiwrth fy er Parwyr; canys trech ydynt nâ

7 Dwg fy enaid allan y molian i mi

dy Enw : y rhai cyfawn rhodiwyf ; oblegyd attat ti a'm cylchynant ; canys ti a y dyrchafaf fy enaid. fyddi dda wrthyf.

S A L M CXLIII.

Domine, exaudi.

A Rglwydd, clyw fy ng-weddi, a gwrando ar fy neislytiadau : erglyw fi yn dy wirionedd, ac yn dy gyfawn-der.

2. Ac na ddos i farn â'th was: o herwydd ni chyfawn-heir nebbyw yn dy olwg di.

3 Canys y gelyn a erlid-iodd fy enaid; curodd fy enaid i lawr : gwnaeth i mi dirigo mewn tywylbwch, fel rhai a fu feirw er ys talm.

4 Yna y pallodd fy yspryd m mewn : ac y synnodd fy ghalon ynof.

5 Cofiais y dyddiau gynt; yngweithredoedd dy wylaw y myfyriaf.

6 Lledais fy nwylaw attat: enaid fel tir sychedig sydd i ryfela. hiraethu am danat.

7 O Arglwydd gwrando hymddiffynfa ; fy nhwr, yn ebrwydd ; pallodd fy a'm gwaredydd; fy nharian ryd : na chuddia dy wy- oddi wrthyf ; rhag fy iais: yr hwn sydd yn darost-d yn gyffelyb i'r rhai a wng fy mhobl danaf. gynant i'r pwl.

Par imi glywed dy druwgrwydd y bore; o her-enaid allad ynot ti y gobeithiaf : hono ? i mi wybod y storodd y

9 Gwared fi oddiwrth fy ngelynion, O Arglwydd : gyd à thi'r ymguddiais.

10 Dysg i mi wneuthur dy ewylls di; canys ti yw fy Nuw : tywyfed dy yspryd daionus fi i dir uniondeb.

11 Bywha fi, O Arglwydd, er mwyn dy Enw : dwg fy enaid allan o ing, er mwyn dy gyfiawnder.

12 Ac er dy drugaredd dinystria fy ngelynion, a dinystria holl gyftuddwyr fy enaid : oblegyd dy was di ydwyt fi.

BOREOL WEDDI.

S A L M CXLIV.

Benedictus Dominus.
B Endigedig fyddo'r Arglwydd fy nerth : yr hwn sydd yn dysgu fy nwylaw i ymladd, a'm bysedd i ryfela.

2 Fy nhrugaredd, a'm 7 O Arglwydd gwrando hymddiffynfa ; fy nhwr, yn ebrwydd ; pallodd fy a'm gwaredydd; fy nharian ryd : na chuddia dy wy- oddi wrthyf ; rhag fy iais: yr hwn sydd yn darost-d yn gyffelyb i'r rhai a wng fy mhobl danaf.

3 Arglwydd, beth yw dyn, pan gydnabyddit ef : neu fab dyn, pan wnaid gyfrif o hono ?

4 Dyn sydd debygi wag-

edd : ei ddyddiau sydd fel i lafurio ; heb na rhuthro i cysgod yn myned heibio. mewn, na myned allan : na

5 Arglwydd. gofswng dy gwaedd yn ein heolydd.
nefoedd, a disgyn : cyffwrdd 15 Gwŷn eu byd y bobly
â'r mynyddoedd, a mygant. mae felly iddynt : gwŷn eu

6 Saetha felt, a gwasgar byd y bobl y mae'r Ar-
hwynt : ergydia dy saethau, glwydd yn Dduw iddynt.
a difa hwynt.

7 Anfon dy law oddi uch-
od : achub a gwared fi o
ddyfroedd mawrion, o law
plant estron ;

8 Y rhai y llafara eu gen-
au wagedd: ac y mae eu deheu-
law yn ddeheulaw ffalsder.

9 Canaf i ti, O Dduw,
ganiad newydd : ar y nabl
a'r dectant y canaf i ti.

10 Efe sydd yn rhoddi
iachawdwriaeth i frenhin-
oedd; yr hwn sydd yn gwa-
red u Dafydd ei was oddi-
wrth y cleddyf niweidiol.

11 Achub fi, a gwared fi
o law meibion estron : y
rhai y llafara eu genau wag-
edd, ac y mae eu deheulaw
yn ddeheulaw ffalsder.

12 Fely byddo ein meib-
ion fel planwydd yn tyfu yn
eu hieueng>tyd: a'n merch-
ed fel conglfaen nadd wrth
gyffelybrwydd palas.

13 Fel y byddo ein cell-
oedd yn llawn, yn trefnu
pob rhyw luniaeth : a'n
defaid yn dwyn miloedd a i bawb : a'i drugaredd
myrddiwn yn ein heolydd ; ar ei holl weithredoedd.

14 A'n hychen yn gryfion

S A L M CXLV.

Exaltabo te, Deus.

D Yrchafaf di, fy Nuw,
O Frenhin:a bendith-
iaf dy Enw byth ac yn dra-
gywydd.

2 Beunydd y'th fendith-
iaf : a'th Enw a folaf byth
ac yn dragywydd.

3 Mawr yw'r Arglwydd,
a chanmoladwy iawn : a'i
fawredd sydd anchwiliadwy

4 Cenhedlaeth wrth ge-
nhedlaeth a fawl dy weith-
redoedd : ac a fynega d
gadernid.

5 Adderchowgrwydd go
goniant dy fawredd : a'i a diw-
bethau rhyfedd, a draetha ewilly

6 Traethanhwy gadern
dy weithredoedd ofnadwy glwydd
mynegaf finnau dy fawredd an crai

7 Coffadwriaeth amlder redoedd
ddaoni a draethant : a'i
gyfiawnder a ddatganant. at y rh:

8 Graflawn a thrugant y r
yw'r Arglwydd : hwyrfr newn
igiddig, a mawr ei drugare

19 E
9 Daionus yw'r Arglwydd a'i
drugaredd sifeyd e

10 20 Y

10 Dy holl weithredoedd cadw pawb a'i carant ef : a'th glodforant, O Ar- ond yr holl rai annuwiol a glwydd: a'th saint a'th fen- ddifetha efe. dithiant.

11 Dywedant am ogo- iant yr Arglwydd : a ben- iant dy frenhiniaeth : a dithied pob cnawd ei Enw thraethant dy gadernid ; sanctaidd ef byth ac yn dra-

12 I beri i feibion dynion adnabod ei gadernid ef : a gogoniant ardderchowg- rwydd ei frenhiniaeth.

13 Dy frenhiniaeth disydd frenhiniaeth dragywyddol : a'th lywodraeth a bery yn Arglwydd. ces oesoedd.

14 Yr Arglwydd sydd yn cynnal y rhai oll a syrthiant: ac sydd yn codi pawb a ddar- ostyngwyd.

15 Llygaid pob peth a ddisgwylant wrthyt : ac yr ydwyt yn rhoddi eu bwyd iddynt yn ei bryd ;

16 Gan agoryd dy law : a'ra diwallu pob peth byw a'th a draethaewyllys da.

17 Cyflawn yw'r Ar- ofnadwy glwydd yn ei holl ffyrdd : a dy fawred sanctaidd yn ei holl weith- eth amlder redoedd.

18 Agos yw'r Arglwydd datganant. at y rhai oll a alwant arno : a thrugant y rhai oll a alwant arno : hwyrfrfnewn gwirionedd.

19 Efe a wna ewyllys y w'r Arglwydd a'i hofnant : gwrendy ugaredd fefyd eu llefain, ac a'u ha- hredoedd hub hwynt.

20 Yr Arglwydd sydd yn

21 Traethafy ngenau fol- iant yr Arglwydd : a ben- iant dy frenhiniaeth : a dithied pob cnawd ei Enw sanctaidd ef byth ac yn dra-

S A L M CXLVI.

Lauda, anima mea.

MOlwch yr Arglwydd: fy enaid, mola di'r Arglwydd.

2 Molaf yr Arglwydd yn fy myw: canaf i'm Duw tra fyddwyf.

3 Na hyderwch ar dywyf- ogion, nac ar fab dyn : yr hwn nid oes iachawdwriaeth ynddo.

4 Ei anadl a â allan; efe a ddychwel i'w ddaear : y dydd hwnnw y derfydd am ei holl amcanion ef.

5 Gwŷn ei fyd yr hwn y mae Duw Jacob yn gym- morth iddo : ac sydd â'i obaith yn yr Arglwydd ei Dduw ;

6 Yr hwn a wnaeth nef- oedd a daear, y môr, a'r hyn oll sydd ynddynt : yr hwn sydd yn cadw gwirionedd yn dragywydd ;

7 Yr hwn sydd yn gwneuthur barn i'r rhai gorthrym- medig, yn rhoddi bara i'r newynog :

newynog: yr Arglwydd sydd glwydd, a mawr ei nerth: yn gollwng y carcharorion aneirif yw ei ddeall. yn rhydd.

8 Yr Arglwydd sydd yn agoryd llygaid y deillion: yr Arglwydd sydd yn codi'r rhai a ddarostyngwyd; yr Arglwydd sydd yn hoffi'r rhai cyfawn.

9 Yr Arglwydd sydd yn cadw'r dieithriaid; efe a gynnal yr ymddfifad a'r weddw: ac a ddadymchwel ffordd y rhai annuwiol.

10 Yr Arglwydd a deyrnasa byth: sef dy Dduw di, Sion, dros genhedlaeth a chenhedlaeth. Molwch yr Arglwydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXLVII.

Laudate Dominum.

MOlwch yr Arglwydd; canys da yw canu i'n Duw ni: o herwydd hyfryd yw, ie, gweddus yw mawl.

2 Yr Arglwydd sydd yn adeiladu Jerusalēm: efe a gasgl wasgaredigion Israel.

3 Efe sydd yn iachau y rhai briwedig o galon: ac ya rhwymō eu doluriau.

4 Y mae efe yn rhifor rhifedi'r ser: geilw hwynt oll wrth eu henwau.

5 Mawr yw ein Har-

6 Yr Arglwydd sydd yn dyrchafu y rhai llariaidd: gan ostwng y rhai annuwiol hyd lawr.

7 Cyd-genwch i'r Arglwydd mewn diolchgarwch: cenwch i'n Duw â'r delyn;

8 Yr hwn sydd yn toi'r nefoedd â chymmylau: yn parottoi gwlaw i'r ddaear, gan beri i'r gwellt dyfu ar y mynyddoedd.

9 Efe sydd yn rhoddi i'r anifail ei borthiant: ac i gywion y gigfran, pan lefant.

10 Nidoes hyfrydwch ganddo yn nerth march: ac nid ymhoffa efe yn esgeiriau gwr.

11 Yr Arglwydd sydd hoff ganddo y rhai a'i hofnant ef: sef y rhai a ddisgwyliant wrth ei drugaredd ef.

12 Jerusalem, mola di'r ylion: Arglwydd: Sion, molianna uoedd dy Dduw.

13 O herwydd efe a gad: arnhaodd farrau dy byrth efe a fendithiodd dy blan o'th fewn.

14 Yr hwn sydd ydych o gwneuthur dy fro yn hedd ychol: ac a'th ddiwalla di wydd: brasder gwenith.

15 Yr hwn sydd yn anfoewyd: ei orchymyn ar y ddaear: a'i air a red yn dra buan.

16 Y

16 Yr hwn sydd yn rhoddi gosododd ddeddf, ac ni's eira fel gwlan : ac a dana trosemdir hi.
rew fel lludw.

17 Yr hwn sydd yn bwrw o'r ddaear : y dreigiau, a'r ei ia fel tammeidiau : pwy holl ddyfnderau ;
a erys gan ei oerni ef ?

18 Efe a enfyn ei air, ac a'u tawdd hwynt : â'i wýnt y chwýth efe, a'r dyfroedd a lifant.

19 Y mae efe yn mynegi ei eiriau i Jacob : ei ddeddfau a'i farnedigaethau i Israel.

20 Ni wnaeth efe felly ag un genedl: ac nid adnabuant ei farnedigaethau ef. Molwch yr Arglwydd.

S A L M CXLVIII.

Laudate Dominum.

MOlwch yr Arglwydd. Molwch yr Arglwydd o'r nefoedd : molwch ef yn uchelderau.

2 Molwch ef, ei holl ang-mola di'nylion : molwch ef, ei holl molianna uoedd.

3 Molwch ef, haul a lleu-efe a gad d : molwch ef, yr holl serdy byrrth goleuni.

4 Molwch ef, nef y nef-edd : a'r dyfroedd y rhai dy blan

sydd y dych oddi ar y nefoedd. 5 Molant Enw'r Ar-diwalla diwydd : o herwydd efe a chymnodd, a hwy a dd yn anfoewyd ;

y ddaear 6 A gwnaeth iddynt bar-ra buan. u byth ac yn dragwydd :

16 Y

7 Molwch yr Arglwydd
ei ia fel tammeidiau : pwy holl ddyfnderau ;

8 Tân a chenllysg, eira a tharth: gwýnt y stormus, yn gwneuthur ei air ef ;

9 Ymynyddoedd a'r bryniau oll : y coed ffrwythlawn a'r holl gedrwydd ;

10 Y bwystfilod a phob anifail : yr ymlusgiaid ac adar asgellog ;

11 Brenhinoedd y ddaear a'r holl bobloedd : tywysigion a holl farnwyr y byd ;

12 Gwýrieuaingc a gwýr-yfon hefyd : henafgwyr a llangiau.

13 Molant Enw'r Arglwydd; o herwydd ei Enw ef yn unig sydd ddyrchafad-wy: ei ardderchowgrwydd ef sydd uwch law daear a nefoedd.

14 Ac efe sydd yn dyr-chafu corn ei bobl ; moliant ei holl saint : sef meibion Israel, pobl agos atto. Molwch yr Arglwydd.

S A L M CXLIX.

Cantate Domino.

MOlwch yr Arglwydd. Cenwch i'r Arglwydd ganiad newydd : a'i foliant ef yngwynnulleidfa'r saint.

2 Llawenhaed Israel yn yr hwn a'i gwnaeth ; gorfole-dded

ledded meibion Sion yn eu chowgrwydd hwn sydd i'w holl saint ef. Molwch yr Brenhin.

3 Molant ei Enw ef ar y dawns: canant iddo ar dympan a thelyn.

4 O herwydd hoffodd yr Arglwydd ei bobl : efe a brydfertha y rhai llednais â iachawdwriaeth.

5 Gorfoledded y saint mewn gogoniant : a chanant ar eu gwelyau.

6 Bydded ardderchog foliant Duw yn eu genau : a chleddyf dau-finiog yn eu dwylaw :

7 I wneuthur dial ar y cennedloedd : a chosp ar y bobloedd ;

8 I rwymo eu brenhin oedd â chadwynau: a'u pendefigion â gefynau heiyrn ;

9 I wneuthur arnynt y moliauned yr Arglwydd. farn ysgrifenedig: Yr ardder-

Molwch yr Arglwydd. Molwch Dduw yn ei sancteiddrwydd : molwch ef yn ffurfaen ei nerth.

2 Molwch ef am ei gadernid : molwch ef yn ol amlder ei fawredd.

3 Molwch ef â llais ud- gorn : molwch ef â nabl ac â thelyn.

4 Molwch ef a thympan ac â dawns : molwch ef â thannau ac ag organ.

5 Molwch ef â symbalausoniarus : molwch et â symbalaus llafar.

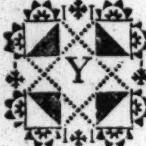
6 Pob perchen anadl :

Molwch yr Arglwydd.

Psalmau Canu detholedig.

P S A L. I.

- Sawl ni rodia, dedwydd yw
 yn ôl drwg ystryw gyngor,
 Ni saif ar ffordd troseddwyr ffôl,
 nid eiste 'n stôl y gwatwor.
- 2 Ond ei hôll ferch ef sÿdd yn rhwydd,
 ar ddeddf yr Arglwydd uchod ;
 Ac ar ei ddeddf, rhydd ddydd a nôs,
 yn ddiddos ei fyfyrnod.
- 3 Fe fydd fel pren plann ar lann dôl,
 dŵg ffrwyth amserol arno,
 Ni chrina 'i ddalen, a'i holl waith,
 a lwydda 'n berffaith iddo.
- 4 Nid felly bŷdd y drwg di-rûs,
 ond fel yr ūs, ar gorwynt :
 Yr hwn o'r tîr a'i chwŷth a'i chwâl,
 anwadal fydd ei helynt.
- 5 Am hyn y drwg ni saif mewn barn
 o flaen y cadarn uniawn :
 Na'r pechaduriaid mawr eu bâr,
 yngwynnuleidfa 'r cyfawn.
- 6 Canys yr Arglwydd Dduw fel hyn,
 a edwyn ffyrdd gwirioniaid :
 Ac ef ni âd bŷth i barhau,
 mo lwybrau pechaduriaid.

L

P S A L.

P S A L. VIII.

- O** Arglwydd ein Iôr ni a'n nerth,
mor brydferth wyd dywy'r holl fyd !
Dy enw, a'th barch, a roist uwch ben
daiar ac wybren hefyd.
- 2** Peraist it' nerth o enau plant,
a'r rhai a sughnant beunydd,
Rhag d' elynion ; tawed am hyn,
y gelyn a'r dialydd.
- 3** Wrth edrych ar dy nefoedd faith,
a gweled gwaith dy fysedd,
Y lloer, y fêr, a threfn y rhôd,
a'u gofod mor gyfannedd.
- 4** Pa beth yw dŷn it' i'w goffau,
o ddoniau ac anwyl-fraint ?
A pheth yw mât dyn yr un wedd
lle rhoi ymgeledd cymaint ?
- 5** Ti wnaethost ddŷn o fraint a phris,
ychydig is Angelion :
Mewn mawr ogoniant, parch, a nerth,
rhoist arno brydferth goron.
- 6** Ar waith dy ddwylo is y nef,
y gwnaethost ef yn bennaeth :
Gan osod pob peth dan ei draed,
iddo y gwnaed llywodraeth ;
- 7** Defaid, gwartheg, a holl dda maes :
a'r adar llaes eu hesgyll,
Eheliaid nef a'r pîsg o'r donn,
sy'n tramwy'r Eigion erchyll.
- 8** O Arglwydd ein Iôr ni a'n nerth,
mor brydferth wyd drwy'r holl fyd !
Dy enw a'th barch a roist uwch ben
daiar ac wybren hefyd.

P S A L. XIII.

PA hŷd fy Arglwydd, Dduw dilŷth ?
a'i bŷth yr wyf mewn angof ?

Pa guddio'r wyd, (o Dduw) pa hŷd,
dy lân wynebpryd rhagof ?

2 Pa hŷd y rhêd meddyliau tro
bod awr i flino' nghalon ?

Pa hŷd y goddefaf y dir,
dra codir fy nghaseion.

3 O Arglwydd edrych arnaf fi,
a chlyw fy ngwedi ffyddlon,
Egor fy llygaid, rhag eu cau
ynghysgfa angau ddigllon.

4 Pellithrwn ddim, (rhaig maint yw'r llid)
fo ddwedid fy ngorchfygu ;
A llawen fyddai fy holl gâs ;
dal fi o'th râs i fynu.

5 Minnau'n dy nawdd a rois fy ffŷdd,
a'm holl lawenydd eithaf ;
Canaf i'm Duw am helpodd i,
gwnâf gerddi i'r Goruchaf.

P S A L. XV.

DYwed i mi pa ddŷn a drig,
i'th lŷs parchedig, Arglwydd,
phwy a erys ac a fydd

ym mynydd dy sancteiddrwydd ?

Yr hwn a rodia 'n berffaith dda,

yr hwn a wnâ gyfiawnder ;

yr hwn a wnâ gyfiawnder ;

yr hwn a draetha o'i galon wir,

a drig ar dir uchelder.

Yr hwn ni ddyweid, ac ni wnâ

ddim ond o'r da bwygilydd ;

ni chynnwys y rhai a rôn

w cymmydogion g'wilydd.

- 4 Yr hwn sydd ifel yn ei frŷd,
yn caru 'i gýd grifnogion,
Yr hwn sy'n ofni'r Arglwydd Dduw,
ac sydd yn byw yn ffyddlon.
- 5 Yr hwn ni thyng ddim ond y gwîr,
er dîr neu niweid iddo ;
Ac ni ro ei arian yn llog,
er dwyn cymmydog dano.
- 6 Na gwobr, na rhodd, yr hwn ni fyn,
er dal yn erbyn gwirion.
- 7 A wnelo hyn ni lithra tŷth,
fe gaiff y ddilyth goron.

P S A L. XIX.

- D**Atgan y nefoedd fawredd Duw,
yr unrhyw gwna'r ffurfasen ;
- 2 Y dýdd i ddýdd, a'r nôs i nôs,
sy'n dangos cwrs yr wybren.
- 3 Er nad oes ganthynt air nac iaith,
da' dywaid gwaith Duw lywydd,
Diau ued o es na mór na thir,
na chlywir eu lleferydd.
- 4 Aeth eu fain hwy drwy yr holl fyd,
a'u geiriau hŷd eithafodd.
- Yr haul teg a'i gwmpas sydd bell,
a'i babell yn y nefoedd,
- 5 O'r hon y cyfyd ef yn rhôd,
fel priod o'i orweddfa,
- I'w gwrs cyrch drwy lawenydd mawr,
tel cawr yn rhedeg gyrfa.
- 6 O eithaf hyd ethafodd nef
y mae ef a'i amgylchiad ;
Ac ni all dim (lle rhŷdd ei dro)
ymguddio o'i oleuad.
- 7 Dyig yr Arglwydd sydd berffaith ddawn
a dry i'r iawn yr enaid,
Felly rhŷdd ei wir dystiolaeth
wybodaeth i'r ffyddloniaid.

- 8 Deddfau Duw lôn ydynt union,
llawenhânt galon ddiddrwg,
A'i orchymmyn sydd bur ddiau,
a rŷdd olau i'r golwg.
- 9 Ofn yr Arglwydd sydd lân, ac bŷth
y preryn ddilyth hyfryd,
Barnau'r Arglwydd ýnt yn wir llawn
i gyd, a chyfawn hefyd.
- 10 Mwy deisytedig ýnt nac aur,
ie na choeth aur lawer,
Melysach hefyd ýnt na'r mîl,
sef dagrâu terfel tyner.
- 11 Can's ynddynt dysgir fi, dy wâs,
ar addas, a'r unionder :
A'r holl gamp fy o'u cadw hwy,
felly ceir gobrwy lawer.
- 12 Er hynny i gŷd pŵy a all
iawn ddeall ei gamweddau ?
O gwnâ fi'n lân, a bŷdd ddiddig
o'm holl guddiedig feiau.
- 13 Duw attal feiau rhyfyg, chwant,
na thyfant ar fy ngwarthaf ;
no byddaf wedi'nglanhau
o'm holl bechodau mŵyaf.
- 14 O Arglwydd, fy mhrynw'r a'm nerth ;
bydded yn brydferth gennyd
'madrodd, pan ddêl ger dy fron,
a'm myfyr calon hefyd.

P S A L. XXIII.

15 R Arglwydd yw fy mugail clau,
ni âd byth eisiau arnaf :
Mi a gâf orwedol mewn porfa frâs,
lann dwfr gloylas araf :
e goledd t'enaid, ac a'm dŵg
yd llwybrau diddrwg cyfion,
nwyn ei enw mawr dilys,
a'm tywys ar yr union.

4 Pe rhodiwn (nid ofnwn am hyn)

yn nyftryn cysgod angeu,

Wyt gydà mi â'th nerth, â'th ffon,
ond tîrion ydyw'r arfeu ?

5 Gosodaist fy mwrdd i yn frâs,

lle'r oedd fy nghâs yn gweled :

Olew i'm pen, a chwppan lawn,
daionus iawn fu'r weithred.

6 O'th nawdd y daw y doniau hyn
i'm canlyn byth yn hylwydd :

A minnau a breswyliaf dyth
a'm nyth yn nhŷ yr Arglwydd.

P S A L. XXXII.

Y Sawl sy deilwng, gwyn ei fyd,
drwy fadde 'i gyd ei drofedd,
Ac y cysgodwyd ei holl fai,
a'i bechod, a'i anwired.

2 A'r dyn â gwynfyd Duw a'i llwydd,
ni chyfri'r Arglwydd iddo

Mo'i gamweddau ; yr hwn ni châd
dim twyll dichellfrâd yn tho.

3 Minnau, tra celwn i fy mai
yn hên ya ai'mhibellion :

A thrwy fy rhuad i bob dydd,
cystudio bydd fy nghalon.

4 Dy law dithau, y dydd a'r nôs
fydd drom drwy achos arnaf :

Troi ireidd-dra fy esgyrn mûr
fel sychder y gorffennaf.

5 Yna y trois innau ar gais,
addefais ty anwired ;

6 Tyf yn fy erbyn fy hûn fûm,
maddeuaist im' fy nghamwedd.

7 Amserol weddiau am hyn,
a rydd pob glanddyn arnad :

Rhag ofn mewn ffrydau dyfroedd maith,
na chair mo'r daith hyd attad.

- 8 Rhyw loches gadarn wyt i mi,
rhag ing i'm cedwi'n ffyddlon ;
Amgylchyni fyfi ar lêd,
â cherdd ymwared gyffson.
- 9 Dithau (O ddyn) dysg gennyf fi
y ffordd y rhodi'n waftad,
Mi a'th gvnghoraf di rhag drwg,
y mae fy ngolwg arnad.
- 10 Fel y march neu y ful na fydd,
y rhai y sydd heb ddirnad :
Mae yn rhaid genfa neu ffrwyn den,
i ddál eu pen yn waftad :
- 11 Caiff annuviolion, a wnânt gam,
fawr ofid am eu traha :
A ffyddloniaid Duw, da y gwêdd,
trugaredd a'u cylchyna.
- 12 Chwithau'r cyfion yn dirion ewch
a llawenhewch yn hylwydd,
A phob calon sydd union syth,
clodforwch syth yr Arglwŷdd

P S A L. XXXVIII.

- F Y Arglwydd, na cherydda fi
ym mhoethni dy gynddaredd :
Ac na chosba fi yn dy lîd
oblegid ty enwiredd.
- 2 Can's glân dy saethau ynofi,
a phennau'r rheiny 'n llymion ;
A dodaist arnaf y llaw dau,
a rhoiost ddyrnodiau trymion.
- 3 Nid oes mo'r iechyd gau dy lîd
i'm cnawd, ond gofid creulon ;
Ac nid oes (gan fy mhechod chwyrn)
mor hedd i'm hesgyrn lychion.
Can's fy nghamweddau aent i'r nenn,
a thros fy mhenn tyfasant,
Un wedd a baich rhy drwm o bwys,
fel hyn mor ddwys i'm llethatant.

- 5 Fy nghleisiau sydd fel yn bwdr ddu
yn llygru gan f'ynfydrwydd ;
- 6 Crymماis, a phellais beth bob dydd,
sef galar sydd ac afluwydd.
- 7 Can's mae fy lwynau'n llawn o wres,
a'm cnawd heb les nac iechyd ;
- 8 Llesg wann ac ysig yw fy mron,
lle gwaedda calon nychlyd.
- 9 Clyw Arglwydd fi, herwydd o'th flaen
yn hollawl ma 'nymuniad,
- Ni chuddiwyd mo'm ochenaid i,
oddiwrthyt di fy ngheidwad.
- 10 Llamma 'nghalon, palla fy nerth,
a'm golwg prydferth hefyd,
- 11 Cyfnesaf, cyfaill, câr, nid gwell,
hwy aent ym mhell i'm hadfyd.
- 12 A'm caseion i yn nessau,
a'u maglau ffug a'u dichell,
Safai sy ngheraint i yn synn,
i edrych hyn o hirbell.
- 13 Minnau fel dŷn byddar a awn,
megys pe bawn heb glywed ;
Neu fel y mudan (dan dristau)
heb enau yn egored.
- 14 Yn fud fel hyn y gwn fy mod,
fel un â thafod efrydd ;
Heb ddwedyd unwaith air o'm penn,
i dalu senn a cherydd.
- 15 Gan im'gredu i ti yn rhwydd,
O Arglwydd Dduw goruchaf,
Rhwydd a hyfrys iawn gennyf fi
yw, y gwrandewi arnaf.
- 16 Mi a ddymunais arnat hyn,
rhag bod i'm gelyn wawdio,
O llithrai fy nhroed ronyn bach,
fo fydd llawenach ganddo.

- 17 Cloffi yn barod'rwyf yn wîr,
a dolur hîr sy'm poeni :
- 18 Addef yr wyf mai iawn im'fod,
fa mhechod sy'n ei beri.
- 19 A'm gelynion i sydd yn fyw
yn aml eu rhyw, 'r chryfion ;
Sydd yn dwyn cás i mi ar gam,
sef am fy môd yn gyfion.
- 20 Y rhai a dalant ddrwg dros dda
a'm gwrthwyneb a'n efrydd,
A hyn am ddilyn honof i
y pur ddaioni beunydd.
- 21 Duw nac ymâd, na fydd ymhell,
pan ddelo dichel ffyrnig,
- 22 Bryssia, cymorth fi yn y bŷd,
fy Nuw, a'm iechyd unig.

P S A L. XXXIX.

ADdewais gadw'n genau 'n gu,
rhag pechu yn fy ngeiriau,
Y dŷn annuwiol lle y bo
bwriedais ffrwyno 'ngenau.
Tewais, tewais fel y dyn mud,
rhag dwedyd peth daionus,
an y cyffroais o hîr ddâl,
ymattal oedd ofidus :
Yn fy nghalon y cododd gwreis ;
a'm mynwes o'm myfyrdôd,
ll y Tân ennynnau a-wnaeth
a rhydd yr aeth fy nhafod.
O dangos im' (fy Arglwydd Nêr)
ba amser y diweddaf,
edi 'nyddiau : a pha hŷd,
o fewn y bŷd y byddaf.
Rhoddaist fy nuddiau fel llêd llaw,
am heinoes daw byrr ddiwedd
tu yn d'olwg di (o Dduw)
od pob dŷn byw yn wagedd.

- 7 Sef mewn cyfgod y rhodia gwâr,
dan gasglu pentwr ofer :
O did a wîr wrth dyrru da,
wy a'u mwynhâ mewn amser.
- 8 Beth bellach a obeithiaf fi,
Duw rhois i fy nghalon,
- 9 Tynn fi o'm camweddau yn rhwyd.
n'âd fi'n wradwydd i ffolion.
- 10 Yn fudan gwael yr yr aethum i,
a hyn tydi a'i parodd :
- 11 O tynn dy gôsp oddiwrthyf sŵrn,
sef pwys dy ddwrn a'm briwodd.
- 12 Pan gospech di am bechod âr.
fo wywa'n siwr ei fowredd,
Fel y gwyfyn : gwelwch wrth hyn
nad yw pob dyn ond gwagedd.
- 13 Clyw fy ngwedi o Dduw o'r nêf,
a'm llêf, a gwêl fy nagrau ;
Dy wâs caeth wyf (o clyw fy mloed)
ac felly'r oedd fy nheidiau.
- 14 O paid â mi, gad im gryfhau,
cyn darfod dyddiau 'mywyd.
- 15 O gwnâ â mi sy'mron sy mêdd
drugaredd a syberwyd.

P S A L. LI.

TRUGAREDD dod i mi,
D uw o'th ddaioni tyner;
Y maith tynn fy enwiredd mau
o'th drugareddau lawer.

2 A golch fi yn llwyr ddwys
oddiwrth frwr bwys fy meiau :
Fy Arglwydd, gwna'n bur lân syfi,
rhag brynti fy nghamweddau.

3 Can's adwaen fy nghamwedd,
a'm brwnt anwiredd yffig,
Sef beunydd maent ger fy mron i.

4 Yn d'erbyn di yn unig.

Y gwnaethuw hyn oedd ddrwg,
yn dy lân olwg distrych,
Fel i'th gyfiøwner yn ol d'air,
yn burair pan y bernych.

5 Mewn pechod lluniwyd fi,
ac mewn drygioni dygas,
Felly yr wyf o grôth fy mam
yn byw bob cam yn atgas.

6 Ac wele ceri'r gwir
o fewn y gywir galon :
Am hyn dysgaist ddoethineb iach
im' o'th gyfrinach ffyddlon.

7 Ag Isop golch fi'n lân,
ni byddaf aflat mwyach,
Byddaf i o'm golchi mal hyn,
fel eira gwyn neu wynnach.

8 Par i mi weled hedd,
gorfoledd a llawenydd.

I adnewyddu f'esgyrn i
a ddralliaist di â cherydd.

9 O cuddia d'wyneb-pryd
rhag fy mhechodau-'gyd,
Fy anwireddu tynn eu lliw,
o Arglwydd bid wiw gennyd.

10 Duw, crea galon bur,
dod i mi gyffur beunydd,

I fyw yn well tra fyw'n y byd,
dod ynof yspryd newydd.

11 O Dduw na ddyro chwaith,
fi ymaith o'th olygon,
Ac na chymmer dy Yspryd glân
oddiwrthyf druan gwirion.

12 Gorfoledd dwg i mi,
drwy roddi im dy iechyd,
chynnal â'th ysprydol ddawn
fi, i fyw'n uniawn hefyd.

- 13** A dysgaf dy ffôrdd wîr
i'r enwir, a'th addoliad ;
A phob pechadur try i'r iawn,
a chyrch yn uniawn attad.
- 14** Rhag gwaed gwared fi Dduw,
saf Duw fy iachawdwriaeth,
A'm tafod o'th gyflawnder di
a gân gerdd wisgi hyffraeth.
- 15** Duw, egor y min mau,
â'm gennau mi a ganaf,
O Arglwydd, gerdd o'th fawl a'th nerth,
fal dyna'r Aberth pennaf.
- 16** Can's Aberth ni's ceisi,
ac ni fynni offrwm poeth ;
Pe y mynasit cawsit hyn,
nid rhaid it dderbyn cyfoeth.
- 17** Aberthau Duw i gyd,
yw yfryd yur drylliedig.
Ac ni ddyfryri (Dduw lôn)
y galon gystuddiedig.
- 18** Bydd dda wrth Sion fryn,
o Arglwydd, hyn a fynni,
Ac wrth Gaersalem dy dretâd,
a gwna adeilad arni.
- 19** Cei aberth iownedd coeth,
cei offrwm poeth yn rhagor,
Cei aberth llosg, a bodlon sych,
cei fustych ar dy allor.

P S A L. XCI.

- Y** Sawl a drigo, doed yn nes,
yn lloches y Goruchaf,
Ef a ymerys i goel bod
ynglysgod hwn sydd bennaf.
- 2** Fy holl ymddiffyn wyt a'm llwydd,
wrth fy Arglwydd y dwedaf,
A'm holl ymddiried tra fwy fyw
sydd yn fy Nuw Goruchaf.

3 Can's

- 3 Can's ef a weryd yr oes dau,
oddiwrth faglau yr heliwr,
A hefyd oddiwrth bla, a haint,
echryshaint, ac anghyflwr.
- 4 Ei esgyll drosot et a rydd,
dan ei adenyydd byddi
Yn ddiogel ; a'i wired gred
fydd gylch a bwccled iti.
- 5 Ni ddychryni er twrf y nos,
na'r dydd o achos hedfaeth,
- 6 Er haint, neu blâ, mewn tywyll sydd,
neu hanner dydd marwolaeth.
- 7 Wrth dy ystlys y cŵympa mil,
a dengmil o'th law ddeau ;
Ac ni ddaw drwg yn dy gyfyl,
e thi a'i gwyl yn ddiau.
- 8 A'th lygaid y gweli di dâl
i'r enwir gwammal anian.
- 9 Sef fy holl obaith wyt (o Dduw)
oc uchel yw dy drigfan.
- 10 Ni ddigwydd niweid it', ond da,
na phla, na dim echryslon,
I'th Eglwys a'th gyn'lleidfa nawdd,
- 11 Can's archawddi'w Angelion,
I'th ffyrdd dy gadw a'th gynllwyn,
a'th ddwyn â'i dwylaw hardd deg,
- 12 Rhag digwydd it ddrwg (hyd yn oedd)
taro dy droed wrth garreg,
- 13 Dy sangfa fydd ar y llew dig,
a'r asp wenwynig sethri ;
Ar greulon gedau'r llew o'r graig,
ac ar y ddraig y sengi.
- 14 Mi a'i gwaredaf ef rhag brâd,
am a'i ei gariad arnaf,
Am adnabod fy enw mau,
yn ddiau y derchafaf.

15 Geilw arnaf, m'ai gwrandawaf,
mewn ing y hyddaf barod.

Gwared af hefyd rhag ei gâs,
a chaiff drwy urddas fawrglod.

16 Fo gaiff fyw yn ddigon o hyd,
caiff yn y byd hir ddyddiau ;
Dangosaf iddo radlawn faeth,
a'm iachawdwriaeth innau.

P S A L. CIV.

F Y enaid mola'r Arglwydd byw,
o f' Arglwydd Dduw y mawredd.
Mawr wyt, gogoniant a gai di,
yinwisigi âg anrhyydedd.

2 Megys ei ddillad y gwisg fo
am dano goleuad :
Rhydd yn ei gylch yr wybr ar dàn,
yn llydan, fel llenn waftad.

3 Ar ddeifr rhoes fail ei stefyll cau,
gwnaeth y cwmmylau iddo
Yn drwn olwynog : mae ei hynt
uwch esgyll gwynt yn rhodio.

4 Gwnaeth pob chwythad iddo'n gennad
gogonedd y ffurfaen :
A'i weinidogion o fflamm dàn
a wibian rhyd yr wybren.

5 Cref y rhoes fail y ddaiar gronn,
fel na syfl hon oddiyno :
Yr hor a bery fel y rhoes,
c oes i oes heb figlo ;

6 Tydi (Dduw) a ddilledaist hon
â'r eigion yn fantellau ;
Ac oni bai dy ddeheu-law,
ai'r deifr uwchlaw y bryniau.

7 Gan dy gerydd mænt hwy yn ffo,
fel pan y fynio taran :
Drwy fraw a brys ar hyd y ddol,
y deifr i'w hol a lithran.

- 8 Weithiau y codai 'r deifr yn fynn :
weithiau fel glynn pannylent
Lle' trefnaist iddynt bannwl cau,
ac weithiau y gor phwysent.
- 9 Gosodaist derfyn lle yr arhônt,
ac fel nad elont drosto :
Ac na ddelont hwy fyth dros lawr
y ddaiar fawr, i'w chuddio.
- 10 Rhoes Duw ffynnon i bob afon,
a phawb a yfant beunydd ;
A rhed y ffrydau rhyd y glynn,
a rhwng pob brynn a'u gilydd.
- 11 Yfant yno 'nifeiliaid maes,
affynnod myng-laes gwyltton,
Heb ymadael a llawr y nant,
hyd onid yfant ddigon.
- 12 Ac adar awyr dont ger llaw,
i leisiau rhwng y coedydd :
Yn canu 'fawl o bren i bren,
cethlyddiaeth lawen ufudd.
- 13 Dwfr ar fynyddoedd lle ni ddaw,
fo wlych à glaw oddiarno :
'r gwastad tir efe a'i gwlych,
bob grwnn a rhych i ffrwytho.
- 14 Parodd i'r gwellt dyfu wrth raid
anifeiliaid : a'r llyfiau.
r da i ddyn : Lle rhoes o'r llawr
ymborthiant mawr rhag angau.
- 15 A gwin llawena calon dyn,
ag olew tywyn wyneb,
bara nerthir calon gwr,
newn cyflwr digonoldeb.
Preniau 'r Arglwydd o sughn llawn,
o'i unig ddawn y tyfan,
y coed cedrwydd brigog mawr,
roes e'n llawr y Liban.

- 17 Lle' mae nythod yr adar mân,
mewn prenau glân cadeir-ir :
Lle mewn ffynnidwydd glwyfswydd glynn,
mae ty'r aderyn trwynhir.
- 18 Y mynydd uchel a'r brynn glâs,
yw llwybr y danas fychod :
Ogof y doll-graig a wna les,
yn lloches i'r cwningod.
- 19 Fe roes i'r lleuad i chwrs clau,
a'i chyfnewidiau hefyd ;
A't haul o amgylch y byd crwnn,
fo edwyn hwn ei faclud.
- 20 Tywyllwch nos a roed wrth raid
i fwystfiliaid y coedydd.
- 21 Y llewod rhuant am gael maeth,
gan Dduw, ysclyfaeth beunydd.
- 22 A chwedi cael yr ymborth hyn,
pan ddcl haul attyn' unwaith,
Ymgasglant hwy i fynd i'w ffau,
ac i'w llochesau ei waith.
- 23 Y pryd hwn cyfyd dyn i'w waith,
ac i'w orchwyliaeth esgyd ;
'Ac felly 'r erys tan yr hwyr ;
lle' caiff yn llwyr ei fywyd.
- 24 O Dduw, mor rhyfedd yw dy waith
o'th synhwyr berffaith dradoeth !
Gwnaethost bob peth a doethder dawn
a'r tir sy lawn o'th gyfoeth.
- 25 A'r llydan for, y deifr ym mysig,
lle aml yw pysig yn llemmain ;
Lle yr ymlusgant, rif yr od,
bwystfilod mawr a bychain.
- 26 Yno yr â y llongau glân
dros y Lefiathan heibio.
Yr hwn' osodaist di, lle' mae
. yn cæl ei chwarae ynddo.

27 Hwynt oll disgwyliant yn ei bryd
am gael oddiwrthyd borthiant.

I gael dy rodd ymgasglu 'nghŷd,
ie am ei bywyd byddant.

28 Duw, pan agorech di dy law,
od li yno daw daioni :

Pob anifail a phob rhyw beth,
a ddaw yn ddifeth ini.

29 Pan guddiech di dy wyneb pryd,
a chasglu d'yspryd allan,

Crynant, trengant, ac ant i'w llwch,
mewn diwedd trwch a thwrstan.

30 Duw, pan oll yngelch di dy rad,
fel rhoddi cread newydd,

Y modd hyn wyneb yr holl dir
a adnewyddir beunydd.

31 Yr Arglwydd gogoneddus fydd
drwy fawr lawenydd bythoedd,

Yr Arglwydd yn ddiau a fedd,
orfoedd yn y nefoedd.

32 Ein Duw o'r hef a edrych at
y ddair, a hi a ddychryn,

Os cyffwrdd a'r mynyddoedd draw,
y mwg a ddaw o honyn.

33 Canaf i'r Arglwydd yn fy myw,
canaf i'm Duw tra fyddwyf :

34 Mi a lawenhaf yn fy Iôn,
bydd ffyddlon hyn a wnelwyf,

35 Y trawsion oll o'r tir ânt hwy,
ni bydd mwy annuwiolion :

Fy enaid, mo a Dduw yn rhodd :
mae hyn wrth todd fy nghalon.

P S A L. CXXXIX.

A Rglwydd, manwl y chwiliaist fi,
da i'm adwaeni hefyd ;

Eisteddiad, codiad, gwyddost hyn,
a'm meddwl cyn ei ddwedyd.

- 3 Yr wyt yngylch fy lloches i,
a'm ffyrdd fydd iti'n hyspys ;
- 4 Nid oes air nas gwyddost ei fod
ar flaen fy nhafod ofnus.
- 5 O'm hol ac o'm blaen i'm lluniaist ;
dy law a ddodaist arnaf ;
- 6 Gwybodaeth ddieithr yw i mi,
a'i deall hi nis medraf :
- 7 I ha le r'af fi i roi tro,
i'm guddio rhag dy Yspryd ?
- I ba le ffoaf rhag dy wyyd,
drwy gael ffordd rwydd i lathlyd ?
- 8 Os dringaf tua'r nefoedd fry,
wyt yno i'th dŷ perffaith :
Os tua'r dyfndwr, goftwng tro,
yr wyt ti yno eilwaith,
- 9 Pe cawn adenydd borau wawr,
a mynd i fôr mawr anial,
- 10 Yno bydd dy ddeheu-law di,
i'm tywys i a'm cynnal.
- 11 A phe meddyliwn, yr ail tro,
ymguddio mewn tywyllwg.
Canol y nos fel hanner dydd,
mor olau fydd yn d' olwg.
- 12 Nid mwy tywyllwch nos i ti
nag yw goleuni haf-ddydd :
A'r ddau i ti maent yr un ddull,
y tywyll a'r goleu-ddydd.
- 13 Da' gwyddost y dirgelwch mau,
f' arenau a feddiennaist,
Ynghrôth fy mamm pan oeddwn i,
yno a tydi a'm cuddiaist.
- 14 Can's rhyfedd iawn y gwnaethbwyd fi,
a'th waith di sy ryfeddod,
A'm henaid a wyr hynny'n dda,
a hon a wnâ it fawrglod :

15 Ni chuddiwyd fy ngrym rhagot ti,
pan wnaethoſt fi yn ddirlgel,
Fel llunio dyn o'r ddaiar hon,
o fewn pridd eigion isel.

16 Dy lygaid gwelsant fy nhrefn wael ;
cyn imi gael perffeith-lun .

17 R oedd pob peth yn dy lyfr yn llawn,
cyn bod yn iawn un gronyn.

18 Mor anwyl dy feddyliau im,
mor fawr yw summ y rhei'ny :

19 Wrth fwrw, amlach gwn eu bod
nâ'r tywod o rifedi.

Myfyrio pan ddeffrowyf fi,
'r wyf gyd'-â thi yn gwblol,

20 O Dduw, pa achos yn dy lid,
na leddid yr annuwiol ?

O Dduw pe cospid rhai o'r rhai'n
y fydd yn arwain traha,

Wrth y gwaedlyd fo gaid dwedyd,
dydi dôs oddiymma.

21 Y rhai am danaf f' Arglwydd eu,
sy'n traethu pethau sgeler,

l'h elynion dibris eu llw,
cym'rasant d enw'n ofer.

22 Ond cás yw gennyf, o Dduw Iôn,
dy holl gaseion gwaedlyd ?

23 nd ffiaidd gennyf fi bob dyn,
a ai yn d' erbyn hefyd ?

A llawn gás y caseais hwynt,
ynt fel ar bwynt gelynion.

24 O chwilia fi o Dduw yn hy,
cei hynny yn fy nghalon.

25 W prawf fy meddwl i'n fy mol,

26 Oes ffordd annuwfoi genny' ;
el fi, tywys, dwg fi yn f' ol,
od ffordd dragwyddol imi.

- M**I a'th fawrygaf di, fy Nuw,
can's tydi yw fy llywydd,
Bendithio dy enw byth a wnâf,
mi a'i molaf yn dragywydd.
- 2** Dy enw a folaf fi bob dydd,
a'th glod a fydd heb orphen.
- 3** Yr Arglwydd sydd glod-fawr heb wedd,
a'i fawredd sydd heb ddiben.
- 4** Cenedl wrth genedl aront fawl
i'th ygoneddawl wyrthiau ;
Gan danu dy nerth rhyd y byd,
a dwedyd dy gynneddfau.
- 5** Am dy ogonedd mawr, fy Naf,
mynegaf, a'th gadernid,
- 6** Sôn am dy bethau ofnadwy,
gwnant hwy a minnau hefyd.
- 7** Llwyr goffadwriaeth honot ti,
a'th fawr ddaioni 'draethant ;
Ac o'th gyflawnder fy Nuw Iôn,
a llafar dôn y canant :
- 8** Sef graflawn yw ein Arglwydd ni,
ac o dosturi rhyfedd ;
Hwyr ac anniben yw i ddig :
llawn-frydig i drugaredd.
- 9** Da yw yr Arglwydd i bob dyn,
a'i nodded sy'n dyciannol ;
Ac ar ei holl weithredoedd ef
daw nawdd o'r nef yn rasol.
- 10** Dy holl weithredoedd di i'th lwydd,
o Arglwydd a'th glod forant :
Dy wyrth pan welo dy Sain&t di,
y rheiny a'th fendithiant :
- 11** Gan son am drugaredd a grâs
dy deyrnas, a'i chadernid ;
Fel dyna'r gerdd sydd yn parhau,
yn eu geneuau, hyfryd.

- 12 Fel y paront trwy hyfryd glod,
gýdnabod â'th deyrnasiad,
A'th nerth ym mysg holl ddynol blant,
a'th lawn ogoniant gwastad.
- 13 Brenhiniaeth dy deyrnas di fry,
a bery yn waftadol.
A'th lywodraeth o oed i oed,
hon a roed yn dragwyddol.
- 14 Yr Arglwydd cynnal ef yn llonn,
y rhai sy'mron eu cwympod.
Ac ef a gyfyd bawb yn wîr.
ar a ostyngir ifod.
- 15 Wele, mae llygaid yr holl syd
yn disgwyl wrthyd Arglwydd,
Tithau a'u porthi hwynt i gyd,
bawb yn ei bryd yn ebrwydd.
- 16 A phan agorech di dy law.
o honi duw diwall-faeth ;
D'ewyllys da yw ymborth byw,
a hynny yw eu lluniaeth.
- 17 Holl ffyrdd yr Arglwydd cyfion ynt
a'i wyrthiaw ydynt sanctaidd ;
- 18 Agos iawn i bawb ydyw fo,
a eilw arno'n buraid,
- 19 Sef at y gwyr a'i hofnant ef
fo glyw eu lef i'w gwared,
Fo rydd eu h'willys hwynt a'u harch,
o'i wir barch, Iôn gogoned.
- 20 Pob dyn a garo'r Arglwydd nef,
caiff ganddo ef ei 'mddiffyn :
A chan ddifetha rhydd oes ferr,
i bob ysgeler cyndyn.
- 21 Fy enaid traethed fendith rwydd,
a mawl yr Arglwydd nefol ;
A phob cnawd rhoed i'w enw, y Sanct,
ogoniant yn dragwyddol,

P S A L. CXLVIII.

- O** Molwch yr Arglwydd o'r nef,
rhowch lef i'r uchel-leoedd.
- 2 Molwch hwn holl angelion nef,
molwch ef ei holl-luoedd.
- 3 Yr haul, a'r lleuad, a'r holl sêr,
y gloywder, a'r goleuni,
- 4 Nef y nefoedd, a'r ffurfafen,
a'r deifr uwch-ben y rhei'ny.
- 5 Moliau nant enw'r Arglwydd ne
hwynt â'i air ef a wnaethbwyd.
Dwedodd y gair, a hwy fel hyn
ar ei orchymmyn crewyd.
- 6 Rhoes reol iddynt i barhau,
fel deddfau byth i'w dilyn;
Rhoes bob peth yn ei le'n ddi os,
nad elo dros ei derfyn.
- 7 Molwch yr Arglwydd o'r ddaiar
chwychwi ystrywgar ddreigiau,
- 8 Y tan, a'r cenllylwg; eira, a tharth,
a'r gwynt o bob-parth yntau,
- 9 Mynnyddoedd, brynniau, ffrwythlon wýdd,
a'r tirion gedrwydd brigog,
- 10 Anfeiliaid, ac ymlusgiaid mae
ac adar llaes a sgellog.
- 11 Brenhinoedd dainr, barnwyr byd,
fwydd-wyr ynghyd a'r bobloedd,
- 12 Gwyr ieuangc, gwryryfon, gwyr hen
pob bachgen ym mhob oesoedd.
- 13 Molant ei enw ef ynghyd,
uchel a hyfryd ydoedd,
Ei enw ef sydd uchel ar
y ddaiar oll, a'r nefoedd.
- 14 Can's corn ei bobl a dderchafawdd
yn fawl a nawdd i'r eiddo,
- I Isr'el ei etho edig,
a drig yn agos atto.

Cred

Credo'r Apostolion.

YN Nuw Dâd Creuwr Dai'r â Nef,
â gwîr ffydd grêf y credaf ;
Ac yn ei Fâb ef, Crist ein myd,
a gaed o'r Yspryd glanaf.

O'r Wyryf Fair y ganed hwn -
tan Pilat trwm ddioddefodd,
Marw, claddwyd, bu'n Uffern, daeth
dydd trydydd, aeth i'r Nefo'dd.

Lle ar ddeheulaw Dduw ei Dâd,
mae ei eisteddiad cyffo'n :
Oddiynodaw yn niwedd Byd,
i'n barnu' gyd yn gyfion.

Yn'r Yspryd glân mae'nghrêd a'm ffydd,
a'r Eglwys sydd Gatholig.

Cyfundeb Sanct wy'n gredu fod :
Maddeuant pechod ystig.

Gwir Adgyfodiad bydd i'n Cnawd
pan ddel Dydd brawd i'n barnu.

A bywyd perffaith hîr di-dawl
tragwyddawl i'w feddiannu.

Amen

Y Pader ar gan.

EIN Tad nefol o'r uchelder
d'enw grasol a sancteiddier,
Bydded d'ewyllys ar ddaieren
fel y mae 'n y nefoedd lawen.

Dyro heddyw wir Jehofa
ini ein beunyddiol fara,
Dod faddeuant o'n dy ledion,
fel y rhawn i'n cyd-gristnogion.
demtasiwn paid a'n twyso,
gwared ni rhag drwg i'n hudo,

Cred

M 4

Canys

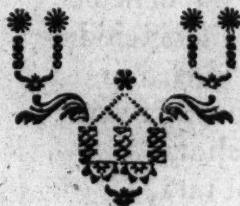
Canys iddot yw teyrnasu,
nerth, gogoniant oll a gallu.
Yn oes oesoedd wrth ystyrio
yn dragwydd felly 'byddo.

Amen.

Cân Simeon a'r Iesu yn ei freichiau.

- 29 **A** Rglwydd bellach gollwng dy wâs
mewn heddwch addos imi,
Yn ol dy air, hwn oedd ynghyd
â'm hyspryd i'm diddanu.
30 Can's gwelais â'r golwg hyn
y Crist a brynn ein iechyd,
31 Hwn a roist ini yn Arglwydd,
a hyn yngwŷdd yr hollfyd,
32 Hwn a osodaist di yn ddrŷch,
i lewych i'r cenhedloedd :
Hefyd i Israel, dy blant.
yn ogoniant byth bythoedd.

*Gogoniant fyth a fô i'r Tâd,
i'r Mâb rhâd, a' glân Ysspryd :
Fel y bú, y mae, ac y bydd,
un Duw tragicwydd hyfryd.*

Gweddia wydd.

Gweddiau i Blant yngeliriau yr Catechism.

Am Help gan Dduw i weddio.

Aglwydd, nid wyfi abl o hono fy hûn i Ymwr-thod a phrofedigaethau'r bydo a'r Cnawd ar Cythrael: nac i rhodio yn dy Orchmyntion di, nac ith was'naethu heb dy Yspsyl rad: O Cymorth fi gan hynni ath Yspryd lân fel y Byddo. Ymadroddi-on fy ngenau, a myfyrdod fy nghalon yn gymmeradwy ger dy fron di, O Arglwydd, fynghraig a'm pryn-nur.

Y Credo mewn Gwedi.

YR wyfi yn mawr ddiolch iti o Tâd nefol am dy anfeidrol gariad ym mhrynedigaeth y Byd trwy ein Harglwydd Jesu Crist: Yr Hun erom ni Ddynion ac er ein Iechydwríaeth a Gnawdiwyd trwy'r Yspryd lân: A aned o Fair Forwyn, a ddioddefodd tau *Bon-ius Pilatus*, a Croeshoeliwyd, a Fu farw ac a gladdwyd ac a ddyscynnodd i Uffern. Ond ni lynodd moi Enaid efe yn y Pull, nac a welodd i gorff efe Lygreigaeth. Canys ar y Trydydd dydd efe adgyfododd o eirw, ac a escynnodd i'r Nefoedd. O ba le y danfod efe (yn ôl ac air) yr Yspryd Lan i fod yn Cyrrwyddur ac yn ddiddanwr ini. O Cadarnha fi gyda nob aelod o Catholic Eglwys Crist yn y ffydd hon! ll pan ddelo ein Harglwydd dechrefn yn ei ogoneidus fawredd i farnu'r byw ar meirw y Byddo ini el Maddeuant on Pechodau ac adgyfodiad llawen i wol tragwyddol trwy yr un rhiw Iesu Crist ein Hargweddiauwydd.

Y Del-

Y Deled tu ag at Dduw mewn Gweddi.

O Arglwydd pwy sydd gennif yn y nefoedd onid tydi? Ac ar y ddaiar nid oes gwirionedd a thrugaredd on gyd-â'th ti yn unic. Am hynny mi a Gredaf yncti yn fy myw ac a rhodia yn dy ofn di tra byddwyf, ie mi ath garaf di hefyd, O Arglwydd, fy Nuw a'm Holl galen, ae am holl feddul, a'm Holl enaid ac a'm Holl nerth. Yn dy Dem'l Sanctaidd yr Addolaf di; ie, yn y dirgel megis yn yr Amlwg mi a alwaf arnati.

Er i ti fy hadd i, etto mi a Ymddiredun ynoti. Am dy Geryddon yn gyfhalath fendithion mi a dalaf ddiolch iti. Arglwydd mi a un mae yr hwn ath anrhydeddo di ger bron dynion a gaiff anrhydedd genniti ger bron Angylion Nêf: O Cadarnha yr pwrrpas gan hynni yr hwn sydd yn fy-nghalon i yr aur hon i Anrhyddi yn waftad dy Sanctaidd enw di a'th air, ag iti was'naethu yn gywir Holl ddyddiau fy mywyd.

Y deled tuag at ein Cymmydog mewn Gweddi.

O Arglwydd tydi am Rhybuddiaist mae gwaeth o tea i'w imi geisio Caru Duw yr hwn nis gwelais os nis byddaf yn y Cyfamser yn Caru fy nghymmydo yr hwn a welais. Wele Arglwydd yr wyfi yn Cymmerid y rhybudd hun ac er mwyn dy Gariad dy hûn Attolwg arnati am dy ras, Gari fy nghymmydo fel fi fy hun ac i wneuthur i pob dyn fel ychwenychwiddo yntef wneuthur i minneu.

Yr wyfi yn rhwymedig yn Yspysol i Garu, i Anhydeddi, ac i Gymmorth fy nhad a'm Mâm, i fod y uffud i'r Frenhines a'i swyddogion. Ymddarostw ein Holl ddyfcaudwyr, Bugeiliad Ysprydol ac Athraen. I Ymddwyn yn ostyngedig gan berchi pawb a Gwell, I Fod yn Gywir ac yr union ym mhob peir y wnelwy; Heb wneuthur niwed i un dyn nac air nac ar weithred. Heb Lettyfa Câs, na digaf-

yn fy ngalon ir Neb, Hyn oll yr wyfi yn rhwymedig i wneuthur. Ond pwy a ddeall, i gamweddau? Arbed fi gan hynny Arglwydd ddaionus os trwy Esceulustra neu a'm gwirfodd y Cyfeiliornais un amser oddiwrth y gorchmyrion hyn. Ond yr Anwedig Cadw fi rhag pob maeth o pechodau rhyfygus.

Cadw fy nwylau rhag chwilenna a lledratta Cadw fy nhafod rhag dwedid celwydd, Cabl eiriau na drwg Absen. Cadw fy ngorph, yr hwn iw Dem'l di mewn Cymmedroldeb, Sobrwydd a Diweirdeb. Cadw fy nghalon rhag Cybyddu na deifyfu da na golud neb a-fall. Yna ein perffeithr ac i'm glanheir oddiwrth an-wiredd lawer.

Ac fel y gallwy ymgadw fy hunan rhag syrthio mewn un profedigaeth trwy ddiofalch a seguryd Dysc imi Lafurio yn gywir i ennill fy mywid ac i wneuthur a ddylwyf ym mha rhiw fuchedd bynnac y rhyngho bodd i Duw fy ngalw.

A Hyn yr wyfi yn Gobeithio y gwneu er mwyn dy drugaredd ath daioni trwy ein Harglwydd Iesu Grift: ac am hynny yr wyfi yn dwedid *Amen Poed Gwyr.*

Gras o flaen bwyol.

PA un bynnac a wnelom ai bwytta ai Yfed, neu pa beth bynnac a wnelom Gwnawn pob peth er Mawl gogoniant i Dduw. *Amen.*

Ar ol Bwyd.

DU W yr hwn a Agoraiſt dy Law ac a ddiwellaiſt yr awr hon ein Cyrph ni ath Ewyllis da: Di-allt ni nefyd yn ein Heneidiau a Bara bywyd tra-vyddol Trwy Iesu Grift. *Amen.*

Egwyddor

Egwyddor i'r Anlythyrennog i ddysgu darllain.

A a b c ch d dd e f ff g ng h i ll m n o p ph r s
t th u w y.

A a b c ch d dd e f ff g ng h i ll m n o p ph r s t th u
w y.

A B C Ch D Dd E F Ff G Ng H I L Li M N O
P Ph R S T Th U W Y.

A B C Cb D Dd E F Ff G Ng H I L Li M N O P
Ph R S T Th U W Y.

Y boreiliaid.

a e i o u w y.

ab eb ib ob ub wb yb	ba be bi bo bu bw by
ac ec ic ec uc wc yc	ca ce ci co cu cw cy
ach ech ich och uch wch ych	cha che chi cho chu chw chy
ad ed id od ud wd yd	da de di do du dw dy
add edd idd odd udd wdd ydd	dda dde ddi ddo ddu ddw ddy
af ef if of uf wf yf	fa fe fi fo fu fw fy
aff eff iff off uff wff yff	ffa ffe ffi ffo ffu ffw ffy
ag eg ig og ug wg yg	ga ge gi go gu gw gy
ang eng ing ong ong wng yng	ha he hi ho hu hw hy
al el il ol ul wl yl	ia ie ii io iu iw iy
all ell ill oll ull wl yll	la le li lo lu lw ly
am em im om um wm ym	lla lle lli llo llu llw lly
an en in on un wn yn	ma me mi mo mu mw m
ap ep ip op up wp yp	na ne ni no nu nw ny
aphephiphophophwphwph	pa pe pi po pu pw py
ar er ir or ur wr yr	pha phephi pho phu phw ph
as es is os us ws ys	ra re ri ro ru rw ry
at et it ot ut wt yt	sa se si so su sw fy
ath eth ith oth uth wth yth	ta te ti to tu tw ty

H Y M N - Canhebrwng neu Wylnos.

A gynghaneddwyd o amryw iwerfi o'r Ysgrythyr Lân sy yn y
Llyfr ymma yn ddewisedig rannau o Gummuni Claf,
ac o Drefn Claddedigaeth, ar gyffredin fesur y Pysl-
maw, fel y canlyn. I.

MYFI yw'r Adgysodiad mawr (a)
Myfi yw Gwawr y Bywyd ;
Caiff pawb a'm crêd, medd f' Arglwydd cry,
Ea trengu, fyw mewn eilfyd.

II.

A'r sawl sy'n byw mewn ufudd-grêd (a)
I mi, caiff drwydded Nefol
Na allo'r Angeu. Brenin Braw,
Drwg iddaw yn dragwyddol.

III.

Yn wir yn wir, medd GWIR ei Hun, (b)
Pob cyfryw ddyn sy'n gwrando
Fy Ngair, gan gredu'r Tâd a'm rhoes,
Mae didrangi Einioes ganddo.

IV.

A wnêl ei oreu'r ufuddhau (b)
Drwy ffydd i'm Geiriauhfyrd,
Ni ddaw Farn, ond trwodd f'aeth
O Angeu caeth i Fwyd.

V.

Mi wn, medd Job o'r cynfyd cudd, (c)
Mai byw'n Gwaredydd hawddgar,
Mi wn y daw fy Mhrynnwr drud
Ar ddiwedd byd i'r Ddaiar,

VI.

Be er fy mod i'nawr mewn poen, (d)
Ac wedi 'nghroen i'r pryted
Difetha hefyd fy Nghorph hwn,
Er hynny gwn caf weled

VII.

Duw Anfeidrol yn fy Nghawd,
A'r Ddydd Gollyngdawd Seintiau : A'm

Hymn (a) S. Io. xi. 25, 26. (b) S. Io. v. 24. (c) Job xix. 25.
(d) gw. 26.

A'm llygaid i fy hun a'i gwêl
Ar dirion Uchelderau. (e)

VIII.

Ac medd Sant *Ioan*, a fale'n nês
A'i pen ar Fynwes IESU,
O wynfydedig Entrych nêf
Mi a glywais lef yn traethu (f)

IX.

'Sgrifenna ; O hy allan mai
Gwyn-fŷd y rhai 'fu feirw
Yn Ffydd yr Arglwydd, gwynn eu byd
O'r glân ddiweddbryd hwnnw. (f)

X.

Felly 'dyweid yr Yspryd Glân
Can's maent yn diddan orph'wys (f)
Oddiwrth eu llafur, wewn Rhyddhâd
Dedwyddol 'Stâd Paradwys.

XI.

Na fyddwn anobeithiol drift (g)
Am neb yn Ghrift a hunant,
Medd *Paul*, o'r Corph maent gyd-ag Ef,
Ynghartref y Gogoniant. (h)

XII.

Os mynnwn, fel na ddug ond hun
Yspryd ein dyn at Seintieu : (i)
Mewn ennyd bach cawn ninneu hun
A'n dwg i'r un Trigfanneu.

Amen.

(e) gw. 27. (f) Datg. xiv 13. (g) 1 Theff. 4. (h) 2 Cor. v. 6. 8. (i) Heb. xii. 23.

D I W E D D.

(e)

(f)

(f)

(f)

(g)

(b)

(i)

Amen.

b) 2 Cor